

OBAVIJESTI VOJNOG ORDINARIJATA
Službeno glasilo Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj

Izdavač:

Vojni ordinariat u Republici Hrvatskoj
Zagreb, Ksaverska cesta, tel: 01/46 70 660, 46 70 659, (37 84 489-MORH)
faks: 01/46 70 662
www.vojni-ordinariat.hr
e-pošta: vojni.ordinariat@morh.hr

Odgovara:

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij

Uredio:

Mladen Čobanović

BOŽIĆNA PORUKA VOJNOG ORDINARIJA	5
SVETA STOLICA	10
Dekret Apostolske pokorničarne o potpunom oprostu	10
Poruka Božjem narodu	12
“Migracije: hodočašće vjere i nade”	21
“Podite i učinite mojim učenicima sve narode!” (usp. Mt 28, 19)	23
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	27
O dobru mira - plodu pravde i istine	27
Priopćenje s izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK	29
Priopćenje s 45. plenarnog zasjedanja HBK	29
Završetak Domovinskoga rata	32
Caritas je temeljna zadaća svakog kršćanina	35
VOJNA BISKUPIJA	36
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	36
Uveden u službu policijski kapelan za PU zagrebačku	36
Uveden u službu policijski kapelan za PU splitsko-dalmatinsku	37
Sastanak povodom 20. vojno-redarstvenog hodočašća u Mariju Bistrigu	38
Pješačko hodočašće vojnika iz Petrinje u Mariju Bistrigu	38
Jubilarno 20. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Mariju Bistrigu	39
Godina vjere u Vojnoj biskupiji	45
Pripremna konferencija za 55. međunarodno vojno hodočašće u Lourdes	47
Duhovne vježbe pomoćnika vojnih i policijskih kapelana	49
Vojno-redarstveno hodočašće na Bobovac u BiH	49
Uveden u službu policijski kapelan za PU ličko-senjsku	52
Hodočašće “Stopama Učitelja” u Svetu Zemlju	52
Misa zadušnica za sve poginule i umrle hrvatske branitelje	54
Zahvalno hodočašće Vojne biskupije u Rim	55
Zahvalno misno slavlje u zagrebačkoj katedrali	55
Blagoslov kapelice u Valbandonu	57
Otvorena Godina vjere u Vojnom ordinarijatu	58
LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA	61
PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA	72
Sv. Mihovil arkanđeo - Dan kapelanije	94

“OBNOVA CRKVE”

Ovu božićnu poslanicu pišem vama, dragi svećenici, pomoćnici i djelatnici, koji ste u poslaniu i službi Vojne biskupije, vama, poštovani časnici i dočasnici Oružanih snaga i Redarstvenih službi Republike Hrvatske, svima vama, dragi vjernici koji ste mi povjereni u duhovnoj i pastoralnoj skrbi. Neka vas, živu Crkvu, koja djeluje u vojnim i redarstvenim kapelanicama naše biskupije obasja Utjelovljena Riječ – Isus Krist!

Stojimo na pragu Godine vjere koju je papa Benedikt XVI. 11. listopada otvorio i u kojoj ćemo kao Crkva, zajednica vjernika, i kao pojedinci nastojati iznova otkrivati i živjeti blago dara vjere. Svako razdoblje života je prigodno za prihvatanje ili odbijanje susreta s Gospodinom. Godišnja doba duha se određuju u nutrini savjesti, u zgodna vremena obraćenja, i u skrivenim dramama životnih izbora. Vjera svakodnevno rađa novim nadama, otvara nove horizonte, stvara nove navike, živi od velikodušnosti, puno pitanja i malo odgovora, od povjerenja u jedinstvenu Riječ Božju prije nego u mnoštvo ljudskih riječi. Kada pojedinac prihvata dar vjere, stjeće novi rječnik, zadobiva novi stil života, novi način spoznaje i prosudbe događaja i osoba. Jezik vjere je drugačiji od jezika razuma, kao što je jezik srca drugačiji od jezika uma. Jezik vjere na usnama i u srcu jednostavnih osoba koje znaju povijest patnje pretvoriti u povijest spasenja, i koji su sposobni nebo približiti zemlji. U jeziku stogodišnjih staraca koji se s nostalgijom i uvjerenjem prisjećaju kršćanskih vrijednosti i tradicionalnih vjerovanja, ili u jeziku djece koja povezuju maštu s nevinošću, uvijek nalazimo trag Apsolutnoga. Svaka osoba može postati posrednik beskrajne Božje mudrosti. Posjećujući bolnice i zatvore, svetišta boli, na licima osoba se može pročitati želja za prijateljstvom, iščekivanjem zajedništva, velika potreba za ljubavlju i neprestana potraga za suosjećanjem. Iskustvo takvih trenutaka, istovremeno tako običnih i tako izvanrednih, može prekoračiti prag otajstva života i smrti.

Vrijeme Došašća i Božića je milosno vrijeme kada intenzivnije razmišljamo o vjeri i istinskom značenju utjelovljenja Isusa Krista. Uočavamo da je povlašteno mjesto božanske Objave konkretna osoba: Isus Krist. „Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima po prorocima; konačno, u ove dane, progovori nama u Sinu. Njega postavi baštini-kom svega; Njega po kome sazda svjetove“ (Heb 1, 1-2). Koncil nas podsjeća da je „Bog poslao svoga

Sina, vječnu Riječ, da prosvijetli sve ljudе, kako bi se među ljudima nastanila i objavila im Božja otajstva“ (usp. Iv 1, 1-18). Isus Krist, Riječ tijelom postala, poslana kao čovjek čovjeku, „Božje riječi govor“ (Iv 3, 34) te ispunja djelo spasenja povjereno mu od Oca (usp. Iv 5, 36; 17, 4 i DV 4). Evandelist Ivan Isusa zove Logos, Riječ, a Poslanica Hebrejima potvrđuje da nam je Bog progovorio po toj Riječi. Riječ Božja zahtjeva da se sluša i prakticira posvuda gdje Bog govor i svima kojima želi govoriti, sve što želi govoriti. Svakako da se ne može apsolutizirati nijedno mjesto za komunikaciju i slušanje Božje Riječi, jer bi to značilo ograničiti mu slobodu. Ipak, postoje povlaštena mjesta gdje Bog govor i povlaštena mjesta na kojima se Boga može slušati. Na primjer, iskustvo proroka Ilike nas podsjeća da Bog ne govor ni u silnom vihoru, ni u potresu, ni u ognju, već u šapatu blagoga i laganog vihora (usp. 1 Kr 19, 11-13). Bog, dakle, govor u tišini savjesti svakog pojedinca, u tajnovitim događajima povijesti, u šutnji osobnih iskustava. U protekloj godini bilo je mnogo događaja u kojima nam je Bog govorio. Naime, govorio nam je u našim djelima milosrđa, pomirenja, u uzajamnom praštanju, preko političkih i kulturnih događaja, preko osobnih iskustava radosti i boli, uspjeha i razočarenja. Drage osobe su se vratile u kuću Očevu, novi prijatelji zakoračili našim putovima, nostalgija se ispreplela s nadom, razdvojenost sa sjećanjem. Trenutci samoće i neshvaćenosti izmjenjivali su se s odobravanjem i podjelama, u složenom platnu iskustva i vjere, milosti i slobode. U svakom od ovih glasova života bila je skrivena melodija Božja, koja da bi se ispravno shvatila mora biti tumačena umijećem vjere. Ali, ta Riječ ima potrebu biti ponovno izgovorena. Isusa treba ponovno navijestiti. Sveti Augustin piše o Preteči koji je za sebe rekao da je glas koji viče u pustinji: „Ivan Krstitelj je bio glas, a Isus je Riječ. Dok glas pogađa sluh, Riječ prodire u srce. To znači da moramo izbjegavati davati glas riječima bez značenja, rječniku ispravnih zajedničkih mesta, utješnim i prijetvornim obećanjima. U služenju Riječi potrebno se sjetiti da više od govorenja Bogu treba pronaći odgovarajuće riječi da bismo govorili o Bogu, treba izbjegavati isprazne riječi. Ispravne riječi su riječi srca i riječi života. Čestom uporabom riječi: milost, spasenje, ljubav, mir, demokracija, ljudska prava, one su postale poput obezvrijedeđenog novca kojim se ništa ne može kupiti i ništa poručiti. Nedostatak svjedoka, učitelja i vrijednosti osobe ne može se zamijeniti posrednim nagovaračima i prodavačima mišljenja. Dakle, najuzvišenija riječ, riječ koja nadilazi sve prepreke u komunikaciji je gesta ljubavi, ukoliko se ljubav ne ispunja u samoj riječi. Ljubav nije sadržana samo u riječima, već

u konkretnim gestama velikodušnosti, altruizma, neproračunatom darivanju drugome. Može se ne govoriti i svejedno ljubiti. Može se ne voljeti i svejedno govoriti. Može se izreći mnoštvo licemjernih riječi, da bi se sakrila praznina osjećaja i nedostatak komunikacije. Može se izreći malo iskrenih riječi i iskazati duboki osjećaji i radost zajedništva. Potrebno se sjetiti da najveća gesta Božje ljubavi nije riječ, već djelo, kao što kaže sveti Ivan: „Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne; nego da ima život vječni“ (Iv 3, 16). Bog Otac se, dakle, nije ograničio govoriti samo o svom Sinu, i proglašiti ga „svojim ljubljenim Sinom u kojemu mu je sva milina“ (usp. Mt 3, 17), već ga je predao čovječanstvu gestom uzvišene ljubavi. Spašava nas Isusova Riječ, Riječ Božja koja je Tijelom postala i koja daje smisao svim stvarima. Isus, svojim djelima i naučavanjem, daje smisao životu i smrti, radosti i patnji, sadašnjosti i budućnosti. „Od punine njegove svi mi primismo“ (Iv 1, 16). Pozvani smo živjeti Riječ, prihvatajući Isusov nauk i uspostavljajući s njim međusobni odnos, jer kršćani ističu središnje mjesto osobe Isusa Krista u Božjoj objavi. Ako naučimo slušati Riječ Božju u našem životu, bilo kao pojedinci, bilo kao narod Božji, sa sposobnošću čitanja znakova vremena i raspoznavanja i rasuđivanja djela Duha Svetoga, postat ćemo zajednica vjerodostojnih Kristovih svjedoka.

Papa Benedikt XVI. ističe: „*Obnova Crkve postiže se također svjedočanstvom koje svojim životom daju vjernici: vjernici su samim svojim životom pozvani oko sebe širiti svjetlo Riječi istine koju nam je Gospodin ostavio*“ (Porta fidei, br. 6). Ovo svjedočanstvo odnosi se na sve krštenike koji žive u skladu sa svojom vjerom. Svjedočanstvo se ne sastoji u činjenju nekih izvanrednih djela već biti vjerodostojni svjedoci Krista u našem već dekristijaniziranom društvu. Svjedočenje se ne zaustavlja na jednostavnom iznošenju nauka ili na obrani neke teološko-duhovne tvrdnje. Ono nadilazi paradigmu pripadnosti koja je ograničena razmišljanjima o tome koliko su drugi udaljeni od naših obreda, moralnih shvaćanja, te nas usmjerava prema onostranom, od zatvorenog stava obrane vjere do otvorenog stava svjedočenja iste. Više od obrane osvojenih položaja ili podizanja zida podjele, svjedočenje stvara mostove prijateljstva i dijaloga inteligentnom maštovitošću i kreativnošću Duha Svetoga. Dobro je primjetiti da današnje svjedočenje vjere, zbog čitave serije čimbenika, nije ono isto od jučer. Prvi čimbenik je fenomen globalizacije. Globalizacija podrazumijeva drugačiji oblik svjedočenja vjere jer je promijenila koordinate prostora i vremena. Udaljeni više nisu daleko, a blizi više nisu blizu. Drugi čimbenik su kulturno-ističke i političke instancije i predstavništva koji

brane vjerovanje bez pripadnosti. Oni bi htjeli da Crkva više nema javno lice, da se ograniči na rasvjetljavanje i oblikovanje savjesti, no bez utjecaja na društveni, ekonomski i politički život. Međutim, ne postoji društvo bez savjesti i savjest bez društva. Treći čimbenik je prijelaz od naviještanja u prostoru na naviještanje u životu, od udaljenih krajeva do onih koji su blizu. Biti svjedok znači naviještati evanđelje obraćenja, obnavljanja kršćanskoga života. Sveukupnost ovih čimbenika nas potiče da promišljamo o vjeri, metodama i sadržajima naviještanja, o davanju glasa duhovnoj baštini i povijesti crkvene zajednice. Mnogo je vatre koja žari ispod pepela i čeka dah Duhu Svetoga kako bi nadahnuo stil života i svjedočenja koji je otvoren budućnosti i nadi.

Prema D. Bonhoefferu, a i prema mnogima koji danas slično misle, čini se da bi jedini prostor u kojem se Božja prisutnost drži još uvijek korisnom, bilo egzistencijalno okruženje posljednjim stvarima: smrt, patnja, krivnja. Ako se Crkva bude ograničila definirati samo trenutke patnje i smrti kao povlaštene trenutke susreta s Bogom, načinit će „životnu pogrešku“, a pojam „korisnoga“ Boga uvest će nas u prikladnu vjeru koja će egzistirati samo na marginama ljudskoga postojanja (sprovodi, blagdani zaštitnika, sakramenti inicijacije). Solidarnost u dijeljenju drame smrti i posvećivanja životnih doba je vrlo lijepa i utješna gesta, no vjera u Boga, milosrdnoga Oca i Gospodara povijesti puno je više od promatranja i sudjelovanja na nekom društvenom okupljanju. Bog je izvor nade u svim događajima života, a ne samo utješno sklonište u trenutku smrti. Samo svjetlo koje dolazi odozgor daje puno značenje i valjane duhovne razloge боли i radosti, životu i smrti, usmjeravajući naše osobne izbore i pasto-

ralne programe s onu stranu vidljivoga i opipljivoga. Sveti Pavao nas podsjeća da „ako ste suuskršli s Kristom, tražite što je gore, gdje je Krist koji sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim. Ta umrijeste i život je vaš skriven s Kristom u Bogu! Kad se pojavi Krist, život vaš, tada ćete se i vi s njime pojaviti u slavi“ (Kol 3, 1-4).

Poziv na svetost kao „visoko mjerilo kršćanskoga života“, nije poziv samo za neke, nego je upućen svim kršćanima da žive po Duhu (usp. Gal 5, 16), da mudro povezuju božansku milost i ljudsku slobodu, jer čovjekova sloboda i Božja svemoć napreduju zajedno. Ne treba se, stoga, bojati živjeti ideale svetosti i predlagati ih vjernicima; potrebno je imati odvažnosti i hrabro se boriti protiv raka osrednjosti i mediokriteta te rezignacije ili pomirenja sa sudbinom. Svi su vjernici, kojem god staležu pripadali, pozvani na puninu kršćanskoga života i na savršenu ljubav. Potrebno je biti uvjeren da ako je krštenje istinski ulazak u Božju svetost, preko ucjepljenja u Krista, i ispunjenosti njegovim Duhom, bilo bi protuznačno zadovoljiti se osrednjim životom, življenjem unutar neke minimalističke etike i površne religioznosti. Treba znati povezivati svakodnevne male geste s velikim idealima, tako i svaki trenutak života može postati prilika za spasenje i svako radno mjesto žrtvenik zahvalnosti. U zajedništvu s Jednim i Trojstvenim Bogom, kršćanin ne može ne svjedočiti zajednički život i solidarnost sa svojom braćom, bližom i dalekom. Crkva, kao zajednica vjernika, je prostor u kojem bratstvo među ljudima i zajedništvo u Duhu mora doživjeti svoje maksimalno ostvarenje. Dakle, osim sposobnosti da osjetimo brata po vjeri u dubokom jedinstvu Kristovog mističnog tijela, duhovnost zajedništva znači i osjetiti ga kao „onoga koji mi pripada“,

kako bih umio podijeliti njegove radosti i njegove patnje, naslutiti njegove želje, pobrinuti se za njegove potrebe, ponuditi mu istinsko i duboko prijateljstvo. Duhovnost zajedništva je i sposobnost da, iznad svega, vidimo ono što je pozitivno u drugome, kako bismo ga prihvatili i vrednovali kao Božji dar: „*dar za mene*“. Duhovnost zajedništva je, na kraju, znati „*napraviti mjesta*“ bratu, „*noseći breme drugih*“ (Gal 6, 2) i odbijajući egoistične kušnje koje nas neprestano salijeću i rađaju nadmetanjem, karijerizmom, nepovjerenjem, ljubomorom. Ne živimo u svijetu iluzija: bez ovoga duhovnoga hoda, za izgradnju zajedništva, malo čemu bi služila (iz)vanjska sredstva. Bilo bi to oruđe bez duše, više maske zajedništva nego putovi rasta i sazrijevanja.

Duboko iskustvo Boga i životno zajedništvo s Kristom ne može se ne proširiti i ne vidjeti u svjedočenju ljubavi prema čovjeku, ili zato što „*misterij čovjeka postaje doista jasan jedino u misteriju utjelovljene Riječi*“ (GS, 22); ili zato je autentično kršćansko ujedno i autentično ljudsko. U „*najdubljem smislu i značenju*“ ta zadaća je povjrena ljudskom rodu i Crkvi da „*očovjeći*“ ljudsku obitelj vjerom koja usmjerava razum prema rješenjima koja su u „*potpunosti*“ čovječna. Kršćanstvo u sebi nosi posebno humanizirajuću vrijednost, događaj Isusa Krista, koji poboljšava uvjete čovjekovog života. Drugim riječima, u sekularnom društvu koje ponovno zahtjeva legaliziranje samo svjetovnog morala i zamjenu evanđeoskog morala s neodređenim i nejasnim čovjekoljubljem i humanističkom etikom, kršćani pokazuju da njihovo shvaćanje čovjeka i svijeta, iako polazi od objavljene vjere, zna, u rješavanju mnogostrukih problema ljudske egzistencije, biti racionalno i predlagati humane i humanizirajuće smjernice, dakle univerzalne. Biti Isusov čovjek u sebi, bez dalnjeg, sadrži nešto jedinstveno, jer njegova čovječnost sudjeluje na jedinstven način u Božjem životu, njegove riječi i ludska djela, u naviještanju Radosne vijesti spasenja, s autoritetom i milosrđem, objavljuju ljudski način postojanja samoga Boga. Stoga Isus, koji je odsjaj Božjega lica (usp. 2 Kor 4, 6), nužno nudi nešto jedinstveno i posebno onome koji postaje njegovim učenikom. U njemu se ujedinjuju put spasenja i cilj spasenja, jer je on, u isto vrijeme i Bog, prema kojem se ide, i čovjek preko kojeg se ide. Sv. Augustin je tvrdio: „*ambula per hominem et pervenies ad Deum*“ (Sermo 141, 4).

Utjelovljenje je spasonosno i otkupljujuće samo po sebi, jer je s njim, svaki pojedini čovjek od 7 milijardi stanovnika danas, postao dijelom misterija Isusa Krista, od trenutka začeća u krilu svoje majke (usp. Ivan Pavao II., *Redemptor Hominis*, 13). Nemoguće je, stoga, govoriti o Isusu Kristu za sebe, o njegovom utjelovljenju, a da ne

govorimo o čovjeku. Zbog toga, vjera i kršćanska objava rađaju religioznim iskustvom koje se zatim preoblikuje u različite kulturološke modele ponašanja i u konkretnе projekte promicanja čovjeka, unutar pluralnosti religioznih i moralnih vrijednosti jednoga naroda. Istinski dokaz i odlučujuće svjedočanstvo da je Isus univerzalni spasitelj i temelj svakog oblika čovječnosti jest crkvena zajednica „*spašenih*“, humanih, čovječnih i slobodnih osoba. Jezik i svjedočenje ljubavi prevladavaju jezične barijere u svakoj kulturi i tradiciji te se nameću snagom bratskog dijeljenja i solidarnosti. Dakle, prvi trenutak kršćanske vjere treba biti prihvaćanje „*svega onoga što je istinito, časno, pravedno, čisto, ljubazno, plemenito, kreposno i hlevrĳedno*“ (usp. Fil 4, 8). Budući da je kršćanska istina, više nego snaga ideje, jer bi u tom slučaju bila ideologija, *sapientia crucis*, i samo kao takva je navještaj, kerigma, kršćani, osim što svjedoče svoje čovjekoljublje, imaju i ulogu prosuđivati i pročistiti oblike nehumanosti, u znaku križa i siromaštva (usp. 1 Kor 2, 1-8). Svjedočanstvo mudrosti križa uključuje prihvaćanje idealnih vrijednosti i dobrih djela i izvan vlastite zajednice. To podrazumijeva raspoloživost svjedočenja kršćanskog morala „*maloga stada*“ (Lk 12, 32), koje se katkada može činiti kao moral rezignacije i žrtvovanja, osobito onda kada je u protuteži s načinima mišljenja i ponašanja vladajućih kultura.

Uloga kršćana se može svesti na onu „*strazu čovječnosti*“, koja sudjeluje u radostima i nadama, žalostima i tjeskobama ljudi našega vremena, osobito siromašnih i svih onih koji trpe, ne isključujući ništa uistinu ljudskoga, a da ne bi našlo odjeka u srcu Crkve (usp. GS, 1). Štoviše, dobro je podsjetiti se, Crkva u sebi nije spasenje, već samo znak spasenja ili *universale salutis sacramentum*. Ovo djelo straže čovječnosti i kritičko-proročkoga služenja, iznad svega, relativizira različite projekte ljudskoga napretka i tolike humane ideologije, koje ne mogu ostvariti spasenje već samo stvoriti materijal kojim se čovjek otvara primanju spasenja koje mu je darovao Bog. Tako spašenje je sam Bog, a Bog nije stvoren prema ljudskim potrebama, već ga se može samo tražiti i pronaći kao već postojećeg, od vječnosti, u ogromnom prostranstvu. Budućnost, koju čovjek gradi svojim rukama, neće ga spasiti. Tehnika i znanstveni napredak mogu poboljšati materijalne uvjete života, produžiti godine življjenja, obdariti osjećajima sreće i blagostanja, ali njihovo se djelo zaustavlja pred zidom smrti. Samo odluka vjere daje mogućnost prijelaza preko tog zida. I samo mu Bog, u vjernosti njegovoj Riječi, nudi sigurnost da s onu stranu toga zida nije ponor zaborava i ništavila, već život vječni. Djelo „*straze čovječnosti*“ nudi svijetu antropologiju osobe

koja „poštuje ljudske vrijednosti i koja je otvorena transcendentnom“. Kršćanska vjera, sa svojom posebnom vizijom čovjeka stvorenog na sliku Božju, otkupljenog krvlju Kristovom i usmijerenog prema životu vječnom s Bogom, čini vrlo čvrst temelj osobe i njezinoga dostojanstva, uzvišenog i nepovredivog. U odsutnosti religiozne dimenzije čovjeka, svaka razumska obrana apsolutnog i neotuđivog dostojanstva osobe, ostaje problematična i nesigurna. Samo onaj tko ima uzvišeni pojam o Bogu, ima i uzvišeni pojam o čovjeku, i onaj tko ima uzvišeni pojam o čovjeku, ne može ne imati uzvišeni pojam o Bogu.

Središnje mjesto Isusa Krista u povijesti može se dobro opisati uz pomoć jedne slike uzeće iz Svetog pisma i liturgije. Biblijska slika koja najbolje opisuje prihvaćanje i odbacivanje, Božji hod prema čovjeku, kako bi ovaj sve više postao čovjekom, i čovjekov hod prema Bogu, kako bi isti postao više božanski, može biti ona starca Šimuna (Lk 2, 25-32). Starac Šimun, simbol čovječanstva koje očekuje spasenje, nosi na rukama dijete Isusa, a dijete Isus, Spasitelj svijeta, podržava starca Šimuna. Sva ljudska povijest, personificirana u liku starca Šimuna, gleda u Krista kao svoje spasenje, a Krist ulazi u ovu ljudsku povijest kao njezino središte i njezina duša. Utjelovljena Riječ je, dakle, ispunjenje čeznutljive sadašnjosti u svim religijama čovječanstva: ovo ispunjenje je Božje djelo koje nadilazi svako ljudsko očekivanje. To je otajstvo milosti.

Neka vam, u ovoj Godine vjere, Utjelovljena Riječ – Isus Krist dadne svjetlo koje će vam pomoći vidjeti dobro тамо где drugi vide zlo, vidjeti nebo где drugi vide zemlju, milost где drugi vide grijeh, život где drugi vide smrt. Molimo da reflektori mode i novca ne budu jači od svjetla vjere, da nestane mraka i da živimo u svjetlu milosti, da svjetlo Božića rasvijetli tolike noći našega života. Neka ovo bude naša molitva Božića punog milosti i blagoslova: Dođi, Gospodine Isuse: gdje je rat donesi mir, gdje je mržnja donesi ljubav, gdje je tama donesi svjetlo u naše obitelji, Domovinu i Crkvu.

Želim vam sretan i blagoslovлен Božić i uspješnu Novu 2013. godinu!

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u RH

Dekret Apostolske pokorničarne o potpunom oprostu

Darom svetih oprosta obogaćuju se posebne pobožnosti koje će se provoditi tijekom Godine vjere

Za dan pedesete obljetnice svečanog otvorenja Drugog ekumenskog vatikanskog koncila, kojemu je blaženi Ivan XXIII. "dodijelio kao glavnu zadaću bolje čuvati i predstaviti dragocjeni poklad kršćanskog nauka, kako bi ga se učinilo dostupnijim Kristovim vjernicima i svim ljudima dobre volje" (Ivan Pavao II., Apost. konst. Fidei depositum, 11. listopada 1992.: AAS 86 [1994] 113), vrhovni svećenik Benedikt XVI. odredio je početak Godine koja će osobito biti posvećena isповijedanju prave vjere i njezinom ispravnom tumačenju, čitanjem ili još bolje pobožnim razmatranjem koncilskih dokumenata i članaka Katekizma Katoličke crkve, koji je blaženi Ivan Pavao II. objavio trideset godina od početka Koncila, s jasnom nakanom "potaknuti vjernike na bolje prijanjanje uz njega i promicanje njegovog poznavanja i primjene" (Isto, 114).

Već godine Gospodnje 1967., u spomen na devetnaest stoljeća mučeništva apostola Petra i Pavla, sličnu Godinu vjere proglašio je sluga Božji Pavao VI., "kako bi potvrđio u svečanoj isповijesti vjere kako bitni sadržaji koji već vjekovima čine baštinu svih vjernika trebaju biti potvrđeni, shvaćeni i produbljivani na uvijek nov način kako bi se pružalo svjedočanstvo u skladu s povijesnim prilikama koje su različite od nega dašnjih" (Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 4).

U ovo naše vrijeme vrlo dubokih promjena, kojima je izloženo čovječanstvo, sveti otac Benedikt XVI. proglašavanjem ove druge Godine vjere kani pozvati Božji narod, čiji je sveopći pastir, kao i braću biskupe čitavog svijeta "da se pridruže Petrovu nasljedniku u vrijeme duhovne milosti koje nam Gospodin daje, da bismo se spomenuli dragocjenog dara vjere" (Isto, br. 8).

Svim vjernicima bit će dana "prilika ispovijedati vjeru u Uskrstog Gospodina... u katedralama i u crkvama u cijelom svijetu; u (njihovim) kućama i u (njihovim) obiteljima, tako da svatko uzmogne osjetiti snažnu potrebu bolje upoznati i budućim naraštajima prenositi neprolaznu vjeru. Redovničke zajednice, jednako kao i župne zajednice, kao i sve stare i nove crkvene stvarnosti, zacijelo će u ovoj Godini znati iznaci način da javnom učine ispovijest Vjerovanja" (Isto).

Osim toga, svi vjernici, pojedinačno i zajednički, bit će pozvani davati otvoreno svjedočanstvo vlastite vjere pred drugima u posebnim okolnostima svakodnevnog života: "sama društvena narav čovjeka traži da čovjek unutarnje vjerske čine izrazi na izvanjski način, da u vjerskoj stvari saobraća s drugima, da svoju religiju ispovijeda na društveni način" (Deklaracija Dignitatis humanae, 7. prosinca 1965.; hrv. prijevod iz: Drugi vatikanski koncil, Dokumenti, KS, str. 473).

Budući da se prije svega radi o produbljinju u najvišem stupnju – koliko je moguće na ovoj zemlji – svetosti života i prema tome o postizanju, u najvišem stupnju, čistocene duše, od velike koristi bit će veliki dar oprosta, koji Crkva, na temelju vlasti dodijeljene joj od Krista, pruža svima onima koji, da bi ga zadobili, uz obvezne odredbe izvrše i posebne propise. "Oprostom – učio je Pavao VI. – Crkva, koristeći svoju vlast poslužiteljice otkupljenja izvršenog od Krista Gospodina, prenosi vjernicima sudjelovanje ove Kristove punine u zajedništvu Svetih, pružajući im u najširoj mjeri sredstva za postizanje spasenja" (Apost. pismo Apostolorum limina, 23. svibnja 1974.: AAS 66 [1974] 289). Tako se očituje "blago Crkve", čije "daljnje umnažanje čine i zasluge Blažene Majke Božje i svih izabralih, od prvog do posljednjeg pravednika" (Klement VI., Bula Unigenitus Dei Filius, 27. siječnja 1343.).

Apostolska pokorničarna, koja ima dužnost uređivati ono što se odnosi na podjeljivanje i primjenu oprosta, kao i poticati duh vjernika na ispravno poimanje i gajenje pobožne želje za njezovim zadobivanjem, uz potporu Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije, u pozornom razmatranju Note s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere Kongregacije za nauk vjere, sa svrhom zadobivanja dara oprosta tijekom Godine vjere, utvrdila je sljedeće odredbe, izdane u suglasnosti s nakanom Vrhovnog Svećenika, da bi se vjernike više potaknulo na poznavanje i na ljubav prema nauku Katoličke crkve te iz njega postigli što izobilnije duhovne plodove.

Tijekom čitave Godine vjere, to jest od 11. listopada 2012. pa sve do uključivo 24. studenoga 2013., moći će zadobiti potpuni oprost od vremenitih kazni za vlastite grijehе, podijeljen po Božjem milosrđu, koji se može namijeniti za

duše preminulih vjernika, svaki pojedini vjernik koji se iskreno pokaje, propisno ispovijedi, sakramentalno pričesti, i koji izmoli molitve na nakane Vrhovnog Svećenika, i to:

a) – svaki puta kad će sudjelovati na najmanje tri propovijedi tijekom Svetih misija, ili na najmanje tri predavanja o Dokumentima Drugoga vatikanskog koncila i o člancima Katekizma Katoličke crkve, u bilo kojoj crkvi ili prikladnom mjestu;

b) – svaki puta kad će u obliku hodočašća posjetiti papinsku baziliku, kršćanske katakombe, katedralnu crkvu, sveto mjesto određeno od mjesnog ordinarija za Godinu vjere (npr. među manjim bazilikama i svetištima posvećenima Blaženoj Djevici Mariji, svetim apostolima i svetim zaštitnicima) i ondje sudjelovati na nekom svetom obredu ili se barem kroz neko prikladno vrijeme zadržati u sabranosti s pobožnim razmatranjima, završavajući molitvom Oče naš, Ispovijesti vjere u bilo kojem odobrenom obrascu, zazivima Blaženoj Djevici Mariji i, ovisno o slučaju, svetim apostolima i zaštitnicima;

c) – svaki puta kad će, u dane određene od mjesnog ordinarija za Godinu vjere (npr. na Gospodnje svetkovine, na svetkovine Blažene Djevice Marije, na blagdane svetih apostola i zaštitnika, na Katedru sv. Petra), u bilo kojem svetom mjestu sudjelovati na svečanom euharistijskom slavlju ili liturgiji časova, dodajući Ispovijest vjere u bilo kojem odobrenom obrascu;

d) – na dan, slobodno izabran tijekom Godine vjere, za pobožni posjet krstionici ili drugom mjestu, na kojem je primio sakrament krštenja, ako obnovi krsna obećanja u bilo kojoj odobrenoj formuli.

Dijecezanski i eparhijski biskupi te oni koji su po pravu njima izjednačeni, na najprikladniji dan tog vremena, u prigodi glavnog slavlja (npr. 24. studenoga 2013., na svetkovinu Isusa Krista, Kralja svega stvorenja, kojom se zaključuje Godina vjere) moći će podijeliti papinski blagoslov s potpunim oprostom, koji mogu zadobiti svi vjernici koji taj blagoslov pobožno prime.

Vjernici koji se iskreno pokaju, a koji neće moći sudjelovati na svečanim slavlјima iz ozbiljnih razloga (kao, prije svega, sve redovnice koje žive u samostanima u trajnoj klauzuri, anakoreti i pustinjaci, zatvoreni, stare osobe, bolesnici, kao i oni koji, u bolnici ili drugim lječilišnim mje-

stima, trajno skrbe o bolesnicima...), zadobit će potpuni oprost, pod jednakim uvjetima, ako, duhom i mislima povezani s prisutnim vjernicima, osobito u trenucima u kojima se riječi Vrhovnog Svećenika ili dijecezanskih biskupa budu prenosile putem televizije i radija, izmole u vlastitoj kući ili tamo gdje ih zapriječenost zatekne (npr. u kapeli samostana, u bolnici, u ustanovi za skrb, u zatvoru...) Oče naš, Ispovijest vjere u bilo kojem odobrenom obrascu, i druge molitve u skladu sa svrhom Godine vjere, prikazujući svoja trpljenja ili nevolje vlastitog života.

Kako bi pristup sakramentu pokore i zadobivanju božanskog oproštenja po vlasti ključeva bio pastoralno olakšan, mjesni ordinariji su pozvani kanonicima i svećenicima koji će u katedralama i crkvama određenima za Godinu vjere ispovijedati vjernike, podijeliti povlastice ograničene za unutrašnje područje, za vjernike istočnih Crkava, u skladu s kan. 728 § 2 CCEO-a, a u slučaju eventualne rezerve, s kan. 727, osim, kako je očito, za slučajevе navedene u kan. 728 § 1; za vjernike Latinske Crkve, povlastice u skladu s kan. 508 § 1 CIC-a.

Ispovjednici, nakon što upozore vjernike na težinu grijeha kojima je pridržana rezerva ili cenzura, odredit će prikladne sakramentalne pokore, takve da ih se, što je više moguće, dovede na čvrsto pokajanje i, ovisno o prirodi slučaja, na ložiti im naknadu eventualnih skandala i šteta.

Pokorničarna toplo poziva preuzvišene biskupe, kao nositelje trostrukе službe (munus) poučavanja, upravljanja i posvećivanja, da vode brigu o jasnom tumačenju ovdje iznijetih načela i odredbi za posvećivanje vjernika, na osobit način vodeći računa o okolnostima mesta, kulture i tradicija. Kateheza prilagođena naravi svakog pojedinog naroda, moći će jasnije i s većom živošću predložiti razumu i čvršće i dublje ukorijeniti u srca želju za ovim jedinstvenim darom, postignutim po zaslugama posredovanja Crkve.

Ovaj Dekret ima valjanost samo za Godinu vjere. Neovisno o bilo kakvoj protivnoj odredbi.

*Dano u Rimu, u sjedištu Apostolske pokorničarne,
14. rujna 2012., na Uzvišenje sv. Križa.*

*Manuel kard. Monteiro de Castro, viši pokorničar
Mons. Krzysztof Nykiel, regent*

Poruka Božjem narodu

XIII. opća redovna Biskupska sinoda, 7. - 28. listopada 2012.

Draga braćo i sestre, "milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista" (Rim 1, 7). Mi biskupi iz čitavoga svijeta, okupljeni na poziv Rimskog biskupa pape Benedikta XVI. da razmišljamo o "novoj evangelizaciji za prenošenje kršćanske vjere", prije nego ćemo se vratiti svojim krajevnim Crkvama, želimo se obratiti svima vama, da bismo podržali i usmjerili služenje evanđelju u raznim sredinama u kojima se Crkva danas nalazi i daje svoje svjedočanstvo.

1. Poput Samarijanke na zdencu

Neka nam u tome bude vodilja jedan tekst iz Evanđelja: riječ je o Isusovu susretu sa Samarijankom (usp. Iv 4, 5-42). Nema muškarca ili žene koji se u svom životu nije jednom našao, poput te žene Samarijanke, praznog krčaga pored zdenca, u nadi da će naći ispunjenje najdublje želje svog srca, koje je jedino kadro dati puni smisao životu. Danas se čovjeku nudi mnogo zdenaca da u njih zagrabi i utaži svoju žed, ali ih treba znati razlikovati kako bi se izbjeglo onečišćene vode. Moramo svoje traženje pravilno usmjeriti, kako ne bi postali žrtvom razočaranja, koje može biti pogubno po nas.

Poput Isusa na zdencu Sihar, i Crkva se osjeća dužnom sjesti uz muškarce i žene ovog doba. Ona želi uprisutniti Gospodina u njihovu životu tako da ga mogu susresti, jer je jedino njezina vlastna želja da daje pravi i vječni život. Jedino je Isus kadar duboko proniknuti naše srce i otkriti nam istinu o nama: "kazao mi je sve što sam počinila", priznaje žena svojim sugrađanima. A ta riječ navještaja, s kojom ruku pod ruku ide pitanje koje otvara vjeri: "Da to nije Krist?", pokazuje kako svaki onaj koji je primio novi život iz susreta s Isusom, ne može a da i sam ne postane navjestitelj istine i nade za druge. Obraćena grešnica postaje glasnicom spasenja i dovodi Isusu u grad. S prihvaćanja svjedočanstva ljudi će prijeći na osobno iskustvo susreta: "Sada više ne vjerujemo zbog tvoga kazivanja; ta sami smo čuli i znamo: ovo je uistinu Spasitelj svijeta".

2. Nova evangelizacija

Voditi muškarce i žene našeg doba Isusu, susretu s njime, prijeka je potreba koja je prisutna u svim krajevima svijeta, onima drevne i onima nedavne evangelizacije. Posvuda se, naime, osjeća potreba ponovno oživjeti vjeru kojoj prijeti

opasnost da potamni u kulturnim okruženjima koja priječe njezino ukorjenjivanje u životu ljudi i njezinu prisutnost u društvu, jasnoću njezinih sadržaja i odgovarajuće plodove.

Nije riječ o tome da se sve počinje ispočetka, već o tome da se priključimo višestoljetnom naviještanju evanđelja s istom onom apostolskom odvažnošću svetoga Pavla, koji je išao čak tako daleko da je rekao: "jao meni ako evanđelja ne navješćujem" (1 Kor 9, 16). Tijekom čitave povijesti, koja seže od prvih stoljeća kršćanske ere do danas, evanđelje je izgradjivalo zajednice vjernika u svim dijelovima svijeta. Bile one male ili velike, te su zajednice plod predanosti naraštaja Isusovih svjedoka – misionara i brojnih mučenika – kojih se sa zahvalnošću sjećamo.

Društvene, kulturno-ekonomske, političke i vjerske promjene pozivaju nas na nešto novo: živjeti na obnovljeni način naše zajedničko iskuštenje vjere i navještaja, putem evangelizacije koja je "nova u svom žaru, metodama i izrazima" (Ivan Pavao II., Govor na XIX. skupštini CELAMA, Port-au-Prince, 9. ožujka 1983., br. 3), kao što je rekao Ivan Pavao II. Papa Benedikt XVI. je pak podsjetio da je ona upravljena "u prvom redu onima koji su se, iako kršteni, udaljili od Crkve i žive kao da nisu kršćani (...), da bi se tim osobama pomoglo ponovno susresti Gospodina, koji jedini ispunjava naš život dubokim smislim i mitem, i da bi se potpomoglo ponovno otkrivanje vjere, izvora milosti koji donosi radost i nadu u životu ljudi, obitelji i društva" (Benedikt XVI., Homilija na euharistijskom slavlju prigodom svečanog otvorenja XIII. opće redovne Biskupske sinode, Rim, 7. listopada 2012.).

3. Osobni susret s Isusom Kristom u Crkvi

Prije nego nešto kažemo o oblicima koje mora poprimiti ta nova evangelizacija, osjećamo potrebu da vam, s dubokim uvjerenjem, poručimo kako je za vjeru od presudne važnosti odnos koji se uspostavlja sa Isusovom osobom, koji preuzima inicijativu u tom susretu. Djelo nove evangelizacije se sastoji u tome da se, nerijetko smetenom i zbumjenom, srcu i umu muškaraca i žena našega doba, a prije svega nama samima, ponovo predstavi ljepotu i neprolaznu novost susreta s Kristom. Sve vas pozivamo da promatratre lice Gospodina Isusa Krista, da uđete u otajstvo njegova života, darovanog za nas na križu, ponovno potvrđena u njegovu uskrsnuću od mrtvih kao

dar od Oca i objavljena nama po Duhu Svetom. U Isusovoj se osobi otkriva otajstvo ljubavi Boga Oca prema čitavoj ljudskoj obitelji. On nas nije htio prepustiti na milost i nemilost našoj lažnoj autonomiji, već nas je pomirio sa sobom u novom savezu ljubavi.

Crkva je prostor koji Krist nudi u povijesti gdje ga možemo susresti, jer joj je on povjerio svoju riječ, krst po kojem postajemo djeca Božja, svoje Tijelo i svoju Krv, milost opraštanja grijeha, osobito u sakramentu pomirenja, iskustvo zajedništva koje je odraz otajstva samog Presvetog Trojstva, snagu Duha Svetoga koji rađa ljubav prema svima.

Moramo stvoriti gostoljubive zajednice u kojima će svi marginalizirani naći svoj dom, konkretna iskustva zajedništva koja će neodoljivom snagom ljubavi – "Vidi kako se ljube!" (Tertulijan, Apologija, 39, 7) – privući razočarani pogled suvremenog čovječanstva. Ljepota vjere mora posebno blistati u bogoslužnim činima, a nadasve u nedjeljnoj euharistiji. Upravo se u liturgijskim slavljima Crkva, naime, pokazuje kao Božje djelo i otkriva, u riječima i gestama, značenje evanđelja.

Na nama je učiniti danas iskustvo Crkve stvarno dostupnim, umnožiti zdence na kojima su žedni muškarci i žene pozvani susresti Isusa, pružati oaze u pustinjama života. To je zadaća kršćanskih zajednica i, u njima, svakog Gospodinova učenika pojedinačno: svakome je povjerenovo nezamjenjivo svjedočanstvo, kako bi evanđelje moglo ući u život sviju. To zahtijeva od nas sveštost života.

4. Prigode za susret s Isusom i slušanje Svetog pisma

Netko će se zapitati kako sve to ostvariti. Ne trebamo izmišljati nove strategije, gotovo kao da bi evanđelje bilo proizvod koji treba plasirati na tržište religija, već trebamo ponovno otkriti načine na koje je Isus pristupao osobama i pozivao ih, da bismo te iste načine primijenili u današnjim okolnostima.

Sjetimo se primjerice kako je Isus Petra, Andriju, Jakova i Ivana pozvao usred posla, kako je Zakeja puka radoznalost dovela do topline zajedničkog stola sa Učiteljem, kako ga je rimski satnik tražio da ozdravi njemu dragu osobu, kako ga je slijepac od rođenja nazvao osloboditeljem od njegove marginaliziranosti, kako su Marta i Marija za gostoljubivost svoga doma i srca bili nagrađeni njegovom prisutnošću. Listajući stranice Evanđelja i dijelove Svetog pisma u kojima su opisana misijska iskustva apostola u ranoj Crkvi, možemo otkriti razne načine i okolnosti u kojima su se životi ljudi otvorili Kristovoj prisutnosti.

Cesto čitanje Svetog pisma, prosvijetljeno crkvenom tradicijom koja nam ga je predala i koja je njegov autentični tumač, nije samo nužno za upoznavanje samog sadržaja evanđelja, to jest Isusove osobe u kontekstu povijesti spasenja, nego pomaže također otkriti prigode za susret s njim kao i evanđeoske pristupe ukorijenjene u temeljne dimenzije čovjekova života: obitelj, rad, prijateljstvo, razne vrste siromaštva i životnih kušnji, i drugo.

5. Evangelizirati sebe same i biti spremam na obraćenje

Ne bismo, međutim, nikada smjeli smatrati da je nova evangelizacija nešto što se ne tiče nas osobno. Ovi su dana biskupi u više navrata digli svoj glas da podsjetite da Crkva, da bi mogla evangelizirati svijet, mora prije svega ona sama slušati Božju riječ. Poziv na evangelizaciju se pretvara u poziv na obraćenje.

Iskreno osjećamo da se prije svega mi sami moramo obratiti Kristovoj snazi, koji jedini može sve učiniti novo, prije svega naše siromašne živote. Moramo s poniznošću prepoznati da se siromaštva i slabosti Isusovih učenika, navlastito njegovih službenika, teško odražavaju na vjerdostojnost te misije. Sigurno da smo svjesni – u prvom redu mi biskupi – da nećemo nikada moći biti na visini svoga poziva kojim nas Gospodin poziva i poslanja da naviještamo njegovo evanđelje svim narodima. Svjesni samo da moramo ponizno priznati svoju ranjivost u ranama povijesti i moramo bez oklijevanja priznati naše osobne grijeha. Uvjereni smo, međutim, da Duh Gospodnji može svojom snagom obnoviti svoju Crkvu i učiniti njezine halje blistavima i sjajnim, samo ako dopustimo da nas on oblikuje. Pokazuju to životi svetaca, pa stoga njihov život i njihov spomen predstavljaju povlašteno oruđe nove evangelizacije.

Kada bi ta obnova ovisila isključivo o nama, tada bi postojali ozbiljni razlozi za sumnju u njezin uspjeh. Ali obraćenje u Crkvi, kao i evangelizacija, nema za glavne aktere nas siromašne ljude, već samog Duha Gospodinova. Tu se krije naša snaga i naša sigurnost da zlo neće nikada imati posljednju riječ, ni u Crkvi ni u povijesti: "Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši", rekao je Isus svojim učenicima (Iv 14, 27).

Djelo nove evangelizacije počiva na tom ozbilnjom uvjerenju. Mi se uzdamo u nadahnuće i snagu Duha Svetoga, koji će nas poučiti što nam je reći i što činiti i u najtežim trenutcima. Naša je dužnost, stoga, strah pobijediti vjerom, poniženje nadom, ravnodušnost ljubavlju.

6. Otkriti nove mogućnosti za evangelizaciju u današnjem svijetu

Ta ozbiljna hrabrost utječe također na način na koji gledamo na današnji svijet. Ne damo se zastrašiti okolnostima vremena u kojima živimo. Naš je svijet pun proturječja i izazova, ali je i nadalje Božje stvorenje. Svijet je ranjen zlom, ali Bog ga još uvijek ljubi. To je njegovo polje u kojem se Božju riječ može ponovno sijati tako da može ponovno urodit plodom.

Nema mesta pesimizmu u glavama i srćima onih koji znaju da je njihov Gospodin pobijedio smrt i da njegov Duh snažno djeluje u povijesti. Pristupamo tome svijetu s poniznošću, ali također sa odlučnošću koju pruža sigurnost da će istina na kraju pobijediti. Želimo vidjeti u svijetu Božji poziv da svjedočimo njegovo ime. Naša je Crkva živa i sa izazovima koje donosi povijest suočava se hrabrošću vjere i svjedočenjem brojnih svojih sinova i kćeri.

Znamo da u svijetu moramo voditi tešku borbu protiv "Vrhovništava, protiv Vlasti", "protiv zlih duhova" (Ef 6, 12). Ne krijemo probleme koje ti izazovi nameću, ali nas oni ne plaše. To vrijedi nadasve za fenomen globalizacije koji za nas mora biti prilika za širenje prisutnosti evanđelja. Usprkos teškim trpljenjima koje sa sobom nose zbog čega selioce prigrljujemo kao svoju braću, migracije su jednako tako, kao što su to bile i nekoć, prigode za širenje vjere i zajedništva u svojim različitim oblicima. Sekularizacija, ali također kriza izazvana hegemonijom politike i države, traže od Crkve da premisli vlastitu prisutnost u društvu, nipošto je se ne odričući. Mnogi i uvijek novi oblici siromaštva otvaraju nove mogućnosti za karitativnu službu: navještanje evanđelja obavezuje Crkvu da bude sa siromašnima i, poput Isusa, preuzme na sebe teret njihovih trpljenja. I u najžešćim oblicima ateizma i agnosticizma osjećamo da možemo prepoznati – premda u proturječnim oblicima – ne prazninu, već čežnju, očekivanje koje očekuje jedan primjeren odgovor.

U suočavanju s pitanjima koje prevladavajuće kulture postavljaju vjeri i Crkvi obnavljamo svoje pouzdanje u Gospodina, uvjereni da je i u tim kontekstima evanđelje svjetlonoša i da može ozdraviti svaku čovjekovu slabost. Nismo mi ti koji vodimo djelo evangelizacije, već je to Bog, kao što nas je to podsjetio papa: "Prava riječ, prava inicijativa, pravo djelovanje dolazi od Boga i tek kada smo uključeni u tu Božju inicijativu, tek kada ponizno molimo tu Božju inicijativu, možemo i mi postati – s njim i u njemu – vjerovjesni" (Benedikt XVI., Meditacija na prvom općem zasjedanju XIII. opće redovne Biskupske sinode, Rim, 8. listopada 2012.).

7. Evangelizacija, obitelj i posvećeni život

Još od prve evangelizacije prenošenje vjere s koljena na koljeno našlo je svoje prirodno okruženje u obitelji gdje žene igraju posebnu ulogu, čime se nipošto ne želi umanjiti lik i odgovornost oca. Brigom koju svaka obitelj posvećuje rastu svojih mlađih članova, djeci se usađuju u srce znakovi vjere, prenose im se osnovne istine, po-

učava ih se molitvi, svjedoče im se plodovi ljubavi. Unatoč različitosti zemljopisnih, kulturnih i društvenih situacija iz kojih dolaze, svi biskupi na Sinodi su iznova potvrdili tu bitnu ulogu obitelji u prenošenju vjere. Nova je evangelizacija nezamisliva bez svijesti o posebnoj odgovornosti prema naviještanju evanđelja obiteljima i pružanju potpore obiteljima u odgojnoj zadaći.

Ne zanemarujemo činjenicu da je današnja obitelj, koja počiva na braku muškarca i žene, po kojem postaju "jedno tijelo" (Mt 19, 6) otvoreno životu, posvuda pogodjena krizom. Okružena je modelima života koji je kažnjavaju i zapostavljena od politika onog društva čija je također osnovna stanica. Ni same crkvene zajednice ne poštuju uvijek njezine ritmove i ne podupiru je u njezinim zadaćama. Upravo nas to, međutim, potiče da ustvrdimo kako moramo posebnu brigu posvetiti obitelji i njezinu poslanju u društvu i Crkvi, razvijajući posebne projekte praćenja osoba prije i nakon ženidbe. Želimo također izraziti svoju zahvalnost brojnim kršćanskim parovima i obiteljima koji svojim svjedočanstvom pokazuju svijetu iskustvo zajedništva i služenja koje je sjeme društva u kojem će biti više bratstva, ljubavi i mira.

Sjetili smo se i onih čije obiteljske situacije i suživot ne odražavaju onu sliku jedinstva i ljubavi za cijeli život koje nam je Gospodin povjerio. Imo parova koji žive zajedno a da nisu vezani sakramentom ženidbe. Sve je više neredovitih obiteljskih situacija nastalih nakon raspada pret-

hodnih brakova. Te se negativne situacije negativno odražavaju također na vjeru djece. Svima njima želimo poručiti da Bog u svojoj ljubavi ne napušta nikoga, da ih i Crkva također ljubi, da Crkva sve prima raširenih ruku, da oni ostaju i dalje udovi Crkve premda ne mogu primiti sakralno odrješenje i euharistiju. Neka naše katoličke zajednice budu gostoljubive prema svima onima koji žive u takvim situacijama i neka podupiru one koji su na putu obraćenja i pomirenja.

Obiteljski je život prvo mjesto u kojem se evanđelje susreće s običnim životom i pokazuje svoju sposobnost da preobrazi temeljne uvjete postojanja u obzor ljubavi. No za svjedočenje Crkve nije ništa manje važno pokazati kako ovozemno postojanje ima ispunjenje koje nadilazi ljudsku povijest i proteže se k vječnom zajedništvu s Bogom. Isus se Samarijanki ne predstavlja tek kao onaj koji daje život, nego kao onaj koji daje "život vječni" (Iv 4, 14). Božji dar, kojeg vjera uprisutnjuje, nije jednostavno obećanje boljih uvjeta na ovome svijetu, već navještaj da je posljednji smisao našega života onkraj ovoga svijeta, u onom punom zajedništvu s Bogom kojeg iščekujemo na kraju vremena.

Posebni svjedoci tog onozemaljskog obzora smisla ljudskog života u Crkvi i svijetu su oni koje je Gospodin pozvao na posvećeni život. Upravo zato jer su potpuno posvećene njemu u vršenju siromaštva, čistoće i poslušnosti, posvećene su osobe znak budućeg svijeta koji relativi-

zira svako dobro ovoga svijeta. Neka s ove Biskupske sinode do te naše braće i sestara dopre zahvalnost za njihovu vjernost pozivu Gospodnjem i doprinosu kojeg su dali i daju crkvenom poslanju. Potičemo ih na nadu u teškim situacijama kroz koje i oni prolaze u ovim promjenjivim vremenima. Pozivamo ih da se afirmiraju kao svjedoci i promicatelji nove evangelizacije u raznim područjima života već prema karizmi svojih ustanova.

8. Crkvena zajednica i mnogi radnici evangelizacije

Djelo evangelizacije nije zadaća nekog pojedinca ili skupine u Crkvi, već crkvenih zajednica kao takvih, gdje pojedinac ima pristup svim sredstvima susreta s Isusom: Božjoj riječi, sakramentima, bratskom zajedništvu, karitativnoj službi, misiji.

U tome pogledu se ističe iznad svega uloga župa kao prisutnost Crkve na teritoriju na kojem ljudi žive, ti "seoski studenci" kako ih je volio nazivati Ivan XXIII., na koje svi mogu doći piti i na njima pronaći svježinu evanđelja. Njihova uloga ostaje nezamjenjiva, premda promijenjeni uvjeti mogu tražiti bilo oblikovanje manjih zajednica bilo povezivanje u širem pastoralnom kontekstu. Pozivamo naše župe da tradicionalnoj pastoralnoj skrbi za Božji narod pridruže nove oblike poslanja koje zahtjeva nova evangelizacija. Oni moraju prožimati također razne važne izraze pučke pobožnosti.

Služba svećenika – oca i pastira svog naroda – u župi ostaje i nadalje ključna. Biskupi, sudiонici ove Biskupske sinode izražavaju svim prezbiterima zahvalnost i bratsku blizinu za njihovu tešku zadaću. Pozivamo ih na tješnje veze dijeceanskog prezbiterija, na sve snažniji duhovni život, na trajnu formaciju koja će ih osposobiti da se nose s promjenama.

Zajedno s prezbiterima podupiremo također i đakone, kao i pastoralno djelovanje vjeroučitelja kao i mnogih drugih poslužitelja i animatora na polju naviještanja i kateheze, liturgijskog života, karitativne službe. Moraju se promicati također razni oblici sudiioništva i suodgovornosti vjernika, muškaraca i žena. Za njihovu posvećenost u mnogim službama u našim zajednicama nećemo im nikada moći dovoljno zahvaliti. Sve njih, također, molimo da stave svoju prisutnost i svoju službu u Crkvi u perspektivu nove evangelizacije, posvećujući brigu vlastitoj ljudskoj i kršćanskoj formaciji, poznavanju vjere i osjetljivosti na današnje kulturne fenomene.

Kada je riječ o laicima, posebno treba spomenuti razne oblike starih i novih udruženja kao

i crkvene pokrete i nove zajednice. Sve su to izradi bogatstva darova koje Duh Sveti daje Crkvi. I tim oblicima života i zauzimanja u Crkvi izražavamo zahvalnost, potičući ih na vjernost vlastitoj karizmi i uvjereni crkveno zajedništvo, osobito u konkretnom kontekstu krajevnih Crkvi.

Svjedočenje evanđelja nije ničiji privilegiji. Prepoznajemo s radošću prisutnost mnogih muškaraca i žena koji su svojim životom postali znak evanđelja usred svijeta. Vidimo ih također u brojnoj našoj kršćanskoj braći i sestrama s kojima jedinstvo nažalost nije još uvijek potpuno, ali koji su također označeni biljegom krštenja Gospodinova i njegovi su navjestitelji. Za nas je bilo dirljivo iskustvo u ovim danima slušati mnoge ugledne vođe Crkava i crkvenih zajednica koji su nam svjedočili svoju žedž za Kristom i svoju predanost naviještanju evanđelja. Oni su također uvjereni da svijet treba novu evangelizaciju. Zahvalni smo Gospodinu za tu jednodušnost u pogledu nužnosti misije.

9. Da bi mladi mogli susresti Krista

Do mlađih nam je posebno stalo, jer su oni važni dio sadašnjosti svijeta i Crkve, a također su njihova budućnost. Biskupi ni na svijet mlađih ne gledaju s pesimizmom. Zabrinuti jesmo, ali ne i pesimistični. Zabrinuti smo jer se svi najagresivniji napadi našeg doba okomljuju upravo na njih. No ne gledamo, ipak, na to s pesimizmom, prije svega zato jer znamo da je Kristova ljubav ono što pokreće povijest, ali također jer opažamo u našim mlađima duboke težnje za autentičnošću, istinom, slobodom, velikodušnošću, na koje je – uvjereni smo – Krist prikladan odgovor.

Želimo ih poduprijeti u njihovu traženju i potičemo naše zajednice da slušaju, razgovaraju i odgovore bez zadrške i odvažno na teško stanje u kojem se nalaze mlađi. Želimo da naše zajednice oslobođaju, a ne guše snagu njihova poleta; da se odlučno upuste u pravičan boj protiv zabluda i sebičnih špekulacija svjetskih sila koje zanima samo kako rasipati energije i trošiti poletnost mlađih za vlastitu korist, oduzimajući im svačko zahvalno sjećanje na prošlost i svaki ozbiljan plan za budućnost.

Svijet mlađih je zahtjevno ali ujedno posebno obećavajuće polje nove evangelizacije. Pokazuju to brojna iskustva, od onih na kojima se mlađi okupljaju u najvećem broju poput Svjetskih dana mlađih, do onih skrovitijih – ali unatoč tome snažnih – poput raznih iskustava duhovnosti, služenja i misije. Mlađima treba prepoznati aktivnu ulogu u djelu evangelizacije osobito njihovih vršnjaka.

10. Evandelje u dijalogu s ljudskom kulturom i iskustvom i religijama

Nova evangelizacija ima u svome središtu Krista i brigu za ljudsku osobu da bi došlo do stvarnog susreta s njim. Ali njezini su obzori široki koliko i svijet i nije zatvorena nijednom čovjekovu iskustvu. To znači da ona posebno brižno njeguje dijalog s kulturama, uvjerena da će moći pronaći u svakoj od njih "sjeme Riječi" o kojem su govorili drevni oci. Nova evangelizacije, na poseban način, treba novi savez između vjere i razuma. Uvjereni smo da vjera može prigrniti svaki plod zdravog duha otvorenog transcendenciji i ima snagu da doskoči ograničenostima i proturječjima u koje razum može upasti. Vjera ne zatvara oči ni pred bolnim pitanjima koja postavlja prisutnost zla u životu i povijesti ljudi, crpeći svjetlo nade iz Kristova uskrsnuća.

Susret između vjere i razuma jača također zauzetost kršćanske zajednice na polju odgoja i kulture. Posebno mjesto u tome zauzimaju odgojne i istraživačke ustanove: škole i sveučilišta. Gdje god se produbljuju spoznaje o čovjeku i osobi pruža obrazovanje, Crkvi je draga da može dati vlastito iskustvo i doprinos u cilju cjelovitog odgoja i izobrazbe osobe. U tome posebnu pažnju treba posvetiti katoličkim školama i sveučilištima, u kojima otvorenost tran-

scendenciji, svojstvena svakom autentičnom kulturnom i odgojnog pravcu, mora imati svoje ispunjenje u susretu s događajem Isusa Krista i njegove Crkve. Biskupi upućuju zahvalnost svima onima koji su, katkad u teškim uvjetima, u to uključeni.

Evangelizacija zahtijeva da se posveti veća pozornost svijetu sredstava društvene komunikacije, osobito novim medijima, u kojima se isprepliću mnogi životi, pitanja i očekivanja. To je mjesto gdje se često formiraju savjesti, gdje ljudi provode vrijeme i koje njihov život ispunja sadržajem. To je nova prilika da se dopre do čovjekova srca.

Posebno područje susreta između vjere i razuma danas se krije u dijalogu sa znanošću. Ona nije nipošto daleka vjeri, budući da je očitovanje onog duhovnog počela koje je Bog stavio u čovjeka i koji mu omogućuje da dokuči racionalne strukture na kojima počiva stvaranje. Kada se znanost i tehnologija ne drznu ograničavati poimanje čovjeka i svijeta na jalovi materijalizam, tada postaju dragocjeni saveznici u humanizaciji života. Svoju zahvalu upućujemo stoga i svima onima koji su uključeni u to osjetljivo polje spoznaje.

Želimo također zahvaliti muškarcima i ženama uključenim u drugi izraz ljudskog duha – umjetnost u njezinim različitim oblicima, od najstarijih do najnovijih. U umjetničkim djelima

prepoznamo posebno značajan način izražavanja duhovnosti, ukoliko nastoje uobličiti čovjekovo stremljenje prema ljepoti. Zahvalni smo kada nam oni svojim lijepim umjetničkim ostvarenjima zorno dočaravaju Božje lice i lice njegovih stvorenja. Put ljepote je posebno djelotvoran u novoj evangelizaciji.

Osim umjetničkih djela i cjelokupno područje čovjekova djelovanja privlači našu pozornost, kao prostor u kojem on, svojim radom, postaje suradnik Božjeg stvaranja. Svijet ekonomije i rada želimo podsjetiti kako iz svjetla evanđelja izlaze neki podsjetnici: oslobođiti rad uvjeta zbog kojih nerijetko postaje nepodnošljivi teret i pruža neizvjesnu budućnost, koja je danas često ugrožena nezaposlenošću, osobito mладим; staviti osobu u središte ekonomskog razvoja; osmisliti sam taj razvoj kao prigodu za rast ljudskog roda u pravednosti i jedinstvu. Čovjek svojim radom kojim preobražava svijet pozvan je također sačuvati netaknutim svijet kojeg je Bog stvorio, također zbog odgovornosti prema budućim naraštajima.

Evanđelje prosvjetljuje također patnje što ih donosi bolest. Kršćani moraju pomoći bolesnicima da osjete blizinu Crkve bolesnima i nemocnim i izražavaju zahvalnost svima koji svoj posao obavljaju profesionalno i humano.

Područje u kojem svjetlo evanđelja može i mora prosvjetljivati čovjekove korake je svijet politike. Od političara se traži nesebično i transparentno zauzimanje za opće dobro poštujući dostojanstvo osobe, od njezina začeća do prirodne smrti, obitelji utemeljene na braku između muškarca i žene i slobodu odgoja; promičući vjerske slobode; uklanjajući uzroke nepravdi, nedjednakosti, diskriminacija, rasizma, nasilja, gladi i ratova. Kršćani su u svom političkom djelovanju pozvani dati jasno svjedočanstvo zapovijedi ljubavi.

Konačno, Crkva smatra da u sljedbenicima ostalih religija ima svoje prirodne sugovornike. Evanđelje naviještamo zato jer smo uvjereni u Kristovu istinu, a ne zato što smo protiv nekoga. Isusovo evanđelje je mir i radost i njegovim je učenicima drago prepoznati sve istinito i dobro što je čovjekov religijski duh otkrio u svijetu stvorenom od Boga i izrazio u raznim religijama.

Međureligijski dijalog želi biti doprinos miru, odbacuje svaki fundamentalizam i denuncira svako nasilje upereno protiv vjernika kao teško kršenje ljudskih prava. Crkve iz čitavog svijeta su blizu u molitvi i bratstvu braći koja trpe i traže da oni u čijim su rukama sudbine naroda čuvaju pravo svih da slobodno biraju, isповijedaju i svjedoče vlastitu vjeru.

11. Podsjecanje na Drugi vatikanski koncil i referiranje na Katekizam Katoličke crkve u Godini vjere

Na putu otvorenim novom evangelizacijom možda ćemo se ponekad osjećati kao u nekoj pustinji, okruženi opasnostima i lišeni uporišta. Sveti otac Benedikt XVI. u homiliji na otvorenju Godine vjere, govorio je o "širenju duhovne pustinje" koje je uzelo maha posljednjih desetljeća, ali nas je također ohrabrio rekavši kako "upravo polazeći od iskustva te pustinje, od te praznine možemo iznova otkriti radost vjerovanja, njegovu vitalnu važnost za nas muškarce i žene. U pustinji ponovno otkrivamo vrijednost onoga što je bitno za život" (Homilija na euharistijskom slavlju povodom otvorenja Godine vjere, Rim, 11. listopada 2012.). U pustinji, poput Samarijance, tražimo vodu i zdenac na kojem ćemo utažiti svoju žđ: blago onome koji ondje susretne Krista!

Zahvaljujemo Svetom Ocu za dar Godine vjere, izvrstan uvod u novu evangelizaciju. Zahvaljujemo mu također što je tu Godinu vezao uz zahvalni spomen otvorenja Drugog vatikanskog koncila prije pedeset godina. Temeljno učenje Koncila za naše doba blista u Katekizmu Katoličke crkve, kojeg se dvadeset godina od objavlivanja ponovno nudi kao sigurno uporište vjere. To su važne obljetnice, koje nam omogućuju ponovno potvrditi svoje tjesno prianjanje uz koncilsko učenje i našu uvjerenu zauzetost da nastavimo s njegovom punom provedbom.

12. Kontemplacija otajstva i pomaganje siromaha

U vezi s tim želimo ukazati svim vjernicima na dva izraza vjerskog života koja nam se čine posebno važnim za svjedočenje nove evangelizacije.

Prvog sačinjava dar i iskustvo kontemplacije. Svjedočanstvo koje svijet smatra uvjerljivim može proizaći jedino iz klanjanja i razmatranja otajstva Boga, Oca, Sina i Duha Svetoga, samo iz dubine tištine koja poput toplog krila prima jednu riječ spasenja. Jedino ta molitvena tiština može spriječiti da se riječ spasenja izgubi u silnom žaru kojim je svijet preplavljen.

Ponovno upućujemo riječ zahvale svim muškarcima i ženama koji, u samostanima i eremitorijima, posvećuju svoj život molitvi i kontemplaciji. No ti se kontemplativni trenutci moraju protezati također na živote običnih ljudi. To su oni prostori u duši, ali također fizički prostori, koji nas podsjećaju na Boga; duhovna svetišta i kameni hramovi koji nas, kao neke oaze, čuvaju

da se ne izgubimo u bujici iskustava; prostori u kojima se svi mogu osjetiti prihvaćenima, pa i oni koji jedva da i znaju što i koga traže.

Drugi znak autentičnosti nove evangelizacije ima lice siromaha. Biti uz onoga koji je ranjen životom nije samo nešto čime iskazujemo svoju socijalnu dimenziju, već je nadasve duhovni čin jer u licu siromaha blista lice samoga Krista: "Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!" (Mt 25, 40).

Siromasima treba priznati povlašteno mjesto u našim zajednicama, mjesto koje ne isključuje nikoga, već želi odražavati kako je Isus bio uz njih vezan. Prisutnost siromaha u našim zajednicama je misteriozno snažna: mijenja osobe više no bilo koji govor, uči vjernosti, pomaže shvatiti koliko je život krhk i nestalan, potiče na molitvu; riječju, vodi Kristu.

Gesta ljubavi, s druge strane, mora također biti praćena zauzimanjem za pravdu, s apelom koji se odnosi na sve, siromašne i bogate. Zato je sastavni dio nove evangelizacije socijalni nauk Crkve također jednako kao i briga za odgoj kršćana koji će se posvetiti služenju ljudskoj zajednici u društvenom i političkom životu.

13. Poruka Crkvama u raznim krajevima svijeta

Pogled biskupa okupljenih na Biskupskoj sinodi obuhvaća sve crkvene zajednice diljem svijeta. Svojim pogledom oni žele obuhvatiti sve, jer je poziv na susret s Kristom jedan, imajući na umu različitosti.

Biskupi okupljeni na Sinodi posebnu su pozornost, punu bratske ljubavi i zahvalnosti, posvetili vama kršćanima istočnih katoličkih Crkava, koje su baštinice prvog vala širenja evanđelja – iskustvo što ga čuvaju s ljubavlju i vjernošću – i Crkvama na europskom Istoku. Evanđelje vam se danas ponovno nudi u novoj evangelizaciji po liturgijskom životu, katehezi, svakodnevnoj molitvi u obitelji, postu, solidarnosti među obiteljima, sudjelovanju laika u životu zajednice i dijalogu s društvom. Na mnogim su mjestima vaše Crkve usred kušnji i nevolja u kojima svjedoče sudjelovanje u Kristovu križu. Dio je vjernika prisiljen emigrirati. Čuvajući životom pripadnost vlastitim zajednicama iz kojih dolaze, oni mogu dati vlastiti doprinos pastoralnoj skrbi i djelu evangelizacije u zemljama koje su ih primile. Neka Gospodin nastavlja blagoslovljati vašu vjernost. Neka vaša budućnost bude označena radosnim ispovijedanjem i prakticiranjem vjere u uvjetima mira i vjerske slobode.

Gledamo u vas, muškarci i žene, koji živite u afričkim zemljama i izražavamo vam svoju za-

hvalnost za svjedočenje evanđelja često u teškim okolnostima. Pozivamo vas da ponovno date zamaš evangelizaciji koju ste u nedavnim vremenima primili, da se izgrađujete kao Crkva "Božji narod", da jačate identitet obitelji, da podupirete svećenike i katehete u njihovu radu, osobito u malim kršćanskim zajednicama. Potvrđujemo usto nužnost produbljivanja susreta evanđelja s drevnim i novim kulturama. Veliko očekivanje i snažan apel upućujemo svijetu politike i vladama raznih afričkih zemalja da, u suradnji sa svim ljudima dobre volje, promiču temeljna ljudska prava i oslobođe kontinenta nasilja i sukoba koji ga još uvijek zavijaju u crno.

Biskupi okupljeni na Biskupskoj sinodi pozivaju vas, kršćane Sjeverne Amerike, da s radošću odgovorite na poziv na novu evangelizaciju, dok sa zahvalnošću gledate kako su vaše kršćanske zajednice u svojoj kratkoj povijesti dale velikodušne plodove vjere, ljubavi i misije. Morate uvidjeti kako su mnogi izrazi sadašnje kulture u zemljama vašega svijeta danas daleko od evanđelja. Zato se nameće potreba obraćenja, iz čega proizlazi zauzetost u kojoj se nećete otuđivati od svojih kultura, već ste pozvani usred njih svima pružati svjetlo vjere i životnu snagu. Dok primate u svoje velikodušne zemlje nove populacije doseljenika i izbjeglica, budite spremni također otvoriti vrata svojih domova vjeri. Vjerni obavezama preuzetim na Biskupskoj sinodi za Ameriku, budite solidarni s Latinskom Amerikom u stalnoj evangelizaciji zajedničkog vam kontinenta.

Isti osjećaj zahvalnosti s Biskupske sinode upućuje se Crkvama Latinske Amerike i Kariba. Posebno je upečatljivo kako su se tijekom stoljeća u vašim zemljama razvijali oblici pučke pobožnosti, koji su još uvijek ukorijenjeni u srcima mnogih, karitativne službe i dijalog s kulturama. Dok se danas suočava s mnogim današnjim izazovima, na prвome mjestu sa siromaštvom i nasiljem, Crkva u Latinskoj Americi i na Karibima je pozvana živjeti u stanju trajne misije, navještajući evanđelje s nadom i radošću, oblikujući zajednice pravih učenika misionara Isusa Krista, pokazujući u zauzimanju svojih sinova i kćeri kako evanđelje može biti klica novog društva u kojem će vladati pravednost i bratstvo. Religijski pluralizam također predstavlja ispit za vaše Crkve i zahtijeva novi navještaj evanđelja.

I vama, kršćani Azije, također upućujemo riječ ohrabrenja i poticaja. Kao mala manjina na kontinentu na kojem živi gotovo dvije trećine svjetskog stanovništva, vaša je prisutnost plodno sjeme, povjereni snazi Duha Svetoga, koje raste u dijalogu s različitim kulturama, drevnim religijama i nebrojenim siromasima. Premda če-

sto potisnuta na margine društva i na mnogim mjestima također progonjena, Crkva u Aziji je, sa svojom čvrstom vjerom, dragocjena prisutnost Kristova evanđelja koje naviješta pravednost, život i sklad. Kršćani Azije, osjetite bratsku blizinu kršćana ostalih zemalja svijeta koji ne mogu zaboraviti da je na vašem kontinentu – u Svetoj zemlji – Isus rođen, živio, umro i uskrsnuo.

Riječ zahvale i nade biskupi upućuju Crkvama europskog kontinenta, koji je danas dijelom označen snažnom – ponekad čak i agresivnom – sekularizacijom i koji je dijelom još uvijek ranjen dugim desetljećima vladavine režima neprijateljski nastrojenih prema Bogu i čovjeku. Gledamo sa zahvalnošću na prošlost, ali također na sadašnjost, u kojoj je evanđelje stvorilo u Europi svijesti i iskustva vjere – često bogata svetošću – koja su bila jedinstvena i presudna za evangelizaciju čitavog svijeta: bogatstvo teološke misli, raznolikost karizmatskih izraza, razni oblici karitativne službe prema siromasima, duboka kontemplativna iskustva, stvaranje humanističke kulture koja je pridonijela definiranju dostojanstva osobe i izgrađivanju općeg dobra. Ne dajte da vas sadašnje teškoće uzdrmaju, dragi europski kršćani: promatrazte ih, naprotiv, kao izazov kojeg treba svladati i priliku za radosniji i življiji navještaj Krista i njegova Evanđelja života.

Biskupi Biskupske sinode pozdravljaju na kraju narode Oceanije, koji žive pod zaštitom Južnog križa i zahvaljuju im za njihovo svjedočenje Isusova evanđelja. Molimo za vas da poput Samarijanke na zdencu i vi osjetite duboku žed za novim životom i da možete čuti Isusovu riječ koja kaže: "Kad bi znala dar Božji" (Iv 4, 10). Osjetite još snažnije obavezu naviještanja evanđelja i pomaganja drugima da upoznaju Isusa u današnjem svijetu. Pozivamo vas da ga susrećete u svom svakodnevnom životu, da ga slušate i ot-

krivate, po molitvi i meditaciji, milost da možete reći: "znamo: ovo je uistinu Spasitelj svijeta" (Iv 4, 42).

14. Marijina zvijezda osvjetjava pustinju

Stigavši do kraja ovog iskustva zajedništva među biskupima iz čitavog svijeta i suradnje u službi Petrova nasljednika, čujemo u sebi danas odjek Isusovog naloga apostolima: "Podîte dakle i učinite mojim učenicima sve narode [...]. I evo, ja sam s vama sve dane - do svršetka svijeta" (Mt 28, 19.20). Ovaj put poslanje Crkve nije okrenuto nekom zemljopisnom području, već seže do najskrivenijih kutaka srca suvremenog čovjeka da ga ponovno dovede do susreta s Isusom, Životvorcem koji se uprisutnjuje u našim zajednicama.

Ta prisutnost ispunja radošću naša srca. Zahvalni za darove koje smo od njega primili ovih dana, uzdižemo pjesmu hvale: "Veliča duša moja Gospodina, [...] Jer velika mi djela učini Svesilni" (Lk 1, 46.49). Ponovimo i mi te Marijine riječi: Gospodin je učinio uistinu velike stvari tijekom stoljeća za svoju Crkvu u različitim dijelovima svijeta i mi ga veličamo, sigurni da će svrnuti svoj pogled na naše siromaštvo da bi pokazao snagu svoje mišice i u našem dobu i podržao nas na putu nove evangelizacije.

Marija nas vodi na našem putu. Taj put, kao što nam je rekao Benedikt XVI., možda će izgledati kao putovanje kroz pustinju; znamo da na tome putovanju moramo nositi ono bitno: dar Duha Svetoga, Isusovo društvo i istinu njegove riječi, euharistijski kruh koji nas hrani, bratstvo crkvenog zajedništva, polet ljubavi. To je voda zdenca od koje pustinja procvjeta. I kao što noću u pustinji zvijezde sjajnije blistaju, tako svjetlo Marije, Zvijezde nove evangelizacije, snažno blista na nebnu našeg puta. Njoj se s pouzdanjem povjeravamo.

"Migracije: hodočašće vjere i nade"

Poruka pape Benedikta XVI. za 99. svjetski dan selilaca i izbjeglica 2013.

Drugi vatikanski koncil u pastoralnoj konstituciji *Gaudium et spes* podsjetio je da "Crkva... putuje zajedno s čitavim čovječanstvom" (br. 40), zbog čega "radost i nada, osobito siromašnih i svih koji trpe, jesu radost i nada, žalost i tjeskoba također Kristovih učenika te nema ničega uistinu ljudskog a da ne bi našlo odjeka u njihovu srcu" (br. 1). Odjek tih riječi susrećemo u učenju služe Božjega Pavla VI., koji je Crkvu nazvao "iskusnom u čovjekoljublju" (*Enc. Populorum progressio*, 13), kao i blaženog Ivana Pavla II., koji je rekao kako je osoba "prvi put što ga Crkva mora prijeći vršeći svoje poslanje..., put što ga je zacrtao sam Krist" (*Enc. Centesimus annus*, 53). Tragom svojih prethodnika, u svojoj enciklici *Ljubav u istini* (*Caritas in veritate*) nastojao sam pojasniti da "je cijela Crkva, u cjelokupnom svome postojanju i djelovanju – to jest kad naviješta, slavi i vrši djela ljubavi, založena oko promicanja cjelovitog ljudskog razvoja" (br. 11). Imao sam pritom pred očima također milijune muškaraca i žena koji su iz raznih razloga doživjeli iskustvo migracije. Selilaštvo je "pojava koja ostavlja snažan dojam zbog broja osoba koje su u nju uključene, zbog društvenih, ekonomskih, političkih, kulturnih i religijskih problema koje izaziva, kao i zbog dramatičnih izazova koje postavlja pred narode i međunarodnu zajednicu" (isto, 62), jer "svaki selilac je ljudska osoba koja kao takva posjeduje neotuđiva temeljna prava, koja u svim situacijama svi moraju poštovati" (isto).

Zbog toga sam odlučio Svjetski dan selilaca i izbjeglica za 2013. godinu – godinu u kojoj se slavi 50. obljetnica otvorenja Drugoga vatikanskog koncila i 60. obljetnica proglašenja apostolske konstitucije *Exsul familia* i u kojoj čitava Crkva slavi Godinu vjere, prihvaćajući s oduševljenjem izazov nove evangelizacije – posvetiti temi "Migracije – hodočašće vjere i nade".

Doista, vjera i nada su neraskidivo povezani u srcu mnogih selilaca, koji svim srcem žude za boljim životom i nerijetko pokušavaju ostaviti iza sebe "očaj" jedne bezizgledne budućnosti. Istodobno, mnogi su od njih krenuli na to putovanje vođeni dubokom vjerom da Bog ne napušta svoja stvorenja i ta utjeha čini rane iskorjenjivanja i odvajanja podnošljivijima i čak im ulijeva nadu da će se jednoga dana vratiti u svoju domovinu. Vjera i nada, dakle, su nešto što selioci nose sa sobom, svjesni da se s njima "možemo lakše nositi sa sadašnjosti: sadašnji trenutak, ma koliko težak bio, može se živjeti i prihvati ako vodi ka nekom cilju, ako u taj cilj možemo biti sigurni i ako je taj

cilj tako velik da opravdava trud koji je uložen u prijeđeni put" (*Enc. Spe salvi*, 1).

Na velikom polju migracija Crkva svoju majčinsku brigu pokazuje na raznorazne načine. S jedne strane ona svjedoči o velikom siromaštvu i patnji, koji nerijetko dovode do ljudskih drama i tragedija. Na tome se području provode konkretni programi usmjereni rješavanju brojnih hitnih potreba, čemu se velikodušno posvećuju pojedinci i skupine, volonterske udruge i pokreti, župna i dijecezanska tijela u suradnji sa svim ljudima dobre volje. S druge strane, međutim, Crkva ne propušta istaknuti pozitivne aspekte, mogućnosti i resurse koje pružaju migracije. U tome se smislu pokreću programi i osnivaju prihvativi centri koji potpomažu ili prate cijelovito uključivanje selilaca, tražitelja azila i izbjeglica u novu društveno-kulturnu sredinu, ne zanemarujući vjersku dimenziju, koja je od temeljne važnosti za život svake osobe. Upravo je toj dimenziji Crkva, na temelju samog poslanja koje joj je povjerio Krist, pozvana posvetiti posebnu pažnju i brigu: to je njezina najvažnija i najspecifičnija zadaća. Prema vjernicima kršćanima iz raznih dijelova svijeta ta pozornost prema vjerskoj dimenziji uključuje također ekumenski dijalog i brigu za nove zajednice, dok se prema vjernicima katolicima izražava, među ostalim, u osnivanju novih pastoralnih struktura i valorizaciji raznih obreda, kako bi se poticalo njihovo puno sudjelovanje u životu mjesne crkvene zajednice. Promicanje osobe ide ukorak s duhovnim zajedništvom, koje otvara puteve "autentičnom i obnovljenom obraćenju Gospodinu, jedinom Spasitelju svijeta" (*Apost. pismo Porta fidei*, 6). Crkva uvijek pruža dragocjen dar kada ljudi vodi susretu s Kristom koji otvara vrata jednoj postojanoj i pouzdanoj nadi.

Što se tiče selilaca i izbjeglica, Crkva i razne stvarnosti koje iz nje crpe nadahnute za svoj rad, trebaju izbjegavati pružati samo karitativnu pomoć, već su pozvane promicati također istinsku integraciju u društvo gdje su svi članovi aktivni i odgovorni za dobrobit drugoga, velikodušno pružaju svoj kreativni doprinos, uživaju puna građanska prava i s pravom dijele ista prava i dužnosti. Selioci nose sa sobom osjećaje povjerenja i nade koji nadahnjuju i podupiru njihovo traženje boljih životnih mogućnosti. Ipak, oni ne traže samo poboljšavanje svoga ekonomskog, društvenog i političkog položaja. Istina je da iskustvo selilaštva često započinje strahom, napose kada su selioci zbog progona i nasilja prisiljeni na bijeg, i traumom zbog napuštanja članova svojih obitelji i dobara

koja su im u određenoj mjeri jamčila preživljavanje. No, to trpljenje, golemi gubici i ponekad osjećaj izgubljenosti pred nesigurnom budućnošću, ne uništavaju san da će s nadom i hrabrošću ponovno moći izgraditi život u stranoj zemlji. Selioci u sebi gaje nadu da će naići na prihvatanje, solidarnost i pomoć, da će susresti osobe koje će pokazati razumijevanje i suočenje za nevolju i tragediju koja je snašla druge i prepoznati vrijednosti i resurse koje oni mogu pružiti te biti kadre postupati humano i dijeliti svoja materijalna dobra s onima koji su u potrebi i nevolji. Potrebno je, naime, ponovo potvrditi da je "univerzalna solidarnost za nas ne samo činjenica i dobrobit nego i dužnost" (Enc. Caritas in veritate, 43). Selioci i izbjeglice osim teškoća mogu iskusiti također nove i gostoljubive odnose koji im omogućuju da obogate zemlje odredišta svojim stručnim sposobnostima i vještinama, svojom društveno-kulturnom baštinom i često također svojim svjedočanstvom vjere, koji mogu donijeti novu snagu i udahnuti novi život zajednicama drevne kršćanske tradicije, potaknuti druge na susret s Kristom i upoznavanje Crkve.

Sigurno da svaka država ima pravo regulirati migracijske valove i provoditi politike uvjetovane općim zahtjevima zajedničkog dobra, ali uvijek uz poštovanje dostojanstva svake osobe. Pravo osobe na emigriranje – kao što se podsjeća u koncilskoj konstituciji Gaudium et spes, br. 65 – ubraja se među temeljna ljudska prava, dopuštajući svakom pojedincu da se nastani tamo gdje vjeruje da će najbolje ostvariti svoje sposobnosti, težnje i planove. U sadašnjem društveno-političkom kontekstu, međutim, prije no pravo na seljenje potrebno je afirmirati pravo osoba da se ne sele, to jest da im se omogući da ostanu u svojoj domovini; kao što je rekao blaženi Ivan Pavao II.: "osnovno ljudsko pravo je živjeti u svojoj zemlji. Međutim, to pravo postaje djelotvorno samo ako se konstantno drži pod kontrolom faktore koji tjeraju na migraciju" (Govor na IV. svjetskom kongresu o migracijama, 1998.). Danas, naime, vidimo kako su mnoge migracije posljedica ekonomske nestabilnosti, pomanjkanja osnovnih dobara, prirodnih katastrofa, ratova i društvenih nereda. Namjesto putovanja ispunjenog pouzdanjem, vjerom i nadom, seljenje tada postaje mukotrpni put koji se poduzima zbog čistog preživljavanja, gdje su muškarci i žene više žrtve nego osobe koje aktivno i odgovorno donose odluku o seljenju. Tako, dok ima selilaca koji postižu zadovoljavajući društveni status i žive dostojanstveno zahvaljujući pravilnoj integriranosti u novu sredinu, mnogo je onih koji su marginalizirani i, katkad, izravljeni i lišeni temeljnih ljudskih prava ili su se odali oblicima ponašanja koja su štetna za društvo u kojem žive. Proces integracije obuhvaća prava i dužnosti, pozornost i brigu za dostojanstven život selilaca, ali

također pozornost selilaca prema vrijednostima koje pruža društvo u koje se uključuju.

U vezi s tim ne smijemo zaboraviti pitanje neregularne (nezakonite) migracije. Rješavanju toga gorućeg problema treba što hitnije pristupiti, osobito kada se zna da obuhvaća trgovinu i izrabljivanje osoba, napose žena i djece. Te zločine treba odlučno osuditi i kazniti, dok bi se uređenom migracijskom politikom, koja se ne svodi na potpuno zatvaranje granica, pooštravanje kazni protiv neregularnih (nezakonitih) migranata i usvajanje mjera koje bi morale obeshrabriti nove ulaske, moglo bar umanjiti za mnoge selioce opasnost da postanu žrtve tih oblika trgovine ljudima. Prijeko su potrebne sustavne i multilateralne intervencije za razvoj zemalja podrijetla, djelotvorne protumjere usmjerene suzbijanju trgovine ljudima, sveobuhvatni programi regulacije legalnih ulazaka u zemlju i veća spremnost promatrati pojedinačne slučajevе koji više zahtijevaju humanitarnu zaštitu nego politički azil. Osim donošenja odgovarajućih zakona, nužan je strpljivi i stalni rad na oblikovanju mentaliteta i savjesti. U svemu tome važno je jačati i razvijati razumijevanje i suradnju između crkvenih i ostalih institucija koje su u službi cjelevitog razvoja osobe. U kršćanskom shvaćanju, društveni i humanitarni rad crpi snagu iz vjernosti evanđelju, sa sviješću da "tko god slijedi Krista, savršenoga čovjeka, i sam postaje više čovjekom" (Gaudium et spes, 41).

Draga braćo i sestre selioci, neka vam ovaj Svjetski dan pomogne obnoviti pouzdanje i nadu u Gospodina koji je uvijek uz vas! Iskoristite svaku priliku da ga susretnete i prepoznate njegovo lice u dobrom djelima koja vam se čine na vašem selilačkom putu. Radujte se jer vam je Gospodin blizu i, zajedno s njime, moći ćete svladati prepreke i teškoće, obogaćeni iskustvom otvorenosti i prihvatanja koje vam mnogi pružaju. Naime, "život je poput nekog putovanja često mračnim i uzburkanim morem povijesti, putovanja na kojem otkrivamo zvijezde koja nam pokazuju put kojim nam valja ići. Prave zvijezde u našem životu su osobe koje su znale živjeti ispravno. One su svjetla nade. Sigurno da je Isus Krist Svjetlo, sunce koje je granulo nad svim tminama povijesti. Ali, da bismo došli do njega trebamo također neka nama bliža svjetla, a to su osobe koje zrače svjetлом koje crpe iz njegova svjetla i predstavljaju nam tako putokaz na našem putovanju" (Enc. Spe salvi, 49).

Povjeravam svakog od vas Blaženoj Djevici Mariji, znaku sigurne nade i utjehe, "zvijezdi vodilji", koja nam je svojom majčinskom prisutnošću bliska u svakom trenutku života, i svima od srca udjeljujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 12. listopada 2012.
Papa Benedikt XVI.

"Podite i učinite mojim učenicima sve narode!" (usp. Mt 28, 19)

Poruka pape Benedikta XVI. za 28. svjetski dan mladih 2013.

Dragi mladi, želim da do svih vas dopre moj pozdrav pun radosti i ljubavi. Siguran sam da su se mnogi od vas vratili sa Svjetskog dana mladih u Madridu snažnije "ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (usp. Kol 2, 7). Ove smo godine, u raznim biskupijama, radosno slavili svoju pripadnost Kristu, nadahnuti temom: "Radujte se u Gospodinu uvijek!" (Fil 4, 4). A sada se pripremamo za predstojeći Svjetski dan, koji će se slaviti u Rio de Janeiru, u Brazilu, u srpnju 2013.

Želim vas prije svega ponovno pozvati da sudjelujete u tom važnom događaju. Glasoviti kip Krista Otkupitelja, koji dominira tim lijepim brazilskim gradom, bit će za nas rječiti simbol. Kristove raširene ruke su znak njegove želje da zagrli sve one koji će mu doći a njegovo srce predstavlja beskrajnu ljubav prema svakom od nas i prema svakoj od vas. Pustite da vas on privuče k sebi! Doživite to iskustvo susreta s Kristom zajedno s mnogim drugim mladima koji će se pohrlići u Rio da sudjeluju na idućem svjetskom susretu! Pustite da vas on ljubi i bit ćete svjedoci koje svijet treba!

Pozivam vas da se pripravite za Svjetski dan u Rio de Janeiru meditirajući već od sada o temi susreta: "Podite i učinite mojim učenicima sve narode" (usp. Mt 28, 19). Riječ je o velikom misijskom pozivu koji je Krist ostavio čitavoj Crkvi i koji ni danas, nakon dvije tisuće godina, nije izgubio na svojoj aktualnosti. Sada taj poziv mora snažno odjeknuti u vašem srcu. Godina priprave za susret s Riom podudara se s Godinom vjere, na početku koje je održana Biskupska sinoda čiji su radovi bili posvećeni "Novoj evangelizaciji za prenošenje kršćanske vjere". Drago mi je da ste i vi, draga mladeži, uključeni u taj misijski polet čitave Crkve. Pomoći drugima da upoznaju Krista je najdragocjeniji dar koji možete dati drugima.

1. Urgentan poziv

Povijest pokazuje koliki su mladi, svojim velikodušnim sebedarjem, dali veliki doprinos Božjem kraljevstvu i razvoju ovoga svijeta naviještanjem evanđelja. Oni su s velikim oduševljenjem prinosili Radosnu vijest o Božjoj ljubavi očitovanoj u Kristu, koristeći se tada dostupnim sredstvima i mogućnostima koji su bili daleko skromniji od onih kojima mi danas raspolažemo. Tu mislim, na primjer, na blaženog Joséa de Anchietu, mlađog španjolskog isusovca iz 16. stoljeća, koji je pošao u misije u Brazil manje a nije bio navršio ni dvadeset

godina života i koji je postao veliki apostol Novoga svijeta. Ali mislim također na one među vama koji se velikodušno posvećuju poslanju Crkve. U to sam se osvjedočio – što je za mene bilo ugodno iznenađenje – o Svjetskom dan mladih u Madridu, osobito u susretu s volonterima.

Mnogi se mladi ozbiljno pitaju je li život nešto dobro i teško im je pronaći svoj put. No, općenito uzevši, mnogo je i onih koji se pitaju što mogu učiniti u današnjem svijetu koji je suočen sa silnim nevoljama. Svjetlo vjere prosvjetljuje tu tamu. Ono nam pomaže shvatiti da svaki život ima neprocjenjivu vrijednost, jer je plod Božje ljubavi. Bog ljubi sve, čak i one koji su otpali od vjere ili ne mare za njega. Strpljiv je i čeka. Štovise, dao je svoga Sina, umrlog i uskrslog, da nas osloboди od svakog zla. A Krist je poslao svoje učenike da svim narodima donesu taj radosni način spasenja i novog života.

Crkva, nastavljajući to evangelizacijsko poslanje, računa također na vas. Draga mladeži, vi ste prvi misionari među svojim vršnjacima! Nakraju Drugog vatikanskog koncila, čiju 50. obljetnicu slavimo ove godine, sluga Božji Pavao VI. predao je mladićima i djevojkama iz čitavog svijeta Poruku koja započinje ovim riječima: "Vama, mladići i djevojke iz čitavog svijeta, Koncil želi uputiti svoju posljednju poruku. Jer vi ste ti koji ćete preuzeti baklju iz ruku svojih otaca i živjet ćete u svijetu najmasovnijih promjena ikad zabilježenih u povijesti. Vi ste ti koji ćete, vodeći se najboljim primjerom i učenjem svojih roditelja i učitelja, oblikovati buduće društvo: vi ćete se spasti ili nestati s njim". Pismo se zaključuje apelom: "Izgrađujte s oduševljenjem svijet bolji od sadašnjega!" (Poruka mladima, 8. prosinca 1965.).

Dragi prijatelji, taj je poziv vrlo aktualan. Prolazimo kroz jedno posebno povijesno razdoblje: tehnološki napredak nam je pružio nove i neslućene mogućnosti interakcije među ljudima i narodima, ali globalizacija tih odnosa će biti pozitivna i pomoći će svijetu da raste u čovještvu samo ako ne bude utemeljena na materializmu već na ljubavi, jedinoj stvarnosti koja može ispuniti srca sviju i ujediniti ljude. Bog je ljubav. Čovjek koji zaboravi Boga gubi nadu i postaje nesposoban ljubiti svoga bližnjega. Zato je prijeko potrebno svjedočiti Božju prisutnost da bi je svatko mogao iskusiti. O tome ovisi spasenje ljudskog roda i spasenje svakog od nas. Svaki onaj koji razumije tu potrebu, ne može a da ne zavapi zajedno sa svetim Pavlom: "jao meni ako evanđelja ne navješćujem" (1 Kor 9, 16).

2. Postati Kristovi učenici

Taj misijski poziv vam je upućen također zbog jednog drugog razloga, to jest zato jer je to neophodno za naš osobni hod u vjeri. Blaženi Ivan Pavao II. je pisao da se "vjera učvršćuje darujući se" (Enc. Redemptoris missio, 2). Kada navijestate evanđelje i vi sami rastete jer se sve dublje ukorjenjujete u Kristu i postajete zreli kršćani. Misijska zauzetost je bitni vidik vjere. Ne možemo biti pravi vjernici ako druge ne evangeliziramo. Navještaj evanđelja mora biti plod radosti što ste susreli Krista i u njemu pronašli stijenu na kojoj ćete graditi vlastiti život. Zalažući se u služenju drugima i naviještanju evanđelja, vaši životi, tako često rastrgani zbog vaših raznih aktivnosti, naći će svoje jedinstvo u Gospodinu. Vi ćete također izgrađivati same sebe, rasti i sazrijevati u čovještvu.

Ali što znači biti misionar? To prije svega znači biti Kristov učenik. To znači uvijek iznova osluškivati poziv da ga slijedimo i svoj pogled upremo u njega: "učite se od mene" (Mt 11, 29). Učenik je osoba pozorna na Isusovu riječ (usp. Lk 10, 39), netko tko priznaje da je on Učitelj koji nas je ljubio dotle da je dao svoj život za nas. Zato svaki od vas mora dopustiti da ga svakoga dana oblikuje Božja riječ. Ona će vas učiniti prijateljima Gospodina Isusa i ospasobiti vas da druge mlade ljude dovedete do prijateljstva s njim.

Potičem vas da se spominjete darova koje ste primili od Boga tako da ih možete prenositi drugima. Naučite čitati svoju osobnu povijest u novom svijetlu. Budite svjesni izvanredne baštine naraštaja koji su živjeli prije vas: mnogi su vjernici hrabro prenosili vjeru usprkos svim kušnjama i nerazumijevanjima. Nikada ne zaboravimo da smo dio beskrajnog lanca muškaraca i žena koji su nam prenijeli istinu vjere i o nama danas ovi si hoćemo li je drugima prenijeti. Biti misionari pretpostavlja svijest o toj primljenoj baštini, koja je vjera Crkve. Nužno je da poznajete ono u što vjerujete, da bi to mogli naviještati. Kao što sam napisao u uvodu Katekizma za mlade YouCat, kojeg sam vam darovao na Svjetskom susretu mlađih u Madridu, "morate poznavati svoju vjeru istom onom točnošću kojom stručnjak iz informatike poznaje operativni sistem nekog računala; morate je poznavati kao što glazbenik poznaje djelo koje izvodi; da, morate biti mnogo dublje ukorijenjeni u vjeri generacije svojih roditelja, da biste se mogli snažno i odlučno oduprijeti izazovima i napastima ovog doba" (Predgovor).

3. Pođite!

Isus je poslao svoje učenike u misiju ovim nalogom: "Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokr-

sti se, spasit će se" (Mk 16, 15-16). Evangelizirati znači donijeti drugima Radosnu vijest spasenja a ta Radosna vijest je jedna osoba: Isus Krist. Kada ga susretnem, kada otkrijem koliko me Bog ljubio i spasio, u meni se rađa ne samo želja, već potreba da pomognem drugima da ga upoznaju. Na početku Ivanova Evanđelja vidimo Andriju koji, nakon susreta s Isusom, žuri dovesti mu svoga brata Šimuna (usp. 1, 40-42). Evangelizacija uviјek započinje susretom s Gospodinom Isusom: onaj koji mu se približio i iskusio njegovu ljubav želi odmah s drugima dijeliti ljepotu toga susreta i radost koja se rađa iz toga prijateljstva. Što više poznajemo Krista, to ga više želimo naviještati. Što više razgovaramo s njim, to više želimo govoriti o njemu. Što smo više Kristom osvojeni, to više želimo druge dovesti k njemu.

Po krštenju, po kojem se rađamo na novi život, Duh Sveti se nastanjuje u nama i rasplamsava naše umove i srca. On nam pokazuje kako da ljubimo Boga i uđemo u sve dublje prijateljstvo s Kristom. Duh nas potiče da činimo dobro, da služimo drugima, da darujemo sami sebe. Potvrdom smo, zatim, ojačani darovima Duha da možemo naviještati evanđelje na sve zreliji način. Duh ljubavi je dakle duša misije: on nas potiče da izađemo iz samih sebe i "podđemo" evangelizirati. Draga mlađeži, pustite da vas vodi snaga Božje ljubavi, pustite da ta ljubav pobijedi u vama težnju da se zatvorite u vlastiti svijest, probleme i navike; imajte hrabrosti "poći" od samih sebe da biste "pošli" drugima i pokazali im put koji vodi do susreta s Bogom.

4. Naviještati evanđelje svim narodima

Krist je poslao svoje učenike da svjedoče njegovu spasenjsku prisutnost svim narodima, jer Bog u svojoj preobilnoj ljubavi želi da se svi spase i da nitko ne propadne. Svojom žrtvom ljubavi na križu, Isus je otvorio put svakom muškarcu i ženi da mogu upoznati Boga i uči u zajedništvo ljubavi s njim. On je također ustanovio zajednicu učenika da se naviještaj spasenja evanđelja pronese sve do nakraj zemlje i dopre do muškaraca i žena svih mesta i svih vremena. Neka ta Božja želja bude i naša!

Dragi prijatelji, otvorite svoje oči i pogledajte oko sebe: mnogi su mlađi izgubili smisao života. Podite k njima! Krist i vas treba. Pustite da vas zahvati njegova ljubav, budite oruđa neizmjerne ljubavi, tako da ona dopre do svih, osobito do onih koji su "daleko" od Boga. Neki su mu daleko u zemljopisnom smislu, drugi su mu pak daleko zbog svog načina života. Neki još uvijek nisu primili osobno evanđelje, drugi, pak, premda su ga primili, žive kao da Bog ne postoji. Otvorimo svi ma vrata našeg srca. Uspostavimo s njima dijalog u jednostavnosti i poštivanju. Ako se taj dijalog

vodi u pravom prijateljstvu, tada će biti plodoran. "Narodi" kojima smo poslani nisu samo druge zemlje svijeta, već su to također razna područja života kao što su naše obitelji, gradske četvrti, mjesta na kojima se uči i radi, skupine prijatelja i mjesta na kojima ljudi provode slobodno vrijeme. Radostan navještaj evanđelja je upravljen svim područjima našega život, bez iznimke.

Želim istaknuti dva područja na kojima je vaša misionarska zauzetost još urgentnija. Prvo su područje društvene komunikacije, na poseban način Internet. Kao što sam vam, draga mladeži, već jednom drugom prilikom toplo preporučio "osjećajte svojom obvezom unositi u kulturu ovog novog komunikacijskog i informacijskog okruženja vrijednosti na kojima počiva vaš život! [...] Na vama, mladi, koji ste se gotovo spontano suživjeli s tim sredstvima komunikacije, leži posebna zadaća evangelizacije toga 'digitalnog kontinenta'" (Poruka za 43. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije, 24. svibnja 2009.). Naučite kako mudro koristiti to sredstvo. Budite svjesni i opasnosti koje ono sa sobom nosi, osobito opasnosti ovisnosti, miješanja stvarnog svijeta s virtualnim i zamjenjivanja izravnog susreta i dijaloga s osoba s kontaktima na internetu.

Druge je područje putovanja i migracije. Danas je sve veći broj mladih koji putuju, ponekad zbog studija ili posla a katkad zbog zabave. Ali tu imam pred očima također sva migracijska kretanja, kojima se milijuni, često mladih, ljudi seli i mijenja regiju ili državu zbog ekonomskih ili društvenih razloga. I te pojave mogu postati providonosne prigode za širenje evanđelja. Dragi mladi, ne bojte se svjedočiti svoju vjeru također u tim sredinama! Prenositi radost susreta s Kristom dragocjen je dar za one koje susrećete.

5. Učinite ih učenicima!

Prepostavlja da ste iskusili teškoću da svoje vršnjake pozovete da dožive iskustvo vjere. Često ste se imali priliku osvjedočiti kako kod mnogih mladih, osobito u određenim trenucima života, postoji želja da upoznaju Krista i žive vrijednosti evanđelja, ali se osjećaju nedoraslima i nesposobnima. Što učiniti? Prije svega, već sama vaša blizina i vaše jednostavno svjedočanstvo predstavljaju način na koji Bog može dotaći njihovo srce. Krista se ne naviješta samo riječima, već taj navještaj mora uključivati čitav život i pretočiti se u djela ljubavi. Ono što nas čini vjerovjesnicima jest ljubav koju je Krist ulio u naša srca; naša ljubav, stoga, mora sve više biti nalik njegovoj. Poput dobrog Samarijanca i mi moramo biti uvijek pozorni na one koje susrećemo, znati slušati, shvatiti, pomoći, da bismo one koji traže istinu i smisao života doveli u Božju kuću koja je Crkva, gdje nada i spasenje

prebivaju (usp. Lk 10,29-37). Dragi prijatelji, ne zaboravite nikada da je prvi čin ljubavi što ga možete učiniti bližnjemu to da podijelite s njim izvor svoje nade: onaj koji ne daje Boga, daje pre malo! Isus svojim učenicima zapovijeda: "Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio" (Mt 28, 19-20). Sredstva koja nam stoje na raspolaganju da "druge učinimo učenicima" su u prvom redu krštenje i kateheza. To znači da osobe kojima naviještamo evanđelje moramo dovesti do susreta s Kristom živim, osobito u njegovoj riječi i sakramentima. Tako će moći povjerovati u njega, upoznati Boga i živjeti njegovu milost. Volio bih da se svatko zapita: jesam li ikada imao hrabrosti predložiti mladima koji još uvijek nisu primili sakrament krštenje da to učine? Jesam li ikoga pozvao da krene putom otkrivanja kršćanske vjere? Dragi prijatelji, ne bojte se predložiti svojim vršnjacima susret s Kristom. Zazivajte Duha Svetoga: on će vam pokazati kako ćete Krista sve potpunije upoznati i ljubiti i kako da budete domišljati i kreativni u prenošenju evanđelja.

6. Postojani u vjeri

Kada naiđete na teškoće u misiji evangelizacije, možda ćete ponekad biti u napasti da poput proroka Jeremije kažete: "A ja rekoh: 'Ah, Gospode Jahve, gle, ja ne umijem govoriti: dijete sam'". Ali i vama Bog odvraća: "Ne govor: 'Dijete sam!' Već idi k onima kojima te šaljem i reci sve ono što ću ti narediti" (Jr 1, 6-7). Kada se osjećate nedoraslima, nesposobnima, slabima u naviještanju i svjedočenju vjere, ne bojte se! Evangelizacija nije naša inicijativa i ne ovisi prije svega o našim talentima, već je povjerljivi i poslušni odgovor na Božji poziv. Stoga se temelji ne na našoj snazi, već na Božjoj. Iskusio je to apostol Pavao: "To pak blago imamo u glinenim posudama da izvanredna ona snaga bude očito Božja, a ne od nas" (2 Kor 4, 7).

Zbog toga vas pozivam da vam u tome temelj budu molitva i sakramenti. Autentična se evangelizacija rađa uvijek iz molitve i na nju se oslanja: moramo prvo razgovarati s Bogom da bismo mogli govoriti o Bogu. U svojoj molitvi povjeravamo Gospodinu osobe kojima smo pozvani, moleći ga da dotakne njihovo srce; molimo Duha Svetoga da nas učini svojim oruđima za njihovo spasenje; molimo Krista da nam nadahne riječi koje ćemo reći i učini nas znakovima svoje ljubavi. I, općenitije, molimo za misiju čitave Crkve, prema izričitom Isusovom zahtjevu: "Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetu svoju" (Mt 9,38). Pronađite u euharistiji izvor svoje vjerskog života i svojeg kršćanskog svjedočenja, redovito sudjelujući na misi nedjeljom i kad god možete kroz tjedan. Često pristupajte sakra-

mentu pomirenja: to je dragocjeni susret s Božjim milosrđem u kojem nas on prihvata, oprašta nam i obnavlja naša srca u ljubavi. Potrudite se da primite sakrament potvrde ako već to niste učinili te se ponovo i predano pripravite za njegovo primanje. Potvrda je, kao i euharistija, sakrament misije, jer nam daje snagu i ljubav Duha Svetoga da bismo svoju vjeru neustrašivo isповijedali. Potičem vas nadalje da prakticirate euharistijsko klanjanje. Vrijeme provedeno u slušanju i dijalogu s Isusom prisutnim u sakramantu postaje polazište novog misijskog oduševljenja.

Ako budete slijedili taj put, sam Krist će vam dati sposobnost da budete potpuno vjerni njegovoj riječi i da ga vjerno i odvažno svjedočite. Ponekad ćete biti pozvani dokazati svoju ustrajnost, osobito kada u naviještanju Božje riječi najđete na odbacivanja i protivštine. U nekim dijelovima svijeta neki od vas trpe zato što, zbog pomanjkanja vjerske slobode, ne mogu javno svjedočiti vjeru u Krista. Ima i onih koji su životom platili svoju pripadnost Crkvi. Potičem vas da ostanete čvrsti u vjeri, sigurni da je Krist uz vas u svakoj kušnji. On vam ponavlja: "Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!" (Mt 5, 11-12).

7. U jedinstvu sa čitavom Crkvom

Dragi mladi, da biste ostali postojani u ispovjedanju kršćanske vjere ondje gdje ste pozvani, vi trebate Crkvu. Nitko ne može sam svjedočiti evanđelje. Isus je poslao svoje učenike u misiju zajedno. Obratio im se u množini kada je rekao: "učinite učenicima". Svoje svjedočanstvo, dakle, dajemo kao članovi kršćanske zajednice i zajedništvo življeno u Crkvi našu misiju čini plodonosnom: po jedinstvu i ljubavi koju imamo jedni prema drugima drugi će nas prepoznati kao Kristove učenike (usp. Iv 13, 35). Zahvalan sam Gospodinu za dragocjeno djelo evangelizacije koje provode naše kršćanske zajednice, naše župe, naši crkveni pokreti. Plodovi te evangelizacije pripadaju čitavoj Crkvi: "Jedan sije, drugi žanje", govorio je Isus (Iv 4, 37).

Ne mogu ovdje ne zahvaliti Bogu za veliki dar misionara, koji se potpuno posvećuju naviještanju evanđelju sve do nakraj svijeta. Zahvaljujem isto tako Gospodinu za svećenike i posvećene osobe, koji se potpuno razdaju da drugima navijestite Isusa Krista i da ga oni uzljube. Želim ovdje potaknuti mlade koje je Bog pozvao da se oduševljeno posvete tim zvanjima: "Blaženije je davati nego primati" (Dj 20, 35). Onima koji ostavljaju sve da ga slijede, Isus obećava stostruk i vječni život! (usp. Mt 19, 29).

Zahvaljujem također za sve vjernike laike koji se svim silama trude živjeti svoju svakodne-

vicu kao misiju gdjegod se nalazili, u obitelji ili na poslu, tako da se Krista ljubi i služi mu se i da Božje kraljevstvo sve više raste. Tu mislim osobito na one koji djeluju na polju odgoja, zdravstva, poduzetništva, politike i ekonomije i u mnogim drugim područjima apostolata laika. Krist treba vašu zauzetost i vaše svjedočenje. Neka vas ništa – ni teškoće, ni nerazumijevanja – ne odvratи od toga da donosite Kristovo evanđelje u mjestu u kojima se nalazite: svaki je od vas dragocjen u velikom mozaiku evangelizacije!

8. "Evo me, Gospodine!"

U zaključku, draga mladeži, želim vas pozvati da osluškujete duboko u svom srcu Isusov poziv da naviještate njegovo evanđelje. Kao što pokazuje veliki kip Krista Otkupitelja u Rio de Janeiru, njegovo je srce otvoreno ljubavi prema svima, bez razlike, a njegove su ruke širom raširene da zagrade sve. Budite vi Isusovo srce i ruke! Idite i svjedočite njegovu ljubav, budite novi misionari nošeni ljubavlju i otvorenosću prema svima! Slijedite primjer velikih misionara Crkve, poput svetog Franje Ksaverskog i drugih!

Na završetku Svjetskog dana mlađih u Madridu blagoslovio sam nekolicinu mlađih s raznih kontinenata koji su polazili u misiji. Oni su predstavljali brojne mlađe koji su, ponavljajući riječi proroka Izajije, rekli Gospodinu: "Evo me, mene posalji!" (Iz 6, 8). Crkva ima povjerenja u vas i duboko vam je zahvalna za radost i snagu koju nosite. Velikodušno koristite svoje talente u službi naviještanja evanđelja! Znamo da se Duh Sveti daje onima koji se ponizna srca učine raspoloživima za taj navještaj. I ne bojte se: Isus, Spasitelj svijeta, je s nama u sve dane, sve do svršetka svijeta (usp. Mt 28, 20)!

Taj poziv, koji upućujem mlađima iz čitavog svijeta, ima posebnu važnost za vas, dragi mlađi iz Južne Amerike! Naime, na Petoj općoj konferenciji latinskoameričkog episkopata, održanoj u Aparecidi 2007., biskupi su pokrenuli "kontinentalnu misiju". Mlađi, koji na tome kontinentu čine većinu stanovništva, predstavljaju važnu i dragocjenu snagu za Crkvu i društvo. Vi dakle prednjačite u toj misiji! Sada kada se Svjetski dan mlađih vraća u Latinsku Ameriku, pozivam sve mlađe toga kontinenta da prenose svojim vršnjacima iz čitavog svijeta oduševljenje svoje vjere!

Neka Djevica Marija, Zvijezda nove evangelizacije, koju se zaziva također kao Gospo od Aparecide i Gospo Guadalupsku, prati svakog od vas u vašoj misiji svjedočenja Božje ljubavi. Svima vama, s osobitom ljubavlju, podjeljujem svoj apostolski blagoslov.

Iz Vatikana 18. listopada 2012.
Papa Benedikt XVI.

O dobru mira - plodu pravde i istine

*Izjava Komisije Hrvatske biskupske konferencije *Iustitia et pax**

1. Nada i strepnja. U vrijeme kad se Sveti Otac u Beirutu živo zalaže za mir među religijama i narodima na Bliskom istoku, ovdje, kod nas, ne možemo ne dijeliti zabrinutost zagrebačkog nadbiskupa pred ishitrenim potezima... javnih vlasti u složenim graničnim pitanjima naše zemlje. Ova pitanja bi naime trebalo rješavati isključivo po međunarodnom pravu, a u svjetlu znanstvenih činjenica i stručnih prosudbi... braneći istinu, kako to naglašava kardinal Josip Bozanić. I zacijelo će se svi ljudi dobre volje složiti s odličnim hrvatskim pravnikom Davorom Vidasom, kad on upozorava da se istina ne može izglasati niti se ona može utjerati, nego se, prije svega, mora utvrditi. Zato, kao brižni kršćani i zauzeti građani želimo i očekujemo da se naša država potrudi, stvarno i konkretno, oko održivog mira i sigurnosti i kad se radi o njoj samoj i o njezinu susjedstvu.

2. Cjelovitost i nepovredivost. Naša Komisija izražava svoju duboku zabrinutost za mir, zasnovan na istini, pravdi i međunarodnom pravu ovdje, kod nas, hic et nunc. Hrvatski predstavnici naime prečesto zaboravljaju da je poštivanje teritorijalne cjelovitosti - tj. državnih granica i njihove nepovredivosti - bitan uvjet jednakosti, mira i suradnje među državama. A ta načela svečano su proklamirali osnivači Ujedinjenih naroda u Povelji UN-a 1945., a potom predstavnici država sudionica Konferencije o Europskoj sigurnosti i suradnji 1975. u Helsinkiju i u svom Završnom aktu obvezali su se na poštivanje "teritorijalne cjelovitosti svake države sudionice" i "svih njihovih granica" te osudili "izravne i neizravne mjere prisile" i prisvajanja tuđeg teritorija.

3. Lutanja i pravorijek. Usprkos takvih jasnih i strogih načela, koja proizlaze iz prirode demokratskih država, pa stoga i iz međunarodnog prava, već dva desetljeća pojedini hrvatski predstavnici pristaju, daleko od očiju građana, javnosti i Hrvatskog sabora, da odstupe od prava, od kojih ne odustaje ni jedna država, a to su teritorijalna cjelovitost i nepromjenjivost granica. Republika Hrvatska svoju državnu suverenost i nezavisnost temelji na volji svojih građana izraženoj na referendumu o samostalnosti 19. svibnja

1991. godine. Ona je temelji i na otporu agresiji i na oslobođanju okupiranih područja, koji su odnijeli brojne ljudske živote. Hrvatska je svoju samostalnost i nezavisnost proglašila 25. lipnja 1991. i to u okviru tadašnjih granica prethodne Socijalističke Republike Hrvatske, poštujući opće načelo međunarodnog prava uti possidetis iuris, tj. "poštivanja teritorijalnog statusa quo", kako je u svojem mišljenju 11. siječnja 1992. - o međunarodnim granicama novih država, nastalih na području nekadašnje SFR Jugoslavije - istaknula i Arbitražna komisija predsjednika ustavnih sudova Francuske, Njemačke, Italije, Španjolske i Belgije, tzv. Badinterova komisija.

4. Teritorij i granice. Kod nastanka novih država, ili razdruživanja složenih državnih zajednica, kao što je to bio slučaj kod nas, po međunarodnom pravu teritorij novonastalih država određuje se upravo po tom načelu zatečenog stvarnog stanja na dan proglašenja samostalnosti. Zato je međunarodna zajednica kroz pravno mišljenje Arbitražne komisije potvrdila da grانice bivših jugoslavenskih republika postaju međunarodno zaštićene, državne granice i da je svaka promjena tih granica silom - pravno ništavna. Granice Republike Hrvatske postale su dakle one granice koje su bile određene u bivšoj državi nakon II. svjetskog rata, tj. granice zatečene na dan proglašenje neovisnosti Republike Hrvatske - a pravno valjane promjene do tog vremena mogle su biti samo one, koje su bile provedene u skladu s dotadašnjim ustavnim poretkom. Hrvatska javnost zna da nakon II. svjetskog rata Federalna Država Hrvatska nije uključivala velika područja na svom sjeveru i jugu - istočni Srijem i jug ondašnje Dalmacije, koja je hrvatska Trojedna kraljevina bila unijela u prvu južnoslavensku državu 1918. godine. Hrvatski građani, međutim, isto tako znaju da je, u ime mira, potrebno poštivati pravo i načelo uti possidetis iuris, tj. stvarno zatečene granice 1991. godine, u skladu s pravno valjanim stanjem.

5. Državno kopno i more. Za kopneno područje Hrvatske, te granice su ondašnje, utvrđene granice Socijalističke Republike Hrvatske. Što se pak mora tiče, razgraničenje između republika

bivše države nije bilo svugdje precizno utvrđeno, premda su i tu postojale granice djelovanja ondašnjih republičkih vlasti i lučkih kapetanija. Međutim, pravila o razgraničenju na moru određuje svjetski "ustav mora", tj. vrlo jasna pravila Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora (1982), koju su ratificirale 161 država i Europska unija. Među državama strankama Konvencije su sve današnje obalne države na Jadranu, među kojima i države bivše SFRJ. Republika Hrvatska nije, međutim, do dan-danas ostvarila ta nedvojbenaa prava svake države, a to izaziva zabrinutost hrvatskih građana i za pravdu i za mir u ovom dijelu Europe.

Hrvatsko Podunavlje. Na sjeveroistočnoj svojoj granici, hrvatska država i građani još uvjek ne ostvaruju svoja prava na Vukovarskoj i Šarengradskoj adi, ali i na značajnim prekodunavskom područjima. S druge pak strane, na desnoj obali Dunava nalazi se manji dio područja koji katastarski pripada građanima Srbije. Međutim, hrvatskoj javnosti nije poznato kani li Republika Hrvatska rješavati taj dvostrani problem u skladu s međunarodnim pravom.

Sveta Gera i Savudrijska vala. Na zapadu, Republika Hrvatska još uvjek ne vrši svoja suverena prava na Svetoj Geri, usprkos nedvojbenoj hrvatskoj pripadnosti tog područja. U savudrijsko-piranskoj uvali pak, privremeno stanje poštuje "pravilo sredine", ali Hrvatska je prihvatile da konačno razgraničenje utvrdi jedna međunarodna arbitraža. Ova nažalost neće odlučivati samo temeljem međunarodnog prava, što bi bilo jamstvom pravde i mira, nego i na osnovi drugih kriterija, što može dovesti do nepravda, nezadovoljstva i trivenja među ljudima i zemljama koje se u povijesti nikad nisu sukobljavale. Hrvatska je naime u tom razgraničenju tražila samo ono što određuje Konvencija UN-a o pravu mora, a to je "crtu sredine", dok susjedna država pretendira na čitavu uvalu i na još veliki dio hrvatskog teritorijalnog mora.

Malostonski zaljev. Na jugu, prvi hrvatski predsjednik i bosansko-hercegovački predsjednik Predsjedništva potpisali su 1999. godine ugovor kojim bi, bude li ratificiran s pratećom dokumentacijom, došlo do prepuštanja vrha poluotoka Kleka, dvaju otočića i jedne hridi susjednoj državi. Za sada taj ugovor ni jedna strana još nije ratificirala. Ovdje treba napomenuti da ova kopnena područja povlače za sobom i nemalo

morsko područje od 10-tak četvornih kilometara hrvatskih unutarnjih morskih voda.

Boka kotorska. Na krajnjem pak jugu sađnjeg područja Republike, Hrvatska je bila prisiljena pristati na veoma nepovoljan privremeni pravni režim, po kojem ne smije sama nadzirati čak ni svoje obalno more. Ipak, susjedna Crna Gora je, što je pravedno i hvale vrijedno, načelno pristala da to razgraničenje odredi Međunarodni sud pravde (ICJ), najviša i najkvalificiranija sud-ska instanca UN-a za sporove među državama. Kakvo je sadašnje stanje priprema za iznošenje tog spora pred ICJ, hrvatskoj javnosti, međutim, nije poznato.

6. Načela i interesi. Teritorij i granice su često rezultat povjesnih prilika i neprilika, ratova i ogromnih ljudskih patnji. Zbog toga ni jedna vlast i ni jedan predsjednik nemaju pravo odricati se kopnenog ili morskog područja svoje države. Pokušaji koji bi bili suprotni tome se jednostavno ne mogu ni zamisliti, a kamoli izvesti. Zato ni jedna pravna država u Europi ne prepušta svog teritorija drugoj državi. Jer, državno područje - kopneno, riječno, jezersko, morsko, podmorsko i zračno - nije ni roba, ni novac, a nije samo ni "nekretnina". S teritorijem se ne trguje. Zato se u svim demokratskim državama Europe i svijeta pitanje granica ne miješa ni s kojom drugom temom, ne stavlja ni u kakav "paket", ne zamjenjuje se ni za koji interes. Državno područje je pitanje međunarodnog prava i ono nije tek interes, kako se čuje kod nas od ljudi nevičnih demokratskoj državi i pravu. Interesi naime mogu biti i sebični i protupravni, dok je međunarodno pravo civilizacijski i etički doseg našeg vremena. Granice država su eminentno pitanje pravde i održivog mira i zato ovo naše obraćanje hrvatskoj javnosti.

7. Pravdom do mira. U zaključku, ako Hrvatska ne ispravi dosadašnje krupne propuste i pogreške svojih predstavnika glede državnih granica, njezina uzmicanja i šutnje urodit će precedensima nepravde koji će postati opasan primjer za presizanja drugih država na trusnom jugoistoku i istoku našeg kontinenta, presizanja koja mogu izazvati trvenja, sukobe i velike nesreće, usuprot temeljnim vrijednostima istine - u pravednosti i miru - u dobrosusjedstvu.

*U Zagrebu, 12. listopada 2012.
mons. dr. Vlado Košić, predsjednik Komisije HBK
Iustitia et pax*

Priopćenje s izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK

Izvanredno plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem predsjednika HBK-a mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa, održano je 22. listopada u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije, Ksaverska cesta 12a, u Zagrebu. Na zasjedanju je sudjelovao i apostolski nuncij u RH mons. Alessandro D'Errico.

Biskupi su razgovarali o predstojećem posjetu predsjednika Vlade Republike Hrvatske Zorana Milanovića Svetoj Stolici kao i o simpoziju o vezama Svetе Stolice i Hrvatske

koji u povodu obilježavanja 20. obljetnice uspostave diplomatskih odnosa između Svetе Stolice i Republike Hrvatske organizira hrvatsko veleposlanstvo pri Svetoj Stolici 29. listopada u Vatikanu.

Na zasjedanju su biskupi razmotrili i pojedinosti vezane za nacionalno zahvalno hodočašće u Rim u "Godini vjere" koje će se održati od 5. do 9. studenoga 2012.

Zagreb, 22. listopada 2012.
Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

Priopćenje s 45. plenarnog zasjedanja HBK

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 45. po redu, održano je od 13. do 15. studenoga 2012. u sjedištu HBK u Zagrebu, Ksaverska cesta 12a. Na zasjedanju su sudjelovali apostolski nuncij u RH mons. Alessandro D'Errico, izaslanik Biskupske konferencije BiH vojni ordinarij mons. Tomo Vukšić, subotički biskup mons. Ivan Penzeš i srijemski biskup mons. Đuro Gašparović.

Na početku radnoga dijela zasjedanja biskupi su podržali pokretanje postupka za proglašenje blaženim krčkog biskupa Antuna Mahnića (1850 – 1920).

O XIII. općoj redovitoj Sinodi biskupa, koja je o temi "Nova evangelizacija za prenašanje kršćanske vjere" održana od 7. do 28. listopada 2012. u Rimu, govorili su kardinal Josip Bozanić i pomoćni đakovačko-osječki biskup Đuro Hranić. Oni su iznijeli pojedinosti o organizaciji i nekim naglascima Sinode koja je okupila biskupe i promatrače iz cijelog svijeta. Posebno su naglasili ozračje katoliciteta, univerzalnosti Crkve koje je vladalo na Sinodi, a očitovalo se u iznošenju iskustava i prijedloga crkvenih zajednica iz svih dijelova svijeta.

Pomoćni zagrebački biskup Ivan Šaško, predsjednik Odbora HBK za katoličke škole i visoka crkvena učilišta, govorio je o katoličkim školama u smislu uređivanja statusa katoličkih škola u skladu s Ugovorima o suradnji na području odgoja i kulture te o pravnim pitanjima između Svetе Stolice i Republike Hrvatske, nadopunjavanja osnivačkih akata te izgradnje i očuvanja specifičnosti katoličkih škola. Sukladno ugovorima, Katolička crkva ima pravo osnivati škole bilo kojeg stupnja kojima Republika Hrvat-

ska priznaje pravnu osobnost, a njihovim djelatnicima i učenicima priznaje jednak prava kao i državnim školama. Biskup Šaško je istaknuo potrebu izrade strategije širenja mreže katoličkih škola na razini biskupija i redovničkih zajednica, s osobitim naglaskom na školske oblike prije srednje škole. Upozorio je i na potrebu veće koordinacije na razini HBK kako bi se postiglo jedinstvo djelovanja na nacionalnoj razini. Požeškom biskupu Antunu Škvorčeviću biskupi su povjerili izradu strategije o pitanjima vezanim za katoličke škole.

Hrvatski biskupi su na zasjedanju, nakon izvješća predstojnika Nacionalnoga katehetskog ureda mons. Ivice Pažina o provedbi vjeronauka u osnovnim i srednjim školama, izrazili svoju radost zbog otvorenosti roditelja i učenika koji osobnim izborom vjeronauka u školi pred Crkvu uvijek i iznova stavlju nove zadaće promišljanja o kvalitetnom vjerskom odgoju i kvaliteti vjeronaučne nastave. Razmotrili su također i ozbiljna otvorena pitanja. Ona se ponajprije odnose na povredu Ugovora između Svetе Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture (čl. 1, t. 1) i Ugovora između Hrvatske biskupske konferencije i Vlade Republike Hrvatske o katoličkom vjeronauku u javnim školama i vjerskom odgoju u javnim predškolskim ustanovama (čl. 3, t. 1) kojim se garantira pravo na vjeronauk u školi za vrijeme čitavog obrazovanja s po dva sata tjedno. Nasuprot tome, u okviru "sestrinskog obrazovanja", odnosno u medicinskim srednjim školama, to se pravo od početka ove školske godine ne poštuje. Naime, trenutno se nastava vjeronauka uopće ne izvodi u trećim razredima srednjih medicinskih škola, a sukladno

reformi medicinskih srednjih škola od sljedeće godine to isto bi se trebalo dogoditi i u četvrtim razredima, tako da bi nastava vjeronauka u srednjim medicinskim školama ostala samo u prva dva razreda (s po jedan sat tjedno). Analizirali su i posljedice koje je donijela preporuka ministra Jovanovića o provedbi vjeronauka u osnovnim školama prvi i posljednji sat. U nekim se školama te posljedice očituju u diskriminaciji vjeronauka kao predmeta, a u nekim u otežavanju izvođenja nastave. Biskupi su izrazili svoje čuđenje te nezadovoljstvo zbog nespremnosti ministra znanosti, obrazovanja i sporta za susret i razgovor s predstavnicima Hrvatske biskupske konferencije i Nacionalnog katehetskog ureda o navedenim pitanjima.

Biskupi su također upoznati s relevantnim činjenicama uvođenja, provedbe te sadržaja Kurikuluma zdravstvenog odgoja. Pozitivno su vrednovali sadržaje njegova tri prva modula. No, iznenađeni su načinom uvođenja zdravstvenog odgoja u osnovne i srednje škole, njegovom obvezatnošću za sve učenike te sadržajem njegova četvrtoga modula, koji je s obzirom na stavove o spolnoj, odnosno tzv. rodnoj ravnoopravnosti i o odgovornom spolnom ponašanju posve u suprotnosti s kršćanskim svjetonazorom učenika, njihovih roditelja, ali i mnogih nastavnika. Osobito su naglasili nedopustivost grubog kršenja ustavnog prava i slobode roditelja da oni odlučuju o odgoju svoje djece (Ustav Republike Hrvatske, čl. 63, t. 1). Naime, "roditelji imaju prvenstveno pravo da biraju vrstu obrazovanja za svoju djecu" (Opća deklaracija o pravima čovjeka, čl. 26, t. 3), a država "u obavljanju svojih funkcija povezanih s obrazovanjem i poučavanjem" ima zadaću "poštovati pravo roditelja da osiguraju obrazovanje i poučavanje u skladu sa svojim vjerskim i filozofskim uvjerenjima" (Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Protokol 1, čl. 2; usp. Povelja o temeljnim pravima Europske Unije, čl. 14, t. 3). To pravo roditeljima daju brojni međunarodni pravni akti, kao i dokumenti europskih institucija, kojih je potpisnik i Republika Hrvatska, sve do nedavne Rezolucije Vijeća Europe o pravu na slobodu izbora u obrazovanju u Europi (od 4. listopada 2012., br. 1904/2012).

Neprofesionalan i nedopušten pristup ovom ozbiljnog pitanju biskupi drže krajnje zabrinjavajućim te pozivaju Vladu Republike Hrvatske i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta na dosljedno poštovanje pozitivnih europskih, međunarodnih te hrvatskih zakona i drugih pravnih akata. Sadašnji četvrti modul Kurikuluma zdravstvenoga odgoja smatraju višestruko neprihvatljivim te zahtijevaju da on u

skladu s Ugovorom između Svetе Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture bude usklađen s vrijednostima kršćanske etike (usp. čl. 1, t. 2). Biskupi također pozivaju sve katoličke roditelje da se osobno upoznaju sa sadržajem Kurikuluma te izražavaju svoju podršku onim roditeljima, vjeroučiteljima i ostatim prosvjetnim djelatnicima koji dižu svoj glas u obrani svojih prava i dostojanstva vlastite svjesti. Zajedno s drugim vjerskim zajednicama u Republici Hrvatskoj, Hrvatska biskupska konferencija traži putove obrane roditeljskih i vjerskih prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske te Zakonom o pravnom položaju vjerskih zajednica. Kao zasebno pitanje, s obzirom na provedbu Kurikuluma zdravstvenog odgoja, Hrvatska biskupska konferencija je razmotrila i pitanje provedbe Kurikuluma u katoličkim školama. U svezi s tim biskupi su potvrdili da na temelju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije o katoličkim osnovnim i srednjim školama od 23. svibnja 2011. "katoličke škole imaju pravo provoditi odgojno-obrazovne programe (...) sukladno katoličkim moralnim načelima" (čl. 9).

S obzirom na tumačenje nepovredivosti isповједne tajne u okviru rasprava o izmjenama i dopunama Kaznenoga zakona Hrvatska biskupska konferencija ponavlja nepromjenjiv nauk Katoličke crkve da je svaki svećenik koji, slaveći sakrament pomirenja, prima ispovijedi, obvezan "obdržavati posvemašnu tajnu o grijesima koje mu je pokornik ispovjedio", te da mu "nije dopušteno govoriti ni o onome što je u ispovijedi saznao o životu pokornika", jer ispovjedna tajna, koja ne dopušta izuzetka, ostaje zapečaćena sakramentom (Katekizam Katoličke crkve, br. 1467). Osim toga, zakon koji bi bio u suprotnosti s tim naukom, bio bi istodobno i u suprotnosti s Ustavom Republike Hrvatske (čl. 40), a i s Ugovorom između Svetе Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima (čl. 8, t. 2). Uz ovo napominjemo da su svećenici, čuvajući ispovjednu tajnu tijekom stoljeća, davali i svoje živote, ostajući vjerni svome zvanju. Na to su spremni i naraštaji današnjih svećenika.

Nakon što se u medijima počeo širiti dojam o izvrsnim odnosima između hrvatskih vlasti i Svetе Stolice kojima su jedini problem stavovi hrvatskih biskupa, biskupi ističu da su to podmetanja kojima se želi narušiti crkveno jedinstvo i poljuljati međusobno povjerenje na različitim razinama. Istodobno biskupi su istaknuli da nema nikakvog razilaženja između Hrvatske biskupske konferencije i Svetе Stolice kako su u nedavnim svojim izjavama sugerirali neki visoki hrvatski državni dužnosnici.

Hrvatski su se biskupi s osobitom zabrinutošću osvrnuli i na aktualnu iznimno tešku socijalnu situaciju u Hrvatskoj. Zabrinjava povećanje broja socijalno ugroženih osoba te zbog toga biskupi apeliraju na sve odgovorne u našem društvu da se što snažnije zauzmu oko rješavanja izazova koje je nametnula globalna kriza, potičući s jedne strane primjerena gospodarska rješenja koja će rezultirati povećanjem zaposlenosti, a s druge strane u duhu sveopće solidarnosti i osjetljivosti posvetiti posebnu brigu onima koji su najugroženiji i najviše pogodjeni krizom. Biskupi na osobit način pozivaju vjernike te potiču sve crkvene ustanove, napose karitativne, da dadu svoj doprinos u prevladavanju aktualnog stanja.

U svojem osvrtu na aktualnu situaciju u iščekivanju drugostupanske presude hrvatskim generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču biskupi su istaknuli da smo tijekom posljednjih dvaju desetljeća hrvatske suverenosti prolazili kroz mnoštvo teških trenutaka koje smo kao vjernici promatrali u svjetlu vjere i povijesti spasenja, sa zahvalnošću svima, a osobito hrvatskim braniteljima, koji su žrtvovali svoje živote za slobodu naše domovine. No, oslobođenjem hrvatskih krajeva nisu prestali izazovi i kušnje za one koji su podnijeli najveći teret ratnih godina. Mnoštvo je branitelja izloženo progonima i sudskim procesima, a neki od njih i političkim zlorabama. Biskupi upozoravaju na nužnost zauzimanja za pravednost i poštivanje prava osuđujući sve zločine koji su se dogodili, ali također upozoravaju i na neobjektivne i zlonamjerne prosudbe i djelovanja kao i na nedostatnu osjetljivost institucija kojima je to dužnost, za promicanje istine o hrvatskoj obrani o stradanjima i drugim posljedicama rata. Što se tiče skorašnje presude hrvatskim generalima Gotovini i Markaču, koji su dali velik doprinos u oslobođanju naše domovine Hrvatske od srpske agresije, kao i skupova potpore tim uglednim hrvatskim generalima, hrvatski su biskupi pozvali vjernike na zajedništvo i molitvu da pravomoćna presuda bude sukladna načelima pravednosti i istine. Ujedno biskupi pozivaju sve one koji će ovih dana na razne načine iskazivati potporu hrvatskim generalima, da to uvijek čine dostojanstveno te s poštovanjem i zahvalnošću prema tolikim hrvatskim braniteljima koji su svojom nesebičnom žrtvom svima nama darovali slobodu.

O medijskoj ustanovi HBK govorio je predsjednik Odbora HBK za sredstva društvenih komunikacija riječki nadbiskup Ivan Devčić. Naime, budući da će uskoro medijske ustanove HBK – Tiskovni ured, Hrvatski katolički radio i Informativna katolička agencija – biti preseljene u novu zgradu HBK, istaknuta je potreba njihova zajedničkog djelovanja kao i pokretanja novoga internetskog portala. U tome smislu dani su neki prijedlozi i smjernice kako bi djelovanje medijske ustanove HBK bilo što učinkovitije.

Biskupi su usvojili novi Statut Hrvatskog Caritasa.

Predsjednici pojedinih tijela HBK podnijeli su izvješća o svojem području djelovanja. Određeni su i izaslanici HBK na zasjedanjima drugih biskupskih konferencija u 2013. godini.

Budući da je istekao mandat dosadašnjeg predsjednika HBK, đakovačko-osječkog nadbiskupa Marina Srakića, biskupi su na ovom zasjedanju za novoga predsjednika izabrali zadarskog nadbiskupa Željimira Puljića.

Na zasjedanju su učinjene i neke druge promjene u tijelima HBK. Za novoga predsjednika Biskupske komisije HBK za liturgiju imenovan je pomoćni zagrebački biskup Ivan Šaško. Imenovani su i novi članovi Biskupske komisije HBK za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima: imenovani su đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić, šibenski biskup Ante Ivas, porečko-pulski biskup Dražen Kutleša i biskup Ivan Šaško. Predstavnik BK BiH u tu Komisiju naknadno će biti imenovan. Novi predsjednik Pravne komisije HBK je biskup Dražen Kutleša. Članom mješovite komisije HBK i HKVRPP imenovan je biskup Mate Uzinić. Na čelo Vijeća za migrante imenovan je biskup Vjekoslav Huzjak. Ravnatelju Središnje ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika i predstojniku finansijskog ureda HBK mons. Encu Rodinisu obnovljen je mandat, kao i predstojniku Nacionalnoga katehetskog ureda mons. Ivici Pažinu.

Biskupi su dogovorili i kalendar događanja za 2013. godinu. Zajedničko zasjedanje HBK i BK BiH održat će se 21. siječnja 2013. u Zagrebu. Redovna zasjedanja HBK održat će se od 9. do 11. travnja i od 16. do 18. listopada. Susret HBK i redovničkih poglavara održat će se 5. lipnja 2013.

Zagreb, 13. – 15. studenoga 2012.
Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

Završetak Domovinskoga rata

Izjava Komisije "Iustitia et pax" HBK

1. Ljudska pravda na trajnom iskušenju

U povijesti zapadnoga civilizacijskog kruge, kao napredak kulture i civilizacije, snažno nadahnuto judeokršćanskom tradicijom, uspostavilo se sudstvo kako bi se mogla održati pravednost u društvu nasuprot zakonu sile i jačega. Ljudsko pravo, nažalost, zbog ljudske slabosti i grešnosti ne ide uvijek ruku pod ruku s pravdom i pravednošću. Pa ipak, unatoč čestim povijesnim lutanjima i zloporabama prava, zapadni civilizacijski krug nikada nije u potpunosti racionalno odustao od idealja pravednosti. Iako se tome opasno približio kroz totalitarne sustave prošlog XX. stoljeća te kroz rasističke i kolonijalne zakone prema kojima je bilo samorazumljivo da postoje vredniji i manje vrijedni ljudi i narodi. Kao kršćanima uvijek nam se moliti za ljudske zakonodavce da se drže božanskoga zakona prema kojemu je svaki čovjek Božje stvorenje i slika Božja a drugom čovjeku brat, a ne ljudskih predaja prema kojima uvijek biva da su neki ljudi i narodi vredniji od drugih. Hrvati su kroz tegobnu povijest često bili izručivani ljudskim sudovima koji su im dosuđivali teški usud nepravde i prijevaru, od krvavoga križevačkog sabora, sramotne osude Zrinskog i Frankopana, montiranog procesa blaženom kardinalu Alojziju Stevincu, nebrojenih ubijenih i zlostavljanih koji se mogu uzdati samo još u pravorijek Vrhovnog Suca. U teškom Domovinskom ratu, u kojem su pravim čudom hrvatski branitelji uspjeli obraniti svoju domovinu, Hrvati su vjerovali da je konačno došlo vrijeme u kojemu će se i njih prosuđivati po načelu pravednosti. Vjerovali su Međunarodnom sudu za zločine počinjene na tlu bivše Jugoslavije u Hagu (ICTY). Štoviše, i inicirali su taj sud.

2. Haški sud

Gotovo dvadesetak godina nakon osnutka tog suda imali smo malo nade u njegovu pravednost. Pokušali smo je probuditi, upozoravali smo na njegova nepravedna polazišta, probleme i nedorečenosti, ali i dati mu snage kroz zajedničke i osobne molitve, post, klanjanje. I uspjeli smo. Presudom za "Oluju" 16. studenoga 2012. u predmetu protiv generala Ante Gotovine i Mladena Markača Žalbeno vijeće spasilo je Sudu obraz i osiguralo mjesto u povijesti koje će taj sud svrstavati u red sudova na kojima su, unatoč brojnim političkim optužnicama, uglavnom na-

pisanim u mandatu gospođe Del Ponte, suci bili sposobni donijeti pravednu i pravno utemeljenu presudu držeći se međunarodnog prava. Sudu je ova presuda, koja jasno naznačuje agresora i žrtvu, i apostrofira počinitelja zločina protiv mira, omogućila da u povijest uđe kao sud koji nije u potpunosti promašio svoj mandat. Ova presuda iznimno je važna za standarde međunarodnog prava jer je spriječila uvođenje pravnih i političkih norma koje bi u cijelom svijetu dovele u pitanje mir, stabilnost, kao i legitimitet UN-ovih i NATO-ovih postojećih i budućih mirovnih i vojnih operacija.

3. Rat i pomirenje

"Rat je poguba ljudske naravi", pisao je davno Marin Držić. Svaki je rat krajnje zlo i treba ga izbjegavati pod svaku cijenu. On naprosto stvara žrtve na svim stranama. Valja međutim razlikovati nepravedni rat, što je bez sumnje - i po presudi Haškoga suda od 16. XI. 2012. - bila srpska agresija na Republiku Hrvatsku 1991. - 1995., i pravedni obrambeni rat koji je vodila Republika Hrvatska. Nažalost, u ratu je najčešće riječ o stradanju običnih, malih ljudi koji su dovedeni u bezizlazne situacije. Kad rat pogodi jedan narod, kad čovjeka pogodi to teško zlo, valja učiniti sve da se rat vodi u okviru međunarodnih konvencija, tih civilizacijskih postignuća o minimumu ljudskosti u situacijama kada je čovjek kao biće sveden na minimum svojih ljudskih mogućnosti. One pak koji se ogriješe o moralne norme u ratu valja otkriti i pravedno kazniti kako bi se ponovo uspostavila pravda u društvu. A ona je posebno potrebna u društвima i među narodima koji su bili u ratu. Upravo je zbog toga važno da se otkriju prave žrtve i pravi počinitelji zločina, primjerice počinitelji zločina nad hrvatskim civilima u Vukovaru, Glinskoj Poljani, Baćinu, Škabrnji, Dubrovniku, Karlovcu, Osijeku, osobito tijekom višegodišnjega granatiranja mnogih hrvatskih gradova, kao i nad srpskim civilima u Gruborima i Varivodama. No, osuditi bilo koga zato što je netko stradao, nije čin uspostave narušene pravde, već čin odmazde, a to znači daljnje generiranje nepravde i održavanje stanja napetosti.

Ipak, sama pravednost, koliko god bila nužna za ozdravljenje odnosa među ljudima, nije dostatna da ostvari trajni mir. Za mir je potrebno nešto više. Potrebno je otvarati horizonte susreta s Bogom i čovjekom te nastojati i opraštati. Hr-

vatska riječ oprost, oproštenje, na izvrstan način označuje što nam je tu ponajprije činiti. U korienu te riječi prost nalazi se pojam slobodan. Oprostiti, dakle, znači osloboditi se navezanosti na zlo, a onda u slobodi darovati onome drugome mogućnost novoga susreta, novoga početka. Bez toga nema mira, a onda ni sreće, kako za osobe, tako i za narode. O tomu nas je posebice poučavao blaženi Ivan Pavao II. kad je govorio o potrebi "čišćenja pamćenja" kao osobitog "izraza obraćenja i vjernosti Isusu Kristu, jedinom otkupitelju čovjeka". A što znači "čistiti pamćenje" pokazao je one prve korizmene nedjelje (12. ožujka 2000.) kada je uime Crkve, zagledan u raspetoga Krista u bazilici Sv. Petra, "zamolio oproštenje za svako njezino dijete". I dodao kako "čišćenje pamćenja jača naše korake prema budućnosti i čini nas budnijima i poniznjijima" (Novo millenio ineunte, 6). A pedagogijom "oprostiti i moliti oproštenje" želi se otkloniti iz pamćenja svaki osjećaj mržnje, mraka i duhovne zarobljenosti kako bismo uistinu bili slobodni.

4. Država Hrvatska

Nakon 20 godina hrvatske samostalnosti, a u vidu mira na ovim prostorima, čini nam se uputnim i korisnim učiniti "malu inventuru" onoga što se u Hrvatskoj zbivalo vezano uz događaje u Hagu. Teško se oteti dojmu da ljudi koji se u Hrvatskoj žele baviti javnim poslovima, biti političari, nekako više bivaju političari u Hrvatskoj, nego hrvatski političari. Često se stječe dojam kako se brojni naši javni djelatnici i političari servilno odnose prema zahtjevima koji im stižu iz europskih središnjica, a s vlastitim narodom komuniciraju površno, necjelovito, a nerijetko i oholo. Ljudi s pravom očekuju da njihovi predstavnici u zemlji i u inozemstvu budu otmjeni i oslobođeni kolonijalnog sindroma kojem često podliježu mali narodi i u suvremenom svijetu. Hrvatska je suosnivač Međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na teritoriju bivše Jugoslavije. Budući da rad tog suda ide svome kraju, čini nam se korisnim dovršiti ovu epizodu naše povijesti kako nas ona ne bi opterećivala u budućnosti. Ne kanimo ovim činiti detaljnju analizu. Želimo samo da nam neka od postavljenih pitanja pomognu posvjestiti trenutke i događaje koji su važni za razvoj Hrvatske, a vezani su uz rad Suda. U tom vidu valja promatrati i ova protipitanja:

- Pitamo se, kako to da Hrvatska nikada nije postavila pitanje u Vijeću sigurnosti UN-a zašto sud podiže optužnice protiv pokojnika koji se ne mogu braniti, a to je protivno pravnim i civiliza-

cijskim uzusima, što je mogla i trebala učiniti.

- Hrvatska također nikada nije potaknula raspravu o kompatibilnosti kvalifikacije ujedinjenoga zločinačkog pothvata s međunarodnim kaznenim pravom.

- Nikada Hrvatska nije insistirala na raspravi o tzv. "topničkim dnevnicima". Kako je moguće da neki ozbiljan sud prihvati i podigne optužnicu ako mu nedostaju ključni dokazi?

- Hrvatska pred Vijećem sigurnosti nije pokrenula ni pitanje tzv. EU-promatračkih dnevnika iz "Oluje" koje sudsko vijeće traži, a u Europskoj uniji tvrde da ih nemaju u arhivima.

- Kada je godine 2010. u završnoj riječi tužitelj priznao da je "Oluja" bila međunarodni sukob, Hrvatska nije pred Vijećem sigurnosti UN-a pokrenula raspravu o međunarodnom sukobu, eksplicitno tražeći da se u tom slučaju (a ne slučaju građanskoga rata) definira agresija i da se naznači tko je na tlu bivše države počinio zločin protiv mira, prekršivši time jednu od najvažnijih univerzalnih pravnih vrijednosti.

- U Hrvatskoj još nitko nije optužen, a ni procesuiran za skandalozno puštanje britanske televizijske ekipe u predsjednički arhiv.

- Kako to da su tzv. brijunski transkripti otišli u Hag protuzakonito, a da nisu bili zaštićeni i označeni pečatom države? Kako to da za to nitko nije odgovarao i nitko ne odgovara? Pravilo 54 bis Pravilnika o postupku i dokazima haškoga tribunala regulira zaštitu dokumenata koji su od važnosti za nacionalnu sigurnost države, kao i ograničeno ispitivanje svjedoka koji su važni ili su bili važni u sustavu zaštite nacionalne sigurnosti i ustavnog poretku države. Taj članak na tribunalu kolokvijalno zovu "hrvatski članak", a koristile su ga sve države (Miloševićevi zacrnjeni transkripti npr.) osim Hrvatske. I tu valja uzeti u obzir načelo da su svi jednaki pred zakonom te da oni koji su neovlašteno i neodgovorno dovodili u pitanje državnu sigurnost za to trebaju i odgovarati.

- Hrvatska država ne smije više biti ovako indiferentna prema svojim državljanima, ali i prema Hrvatima u Bosni i Hercegovini, jer Hrvatska je matična država svih Hrvata. Trenutačno se u Hagu vodi proces protiv Hrvata iz Bosne i Hercegovine. Hrvatska ima moralnu ali i ustavnu obvezu pomagati Hrvatima iz Bosne i Hercegovine i mora znati da u Hagu ima još Hrvata koji su potrebni pomoći hrvatske države i hrvatskih političara. Ne zato da bi se pred sudom bilo što sakrilo, već zato da istina izide na vidjelo, da presude budu stvarne kazne onima koji su zločine počinili.

- Oslobađanjem hrvatskih generala iz haškoga zatvora ne prestaje obveza države Hrvatske

u rješavanju problema proizišlih iz dugog procesa nevino zatvorenih i proganjanih ljudi. Valja, usprkos klauzuli prema kojoj sud nije dužan nadoknaditi štetu onima kojima nije dokazana krivnja, nadoknaditi štetu i to iz sredstava Republike Hrvatske, a koja će se nadoknaditi iz ratne štete od koje Hrvatska ne smije odustati, odnosno ne smije odustati od tužbe za genocid za koju se je Međunarodni sud pravde proglašio mjerodavnim i prije presude za "Oluju", jer je to pitanje pravde, a onda i mira. Hrvatska ima moralnu obvezu generalima i njihovim obiteljima koje su prošle kroz mnoge patnje, nadoknaditi štetu. Također valja moralno i materijalno nadoknadići štetu i ispričati se onim ljudima, priateljima i znancima generala koji su bili prisluškivani, čiji su stanovi bili pretraživani, koji su bili proskribirani jer su vjerovali u nevinost nevinih ljudi.

- Republika Hrvatska nije počinila agresiju na susjednu Bosnu i Hercegovinu. To je razvidno i iz ove presude hrvatskim generalima 16. studenoga 2012., budući da je Sud jasno presudio da nije bilo državne politike etničkog čišćenja niti politike zločina - osim pojedinačnih, nego samo pravedna obrana. Takav, obrambeni rat vodili su Hrvati i u BiH. Bez Hrvata, Bosne i Hercegovine kao države danas ne bi bilo - jer na referendumu su glasovi Hrvata bili presudni za samostalnost BiH, a vojno djelovanje Hrvata u BiH zaštitilo, koliko je moglo, Hrvate u BiH te spasilo i obranilo BiH kao državu od srpske agresije. Predsjednik Tuđman odigrao je ključnu ulogu pozivajući Hrvate da glasaju za cjelovitost BiH jer je to njihova domovina. Hrvatska se politika tada snalažila kako je u postojećoj situaciji znala i mogla. Glavni krivac za tragične događaje u BiH bila je srpska agresivna politika, a glavni sukrivac nije bila hrvatska politika, već upravo politika međunarodne zajednice koja je svojim prljavim igranjem dovela u pitanje živote ljudi. Sjetimo se samo UN-ovih zaštićenih zona, Srebrenice i Bihaća, koji bi zasigurno bio "druga Srebrenica" da hrvatska vojska pod zapovjedništvom generala Gotovine nije oslobođila okupirana područja Hrvatske i dijelove BiH, što joj je omogućavao Vašingtonski sporazum, tako da hrvatska vojska nikako ne može biti agresor u BiH. Na kraju, valja reći da to što slijedi iz presude hrvatskim generalima Gotovini i Markaču treba Haški sud uzeti u obzir i pri donošenju konačne presude optuženoj šestorici Hrvata iz BiH.

Generali su kazali da je rat od danas dio povijesti i da gledamo u budućnost te da je Hrvatska zemlja otvorena za život svim ljudima koji joj žele dobro. Njihovi govori utemeljeni su na njihovoj vjeri i kršćanskom oprostu. Ovaj tužni rat, poraće, dramatična haška epopeja koja još traje, bili su prožeti žarkom i dubokom molitvom naroda. Često u tegobnoj povijesti Hrvata, Hrvatima drugo nije ni preostajalo nego da se utječu molitvi i zagovoru svoje kraljice, Blažene Djevice Marije. I često su te molitve bile uslišavane i Hrvati su bivali spašeni. Sjetimo se da su u Domovinskom ratu vojnici odlazili s krunicama u rukama i oko vrata. Kad smo mi u Komisiji pozvali na molitvu za pravednu presudu generalima pred prvostupanjskim vijećem, mnogi su se rugali, ali većina našeg naroda se molila. Kada su hrvatski biskupi pozvali na molitvu za pravednu presudu pred Žalbenim vijećem, Hrvati su to spremno prihvatali unatoč prvostupanjskoj presudi. Ljudi su bdjeli, molili, postili i molitva je bila uslišana. Nakon presude hrvatskim generalima u kojima se oni oslobođaju krivnje razlila se Trgom bana Josipa Jelačića u Zagrebu, kao i u svim gradovima i mjestima u Hrvatskoj, spontana molitva Očenaša, zahvala Bogu.

Ako bismo na kraju mogli zaključiti što nam ostaje nakon ove presude, mogli bismo reći: pouzdanje u Boga, pravednog suca, ali i pouzdanje u Boga milosrdnog Oca koji prije svega želi da njegova djeca budu dobra međusobno, da nauče oprštati kako on njima opršta i da ovaj svijet ostave boljim i ljepšim onima koji dolaze iza njih.

Nadamo se da su stoljetni ratovi na ovim prostorima završeni. Kroz stoljeća Hrvatska se odlikovala mnoštvom vrsnih ratnika i generala. Danas nam trebaju vrsni političari, vrsni intelektualci, radnici, studenti, koji će kao pravi domoljubi znati čuvati mir i omogućiti ljudima da sretно žive u ovoj lijepoj zemlji.

Potičemo sve žitelje Hrvatske da se ne umore moliti se dobrom Bogu te da nadahnuti molitvom neumorno rade na njezinu napretku, spremni i na žrtve i odricanja, ali u istini i pravednosti.

Bog blagoslovio našu domovinu Hrvatsku!

*U Zagrebu, 23. studenoga 2012.
Mons. Vlado Košić, predsjednik Komisije*

Caritas je temeljna zadaća svakog kršćanina

Poslanica varaždinskog biskupa Josipa Mrzljaka za Nedjelju Caritasa, 16. prosinca 2012.

Vjera ljubavlju djelotvorna (Gal 5, 6). Dragi vjernici, već smo zakoračili u Godinu vjere koju je proglašio papa Benedikt XVI. želeći potaknuti cijelu Crkvu na ponovno otkrivanje puta vjere, upoznavanje Krista i prenošenje vjere postojanim svjedočanstvom života. Tom pozivu Svetoga Oca pridružio se i svaki biskup u svojoj mjesnoj Crkvi. Ove nedjelje, na korak do Božića, kada slavimo utjelovljenje Božje ljubavi prema čovjeku, obilježavamo Nedjelju Caritasa. U cijeloj našoj Domovini molit ćemo i darivati, prema svojim mogućnostima, za potrebite među nama.

Godina vjere imat će smisla ako naša vjera bude ljubavlju djelotvorna, ako se okrenemo Bogu i svoje pouzdanje položimo u Božju ljubav. Ali kako ćemo to učiniti ako iskrena srca ne tražimo znakove Božje prisutnosti u našim životima, ako nismo doživjeli susret s Isusom Kristom, ako ne provodimo vrijeme u molitvi?

Često si umirujemo savjest upućujući Bogu kakvu površnu riječ štovanja, zazivajući njegovo ime samo onda kada nam je teško. Time zapravo pokazujemo da nemamo iskustvo osobna susreta s Bogom. Ostaje nam izazov koji pred svakoga od nas stavlja Godina vjere: uistinu povjerovati i promijeniti svoje živote, prihvatići Boga kao svoju prvu ljubav. Potrebno je učiniti prvi korak s povjerenjem u dobrotu onoga koji nas je stvorio iz ljubavi te ustrajati na putu zajedništva i prijateljstva sa živim Bogom. Bog je već na početku stvaranja svijeta i čovjeka učinio svoj prvi korak a na poseban način progovorio nam je u svojoj utjelovljenoj riječi – Isusu iz Nazareta. Na nama je da mu odgovorimo.

Prava vjera nije nešto apstraktno, nego je povezana sa svakodnevnim životom. Naši životi moraju postati odraz onoga što vjerujemo. Moramo odbaciti gorčinu, srdžbu, opakost. Moramo odbaciti grijeh, nepraštanje uvreda, gajenje mržnje i negativnih osjećaja prema drugima. Na tom putu osobna čišćenja i obraćenja srca pozvani smo ljubiti Boga i bližnjega, osnaženi božanskom ljubavlju koja nas osposobljava za bratski život s ljudima. Zato je važno da upoznamo svoju vjeru, da sudjelujemo u sakramentalnom živo-

tu, osobito u misi, da redovito molimo.

Apostol Pavao uči nas da ljubav uvodi čovjeka u novi život, život u kojem je vjera ljubavlju djelotvorna, a to postaje novo mjerilo djelovanja koje iz temelja mijenja naš život. Živa vjera uvijek teži za time da se prelijeva na druge, da se dijeljenjem umnaža. Vjera i ljubav uvijek idu zajedno, osnažujući nas za svjedočenje konkretnim djelima, o čemu svjedoči djelovanje brojnih župnih, nad/biskupijskih i nacionalnog Caritasa.

Caritas je temeljna zadaća svakog pojedinog kršćanina, svake župne zajednice, svake nad/biskupije i Katoličke crkve u cijelosti. Caritas je lice žive Crkve koja ispunja Kristovu zapovijed ljubavi prema bližnjemu. Caritas svojim djelovanjem naviješta i svjedoči Radosnu vijest ljubavi i pravednosti za sve ljude. Zauzimanjem za potrebite među nama i iskazivanjem solidarnosti djelima duhovnog i tjelesnog milosrđa Caritas ispunjava Kristovu zapovijed ljubavi prema bližnjemu. Da bismo je oživotvorili, moramo usvojiti novi stil života i novu logiku životnih odabira.

Krist od nas zahtijeva da se obratimo siromašnima, i kao pojedinci i kao zajednica. Od nas se traži duhovno obraćenje, koje se napaja na molitvi, na šutnji, na razmatranju Božje riječi, oživljavanju i oživotvorenu liturgijskog i sakramentalnog života. Samo ako će Bog, koji je ljubav, biti u središtu našega srca i našega života, moći ćemo postati nova stvorenja te iskusiti "velike stvari" koje on želi učiniti s nama preko siromaštva i poniznosti.

Neka nam svima na srcu bude produbljivanje vjere, hrabro i javno svjedočenje Istine u koju vjerujemo, a na osobit način sudjelovanje u dobročinstvima organizirana djelovanja Caritasa, koje će pomoći da se naša vjera uistinu pokaže ljubavlju djelotvorna.

Molimo Gospodina da nam otvori srce kako bismo ga mogli poznavati i ljubiti, te biti izvori vode žive usred ovoga žednog svijeta.

Josip Mrzljak,
predsjednik Hrvatskog Caritasa

IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI

Uveden u službu policijski kapelan za PU zagrebačku

U četvrtak 27. rujna u kapelaniji "Majka Božja Kamenith vrata" uveden je u službu policijski kapelan za PU zagrebačku don Marin Drago Kozić. Svetu misu predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji policijskih kapelana: p. Stjepana Harjača, dekana Policijskog dekanata i kapelana u MUP - Sjedište i Ravnateljstvo, fra Frane Musića, kapelana u Policijskoj akademiji i novog kapelana. Svečanosti su nazočili načelnik PU zagrebačke Goran Burušić, njegov zamjenik Mihael Varga, načelnici Sektora i Odjela, načelnik Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH Josip Zagorščak zajedno s djelatnicima Odjela, te veći broj vjernika, djelatnika PU.

Na misi su bili nazočni i predstavnici braniteljskih udruga, Udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja - Hrvatski feniks, Udruga roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba i Udruga udovica poginulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba. Komemoracija za poginule i nestale branitelje PU zagrebačke bila je upriličena prije svete mise u zgradi Policijske uprave zagrebačke.

Na samom početku mise biskup je pozdravio okupljene, a p. Harjač je pročitao dekret o imenovanju don Marina za kapelana. Nakon toga novi kapelan je pred svima isповjedio vjeru.

U homiliji, don Marin osvrnuo se na proslavu blagdana sv. Mihaela. Blagdan upućuje na poziv da ostanemo dostojanstveni u svome služenju, da se ne uzoholimo, da ne postanemo služitelji tame i zla... Svi smo u svojoj službi pozvani na služenje, na nama je odgovornost nositi obilježe Mihaela, da se borimo svakodnevno za dobro, za napredak, a to možemo ako u sebi nosimo mir, poštovanje, ljubav. Za vas se postavljam u služenje i s vama želim pridonijeti što savjesnjem služenju čovjeku za kojeg smo postavljeni na zemlji, a nadasve i za Boga jer svima nam se valja pojavitи pred Bogom kada dođe taj dan, zaključio je novi kapelan i čestitao Dan policije.

Novi načelnik PU zagrebačke na kraju mise se zahvalio biskupu na spremnosti vođenja svečanosti i čestitao novom kapelaru.

Misno slavlje sviranjem i pjesmom su uveličali Milivoj Magerl i njegov sin Mislav.

Uveden u službu policijski kapelan za PU splitsko-dalmatinsku

U petak 28. rujna u crkvi sv. Josipa u župi Svete obitelji u Splitu slavljenja je misa povodom Dana policije i proslave blagdana sv. Mihovila, zaštitnika policijaca. Na misi su sudjelovali dje-latnici Policijske uprave splitsko-dalmatinske, predstavnici grada i župani te članovi obitelji, rodbina i prijatelji poginulih i nestalih redarstvenika iz Domovinskog rata. Koncelebriranu misu predvodio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. Na početku mise biskup je pozdravio okupljene, predstavio novog policijskog kapelana fra Kristijana Kovačevića, a dosadašnjem policijskom kapelanu vlč. Stjepanu Lončaru se zahvalio.

„Ulogu prisutnosti službenih predstavnika Crkve među katolicima vojno-redarstvenih snaga, najbolje je opisao mons. Monterisi, izaslanik Sv. Stolice prigodom blagoslova zgrade Vojnog ordinarijata u kolovozu 2003. godine, kad je rekao: ‘Glavna je zadaća biskupa i kapelana vojnicima i redarstvenicima katolicima i njihovim obiteljima, naviještati evanđelje te pružati kršćansku pouku i milosni dar što ga nude sveti sakramenti’“. Biskup je istaknuo kako je ta duhovna skrb istodobno spojena s moralnom potporom, što je kapelani-svećenici djelom i trijeznim riječima i pobudama pružaju učvršćujući duševno raspoloženje vojnika i policijaca pomažući im da ostanu spremni za žrtvu što je traži vojnička osoba i policijski posao. „Drugim riječima, svećenikova uloga je otkriti u čovjeku prisutnost nadnaravnog, odgajati čovjeka prema načelima evanđelja za ne-sebičnu dobrotu i ljubav. Stoga se nadam da ćete u osobi fra Kristijana Kovačevića naći svećenika i čovjeka koji vas voli, razumije i koji vam želi pomoći“. Zatim je dekan p. Stjepan Harjač pročitao dekret o uvođenju novog policijskog kapelana u službu. Nakon toga novi kapelan je pred svima ispovjedio vjeru.

Fra Kristijan je u propovjedi naglasio posebnost sv. Mihaela, Gabriela i Rafaela, te se zapitao kakav je naš odnos prema onome kojega sam Bog naziva anđelom. Kakav je naš odnos prema onome koji ide pred nama, koji nas vodi i čuva. „Danas smo u opasnosti da spomenutog anđela čuvara stavljamo po strani, smatramo govor o anđelu čuvaru djetinjastim i sladunjavim, kao da

nema nikakve težine. Stoga uvjerenje o anđelima čuvarima umire u našem duhovnom životu upravo zbog toga što Božji poslanik nema svoju težinu u našim životima, te ga se spominjemo samo onda kada djecu učimo nama najpoznatiju molitvu: Anđele čuvaru... Možda se ponekad utječemo anđelima, a to se dogodi kad sjednemo u automobil pa ih zazivamo da nas čuvaju na putu prema našem odredištu, inače anđeli nemaju što raditi u našem životu. Ako smo mi tako odrasli, ako je govor o anđelima samo djetinjast i sladunjav onda se moramo stvarno zapitati: je li nam vjera u krizi. Jer anđeli su posrednici između Boga i čovjeka“.

Fra Andelko je u propovjedi naglasio posebnost arkandela Mihaela koji je, kako je rekao, bliže Bogu nego svi drugi sveci. „Sv. Mihael postao je simbol svake uspješno okončane borbe“, rekao je fra Andelko prije nego je protumačio samo ime Mihael. „Mihael“ naime dolazi od hebrejskog mi-ka-el, što znači: tko je kao Bog. Fra Andelko je istaknuo kako nam je svima potrebna Mihaelova pomoć u borbi protiv zla te je podsjetio policajce da je njihova dužnost biti u službi slabijih i štititi ih kako bismo svi bili jednaki pred zakonom. „Štitite ustav, držite i poštujte sve zakone u društvu. Štitite red, a time i napredak u društvu. Pri primjeni zakona budite pravedni, ali ne zaboravite na milosrđe“, poručio je propovjednik okupljenim redarstvenicima.

Na misi se molilo za sve pokojne policijace, a posebno za one koji su živote izgubili vršeći svoju časnu dužnost.

Sastanak povodom 20. vojno-redarstvenog hodočašća u Mariju Bistricu

U Vojnom ordinarijatu u Zagrebu u srijedu 3. listopada održan je završni sastanak Koordinacijskog odbora za pripremu i provedbu 20. vojno-redarstvenog hodočašća u Mariju Bistricu. Sastankom je, nakon uvodnog obraćanja vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca te zapovjednika ovogodišnjeg hodočašća brigadnog generala Ivana Jurića, koordinirao bojnik Petar Klarić te nazočne predstavnike MORH-a, Glavnog Stožera, MUP-a, Ministarstva branitelja i ostalih službi koje su uključene u pripremu hodočašća upoznao sa svim segmentima pripreme za hodočašće.

Okupljanje hodočasnika u bistročkom svetištu je u nedjelju u ranim jutarnjim satima, od 8-10h bit će moguće pristupiti svetoj ispovijedi. Počevši od 9h te tijekom cijelog dana hodočasnici će u cintoru svetišta imati mogućnost pogledati izložbu o 20 godina vojno-redarstvenog hodočašćenja u Lourdes i Mariju Bistricu i 15 godina Vojnog ordinarijata u RH koja nosi naslov „U službi čovjeka i mira“. Koncelebrirana sveta misa započinje u 11h, a predvodi ju apostolski nuncij u RH

mons. Alessandro D'Errico. Hodočašće završava križnim putom na bistričkoj kalvariji od 15h.

Zbog dolaska hodočasnika iz Francuske, Bosne i Hercegovine te Libanona, kao i predstavnika Vojnih ordinarijata iz Sjedinjenih Američkih Država, Njemačke, Slovačke, Poljske i Slovenije ovogodišnje hodočašće imat će i međunarodni karakter.

Pješačko hodočašće vojnika iz Petrinje u Mariju Bistricu

Odlaskom vojnika iz Petrinje na pješačko hodočašće u petak 5. listopada započelo je jubilarno 20. vojno-redarstveno hodočašće Majci Božjoj u Mariju Bistricu. Sedmu godinu zaredom pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske na službi u petrinjskim vojarnama "Zrin" i "Pukovnik Predrag Matanović" pješice hodočaste Majci Božjoj Bistročkoj. Hodočašće je započelo svetom misom u vojnoj kapelici svetog Ilije proroka koju je služio njihov kapelan don Milenko Majić. Potom je uslijedio blagoslov hodočasnika i podjela krunica. "U duhu današnjeg evanđelja ovom hodnjom možemo zahvaliti dragom Bogu za sva dobročinstva koja nam je dao kroz proteklih 21 godinu naše samostalnosti, naše slobode. Možemo također Bogu zahvaliti za naše prijatelje koji su svoje živote ugradili u temelje naše domovine da bi mi danas mogli slobodno hodati. Na ovom hodočašću kud god budete prolazili bit ćete zapaženi i predstavljat ćete našu pobjedničku vojsku, i nadam se da ćete to dostojanstveno i učiniti" istaknuo je u propovijedi kapelan Majić.

Put dug 102 kilometra petrinjski časnici, dočasnici i vojnici - vjernici Vojne kapelani "Sv. Ilija prorok" prijeći će za manje od 48 sati, a po dolasku u Mariju Bistricu 7. listopada uključit će se u 20. vojno-redarstveno hodočašće Hrvatske

vojske i policije.

Na ispraćaju 37 hodočasnika iz sastava 1. mehanizirane bojne „Tigrovi“ i 2. mehanizirane bojne „Gromovi“ gardijske motorizirane brigade, Logističke pukovnije, Pukovnije veze (2. satnija veze 2. bojne veze), te pripadnika 2 voda bojne opće logističke potpore Zapovjedništva za potporu nazočili su i njihovi zapovjednici.

U Kašini će im se pridružiti i branitelji, ratni veterani 1. pješačke bojne 2. gardijske brigade "Gromovi", kao i 20 vojnika i djelatnika Vojne kapelani "Sv. Petar i Pavao" iz HRZ i PZO.

Jubilarno 20. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Mariju Bistricu

Jubilarno dvadeseto hodočašće Hrvatske vojske i policije u godini 15. obljetnice Vojne biskupije u RH u nacionalno marijansko svetište Mariju Bistricu održano je u nedjelju 7. listopada. Prostor Crkve na otvorenom bl. Alojzija Stepinca ispunili su hrvatski vojnici i policajci, hrvatski branitelji i invalidi, roditelji poginulih branitelja, kao i pripadnici povijesnih postrojbi. Među hodočasnicima bilo je i 50 pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine te po prvi put 40 vojnika pripadnika Oružanih snaga Republike Francuske. Misno slavlje predvodio je apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, a u koncelebraciji su bili vojni biskup u RH Juraj Jezerinac koji je propovijedao, kao i američki vojni nadbiskup Timothy Broglio, direktor (PMI) Međunarodnog vojnog hodočašća o. Blaise Rebotier, francuski vojni biskup Luc Ravel, vojni biskup BiH Tomo Vuksić, vojni biskup Slovačke František Rabek i nadbiskup Bejruta Paul Dahdah. Također u koncelebraciji su bili vojni kapelani i dekani, provincijali i generalni vikari hrvatskih biskupija. Misi je naznačio ministar obrane Ante Kotromanović, izaslanici predsjednika RH, ministra branitelja, kao i drugi visoki vojni i policijski dužnosnici.

Uvodeći u misno slavlje nuncij D'Erico istaknuo je kako su "došli u ovo glasovito marijansko nacionalno svetište zahvaliti Bogu za sve blagoslove i svu pomoć koju je vječni Gospodar života i povijesti izlio na Vojni ordinarijat u 15 godina njegovog postojanja. I to osobito preko 20 marijanskih hodočašća koje je Vojni ordinarijat organizirao u svetište Majke Božje Bistričke. U ovoj svetoj misi molimo da Vojni ordinarijat po zagovoru Majke Božje Bistričke može nastaviti vjerno i odano svoje poslanje u službi najviših kršćanskih idea i u služenju ovoj zemlji".

U proteklih 15 godina djelovanja Vojnog ordinarijata, bilo je poteškoća, ima ih sada i bit će ih, rekao je vojni biskup u propovijedi, istaknuvši da valja razumjeti vrijeme i njegove zahtjeve, znati da križ nikad nije proklet ako je s ljubavlju prihvaćen. "Vojni ordinarijat trsi se da svima navijesti mir, pouzdanje u Boga gospodara povijesti i potrebu odgovornosti svakog djelatnika i naše biskupije u cjelini. Potrebno nam je oživjeti međusobno povjerenje i s njime ući u budućnost koju moramo ponuditi onima kojima smo poslani. Slaveći 15 godina uspostave Vojne biskupije u RH, slavimo ustvari djela Božja u Crkvi vojne i policijske biskupije, djela koja Bog čini po mojim

rukama i rukama mojih suradnika vojnih i policijskih kapelana te njihovih pomoćnika".

Nakon popričesne molitve nadbiskup D'Erico izrazio je radost što je kao apostolski nuncij mogao sudjelovati i predvoditi misno slavlje. Počašćen sam još više donijeti vam posebne pozdrave svetog oca Benedikta XVI. i još više njegov posebni blagoslov. Sveti Otac zadužio me da donesem vama, dragi oče biskupe, izraze njegova poštovanja za sve ono što je Vojni ordinariat učio svih ovih godina. Sveti Otac vjeruje u poslanje Vojnog ordinarijata u RH i ohrabruje put kojim Vojni ordinariat ide posljednjih 15 godina. U tom smislu za ovo svečano slavlje zadužio me da vam donesem njegov apostolski blagoslov, vama, vojni biskupe u Hrvatskoj, vašim suradnicima, biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, svima koji sudjeluju na ovoj svetoj misi, vlastima koje su ovdje prisutne, civilnim i vojnim i svima onima koji su s velikom pobožnošću sudjelovali na ovom misnom slavlju. Ovaj blagoslov imat ću vam čast podijeliti u njegovo ime. To je papinski blagoslov, blagoslov kojemu je pridržan potpuni oprost. Želja, nada i molitva

Poruka američkog vojnog nadbiskupa vojnicima i policajcima - hodočasnicima u Mariju Bistrigu

Nikada ne zaboravite majčinsku zaštitu Blažene Djevice Marije. Imamo istu Majku i u svojoj biti svi smo braća i sestre. Ona nas mora učiti zajedničkom radu i poticati da stremimo onomu što je najbolje i najplemenitije u našoj ljudskosti.

Ona nam pokazuje put prema svome Sinu te moramo slijediti njene upute i učiti od nje. To je prilika da obnovimo obećanje da ćemo biti dobri učenici i razvijati naš odnos s Gospodinom Isusom i rasti u njegovoj ljubavi.

Mjesto hodočašća također je mjesto na kojemu možemo zatražiti božansku zaštitu. Hrvatski vojnici i policajci moraju se suočiti s opasnošću, zaštititi nedužne i obuzdati moćne. Pozvani su uvesti vladavinu prava u svakodnevni život ljudi. Ovdje je prilika da se moli i za mudrost.

Počašćen sam da sam se mogao pridružiti u molitvi i zahvaliti hrvatskom narodu na njegovu doprinosu mojoj domovini, naciji imigranata. Obogaćeni smo darovima i talentima vašeg naroda. Zadovoljstvo mi je da se mogu vratiti u ovu krasnu zemlju i moliti s braćom i sestrama u Mariji Bistrici.

Američki vojni nadbiskup Timothy P. Broglio

Svetog Oca je da i ovaj blagoslov može donijeti dobre plodove za Vojni ordinarijat u službi onoga što on razvija prema kršćanskim idealima i u služenju RH, rekao je nadbiskup D'Erico.

Na kraju mise predvoditelju misnog slavlja, koncelebrantima, kao i svim hodočasnicima u ime Vojnog ordinarijata zahvalio je generalni vikar o. Jakov Mamić, OCD. Misno slavlje pjevanjem je uveličala Klapa "Sveti Juraj" HRM uz orguljsku pratnju Ivana Bosnara i Simfonijskog puhačkog orkestra Oružanih snaga RH. Kao solistica sudjelovala je Nathalie Nicaud iz Lourdesa.

Na bistročkoj kalvariji križnim putem završilo je jubilarno 20. hodočašće Hrvatske vojske i policije. Pobožnost je predvodio vojni biskup Juraj Jezerinac, a uz pripadnike hrvatske vojske, policije, branitelja, invalida, roditelja poginulih i pripadnike povijesnih postrojbi, kalvarijom su se uspinjali i sudionici hodočašća pripadnici Oružanih snaga BiH i Francuske i vojni biskupi pri-

stigli u prigodi hodočašća iz europskih zemalja i SAD-a. Kod pojedinih postaja molitve su čitali predstavnici vojnih i policijskih kapelanija.

Na završetku pobožnosti na vrhu kalvarije prigodni nagovor održao je vojni biskup u BiH Tomo Vukšić.

Istaknuo je da je svaka pobožnost križnoga puta blagdan Kristove vjernosti Bogu Ocu. Vjernosti usprkos poniženjima, patnjama i smrti. Ona je uvijek spomen na događaj Kristova otkupljenja ljudskoga roda, ali također pouka kršćanima koji tu pobožnost obavljaju. Tijekom povijesti kršćanstva mijenjali su se oblici mučeništva, no bez obzira na razlike motiva progonitelja i načine stradanja, svi su mučenici svjedoci jer su ostali vjerni do kraja, kao i Krist sam. I naše vrijeme donosi novi oblik mučeništva, napomenuo je biskup Vukšić. Naime, do prije pedesetak godina na području našega civilizacijskoga kruga bio je vrlo poštovan tko je branio neku vrijednost, isti-

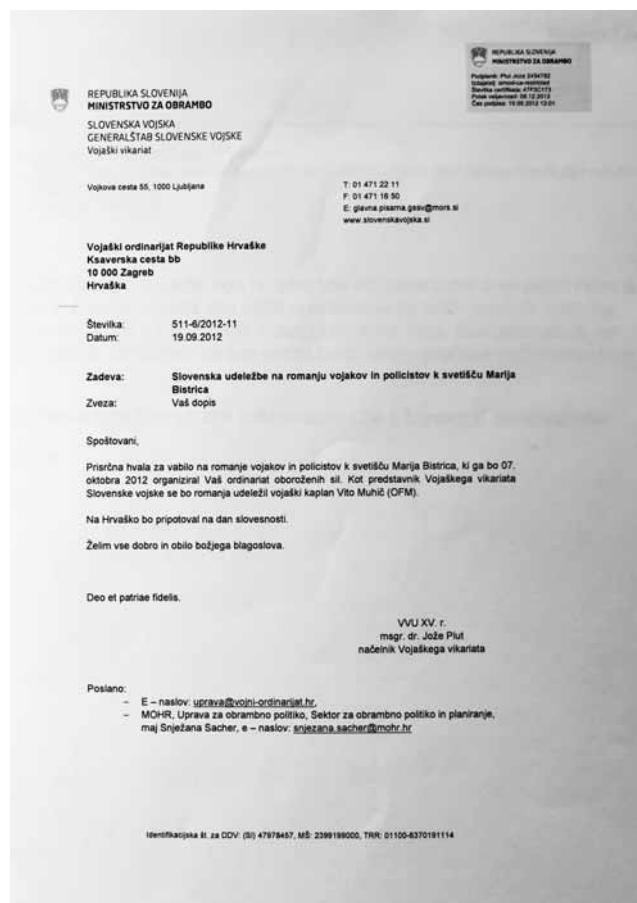
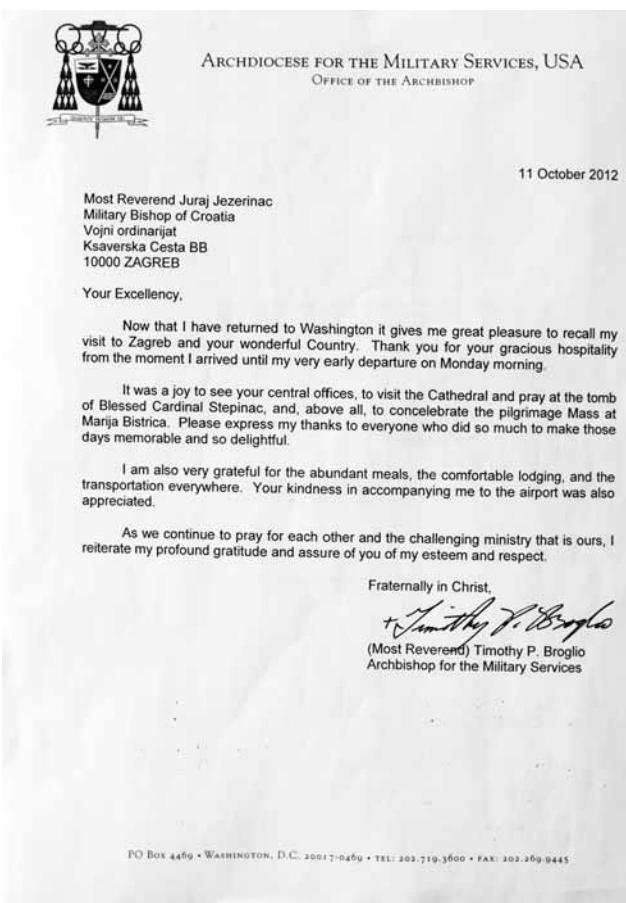

nu, pravilo, neki ideal. Danas, pak, takav vrlo često biva izrugan, izvragnut suvremenim oblicima psihološkog linča, izložen posvema novom načinu mučenja. Usprkos tomu, kršćanin je pozvan biti svjedokom usred posvema novih metoda kojima se poziva na nijekanje kršćanskih vrednota, istina, pravila, ideala. Živimo u kulturološkom okruženju u kojem je progona izloženo kršćanstvo kao takvo, njegova načela, njegove vrednote. Nekadašnji mučenici bili su izloženi prvenstveno fizičkim patnjama, dok je suvremeni kršćanski svjedok izložen više unutrašnjim patnjama. K tomu, suvremeno društvo često izgleda kao veliko jezero u kojega su se slile ogromne količine

otpadnih voda te nije više sposobno samo se obnoviti. Kršćanski svjedok se pojavljuje kao "etički ekolog", kao onaj koji upozorava na opasnost od gušenja. Njegov stil života je kao neki krik nade, poziv na moralnu sanaciju, upozorio je biskup Vukšić. Moramo računati da će u budućnosti katolička načela življenja još više nego do sada biti stavljeni u pitanje ili čak onemogućena – također donošenjem zakona. Trebamo naučiti da ono što je zakonito nije uvijek i moralno. U takvoj situaciji kršćansko svjedočenje pojavljuje se kao znak nade, poručio je biskup Vukšić.

Pobožnost križnoga puta pjevanjem je animirala Klapa "Sveti Juraj".

Kardinal Josip Bozanić

Preuzvišeni gospodin
Mons. Juraj JEZERINAC
Vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj
Ksaverska cesta bb
10000 ZAGREB

**512 — VOJNI ORDINARIJAT
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Primljeno 21.09.2012.	
Kreditački broj oznaka	032-08/12-C/101
Uradbeni broj	07
Prm. Vrij.	

11-09-12-108

Preuzvišeni Gospodine!

Primio sam Vaš dopis ubroj: 512-07-12-8, od 1. veljače 2012. godine, nakon čega smo i telefonski razgovarali, te Vam sada i pisanim putem javljam da nisam u mogućnosti pozitivno odgovoriti na Vašu molbu da, u nedjelju 7. listopada ove godine, predvodim euharistijsko slavlje prigodom 20. vojnoradarstvenog hodočašća u Mariju Bistricu.

Budući da me Sveti Otar imenovao članom Trinaeste opće biskupske sinode na temu nove evangelizacije stoga cu, zbor Sinode i zasjedanja Komisije za Međugorje, biti u Rimu od 4. do 30. listopada 2012. godine.

Moleći zagovor Majke Božje Bistrice, upućujem srdačno čestitke Vama i svim sudionicima Slavlja. Neka proslava obljetcnice urodi Božjim blagoslovom, kako bismo otkrivajući sadržaje nove evangelizacije bili gorljivi svjedoci Evangela u svakidašnjem životu.

Bratski Vas u Kristu pozdravljam.

+
Kardinal Josip Bozanić
nadbiskup zagrebački i metropolit

U Zagrebu, 11. rujna 2012. godine.

RIJEČKI NADBISKUP - Archiepiscopus Fluminensis

Preuzvišeni gospodin
Mons. Juraj Jezerinac,
vojni ordinarij u RH
Ksaverska cesta bb
10000 ZAGREB

Preuzvišeni!

Primio sam Vaš poziv da sudjelujem na svečanoj sv. misi u povodu 20. jubilarnog hodočašća Hrvatske vojske i policije u nacionalno marjanjsko svetište u Mariju Bistricu koja će se održati 7. listopada ove godine, na čemu Vam se najljepše zahvaljujem.

Nazalost, zbog već preuzehtih obveza, ne mogu sudjelovati na misnom slavlju.

Ovim putem Vama i svim pripadnicima Hrvatske vojske i policije od sreću čestitam 20 godina hodočašća i molim Gospodina da Vam, po zagovoru naše najmoćnije Odjetinice i Majke Crkve Bl. Dj. Marije, udjeli obilje svoga blagoslova na duhovnu korist Vas i svih pripadnika Vojne biskupije.

S pozdravom u Gospodinu.

+ Ivan Devčić,
riječki nadbiskup

Mons. Josip Šantić – prelat Njegove Svetosti
generalički vikar Vojnog ordinarijata u RH u miru
Poljevice 39 • HR 21410 POSTIRAK a, Brač - tel. +385(0)21/718-068 • +385(0)21/718-069
mob. 095 907 85 93 - e-mail: josip.santic@st-i.com.hr / donjosko@helfor.eu

Postira, 21. rujna 2012.

Pt
VOJNI ORDINARIJAT U RH
Ksaverska 10 b
10000 ZAGREB

Poštovani,

Zahvaljujem prečasnom Naslovu na pozivnici za sudjelovanje na 20. jubilarnom hodočašću Hrvatske vojske i policije u Mariju Bistrici 7. listopada ove godine. Sjećajući se divnih hodočašća koja smo ostvarivali u vrijeme i mog služenja u Vojnog ordinarijatu zajedno s Ministarstvom obrane, Ministarstvom unutarnjih poslova te Hrvatskih branitelja te duhovne radosti koja je iz tog hodočašća izlazila za sve sudionike, doživljavam to danas kao ogromnu duhovnu utjecbu. Ove godine cu u duhu biti s Vama i u molitvi zazivati Božji blagoslov i zaštitu Nebeske Majke, zaštitnice Vojnog ordinarijata. Moliti cu također da se svi naučimo služiti te u bratskom prihvaćanju naučimo se prihvati jedni druge u različitosti.

U isto vrijeme preporučujem se u Vaše molitve da bi ostao vjeran Gospodinu do kraja. Uz pozdrav i poštovanje.

Mrs Diane Restall - Bishop's Secretary

**Roman Catholic
BISHOPRIC OF THE FORCES**

Bishopric of the Forces
Wellington House
St Omer Barracks
Thornhill Road
Aldershot
Hants
GU11 2BG

Tel: 0044 (0)1252 348234
Mil Tel: 94222 3234

Fax: 0044 (0)1252 348235
Mil Fax: 94222 3235

e-mail: bishoprics-secretary@mod.uk

Indirizzo
Vojni Ordinarijat
Ksaverska Cesta BB
10000 Zagreb

21st December 2011

Your Excellency

15th Anniversary of Military Ordinariate in the Republic of Croatia & 20 years of Croatian Military and Police pilgrimages to Lourdes and Marija Bistrica

Thank you for your kind invitation to the above celebrations.

Unfortunately Bishop Richard will not be able to attend as he has a prior engagement.

All good wishes and prayers for the day.

Yours sincerely

Mrs Diane Restall
Secretary to Bishop Richard Moth

DAKOVAČKO-OSJEČKA NADBISKUPIJA
ARCHDIOCESIS DIACOVENSIS-OSJEKENSISS.
Nadbiskupski ordinarijat
HR-31400 ĐAKOVO, Strossmayerov trg 6

Đakovo, 20. rujna 2012.

Broj: 1227/2012.

Predmet: 20. hodočašće Hrvatske vojske i policije u Mariju Bistricu
- odgovor na poziv

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj
mons. Juraj Jezerinac, biskup
Ksaverska cesta b.b.
10000 ZAGREB

Preuzvijeni!

Primili smo Vaš dopis u kojem pozivate nadbiskupa Marina Šrakića i pomoćnog biskupa Duru Hranića da u nedjelju, 7. listopada 2012., povodom jubilarnog 20. hodočašća Hrvatske vojske i policije u Mariju Bistricu sudjeluju na svečanoj sv. misi koju će predvoditi Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, nadbiskup Alessandro D'Errico.

U svezi s tim, obavještavamo Vas da nadbiskup Marin Šrakić i pomoćni biskup Đuro Hranić zbog prije preuzetih obveza nisu u mogućnosti sudjelovati na sv. misi.

Pozdrav u Gospodinu!

dr. Drago Đakara
kanfečar

tel. 00385 (0)31 802-200; fax 00385 (0)31 812-310 i 813-270 • e-mail: ordinarijata@djos.hr

УКРАЇНСЬКА
ГРЕКО-КАТОЛІЦЬКА ЦЕРВА
ДЕПАРТАМЕНТ ПАТРИАРХОЇ КУРІЈ
У СПРАВАХ АУШПАСТИРСТВА
СЛАВОНІЧНИХ СТРУКТУР УКРАЇНИ

UKRAINIAN
GREEC-CATHOLIC CHURCH
Patriarchy Administration
Department of Chaplaincy
in Ukrainian Armed Forces

Prot. №23
512 Kiev 01.03.2012
512 VOJNI ORDINARIJAT
U REPUBLICI HRVATSKOJ

Primljeno: 02-05-2012.	Org. jed:
052-00042-001/04	09
Muščičem broj:	Prv. Vrij.
12/2012 - 16	

Vaše je pismo ispunilo nas velikom radošu i izazvalo lijepo uspomene na naše zajedničke susrete. Zahvalni smo Vama na ponudenoj suradnji. Rado ćemo prihvati svaku vrstu Vaše pomoći, podrške, a također Vaše iskustvo, ideje, jer naša brigada za vojnike i policajce na području Ukrajine nalazi se u onoj fazi, koju ste Vi prolazili još prije uspostave Vojnog ordinarija, naime između 1991.-1997.g. Željni smo i Vama ponuditi svoje otvoreno srce i vrata za hrvatske hodočasnike u Ukrajini. Spremni smo na zajedničko djelovanje i napredovanje u dušobrištu vojnika.

Veoma smo počašćeni Vašim pozivom na proslavu 15. godišnjice postojanja Vojnog ordinarija i Vaše službe u njemu, te 20. godišnjice vojnog hodočašća u Lurd i Mariju Bistricu. Rado bismo dosli da podijelimo s Vama te svečane trenutke. No budući da djelovanje našeg Departamenta za dušobrišništvo vojnika, kao strukture UGKC, ovisi o pomoći Crkve i o nama samima, mi nismo u stanju omogućiti svoj dolazak i boravak u Hrvatskoj. Minimalna suma potrebna za sudjelovanje naše delegacije od 4 osobe (izrada viza, dolazak autom i sam boravak) sastavlja oko 1100 Eu. Ukoliko mi nemamo nikakve finansijske potpore sa strane države, bit ćemo Vam iskreno zahvalni ako na bilo koji način možete nam pomoći.

Ujedno se ispričavamo što nismo odmah odgovorili na Vaše pismo zbog različitih međunarodnih znanstveno-praktičkih organizacija na polju vojno-religijskog sudjelovanja.

Još jednom sređačno zahvaljujem na pozivu. Želimo Vama izobilje Božje milosti i blagoslova u rješavanju svih pitanja oko pripreme jubilejnih svečanosti.

S poštovanjem,

Episkop Mihajil (Koltun)
Glava Patriarskog Departamenta Kurije UGKC
za dušobrišništvo vojnika

POŽEŠKA BISKUPIJA
Ured požeškog biskupa
Trg sv. Trojstva 18
34 000 POŽEGA
Tel. 034/290-305; Fax. 034/290-333

Broj: 616/2012-U

Požega, 19. rujna 2012.

Predmet: Hodočašće vojske i policije u Mariju Bistricu

Prečasni
Vojni ordinarijat u RH
Ksaverska cesta bb
10000 ZAGREB

Primili smo dopis prečasnog Naslova kojim poziva biskupa msgr. Antuna Škvorčevića da prigodom 20. Jubilarnog hodočašća hrvatske vojske i policije u Mariju Bistricu i proslave 15. obljetnice Vojne biskupije sudjeluje na slavlju u Mariji Bistrici idućeg 7. listopada.

Gospodin Biskup zahvaljuje za pažnju koju ste mu iskazali svojim pozivom. Već je ranije preuzeo toga dana određene obveze te moži za razumijevanje što nije u mogućnosti sudjelovati na programu u Mariji Bistrici.

Gospodin Biskup od srca čestita navedena jubilee sive hodočasniku pozdravlja.

S osobitim poštovanjem u Gospodinu.

Josip Homjak
Josip Homjak
voditelj ureda

Stranica 1 od 1

Jakov Mamic

Šale: "dahidah paul" <vicariatat@hotmail.com>
Prima: "Mamic Giacomo" <jakov.mamic@zg1.t-com.hr>; "Mamic Giacomo" <jakov.mamic@mohr.hr>
Postano: 13 listopad 2012 10:37
Pridruži: Si_cerca_un_uomo.ppt

Caro Giacomo,

Una volta che sono rientrato in sede, non ho altro che ringraziarti per aver avuto l'idea di invitarmi a venire in Croazia. È stata una visita riuscissima da tutti i punti di vista. Ho conosciuto una realtà nuovo a tutti i livelli. È stata una visita ricca. Domando scusa per averti disturbato e preso del tempo del tuo lavoro tanto utile e proficuo pastoralmente e spiritualmente.

Saluti a Sua Eccellenza ed a tutti gli altri collaboratori. Che il Signore ci benedica tutti.

Oremus ad invicem.

+ Paul DAHDHAH

Godina vjere u Vojnoj biskupiji

U Marijanskom svetištu na Krasnom, na početku duhovnih vježbi za vojne i policijske kapelane u Republici Hrvatskoj, vojni biskup mons. Juraj Jezerinac održao je nagovor povođom otvorenja Godine vjere u sveopćoj Crkvi. Biskup Jezerinac je govorio o otvorenju Godine vjere koju je Sveti Otac proglašio 11. listopada, a koja će trajati do svetkovine Krista Kralja sljedeće godine. Pojasnio je da je Godina vjere u znaku 50. obljetnice od saziva Drugoga vatikanskog koncila i 20. obljetnice proglašenja Katekizma Katoličke Crkve.

Zašto Godina vjere?

Biskup je istaknuo da papa Benedikt XVI., u svom pismu „Porta fidei“, ne iznosi taksativno razloge koji su ga potaknuli na Godinu vjere, ali se vrlo lako može iščitati kako se radi o ozbilnjom i dubokom razlogu, a to je: duboka kriza vjere koja se očituje u oslabljenom žaru, svjedočenju i življenu vjere. Potrebno je ponovno otkriti put vjere kako bi se jasnije iznosiло na vidjelo radost i obnovljeni zanos susreta s Kristom. Papa Benedikt XVI. ističe: „Crkva u cjelini, i pastiri u njoj, moraju poput Krista krenuti na put da izvedu ljude iz pustinje i povedu ih prema mjestu života, prema prijateljstvu sa Sinom Božjim, prema onome koji daje život u punini“ (br. 2). Kao Crkva smo pozvani, ističe biskup, obnoviti jasnu svijest o svojoj vjeri, i kao takvu je oživjeti, pročistiti, potvrditi i isповjediti. Bitni sadržaji vjere koji već vjekovima čine baštinu svih vjernika trebaju biti potvrđeni, shvaćeni i produbljivani na uvijek nov način kako bi se pružilo svjedočanstvo u skladu s povijesnim prilikama, koje su različite od negdašnjih. Stoga je potrebno uvijek iznova iščitavati učiteljstvo Drugog vatikanskog koncila, Katekizam Katoličke Crkve i njegova Kompendija, te primjenjivati na život Crkve.

Tijekom tog razdoblja, kao što ističe Sveti Otac, morat ćemo neprestano svoj pogled upirati u Isusa Krista „početnika i dovršitelja vjere“ (Heb 12, 2); u njemu sve boli i čežnje ljudskog srca nalaze ispunjenje. Potrebno je shvatiti ozbiljnost trenutka i dubinu krize vjere, kao da Sveti Otac želi poručiti svima: „Ako ne vjerujete, nećete imati tla pod nogama“ (Iz 7, 9). Vjera u sebi uključuje značenje istine, stalnosti, čvrsta temelja, tla, nadalje značenja vjernosti, povjerenja i pouzdanošt; tako vjera u Boga znači da se čovjek drži Boga, čime stječe čvrsto upori-

šte u svoj život. Vjera je, dakle kao pouzdano stajanje na tlu Božje Riječi. Nakon promišljanja na postavljeno pitanje: Zašto Godina vjere?, biskup se je pitao: Kako Godinu vjere učiniti vidljivom?

Biskup je nastavio kako u drugom dijelu dokumenta Porta fidei, Kongregacija za nauk vjere daje note s pastoralnim smjernicama kako bi se ovo vrijeme osjetilo i živjelo kao „vrijeme milosti“. Smjernice za Godinu vjere žele potaknuti susret s Kristom preko istinskih svjedoka vjere i njezina produbljivanja.

Na razini opće Crkve

Preporuča se tijekom godine organiziranje hodočašća u Rim i u Svetu zemlju, te u nacionalna marijanska svetišta. Sljedeći Svjetski dan mlađeži koji će se u srpnju održati u Rio de Janeiru smatra se povlaštenom okolnošću za mlade da iskuse radost koja proizlazi iz vjere u Gospodina i zajedništva sa Svetim Ocem u velikoj obitelji Crkve. Preporuča se organiziranje međunarodnih simpozija za poticanje istinskih svjedočenja vjere i produbljivanje crkvenog nauka, te dokumenata Drugoga vatikanskog sabora, Katekizma Katoličke Crkve, pozorno praćenje papinih propovijedi, kateheza i govora, te ekumenske inicijative za promicanje uspostave crkvenog jedinstva između svih kršćana.

Na razini biskupske konferencije

Potiče se biskupske konferencije u cijelom svijetu da organiziraju studijski dan o vjeri i osobnom svjedočenju i prenošenju kršćanske vjere novim naraštajima, da objave dokumente Drugoga vatikanskog sabora i Katekizam Katoličke Crkve u zemljama gdje još nisu objavljeni kao i prevođenje na nove jezike, te da ih tiskaju u manjim izdanjima i šire modernim sredstvima komuniciranja. Osim toga, biskupskim se konferencijama predlaže izdavanje životopisa svetaca, a profesorima na teologijama, u sjemeništima i u katoličkim sveučilištima preporuča se da Katekizam Katoličke Crkve bude okosnica njihovih pouka. Osim toga, preporuča se tiskanje prikladnih apologetskih priručnika za vjernike da budu sposobni odgovoriti na pitanja o vjeri, da u raznim okolnostima mogu obrazložiti svoje vjerovanje, te da se katekizmi partikularnih Crkvi usklade sa službenim Katekizmom Katoličke Crkve.

Na razini biskupija

Iste preporuke vrijede i za pojedine biskupije, s tim da svaki biskup može zasebno organizirati svečano otvaranje i zatvaranje Godine vjere, te da se trajna formacija klera usredotoči na proučavanje dokumenta Drugog vatikanskog sabora i Katekizma Katoličke Crkve. Biskupima se preporuča da tijekom korizmenog vremena organiziraju pokornička slavlja za praštanje grijeha, naročito grijeha protiv vjere.

Na razini župnih i kontemplativnih zajednica i udruga

Župnicima se pak preporuča da potiču vjernike na pripremu za Godinu vjere čitajući apostolsko pismo Porta fidei pape Benedikta XVI., da svoju vjeru jačaju sudjelujući u liturgiji, naročito u Euharistiji. Svećenicima se također preporuča produbljivanje koncilskih dokumenta i Katekizma Katoličke Crkve, te da se zauzmu za širenje i raspačavanje Katekizma i drugih priručnika prikladnih za obitelji. Preporuča se organiziranje pučkih misija da se vjernicima pomogne otkriti dar vjere koju su primili po krštenju i odgovornost vlastitoga svjedočenja.

Zajednicama kontemplativnog života preporuča se da mole za obnovu vjere, a katoličke udruge i pokreti se pozivaju da se svojim karizmama i suradnjom s pastirima uključe u veliki događaj Godine.

Predložene pastoralne smjernice, ističe biskup, na svim razinama daju ideje koje se mogu realizirati u pastoralnom djelovanju, ali ipak ostavljaju svu slobodu u stvaranju pastoralnog djelovanja poštujući različite okolnosti i specifičnosti u kojima bi bila vidljiva univerzalnost Crkve i djelotvornost vjere.

Nakon navedenih pastoralnih smjernica

koje donosi Porta fidei, biskup je postavio pitanje: Kako Godinu vjere učiniti vidljivom u pastoralnom djelovanju Vojnog ordinarijata?

Postavlja nam se ozbiljno pitanje na početku otvorenja Godine vjere, što možemo učiniti u ovom specifičnom pastoralu za ljude kojima smo poslani. Pozvani smo biti ljudi vjere i autentični svjedoci Kristova evanđelja. Vojni biskup mons. Jezerinac je iznio nekoliko pastoralnih prijedloga koji bi se mogli ostvariti tijekom Godine vjere u pastoralnom radu Vojne biskupije:

1. Neka svaka vojna kapelacija organizira početak otvorenja Godine vjere te vjernike pozove na molitvu i intenzivnije življjenje kršćanske vjere;

2. Pratiti i uključivati se u događaje koji će se organizirati tijekom Godine vjere na gore navedenim razinama i redovito o tome govoriti i upoznavati one kojima smo poslani;

3. Organizirati redovito slavljenje sakramenata: sv. ispovijedi, euharistije, te organizirati svaki mjesec klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom;

4. U liturgijska vremena došašća i korizme organizirati kateheze i tribine na temu vjere;

5. Organizirati studijski dan za cijelu Vojnu biskupiju na temu vjere i njezinog svjedočenja;

6. Organizirati hodočašća u Svetu zemlju i Rim, te poticati i duhovno pripremati za druga hodočašća;

7. U vojnim i policijskim kapelanicama organizirati molitvene zajednice (živu krunicu) koje će moliti po određenim nakanama.

Ovo su samo neki od prijedloga, istaknuo je biskup, o kojim trebamo razmišljati i nastojati ih ostvariti. Svi smo pozvani na unutarnju obnovu i intenzivniji vjerski život. Moramo biti dosljedni i prepoznatljivi, a bit ćemo ukoliko budemo istinski svjedoci vjere, neka svima nama ovo vrijeme bude milosno vrijeme, poručio je biskup prisutnim svećenicima.

GODINA VJERE
2012 - 2013

Pripremna konferencija za 55. međunarodno vojno hodočašće u Lourdes

U španjolskoj Malagi je u od 8. do 11. listopada održana 55. CIP (Conférence internationale préparatoire) konferencija zemalja suorganizatora Međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes u organizaciji PMI-a (Pèlerinage Militaire International). Ova konferencija koja okuplja djelatnike vojnih nad/biskupija, ravnateljstava dušobrižništva i upravu PMI-a priprema međunarodno vojno hodočašće u Lourdes u svim njegovim pojedinostima u međunarodnom i vojničkom duhu. 55. međunarodno vojno hodočašće održat će se od 24. do 26. svibnja 2013. pod motom "Lourdes - vrata vjere". 21. lourdska hodočašće Hrvatske vojske i policije održat će se od 21. do 28. svibnja 2013.

Sudionicima konferencije je španjolski vojni biskup Juan del Río Martin uputio pismo dobrodošlice u kojemu, želeći dobar rad i uspješnu konferenciju, poručuje: "Nakon što smo radosno proslavili 54. vojno hodočašće u Lourdes i doživjeli intenzivne trenutke molitve, razmišljanja i zajedništva u pobožnosti, moramo nastaviti put i gledati na sljedeće lourdska hodočašće. Kao i obično svake godine u jesen izaslanstava 16 naroda i sama direkcija PMI-a susretu se kako bi se osvrnuli na svibanjsko hodočašće te pripremili za hodočašće sljedeće godine. Želim vam svi ma dobrodošlicu u Španjolskoj gdje se ove jeseni održava konferencija kako je dogovoren na prošlogodišnjoj konferenciji u Berlinu. S velikim zadovoljstvom vas pozivamo da sudjelujete u ovoj međunarodnoj konferenciji pripreme lourdskog hodočašća. Španjolska vojna nadbiskupija radi na planiranju i pripremi ovog skupa i nadoimo se da ćete naći u ovom mjestu sve što je potrebno u ostvarivanju svoje zadaće, kako bi jednako tako pružili svim lourdskim hodočasnicima - vojnicima odlično 55. međunarodno lourdska vojno hodočašće".

Uz generalnog vikara Vojne biskupije Španjolske mons. Pabla Ramona Panadera Sancheza u svojstvu domaćina na konferenciji je sudjelovalo 50-ak izaslanika - crkvenih i vojnih dužnosnika - iz 16 zemalja, uprave PMI-a, predstavnika lourdskega svetišta i lourdske bolnice. Upravu Međunarodnog vojnog hodočašća (PMI) predstavljali su direktor mons. Blaise Rebotier, zamjenik predsjednika general Bernard Guevel, te više suradnika odgovornih za protokol, osiguranje, tehniku itd. Hrvatsko izaslanstvo su sačinjavali pastoralni vikar Vojne biskupije o. Josip Stanić, načelnik MORH-ova Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu bojnik Petar Klarić, te

osobni tajnik vojnog biskupa Marinko Nikolić.

U prvom dijelu konferencije mons. Rebotier je prenio pozdrave francuskog vojnog biskupa Luca Ravela naglasivši da je zajedno s biskupom sudjelovao na vojno-redarstvenom hodočašću u Mariju Bistrigu, te je još jednom prenio hrvatskom izaslanstvu zahvalu na pozivu i čestitku na organizaciji. Mons. Blaise se osvrnuo i na ovo-godišnje lourdska hodočašće posebno istaknuvši osjetno manji broj sudionika koji je povezan s finansijskom krizom u regiji te naglasio da se finansijska kriza ne bi smjela toliko odražavati na broj sudionika jer vojska uvijek ima mogućnost smještaja u vojnem kampu koji je znatno jeftiniji. Zamolio je sve delegacije da u svojim zemljama što više promoviraju boravak u vojnem kampu koji je više u duhu vojnog hodočašća od smještaja u hotelima. Najavio je i mogućnost da se vojni kamp premjesti na lokaciju bližu svetištu te proširi boljim smještajem. Nadalje, mons. Blaise je prenio poruku biskupa Ravela da se delegacije više uključuju u rad samoga PMI-a, da promiču PMI u svojim domovinama, da svestrano dijele informacije s drugim narodima, pridonose osjećaju bratstva. Kako bi se više uključile zemlje koje nemaju ordinarijate i vojne biskupe, već ravnateljstva i dušobrižništva, pozvane su sve delegacije da budu mostovi između naroda. U svrhu bolje informiranosti unutar PMI-a, a i prema javnosti najavljen je nova internetska stranica PMI-a. Vojske su nadalje pozvane da aktivno volontiraju u zboru PMI-a, pomažu tehničkoj ekipi, angažiraju liječnike i prevoditelje, te koriste sve raspoložive resurse koje im daje svetište, Francuska vojska, žandarmerija i PMI.

U radnom dijelu sudionici su odredili da vrijeme lourdskega vojnog hodočašća u 2013. godini bude 24. do 26. svibnja pod motom "Lourdes - vrata vjere". Jednak takav moto u 2013. imat će i lourdska svetište, a preuzet je i za vojno hodočašće kako bi se tematski i pastoralno u Godini vjere otvorila vrata vjere te obnovila vjera i povjerenje u Boga. Moto je i svojevrstan poziv na ponovno otkrivanje Lourdesa, Gospe Lourdske i onoga što ona predstavlja i poručuje. Upravo takvu ideju Lourdesa kao vrata ilustrira i službeni bedž vojnog hodočašća u 2013. godini. Bedž je predložila delegacija Mađarske, a bit će izrađen u 20 000 primjeraka.

Delegacije su raspravile sve lourdske ceremonije i svečanosti. Njemačka je preuzela organizaciju ceremonije otvaranja 55. PMI-a. Ceremonija otvorenja će u 2013. godini biti direktno

povezana s adoracijom pred spiljom koju organizira Francuska. Njemačka u ceremoniji otvaranja u bazilici Pija X. želi naglasiti, kroz glazbu, svjetlo i simboliku vrata, Godinu vjere i Lourdes kao mjesto otvorenih vrata vjere. Otvorenje bi završavalo dolaskom vojske na adoraciju pred Presvetim pred Spilju ukazanja uz pjevanje lourdske i Taize pjesama. Ideja vodilja ovakvog koncepta zajedništva ceremonije otvorenja i adoracije jest – kako naučiti moliti.

Glazbeni nastupi vojnih orkestara u gradu su jako hvaljeni od stanovnika Lourdesa, kao i od samih sudionika hodočašća, te će se s time nastaviti još intenzivnije.

Mons. Blaise je, prenoseći razmišljanja biskupa Ravela, naglasio važnost okupljanja visokih političkih, vojnih i crkvenih autoriteta na predavanju i raspravi koju organizira PMI zadnje dvije godine. Želja biskupa Ravela jest okupiti visoke autoritete iz političkog, vojnog i crkvenog života zemalja Europe i svijeta, jer upravo o tim ljudima, u povjerenju koje im je povjereno, ovisi ne samo sudbina vojnog hodočašća nego i mira i zajedništva koje Lourdes svjedoči. U tom smislu je najavljen da će PMI uputiti pozivnice vladama.

Lourdsko svetište i Hrvatska delegacija organizirat će procesiju s Presvetim. Na konferenciji je s izaslanikom svetišta o. Régis-Marie de La Teyssonnière dogovoren i prezentiran koncept procesije koji je u osnovi redoviti koncept procesije koja se odvija u svetištu svakodnevno. Važno je napomenuti da je lourdsko svetište nakon procesije s Presvetim koju je 2008. godine organizala Hrvatska usvojilo takav "hrvatski" koncept kao redoviti za samo svetište. Sama procesija u svojim ključnim elementima poziva na hod i adoraciju, te blagoslov bolesnika u zazivima i čitanjima govorit će u duhu Godine vjere na više jezika. Svetište će se pobrinuti za ceremonijalni dio procesije, a Hrvatska za organizacijski dio koji treba implementirati sve nazočne vojske.

Međunarodnu svetu misu organizirat će Irska. Misa će kao i svake godine biti u nedjelju u 10 sati. Prije mise će se odvijati bogata glazbena i vizualna

animacija i program dolaska zastava i delegacija. Irska sljedeće godine planira po završetku svete mise povesti sve vojниke do spilje ukazanja gdje bi se molio Andeo Gospodnjii kako bi još jednom bilo naglašeno molitveno i marijansko biće Lourdesa.

Procesiju sa svijećama preuzeila je Francuska. Koncept procesije koji polazi s prerije - nasuprot spilji, prolazi iza bazilike sv. Bernardice i vraća se na prostor svetišta kroz portu sv. Mihaela pokazao se zadnjih godina kao jedini koncept koji je zadovoljavajući jer cijelo vrijeme zadržava dojam zbiljskog i zajedničkog sudjelovanja u procesiji koja nije predugačka te svi hodočasnici mogu proći cijeli put. Takvu organizaciju procesije Francuzi će napraviti i u 2013. godini.

Ceremoniju zatvaranja nije trenutno preuzela niti jedna delegacija.

Pored obveze organizacije Euharistijske procesije Hrvatska je obećala da će sudjelovati u podizanju međunarodnog vojnog kampa s 10 ljudi, kao i u osiguranju samoga hodočašća s 30 ljudi.

Za sve ceremonije i svečanosti delegacije su izradile okvirni koncept i prezentirale ga sudionicima konferencije. Zadužene delegacije trebaju izraditi koncepte sa svim detaljima i proslijediti ih direkciji PMI-a te drugim delegacijama.

Za boravku u Malagi sudionici su posjetili grad Malagu s katedralom i drugim znamenitostima. Redovito je slavljenja sveta misa u kapeli vojne rezidencije gdje su delegacije i bile smještene. Na kraju je dogovorenje je da će se sljedeća konferencija (2013.) održati u Eindhovenu u Nizozemskoj.

Duhovne vježbe pomoćnika vojnih i policijskih kapelana

U svetištu Majke Božje u Krasnom od 15. do 18. listopada održane su duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata, pomoćnike vojnih i policijskih kapelana. Voditelj duhovnih vježbi bio je o. Dominik Magdalenić, prior karmeličanskog samostana – duhovnog centra sv. Ilike s Buškog Blata. Razmatranja su bila o Djevici Mariji, o načinu i stilu Bog dјeluje u povijesti spaseњa.

Što znači slijediti Mariju? Po njenom primjeru treba se pouzdavati u Boga. Marijin primjer primijeniti na Crkvu i svakoga osobno. Trebamo naučiti od Marijine vjere, prihvatići važnost i potrebu vjere. Po njenom primjeru treba graditi svoj duhovni život i rast. Marija nam može pomoći da nađemo ravnotežu između osobne i objektivne vjere. Po primjeru Marije trebamo dopustiti Bogu („neka mi bude“) poziv svima nama, prihvatići Božju volju koju nećemo možda odmah razumjeti. Marija šuti pod Isusovim križem. Da bi nasljeđovali Mariju trebamo biti uz Mariju pod križem

kao Isusov učenik. Pod Isusovim križem nije prisutna samo Marijina patnja i bol, nego je naglasak na vjeri. Marija se znala nadati pod križem, ona nas uči da sva svoja nastojanja stavimo pred Gospodina, no moramo biti spremni otvoriti se, glavne su misli izrečene na duhovnim vježbama.

Vojno-redarstveno hodočašće na Bobovac u BiH

U subotu 20. listopada na ostacima srednjovjekovne utvrde Bobovac šezdesetak kilometara sjeverno od Sarajeva i nedaleko od drevnog franjevačkog samostana u Kraljevoj Sutjesci održan je Jedanaesti molitveni dan za domovinu Vrhbosanske nadbiskupije i Deveto hodočašće na Bobovac katolika pripadnika Ministarstva obrane Oružanih snaga BiH i redarstvenih snaga. Ujedno je otvorena Godina vjere na razini Vojnog ordinarijata Bosne i Hercegovine. Vojnici, redarstvenici i ostali vjernici okupili su se kod rijeke Bukovice podno Bobovca te se u procesiji uz molitvu krunice popeli na Bobovac. Pridružili su im se brojni vjernici iz raznih župa Vrhbosanske nadbiskupije, kao i grupa vjernika iz Mostara.

Svetu misu na Bobovcu predvodio je vojni biskup u Bosni i Hercegovini mons. dr. Tomo Vukšić u zajedništvu s vojnim biskupom Republike Hrvatske mons. Jurajem Jezerincem i u zajedništvu tajnika Apostolske nuncijature u Republici Hrvatskoj koji trenutno mijenja svoga kolegu u BiH mons. Maura Lallija, delegata Slovenskog vojnog vikarijata fra Vite Muhića, vojnih kapelana iz BiH i Hrvatske te drugih svećenika, dijecezanskih i redovničkih. Okupili su se katolički djelatnici Ministarstva obrane, zapovjednici i vojnici iz raznih vojarni od Orašja na sjeveru do Čapljine na jugu na čelu s generalima Antom Jele-

čom i Ivicom Jerkićem te redarstvenici temeljene, sudske i granične policije. Po prvi put na misi je bila i počasno-zaštitna bojna Republike Hrvatske u svečanoj odoru sa stjegovima RH i Vojnog ordinarijata. Došli su i pojedini predstavnici vlasti.

Pozdrav na početku mise u ime nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića uputio je generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. mr. Luka Tunjić podsjetivši da je molitveni pohod Bobovcu pokrenuo kardinal Puljić u znak sjećanja na dan smrti bosanske kraljice Katarine Kosača 25. listopada 1478. s ciljem ujedinjenja u molitvi za osobne potrebe, za vlastiti narod i domovinu Bosnu i Hercegovinu ali i za sve ljude i narode koji u njoj žive. Zahvalio je djelatnicima Ministarstva obrane i pripadnicima Oružanih snaga BiH, Vojnom ordinarijatu, župama Kraljeva Sutjeska i Kakanj i svima koji su pomogli u organizaciji.

„Dok smo se u povorci uspinjali prema ovom visu i molili za Domovinu, odnosno dok smo hodili prema gore, i evo okupili se oko olata Gospodnjega, da započnemo misnu molitvu, sama od sebe nametala se misao kako je ta duga povorka, sastavljena od pobožnih pojedinaca, vrlo uspjela slika cijele Crkve, hodočasničke zajednice vjernika, koja se u vjerničkoj nadi, prolazeći kroz vrijeme, uspinje prema nebeskom visu, da pristu-

pi vječnom slavlju nebeske liturgije koju, u zajednici Presvetoga Trojstva, predvodi Spasitelj svijeta, Krist Gospodin. Vjera je snaga koja nas je popela na ovu uzvisinu. Vjera je osnova naših molitava koje ćemo ovdje izreći. Vjera je hrana naše ljubavi prema Bogu i svakom čovjeku. To je vjera u Boga Oca svih ljudi, njegova Sina Isusa Krista, Spasitelja svakoga čovjeka i cijelog svijeta, i Duha Sveteoga koji posvećuje svaku dobru nakanu i plemenito djelo. Ta vjera je u korijenu svih naših nada, a posebice nade u vječno spasenje“, istaknuo je biskup Vukšić u prigodnoj propovijedi.

Biskup je potom podsjetio da je papa Benedikt XVI. za cijelu Crkvu 11. listopada 2012. proglašio „Godinu vjere“ koja će trajati do svetkovine Krista Kralja 24. studenoga 2013. Naglasio je da je papa Godinu vjere proglašio „upravo zato da Crkva obnovi zanos vjere u Isusa Krista, jedinoga spasitelja svijeta, da ponovno u njoj oživi radost što kroči putom koji joj je pokazao i svjedoči na konkretan način preobražavajuću snagu vjere“. Kazao je da je Godina vjere zapravo poziv na autentično obraćenje Kristu Gospodinu, jedinom Spasitelju svijeta. „Ona je milosno razdoblje koje nam nudi Providnost Božja, u kojem bismo trebali postati još svjesniji da je potrebno uočiti dvostruku razinu jedne vjere i prema tomu se ispravo odnositi. Jedna razina jest objektivni

sadržaj vjere, kojega nastojimo upoznati i dublje shvatiti, a druga je naš subjektivni čin vjere kojim, posvema slobodni, ispovijedamo svoj pristanak uz taj sadržaj i odlučujemo pouzdati se u Boga. Te dvije razine nikada nisu odvojene već postoji duboka povezanost između čovjekova subjektivnoga čina, kojim se vjeruje i kojim se svjedoči u svakodnevnom životu, i sadržaja uz koji se pristaje: to jest Boga samoga, kojemu se vjeruje da je istina ono što je objavio, u kojega se vjeruje tako da mu se pristupa s povjerenjem, i u kojega se vjeruje kao jedinoga Boga u Trojstvu božanskih osoba“, kazao je biskup Vukšić ističući kako je kršćanska vjera za svakog njezinog sljedbenika uvijek osobna ali nikada privatna te da je ona dar kojega trebaju dijeliti.

Biskup Vukšić je kazao da je papa, u svom apostolskom pismu uputio također poziv biskupima iz čitavog svijeta da se pridruže Petrovu naslijedniku i slave Godinu vjere na dostojan i plodonosan način te ispovijedaju vjeru u Uskrsloga Gospodina u katedralama i u crkvama u cijelom svijetu; u kućama i u obiteljima kao i da zajednice iznađu način da javno ispovjede Vjerovanje. „Odgovarajući na ovaj papin poziv, u mnogim biskupijama po svijetu ovih je dana službeno otvorena Godina vjere. Stoga, zahvaljujući Gospodaru vremena za ovaj privilegirani trenutak

i Stvoritelju svijeta za ovu planinsku uzvišicu s koje se zamalo rukom može opipati Nebesa, pozivam sve vjernike Vojnog ordinarijata u BiH da, na ovoj tvrdoj stijeni i u veličanstvenoj katedrali vedroga podnebesja, upravo onako kako je predložio sadašnji Petrov nasljednik, izgovaranjem teksta Vjerovanja, kao biskupijska zajednica ponizno započnemo svoj svjedočki hod kroz Godinuvjere, tako što ćemo srcem svakodnevno pristajati uz riječi Vjerovanja koje ćemo sada izgovoriti", kazao je biskup Vukšić.

Potom su svi zajedno izmolili Vjerovanje čime je započela Godinavjere na razini Vojnog ordinarijata Bosne i Hercegovine.

Na kraju mise svi okupljeni zajedno su izmolili molitvu za Domovinu. Tijekom mise pjevalo je zbor župe sv. Petra i Pavla iz Kaknja. Nakon mise za sve sudionike pripremljen je vojnički grah.

Bobovac je preistorijska gradina, kasnoantička utvrda i srednjovjekovni grad. Nalazi se nedaleko od sela Mijakovići i Dragovići, u općini Vareš. Smješten je na uskom kamenitom grebenu iznad sastavaka Bukovice i Mijakovske rijeke. Gradu se može prići iz dva smjera, i to od Kraljeve Sutjeske i Vareša. U pisanim izvorima prvi put se spominje 1350. godine. Podigao ga je ban

Stjepan II. Kotromanić nešto prije prve polovice 14. stoljeća. Bobovac je bio sjedište bosanskih vladara od perioda vladavine bana Stjepana II. Kotromanića, preko svih bosanskih kraljeva i kraljica (Tvrtko I. Kotromanić, Stjepan Dabiša, Jelena Gruba, Stjepan Ostoja, Stjepan Tvrtko II. Tvrtković Stjepan Ostojić, Stjepan Tomaš - muž kraljice Katarine, Stjepan Tomašević) i sve do prestanka bosanske samostalnosti turskim osvajanjem Bosne 1463. Godine. Sastojao se od gornjeg grada sa četvrtastom kulom, čiji ostaci i danas postoje, i donjeg grada, na stepeniku nižem oko 20-ak metara, poligonskog oblika oko 40 metara dužine i oko 25 metara širine, od čega se danas raspoznaće dvorište i bunar.

Suvremenici su ga smatrali najtvrdim bosanskim gradom. Ovdje se čuvala i kraljevska kruna, a vladari su ga nazivali svojim stolnim mjestom. Zbog svog geostrateškog, vojnog i političkog značenja, u međuvremenu je bio meta napada nekih osvajača. Bobovac su Turci osvojili 21. svibnja 1463. nakon samo tri dana borbe. Govori se da ga je predao knez Radak, koga su Turci nakon predaje pogubili. Turska posada je bila prisutna na Bobovcu do 1626. godine, kad je grad napušten zbog gubitka strateškog značaja nastavljanjem turskih osvajanja prema sjeveru.

Uveden u službu policijski kapelan za PU ličko-senjsku

Svečanim uvođenjem u službu kapelana za Policijsku upravu ličko-senjsku vlč. Ivana Blaževaca u utorak 30. listopada započela je djelovati policijska kapelanijska "Sveti hrvatski mučenici". Misu uvođenja u službu, na kojoj su prisustvovali načelnik Policijske uprave ličko-senjske Ante Podnar sa suradnicima i policijskim službenicima, predvodio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, koji je u uvodnoj riječi naglasio da je zadaća vojno-redarstvenog svećenika navijestiti Isusa Krista i njegovo evanđelje vojnicima i redarstvenicima rimokatoličke vjeroispovijesti, te njihovim obiteljima, na što ga posebno obvezuje ova godina koju je papa Benedikt XVI. proglašio Godinom vjere.

Nakon čitanja dekreta vojnog biskupa policijski kapelan vlč. Ivan Blaževac istaknuo je kako je ova nova policijska kapelanijska "Sveti hrvatski mučenici" poput gorušičinog zrna koje sada ra-

ste i ako se svi zajedno potrudimo da može donijeti raznovrsne plodove duhovnosti.

Na kraju misnog slavlja kapelan Blaževac je zahvalio svima, a slavlje se nastavilo o prostorijama Policijske uprave ličko-senjske.

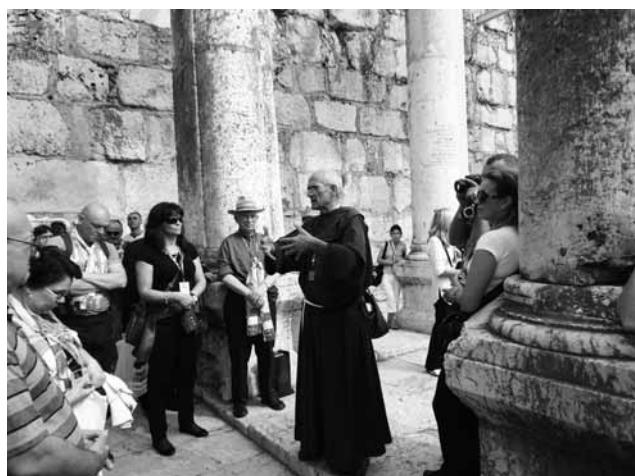

Hodočašće "Stopama Učitelja" u Svetu Zemlju

Na kraju godine jubileja u kojoj je Vojni ordinarijat obilježio 15 godina od svoga utemeljenja te 20 godina vojno-redarstvenog hodočašćenja u Mariju Bistrigu i Lourdes, Ordinarijat je organizirao zahvalno hodočašće u Svetu Zemlju pod nazivom "Stopama Učitelja" od 23. do 30. listopada. Popraćeni riječima vojnog ordinarija u RH mons. Jurja Jezerinca da se radi o "hodočašću u zemlju u kojoj je naš Gospodin Isus Krist, Bog i Otkupitelj čovjeka, navješćujući Radosnu vijest, proživio svoj ovozemaljski život", na hodočašću su sudjelovali djelatnici Vojnog ordinarijata, Ministarstva obrane, Oružanih snaga RH i Ministarstva unutarnjih poslova.

Prvog dana hodočašća hodočasnici su se okupili u zračnoj luci Zagreb i već popodne iz zračne luke u Tel Avivu se zaputili u grad Nazaret, uz šapat biblijskog teksta "zvat će se Nazarećanin". Posjetili su baziliku Navještenja te u obližnjem samostanu slavili svetu misu.

Ujutro drugog dana hodočašća posjetili su Kafarnaum, grad smješten na sjevernoj obali Galilejskog jezera, te slavili svetu misu u crkvi nad kućom Šimuna Petra. Kafarnaum je jedno od središnjih mjeseta Kristova naučavanja u Galileji. Potom su posjetili Tabghu i svetište Isusova čudesnog umnažanja kruha i riba, potom crkvu Petrova prvenstva i Brdo Blaženstava gdje je Isus

održao Propovijed na gori. S njega se pruža prelijep pogled na Galilejsko jezero po kojem su zaplovili u popodnevnim satima uz "Lijepu našu" i razmišljali o zgodama kada je Isus hodao po jezeru, vadio mreže pune riba s učenicima ili pak kad je utišao oluju. Pri povratku u Nazaret obišli su Kanu Galilejsku u kojoj je učinio prvo čudo pretvorivši na svadbi vodu u vino. Tu je 19 bračnih parova hodočasnika obnovilo svoj bračni zavjet.

Slijedećeg dana, napustivši grad Nazaret uputili su se Jordanskom dolinom do granice s Kraljevinom Jordan te se u Jordanu uspeli na Gileadsko gorje. Posjetili su u Madabi crkvu sv. Jurja poznatu po Madabskom zemljovidu izrađenom u mozaiku iz doba cara Justinijana te grad Jerash, drevnu Gerasu - jedan od najočuvanijih gradova grčkog Dekapolisa na Bliskom istoku.

Ujutro četvrtog dana boravka u Svetoj Zemlji posjetili su Brdo Nebo, biblijsku goru s koje je Mojsije netom prije svoje smrti ugledao Obećanu zemlju (Pnz 34, 1-5), a s koje puca spektakularan pogled na rijeku Jordan i Mrtvo more. Svetu misu slavili su za jedinstvo naroda. Tu se nalaze dva kamena spomenika, jedan u spomen Mojsiju, te drugi koji je povodom svog pohoda Svetoj Zemlji 2000. godine dao podići blaženi papa Ivan Pavao II.

Potom su se, prošavši glavni grad Kraljevine Jordana Amman, uputili pustinjskom ravnicom (nekad plodne biblijske ravnice i gorja Gilead, Edom i Moab) prema kraljevskom nabatejskom gradu Petri. Usput su promatrali nomadski život beduina. Na ulazu u Petru i danas stoji Mojsijev zdenac. U Petri su vidjeli veličanstveni grad izduben u stijeni, koji je nekoć bio sjedište trgovačkog carstva na Putu svile iz Istočne Azije i Arabije do Sredozemlja. Grad je u 8. stoljeću propao, bio stoljećima zaboravljen, ponovno otkriven u 19. stoljeću, a danas nosi laskavu titulu jednog od Sedam svjetskih čuda.

Slijedeći dan započeli su kupanjem u Mrtvom moru u kojem je nemoguće potonuti, na najnižoj točki na Zemlji, depresiji od 426 metra ispod morske razine. Potom su napustili Kraljevinu Jordan i preko graničnog prijelaza Kralja Husseina ušli u državu Izrael. Budući je granica između dviju zemalja sama rijeka Jordan, a krštenjem na toj rijeci Isus je započeo svoje javno djelovanje, i hodočasnici su svoje putovanje usmjerili na mjesto Isusova krštenja koje danas okružuje nekoliko pitoresknih crkvica i obnovili svoja krsna obećanja. Nakon ručka u Qumranu gdje su pronađeni tzv. Mrtvomorski spisi prošli

su suhodol Kelta te su u Judejskoj pustinji, na starom putu između Jerihona i Jeruzalema, slavili svetu misu. U večernjim satima stigli su u sveti grad Jeruzalem, grad za koji su razne vojske ratovale 118 puta, grad koji je osvojen 44 puta, grad koji je pod opsadom bio 23 puta, grad u kojem su 1 000 godina vladali Židovi, 400 godina kršćani, a 1 300 godina muslimani, grad bremenite povijesti, sveti grad za sve tri monoteističke religije.

Šestog dana posjetili su Betlehem, slavili svetu misu na Pastirskom polju te u gradu posjetili baziliku i špilju Isusova rođenja. U popodnevnim satima posjetili su stari Jeruzalem i najsvetije mjesto kršćana – baziliku Svetoga Groba, sagrađenu prvo od Konstantina oko mjesta na kojemu je Krist raspet, umro i pokopan, te treći dan uskrsnuo od mrtvih. Svi hodočasnici s ovog su mjeseta ponijeli silne duhovne plodove.

Slijedećeg jutra obilazak Jeruzalema započeli su s Maslinske gore, odakle preko Jozafatske doline puca veličanstven pogled na Brdo Hrama. Tu su obišli crkvu Očenaša, mjesto Isusova uzašašća i kapelu Gospodin je plakao, a potom se preko židovskog groblja spustili do crkve Gospina groba. Sva ta mjesta duboko su se, praćena biblijskim tekstom, urezivala u srca hodočasnika.

Poslijepodne su obišli Kršćanski Sion i crkvu Gospina usnuća, Dvoranu Posljednje večere te grob kralja Davida. U starom gradu posjetili su Židovsku četvrt i Zid plača za koji se današnji Izrael izborio tek u Šestodnevnom ratu 1967. godine. U bazilici Isusove agonije u Getsemanskom vrtu slavili su svetu misu, a potom se uputili u Arapsku četvrt Jeruzalema kojom prolazi Via Dolorosa te molili Križni put.

Posljednjeg dana hodočašća napustili su Jeruzalem te se uputili prema Sredozemlju, Haifi i gorju Karmel gdje su u karmeličanskom samostanu Stella Maris ponad špilje starozavjetnog proroka Ilike slavili svetu misu. U Muhraqi su posjetili crkvu sv. Ilike sagrađenu na mjestu gdje je prorok Ilija pobijedio i pogubio poganske Baalove svećenike (1 Kr 18, 20-40). Hodočasnički put zaključen je u Tel Avivu odakle su se uputili prema Domovini.

Pri završetku hodočašća svim sudionicima uručen je certifikat o sudjelovanju na hodočašću u Svetu Zemlju. U organizaciji i provedbi hodočašća uz Vojni ordinarijat i biskupskog vikara za pastoral don Josipa Stanića, sudjelovala je kao odgovorni tour operator i putnička agencija ICHTISTRavel.

Misa zadušnica za sve poginule i umrle hrvatske branitelje

Povodom blagdana spomena svih vjernih mrtvih u petak 2. studenoga vojni biskup mons. Juraj Jezerinac, u zajedništvu vojnih i policijskih kapelana, predvodio je misu zadušnicu za sve poginule i umrle hrvatske branitelje u zavjetnoj crkvi Svetе Mati slobode na Jarunu. "Danas se spominjemo svih naših pokojnika, posebno poginulih hrvatskih branitelja, i molimo se za njih da ih Gospodin nagradi za njihovu ljubav koju su ugradili u našu domovinu i našu slobodu", rekao je biskup Jezerinac uvodeći u misno slavlje. Misi

su nazočili zamjenik načelnika Glavnog stožera OS RH kontraadmiral Ante Urlić, zamjenica ministra branitelja Vesna Nađ i pomoćnik ministra obrane Viktor Koprivnjak, kao i visoki časnici i dočasnici Hrvatske vojske i policije, predstavnici braniteljskih udruga, kao i roditelji, supruge i djeca poginulih i nestalih hrvatskih branitelja. Izaslanici ministarstava položili su kod Piete ispred crkve vijenac, a biskup Jezerinac izmolio je molitvu za pokojne. Na misi je pjevala klapa "Sv. Juraj" HRM.

Zahvalno hodočašće Vojne biskupije u Rim

Tridesetak vjernika Vojne biskupije uz generalnog vikara o. Jakova Mamića i pastoralnog vikara don Josip Stanića krenulo je u nedjelju 4. studenoga na nacionalno zahvalno hodočašće u Rim kojim će papi Benediktu XVI. zahvaliti za njegov pohod Hrvatskoj u lipnju 2011. godine, a istodobno bit će to hodočašće Petrovoj Stolici u Godini vjere kako bi vjernici na grobovima sv. Petra i Pavla isповjedili i učvrstili vjeru. Hodočašće je započelo misnim slavljem u kapeli Vojnog ordinarijata. Svetu misu je predvodio vojni ordinarij.

- Pozdrav vojnog ordinarija sudionicima hodočašća:

Drago mi je da su se ovom svehrvatskom hodočašću pridružili i predstavnici Vojne biskupije. U ovom hodočašću sudjeluje oko sedam tisuća vjernika iz Hrvatske. Njemu će se pridružiti i Hrvati izvan Domovine.

U ovoj godini, koju je papa Benedikt XVI. proglašio Godinom vjere, želimo kao Crkva u Hrvata zahvaliti Svetom Ocu na njegovom dolasku u Hrvatsku u lipnju prošle godine, na očinskim riječima ohrabrenja u vjeri, ali istodobno želimo učvrstiti i isповjediti vjeru na grobovima apostolskih prvaka sv. Petra i sv. Pavla.

Cilj proglašenja ove godine Godinom vjere, koja će trajati do blagdana Krista Kralja iduće

godine, izrekao je sam papa Benedikt XVI. kad je rekao da mu je želja da Crkva obnovi svoj zanos vjere u Isusa Krista, jedinog spasitelja svijeta.

Iako nije taksativno donio razloge lako se može iščitati u dokumentu "Porta fidei", da se radi o ozbilnjom i dubokom razlogu a to je: duboka kriza vjere koja se očituje u oslabljenom žaru, svjedočenju i življenu vjere. Dakle, kao Crkva smo pozvani obnoviti jasnu svijet o svojoj vjeri i kao takvu je oživjeti, pročistiti, potvrditi i isповjediti.

Vjernik će se u Godini vjere posebno truditi otkriti ljepotu evanđelja i dopustiti da ono prožme njegov život tako da može zajedno s apostolom Pavlom reći: "Ne živim više ja, nego Krist živi u meni".

Svakako središnji događaj ovog hodočašća bit će susret s papom Benediktom XVI. te zajednička misa u bazilici sv. Petra 8. studenog, koju će predvoditi zagrebački nadbiskup i kardinal Josip Bozanić u zajedništvu s ostalim hrvatskim biskupima.

S vama putuju dr. Jakov Mamić, generalni vikar Vojnog ordinarijata, vikar za pastoral Vojne biskupije don Josip Stanić i Vladimir Krpan, odgovoran za tehnički dio organizacije ovog hodočašća. Želim da vas prati Božji blagoslov na ovom putu.

Zahvalno misno slavlje u zagrebačkoj katedrali

Povodom oslobađajuće presude generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču, u petak 16. studenog zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodio je misu zahvalnicu i misu

za Domovinu u zagrebačkoj katedrali. Oslobođeni generali su se s Trga bana Jelačića uputili prema katedrali ispred koje su ih dočekali kardinal Bozanić i pomoćni biskup Ivan Šaško i Mijo Gorski, te vojni biskup Juraj Jezerinac, a potom su svečano ušli u prвostolnicu. U koncelebraciji je bio i vojni biskup u BiH Tomo Vukšić, generalni vikar Vojnog ordinarijata u RH o. Jakov Mamić, te stotinjak svećenika.

Na početku mise, kardinal Bozanić je naglasio kako smo tijekom mjeseci i godina koje su za nama, osobito tijekom jučerašnjega dana, u noći bdijenja i u jutru iščekivanja, upućivali svoje molitve Bogu, otvarajući srce njegovoj volji i moleći blizinu i snagu našim generalima.

Izjava Vojnog ordinarijata povodom oslobađajućeg izrijeka generalima Gotovini i Markaču

Radujemo se s nacijom. Dijelimo sreću njihovih obitelji. Čestitamo i odvjetničkim timovima. Našim slobodnim generalima iskazujemo zahvalnost i želimo da sačuvaju snagu mira i povezanih s Bogom kako bi sada u miru pridonijeli izgradnji ove zemlje za koju su toliko trpjeli tijekom i nakon Domovinskog rata. Onima kojima je na srcu dobro mira za sve narode, istina i pravednost moraju biti polazište, put i doseg.

Vojni ordinarijat je od svog osnutka, neprekidno i postojano, svjedočio o pravednom obrambenom ratu Republike Hrvatske koji se odvijao od 1991. do 1995. godine. U vremenima kad je bilo očekivati šutnju o svemu, ova ustanova nije šutjela, nego je na sve načine nastojala prenositi istinu o slobodi za koju su se borili hrvatski časnici, dočasnici, vojnici i policajci u svim zbivanjima Domovinskog rata. Ova ustanova nikada nije prešućivala ni postojanje žrtava i mnoge žalosti nastale u Domovinskom ratu.

Danas, 16. studenoga 2012. godine, kada je Žalbeno vijeće Haaškog suda proglašilo nevinima dvojicu hrvatskih generala, Antu Gotovinu i Mladena Markača, Vojni ordinarijat drži da je taj pravorijek izraz snage pravednosti, plod mnogih molitava, vapaja i nekrvnih žrtava koje su vjernici i ljudi dobre volje činili da Bog ljubitelj slobode i pravde malenima otkrije svoje lice. Ovim činom vraćeno je već dobro poljuljano dostojanstvo hrvatskih branitelja te ga sada snagom vjere, međusobnog povjerenja i solidarnosti valja čuvati.

Za Republiku Hrvatsku ovaj događaj postaje osobna iskaznica slobodoljubive zemlje, zemlje hrabrih i pravednih ljudi. Zahvaljujemo Bogu na ovome danu.

Pozivamo sve vjernike u Oružanim snagama i Redarstvenim službama kao i njihove obitelji da ne prestanu moliti za sve preostale nepravedno optužene generale i časnike hrvatskog naroda u Haagu, kako bi Bog po toj vjeri izgrađivao nas, a njima dao milost slobode.

Vojni ordinarijat u RH

Naviknuti na razne udarce, pa i na one koje duša teško podnosi, susreli smo dodir Božje prisutnosti te osjetili dar koji pokreće srce i svaki osjećaj pretvara u radost i oblikuje u riječi: Bože, hvala ti! To su bile prve riječi koje su mnogi ponavljali, koje su odjekivale u domovima i dušama Hrvata. Zbog toga nam je srce puno što ovdje, u zajednici vjernika, vidimo ostvarenu nadu zajedništva s našim generalima: Antonom Gotovinom i Mladenom Markačem, rekao je kardinal, te se obratio generalima riječima „dok ste kao zatočenici mislima navraćali u hrvatsku domovinu, vjerujem da ste se spomenuli i ove Stepinčeve katedrale. I sada ste tu. Neka je blagoslovлен vaš povratak među nas!”

U prigodnoj homiliji kardinal je naglasio kako je Gospodin pokazao da je Spasitelj u svim našim tjeskobama. Jer, osjećali smo tegobe, klonuća i nemir; osjećali smo malodušnost i nevjericu zbog toga što je istina bila toliko zanemarena, do mjere da budu žrtvovani nedužni.

Večeras, dok se radujemo slobodi naših generala, ne zaboravljamo događaje koji su vezani uz trnovit put do hrvatske slobode i nezavisnosti, koja počiva na hrabrim ljudima, spremnima na žrtvu za dobro bližnjih i svoje Domovine, uvijek poštujući i zauzimajući se za prava drugih. Spo-

minjemo se početaka, oduševljenja i spremnosti hrvatskih ljudi da žive u slobodi poput drugih naroda. Večeras ne smijemo zaboraviti sve žrtve koje su ugrađene u našu radost, prinoseći molitvu za pokoj preminulih, među kojima na poseban način za prvoga hrvatskoga predsjednika dr. Franju Tuđmana, naglasio je kardinal.

Ponovno se obraćajući generalima, kardinal je rekao: „vi ste postali simbolom hrvatske pravedne borbe i zbog toga vam zahvaljujem. Hvala vam što ste svojim držanjem, svojim trpljenjem prepoznali da se u zatočeništvu ne nalazite sami. S vama je bila vaša Domovina, a mi, vjernici, nismo prestajali moliti za vas, a kao Crkva, premda prozivani i pogrdjivani, nastojali smo se zauzimati za istinu. Hvala vam, jer ste mnogima postali primjerom zauzimanja i vrlina u koje se mogu ugledati osobito mladi naraštaji. Samo vi i Bog znate što vam je tijekom proteklih godina bilo u srcu. Ali ste kao vjernici znali da je vaš put na tragu onoga puta kojim prolazi pravednik, kojim je prošao Bog u svome Sinu Isusu”.

Večeras zahvaljujemo Bogu i ponovno molimo za Domovinu. Čuli smo Isusa koji moli nebeskoga Oca: “Posveti ih u istini”. Tom istinom koju smo tražili i svjedočili, tom istinom i sada

pristupamo ozbiljnim pitanjima naše Domovine. I nije nam svejedno, jer osjećamo da se i dalje pokušava graditi na nečemu što je daleko od osjećaja naroda. Osobito mislim na pitanja o odgoju djece i mlađih, o obrazovanju hrvatskih učenika i studenata. Nije nam svejedno kada vidimo da netko želi odmaknuti roditelje od djece i od odgovornosti za njihov odgoj, nametati propise i programe koji ne vode k dobru hrvatske domovine, rekao je kardinal.

Dragi generali, hvala vam za svjedočanstvo i žrtvu! Vi se vraćate svojoj Domovini. Hr-

vatska vas i danas treba. Dobri Bože, hvala ti za očitovanje dobrote! Čuvaj nas uvijek svojom zaštitom! Zagovor Presvete Bogorodice i blaženoga Alojzija Stepinca neka vazda prati sav puk hrvatski, riječi su kojima je kardinal Bozanić zaključio homiliju.

Nakon popričesne molitve generali Goto-vina i Markač pomolili su se na grobu bl. Alojzija Stepinca, a vjernici u prepunoj katedrali i na trgu ispred katedrale njihovu molitvu pratili su u šutnji. Potom su svi zajedno otpjevali himan Tebe Boga hvalimo i hrvatsku himnu.

Blagoslov kapelice u Valbandonu

Policjska uprava istarska i Policjska kapelacija „Sv. Mauro“ u Valbandonu su u srijedu 21. studenog blagoslovom nove kapelice svećano obilježili Dan kapelani. Novoobnovljena kapelica izgrađena je prije 60 godina kao zavjetna kapelica, no s vremenom je izgubila svoju namjenu te se godinama koristila kao skladišni prostor. Inicijativu za uređenje kapelice pokrenuo je 2005. godine Josip Zagorščak, voditelj MUP-ovog Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom. Obnova kapelice koštala je oko 100 tisuća kuna, a financirali su je dobročinitelji te je njome u potpunosti obnovljena unutrašnjost i krov, a postavljeni su i novi prozori.

Na početku svečanog misnog slavlja, domaćin, policijski kapelan don Ivan Borić zaželio je dobrodošlicu vojnom biskupu mons. Jurju Jezerincu, predstavnicima islamske zajednice, predstavnicima policije na čelu s načelnikom PU istarske Dragutinom Cestarom, predstavnicima vojske, istarskih gradova i općina te svim okupljenim vjernicima.

Potom je pozvao biskupa Jezerinca da blagoslovi kapelicu i sliku pape Ivana Pavla II., kojem je ona i posvećena. Slika pape, koji je bio otvoren prema svakom čovjeku, bez obzira na vjeru i druge razlike, djelo je policijskog službenika Postaje aerodromske policije Pula Ivice Ovnčevića.

„Danas je ovdje dvostruko slavlje“, rekao je biskup, „blagoslov ove kapele i blagoslov slike pape Ivana Pavla II. Danas vaša kapelacija slavi svog zaštitnika. Crkva se tijekom povijesti rado obraćala u svojim molitvama mučenicima i svećima, uvjerenja da su oni ne samo Božji miljenici, nego i naši zagovornici. To posebno vrijedi za sv. Maura, svećenika, biskupa i mučenika, koji je živio na ovim prostorima još prije dolaska Hrvata“.

U svom obraćanju vjernicima, biskup Jezerinac prisjetio se i hrvatskih branitelja, koji su položili svoje živote na oltar Domovine. „Zahvaljujući njima, koji su žrtvovali svoje živote za zemlju koju su smatrali svojom domovinom, mi danas imamo slobodnu i neovisnu hrvatsku državu. Njih se danas posebno prisjećamo“ naglasio je vojni ordinarij i svojim blagoslovom svećano otvorio kapelicu.

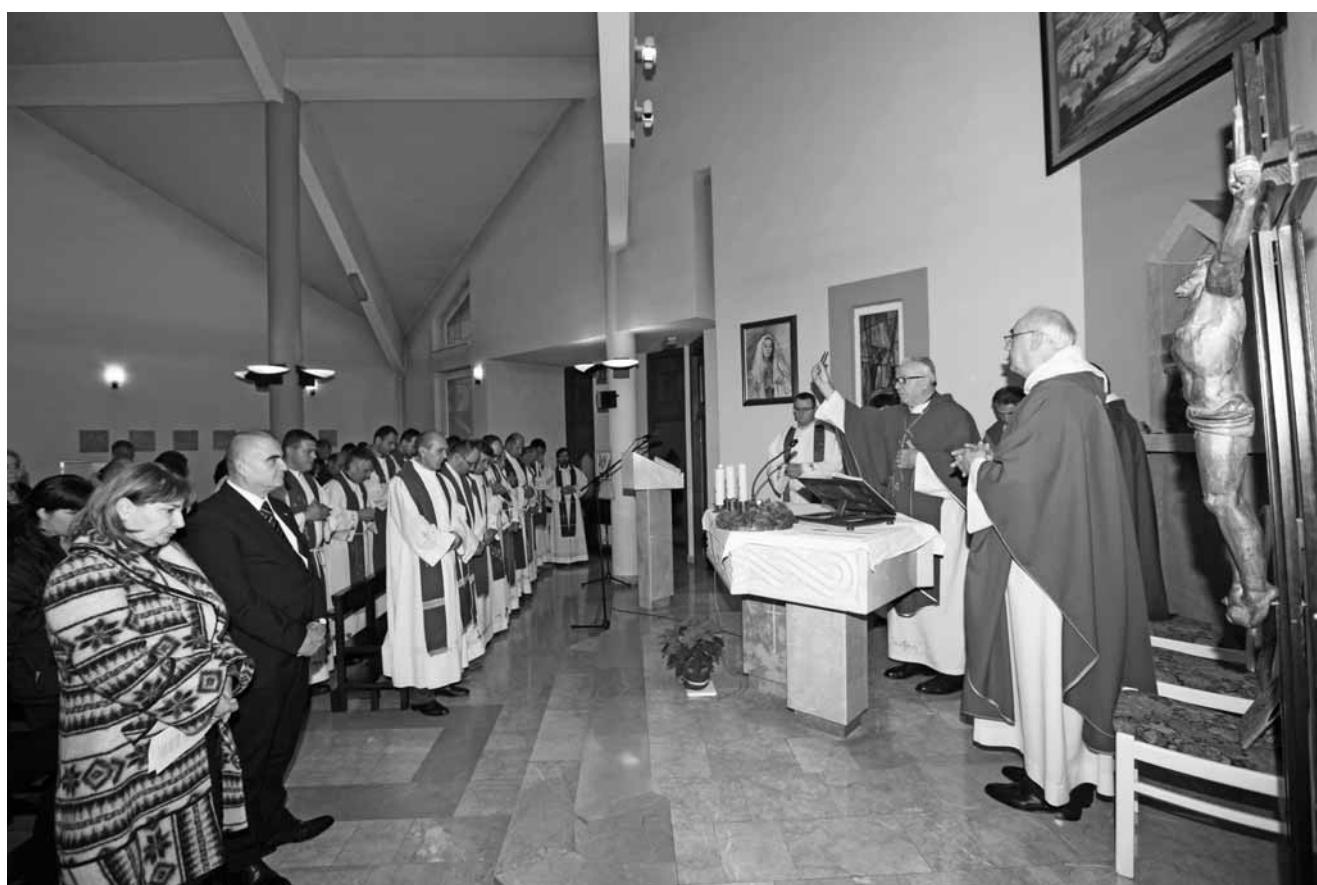
Otvorena Godina vjere u Vojnom ordinarijatu

„Otvoriti Godinu vjere, znači svjesnije uzimati odgovornost za svoj kršćanski identitet, a iznad svega znači otvarati se milosti vjere i dopuštati da nas vjera prosvjetljuje i oslobođa. Svjesni smo da je vjera u velikim iskušenjima: društvo u kojem se krećemo samo je naizgled „kršćansko“; mentalitet koji nas obuzima i prožima sve više je poganski: u izboru i ponudi vrednota, u stilu života, u nadama koje zasađuje u naše duše i stavlja u naše ciljeve. Korijeni obiteljskog sklada i povjerenja dobro su nagriženi i kao da ne nalaze više sokove od kojih stablo obitelji može izrastati u zajednicu ljubavi i sklada. Etika i moral koji odgajaju za krepot osobe i društva, svode se velikim dijelom na neposredne interese i nastoje prepoznati u svemu crtu koristoljubivosti i užitka. Vrijeme je da se upitam: ima li u svemu tome moja vjera svoj glas i kakav je njezin glas za mene i za ovaj moj svijet danas?

Pitat će vjeru što je od mene učinila. Pitat će je što mi je obećala. Pitat će vjeru zašto nisam toliko i tako živ koliko mi i kako mi ona jamči. Pitat će je zašto je i ona sama postala mutna. Pitat će vjeru zašto je i sama bespomoćna u vremenu ovog mojeg svijeta. Pitat će vjeru ima li još snage da kaže riječ drugačiju od svih riječi izgovorenih

od svijeta u svijetu. Pitat će vjeru zašto sam živ, a mrtav sam. Pitat će je tko je zatajio ona ili ja. Pitat će vjeru je li ona stvarno za mene i za svijet izvor slobode“, istaknuo je u svojoj propovijedi vojni biskup mons. Juraj Jezerinac na otvaranju Godine vjere u Vojnoj biskupiji na misnom slavlju u utorak 4. prosinca u kapeli Policijske akademije u Zagrebu. Naglasio je i kome smo povjerovali, Isusu Kristu, „pristupili smo njemu, jer na njemu ‘duh Gospodnjii počiva: duh mudrosti i umnosti, duh savjeta i jakosti, duh znanja i straha Gospodnjega’. Pristupili smo njemu koji ne sudi ‘po viđenju’ niti presuđuje ‘po čuvenju’, ‘već po pravdi’. Dapače, on je ‘pravdom opasao bokove, a vjernošću bedra’: sav je usidren u jednom svijetu koji pripada božanskoj novosti, a istovremeno toliko čovječan. Takav Spasitelj mi treba“.

„Današnji svijet posve je drugačiji od svijeta kojeg Isus stvara. On nije Isusov svijet. On je svijet podjela i ratova, mržnje i netolerancije, laži i ugroze. Ovaj naš svijet je bolestan, jer su graditelji svijeta bolesni i jer ga gradimo već ‘zatrovanim materijalima’, koji na ljestvici ‘moralno-etičke ekologije’ vrlo nisko stoje. Duhovna, moralno-etička i civilizacijska bolest svijeta je zaprepašćujuća i nije nam dano dokučiti razmjere

te bolesti. Na mnogim tkivima ovoga svijeta primjećuju se već poodmakle metastaze čiji su jedini ishodi smrt. Najteža metastaza je zahvatila čovjekovo srce i pamet, a malo pomalo osvaja i savjest pojedinaca i društva: postali smo neosjetljivi na već poodmakle zatrovanosti našega srca u kojemu se uvriježila mržnja i iz kojeg je nestao mir; postali smo gotovo neosjetljivi na mrak pameti koja bi trebala osvjetljivati staze našeg hoda, a ne može jer mrak nema snagu svjetla.

Braćo i sestre, otvorite se Duhu Svetom i neka vam on otvori oči da vidite sebe, druge i svijet. Neka vam Duh Sveti nadahne razumijevanje osobe Isusa Krista za vas danas i za svijet danas. Neka vam Isus Krist pomogne da u ovoj Godini vjere otkrijete mladenačku ljepotu i privlačnost Isusovog nauka koji će poslužiti kao lijek svijeta. Ne bojte se biti kršćani. Znamo sigurno: Isus Krist je naša budućnost; ta jedini on više nije podložan smrti. Jedini Isus ima sjeme budućnosti za svakog čovjeka. Dopustite da ga u vas posije: sje me vjere", pozvao je na kraju propovijedi.

Na misnom slavlju su concelebrirali generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić i pastoralni vikar don Josip Stanić te vojni i policijski kapelani, a sudjelovali su djelatnici Odjela MORH-a i MUP-a za suradnju s Vojnim ordinarijatom, pomoćnica ministra MORH-a za ljudske resurse Sunčana Vukelić, zamjenik ministra MUP-a Evelin Tonković, djelatnici i polaznici Policijske akademije.

U sklopu otvorenja Godine vjere Vojni ordinariat u suradnji s Glavnim stožerom OS RH i Ministarstvom obrane, a u sklopu bilateralne suradnje sa SAD-om aktivnost M2M „Yellow Ribbon“, organizirao je program radnih susreta hrvatskih i američkih kapelana i pomoćnika kapelana u svrhu unapređenja pastoralne skrbi u međunarodnim vojnim misijama, jačanja segmenta preduputne obuke kapelana za međunarodne misije i unapređenja pastoralne skrbi za vojnike u misijama i njihove obitelji.

Prvoga dana, nakon mise i pozdrava za-

mjenika ministra Evelina Tonkovića i pomoćnice ministra Sunčane Vukelić te bojnika Scota Wilcoxa, časnika za bilateralne poslove Zrakoplovne nacionalne garde Mineesota, prvo predavanje o iskustvima u misiji s naglaskom na duhovno održao je brigadir Tomo Galić, zapovjednik 19. HRVCON-a.

Nakon njega o svojim iskustvima u misijama govorili su vojni kapelani Alojz Kovaček i Vladislav Mandura. Sva tri predavača govorila su o stvarnom životu, konkretnim problemima, nedostatcima, mogućnostima za poboljšavanje odnosa i nadogradnju, između zapovjednika i kapelana, kapelana i vojnika te općenito.

Zadnje predavanje prvoga dana o temi: „Priprema kapelana za pastoral u ratnim uvjetima“ održao je brigadir Nacionalne garde Minnesota John Morris, vojni kapelan. U uvodu je naglasio koliko je bitan poziv vojnog i policijskog kapelana te pozvao nazočne kapelane da ne odustanu jer je prevažno ono što rade. Naglasio je pet značajki koje svaki kapelan mora posvijestiti u sebi. Prva je poznavati svoj svećenički kontekst - a to konkretno znači da radi s mladićima koji su iz obitelji koje su ih odgajale na 10 zapovijedi poslani da oduzmu život. Slično je i s policajcima, oni se pripremaju da u slučaju nužde, u obrani života oduzmu život. Svećenik mora toga biti svjestan, takvoga okruženja, te se pripremiti na nj. Druga značajka je znati svoje vrijednosti. Svećenik zastupa Boga i nudi ono što je Božje - oproštenje i nadu. Treća je poznavati svoju ulogu u organizaciji, a to opet zalaže u bit svećenstva koja je Božje posredništvo. Četvrta je poznavati svoju pastvu - biti jedan od njih, s njima, dijeliti život s njima. I na kraju, peta, znati svoju misiju - dovesti čovjeka Bogu a Boga čovjeku.

Prvo predavanje drugoga dana održao je dr. Mladen Lončar iz Ministarstva branitelja o temi: "Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata, te povratnicima iz mirovnih snaga i mirovnih misija", u pratnji asistentice

Sandre Skorušek.

Predavač je u uvodnom dijelu ukratko govorio o osnutku prvih Centara za psihosocijalnu pomoć te formiranju Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći, o ciljevima programa: podizanju opće kvalitete života, pružanju kontinuirane psihosocijalne i zdravstvene pomoći te provedbi i analizi stručnih i znanstvenih istraživanja, kao i o načelima provedbe: psihosocijalnoj pomoći koja mora biti organizirana, kontinuirana i integrativna, potpunoj reintegraciji u društvo, stalnoj edukaciji svih uključenih suradnika, uključivanju udruga, praćenju i evaluaciji Programa te izradi baze podataka.

Ukratko je predstavio i ustroj pružanja pomoći te centre za pružanje pomoći da bi na kraju predstavio značajke hrvatskog iskustva u kojem je vidljivo i znanstveno potvrđeno te u praksi provedeno da su vjera i zdravlje usko povezani. Ispovijed je bila prva psihoterapija, a iskustva logoraša govore da su bili posebno usmjereni vjéri za vrijeme zatočeništva, obiteljima poginulih branitelja molitva za pokojne daje nadu i utjehu dok ratnim vojnim invalidima jačanje duhovnosti pridonosi prevladavanju osjećaja usamljenosti i izoliranosti, povećava osjećaj povjerenja prema stručnjacima, vjera potiče strpljivost, duhovnost pomaže u prihvaćanju, a patnju i ogorčenost prekida pomirba i oprštanje.

Nakon njega predavanja o temama: „Pastoral veterana“, u kojem je pojasnio programe kojim se nastoji ratnika opet pretvoriti u građanina te probleme na koje se nailazi pritom, i „Pastoral vojnih brakova“, u kojem je naglasio veliku potrebu upoznavanja vojnikova okruženja (obitelji, zajednice) sa svim onim s čime se susreće vojnik kako bi mu mogli biti podrška kad se vrati iz misije, održao je brigadir Morris, a o temi „Uloga pomoćnika kapelana u Vojsci SAD-a“, časnički namjesnik Jody Courtis, pomoćnik kapelana. Naglasio je da je zadaća pomoćnika vojnog kapelana koordinirati i sinkronizirati duhovnu potporu postrojbi. Pomoćnici vojnih kapelana imaju tri temeljne sposobnosti: integracija vjerskih aktivnosti, koja podrazumijeva upravljanje vjerskim podacima, profiliranje vjerskih sklonosti postrojbe, analiziranje religija na određenom području i određivanje njihova utjecaja na operacije, kontakte s vjerskim vodama, humanitarnu pomoć, sigurnost i zaštita snaga, koordiniranje sigurnosti kapelana i tijekom vjerskih obreda, planiranje i koordiniranje duhovne potpore u području operacija; duhovna spremnost koja podrazumijeva da je duhovni trener, da oblikuje i uvježbava osnovne duhovne vježbe za vojниke, da je pružatelj duhovne potpore, da je zadužen je za pružanje duhovne potpore svim vojnicima, da utvrđuje potreba vojnika i davanje prioriteta onima koji moraju razgovarati s kapelanom; i na kraju, od njega se zahtjeva osnovna ljudska interakcija, koja podrazumijeva potporu ljudskih resursa, interakciju osoblja, osnovnu skrb za vojnike, kriznu intervenciju, prepoznavanje rizičnih pojedinaca sklonih samoubojstvu, ubojstvu i podložnih stresu, savjetovanje vođa, mentoriranje i obuku podređenih pomoćnika vojnih kapelana i vojnika, procjenu moralnog i duhovnog zdravlja postrojbe.

Program je završio zahvalnom riječi generalnog vikara o. Jakova Mamića, koji se zahvalio predavačima, ministarstvima na podršci, te organizatorima.

LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA

19. 09. 2012.

U Hrvacama kod Sinja obilježena je 21. obljetnica pogibije hrvatskih policajaca. Uz prisutnost obitelji pогinulih policajaca, čelnika i djelatnika PU splitsko-dalmatinske, Specijalne jedinice policije "BATT" – Split, predstavnika lokalne vlasti, župljana - djece i nastavnika OŠ. Hrvace, koncelebriranu svetu misu u župnoj crkvi u Hrvacama predvodio je mjesni župnik fra Neven Pavlinušić, u zajedništvu s novim policijskim kapelanom Policijske kapelaniјe „Sv. Mihovil arkandeo“ za PU splitsko-dalmatinsku fra Kristijanom Kovačevićem i dosadašnjim policijskim kapelanom don Stjepanom Lončarom.

21. 09. 2012.

U Policijskoj upravi bjelovarsko-bilogorskoj obilježen je Dan Policijske kapelaniјe „Sv. Matej apostol“. Sveta misa slavljena je u crkvi sv. Antuna Padovanskog u Bjelovaru, a predvodio ju je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac. Uz biskupa i policijskog kapelana domaćina vlč. Damira Vrabeca, bili su i drugi policijski kapelani.

U propovijedi biskup je istaknuo da svatko od nas mora doista živjeti svoj poziv i o tome svjedočiti vlastitim primjerom. "Policajac je čovjek reda. Da bi mogao stvarati, odnosno održavati red, mora i sam njegovati red. Policajac je čovjek mira. Da bi bio graditelj mira, mora u sebi njegovati mir."

Istoga dana: Od 18. do 21. rujna održane su duhovne vježbe u Splitu na kojima je sudjelovalo tridesetak pripadnika MORH-a i GS OS RH u cilju uvođenja časnika, dočasnika, vojnika i ostalih djelatnika u duhovni život, osobito kako se postaviti pred velikim pitanjima našega života kroz složenu i konkretnu situaciju u obitelji i na poslu. Duhovne vježbe predvodio je vojni kapelan fra Marko Medo. Promišljalo se o duhovnim vježbama kao vremenu osobnih pitanja pred nesigurnom budućnosti, te kao vremenu odgovora na ista pitanja koje će Gospodin dati osluškujući naše bližnje. Bog je onaj koji daje smisao čovjeku, osnovno usmjereno života i značenje postojanja čovjeka u svijetu za što imamo tri ideała života Ignacija Loyolskog: slaviti Boga, klanjati se Bogu i slušati poruku o Kraljevstvu Božjem. Danas je izgubljen osjećaj za grijeх, a svatko od nas trebao bi spoznati korijen grijeha u vlastitom životu, samom srcu i slobodnoj volji. Po grijehu se čovjek razdvaja od izvora života. Isus nas u isповijedi poziva da postanemo novi ljudi, jer mijenjajući sebe mijenjamo i društvo. Cijeli Isusov život na zemlji bio je putovanje prema Križu koji pred-

stavlja poniženje i proslavu jer Bog je proslavljen u Isusu Kristu i njegovoј poslušnosti. U Križu je naša nada i spasenje, to je Kristova nesebična ljubav za koju bi i mi trebali biti sposobni u našem životu. Ako s Isusom Kristom patimo i umiremo s njime ćemo i uskrsnuti, istaknuo je fra Medo. U sklopu duhovnih vježbi polaznici su posjetili zajednicu "Cenacolo" Gospe od zdravlja nedaleko od Trilja gdje su mogli čuti osobna iskustva dvojice bivših ovisnika, te vidjeti kako se u zajednici živi da bi se dobila prilika za normalan život. U svetištu Gospe Sinjske polaznici su sudjelovali na pokorničkom bogoslužju uz mogućnost ispovjedi, te je slavljena sveta misa. Uz obilazak grada Splita misa je slavljena i u crkvi Svetе Obitelji, te zadnjeg dana duhovnih vježbi na Udbini u Crkvi hrvatskih mučenika kao simbolu stradanja Hrvata kroz povijest uz molitvu svim hrvatskim mučenicima koji su dali živote za slobodnu hrvatsku.

22. 09. 2012.

Šesnaest hodočasnika Policijske kapelaniјe „Sv. Vid“ krenulo je ranom zorom na hodočašće Gospoјi po Zapadnoj Slavoniji. Prvo odredište bilo im je svetište u Voćinu, kroz koje ih je proveo upravitelj svetišta vlč. Mladen Štivin. Govorio im je o dramatičnim događajima kroz koja je prošao hram i župna zajednica u Domovinskom ratu ali i o hrabroj obnovi svetišta i živoj Crkvi koja je u dojmljivom zamahu.

U Požegi su posjetili crkvu sv. Lovre i katedralu sv. Terezije Avilske. O dinamici ove mlade biskupije govorio im je biskupov tajnik vlč. Josip Homjak.

U Pleternici u svetištu Gospe od Suza župnik i rektor svetišta vlč. Antun Čorković im je zorno predločio početke i razvoj pobožnosti puka prema Gospoјi Žalosnoј.

I na kraju su posjetili Slavonski Kobaš gdje je svetište na groblju Gospe Kloštarske. Tu im je župnik iz Lužana vlč. Antun Capan govorio o nekadašnjem i današnjem načinu slavlja Velike Gospe. Potom su slavili misu u Lužanima gdje je župa posvećena Gospoјi Fatimskoj.

25. 09. 2012.

Načelnik Policijske uprave ličko-senjske Ante Podnar primio je načelnika Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josipa Zagorščaka i novoimenovanog policijskog kapelana PU ličko-senjskoj vlč. Ivana Blaževca. Izraženo je obostrano zadovoljstvo dolaskom policijskog kapelana koji će policijskim službenicima omogućiti prikladnu

duhovnu skrb, te je dogovoren način djelovanja novog kapelana u kapelaniji "Sveti Hrvatski mučenici".

26. 09. 2012.

Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na spomeniku desetorici hrvatskih vitezova poginulih u Domovinskom ratu 1991. godine u vojnim akcijama u Kamenskoj i Mijačima počast su odali predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata, Hrvatske vojske, policije, Požeško-slavonske županije te grada Požege i općine Brestovac, nakon čega je vojni kapelan vojne kapelanije "Sveti Ivan Krstitelj" iz Požege vlč. Željko Volarić predvodio molitvu.

Živote su pred domovinski oltar na tom dijelu Požeške kotline položili Drago Mindum, Nikica Mandušić, Mihovil Vojnić, Branko Terzić, Ivica Zovko, Igor Zalar, Dragan Jajić, Marko Garić, Jozo Jelić i Marko Marić.

27. 09. 2012.

U kapelaniji "Majke Božje Kamenitih vrata" PU zagrebačke uveden je u službu policijski kapelan za PU zagrebačku don Marin Drago Kozić. Svetu misu je predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezerinac uz koncelebraciju policijskih kapelana o. Stjepana Harjača i fra Frane Musića.

Istoga dana: U vojarni "Zemunik" obilježen je Dan Vojne kapelani "Sv. Gabrijel arkandeo". U koncelebraciji s vojnim kapelanim i svećenicima Zadarske nadbiskupije misu je predvodio zadarški nadbiskup mons. dr. Želimir Puljić.

Nadbiskupu Puljiću na dolasku se zahvalio zapovjednik 93 ZB Zemunik pukovnik Karol Lučan. "Postrojba smo koja školuje branitelje i čuvare hrvatskog neba, ali i postrojba s humanim misijama koje su u funkciji života, u funkciji čovjeka: gašenje požara, medicinski letovi, traganje i spašavanje. Nebo je naš radni prostor", kazao je pukovnik te je svim djelatnicima čestitao blagdan svetog Gabrijela arkandela.

Misno slavlje uveličao je župni zbor župe Svetog Roka iz Bibinja.

28. 09. 2012.

Prigodom obilježavanja blagdana sv. Mihaele i Dana policije u predvorju Policijske postaje Maksimir položeni su vijenci i zapaljene svijeće u znak sjećanja na poginule djelatnike PU zagrebačke koji su svoje živote dali u obrani domovine Hrvatske.

U znak sjećanja na poginule, načelnik PP Maksimir Joso Žugaj obnovio je sjećanje na poginule kolege (Božan Miloš, Zdravko Majta, Drago Lenartić, Dražen Pereglin, Ivan Lešković i Slobodan Lešković) i u znak zahvale izrazio nadu da će se

osmogodišnja tradicija okupljanja ispred spomen-ploče nastaviti i u budućnosti. Srdačno je pozdravio obitelji i rodbinu poginulih branitelja. Pozdravio je i župnika župe Muke Isusove - Vukomerec vlč. Kristu Brkića koji je predmolio molitvu za pokojne branitelje i uputio riječ zahvale za njihovu žrtvu.

Istoga dana: Policijska uprava ličko-senjska obilježila je Dan policije, koji se slavi 29. rujna na dan sv. Mihovila - zaštitnika policije. Tim povodom je načelnik PU Ante Podnar sa svojim suradnicima primio roditelje i obitelji poginulih policijskih službenika u Domovinskom ratu te im zahvalio što su svojom nazočnošću uveličali Dan svetog Mihovila. „Ne mogu bilo što drugo reći, a da se prethodno ne sjetimo uloge vaših sinova i supružnika u Domovinskom ratu bez koje danas ne bi živjeli u slobodnoj, samostalnoj i suverenoj državi. Žrtva koju su vaši sinovi i supružnici dali za domovinu je nemjerljiva, a to je život kojega je na oltar domovine položilo 36 naših policajaca, čime je meni kao načelniku Policijske uprave, kao policijskom rukovoditelju i svim budućim rukovoditeljima ove PU, kako sada tako i u budućnosti, dana moralna i profesionalna obveza da se s ponosom i pijetetom sjećamo njihove časne uloge u Domovinskom ratu i da se takva njihova uloga nikada ne zaboravi“, istaknuo je načelnik.

Potom je kod središnjeg križa na groblju sv. Marije Magdalene u Gospicu položen vijenac i zapaljena svijeća. Uz PU, vijence su položili i zapalili svijeće župan Ličko-senjske županije Milan Jurković, gradonačelnik Grada Gospicu Milan Kolić sa izaslanstvima, načelnici općina Perušić, Lovinac i Karlobag, te predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata. Riječi molitve za poginule policijske službenike izrekao je policijski kapelan vlč. Ivan Blaževac

Nakon molitve služena je sveta misa zadušnica za sve poginule policijace koju je predvodio župnik Mile Čančar uz koncelebraciju policijskog kapelana vlč. Blaževca.

Istoga dana: U jesenskom turnusu duhovnih vježbi pripadnici Vojne kapelani "Sv. Nikola Tavelić" zajedno s pripadnicima vojnih kapelacija "Gospa Snježna", "Sv. Antun Padovanski" i "Sv. Valentin" činili su grupu koja je od 25. do 28. rujna obavljala duhovne vježbe u hotelu "Veli Jože" u Puli. Voditelj duhovnih vježbi bio je vojni kapelan vlč. Željko Savić.

U uvodnom razmatranju vlč. Savić sudionike je upoznao što su to duhovne vježbe i koji je njihov cilj te je naglasio: "Duhovne vježbe su darovano vrijeme u kojem svatko od nas u svojoj nutrini treba ispitati svoj odnos sa Bogom, s bližnjima i sa mnom sobom. Cilj duhovnih vježbi je urediti osobni život, izmijeniti se, nadograditi i otkriti svoj

status". U Božjoj blizini nitko se ne osjeća skučeno ili zakinuto. U njegovoј blizini čovjek ima prostor i vrijeme u kojem može donijeti ispravne odluke i preispitati svoj život u svjetlu njegove riječi.

“Samo je u Bogu mir, dušo moja”, bila je misao vodilja duhovnih vježbi. Promatrali su čovjeka u svjetlu Božje riječi i pokušali mu vratiti ono do stojanstvo koje ima u Bogu.

U potrazi za srećom i duhovnim mirom, čovjek poseže za ovozemnim stvarima i ostaje razočaran. Tek kad shvati da je jedini Bog taj koji ispunja čovjekovo srce i daje nutarnji mir, postaje slobodan i otvoren za Božju ponudu. Daj nam, Gospodine, snage i odvažnosti da uvijek izaberemo onaj teži put, da ne udovoljavamo požudi tijela i ljudskim interesima već da tražimo tvoju volju. To je put svakog zrelog kršćanina vjernika, to je put koji vodi u vječnost.

U sklopu programa duhovnih vježbi posjetili su crkvu sv. Eufemije u Rovinju, sa životom svetice i čudima koja su prethodila mučeničkoj smrti upoznao ih je jedan od kustosa svetišta. Zadnjeg dana, obišli su svetište Gospe Trsatske na Trsatu, gdje su slavili svetu misu.

Istoga dana: Na Hrvatskom vojnem učilištu "Petar Zrinski" proslavljen je zaštitnik Vojne kapelaniјe „Sv. Mihovil arkandeo“. Misno slavlje predvodio je generalni vikar Vojne biskupije dr. Jakov Mamić, u koncelebraciji s kapelanom domaćinom p. Zoranom Vujičićem i kapelanom HRZ i PZO-a o. Viktorom Grbešom. Na misi je sudjelovao delegat ravnatelja HVU brigadir Domagoj Sivrić, dekan učilišta dr. Marinko Lozančić, polaznici Ratne škole - časnici iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, profesori i mentori na Vojnom učilištu i veliki broj visokih časnika i dočasnika koje je prije misnog slavlja riječima dobrodošlice pozdravio p. Zoran.

Istoga dana: U crkvi sv. Josipa u župi Svetе obitelji slavljena je misa povodom Dana policije i proslave blagdana sv. Mihovila, zaštitnika policijaca. Koncelebriranu misu predvodio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. Na početku mise biskup je pozdravio okupljene, predstavio novog policijskog kapelana fra Kristijana Kovačevića, a dosadašnjem policijskom kapelanu vlč. Stjepanu Lončaru se zahvalio.

29. 09. 2012.

Obilježavanje Dana policije i blagdana sv. Mihovila započelo je na gradskom groblju Mirogoj kod spomenika „Glas hrvatske žrtve - Zid boli“, središnjeg križa u Aleji hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, groba prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana te zajedničke grobnice za neidentificirane žrtve iz Domovinskog rata na Krematoriju. Izaslanstvo Ministarstva

unutarnjih poslova predvođeno zamjenikom ministra Evelinom Tonkovićem te glavnim ravnateljem hrvatske policije Vladom Dominićem polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća odalo je počast poginulim braniteljima i pripadnicima MUP-a kao i svim braniteljima koji su u Domovinskom ratu položili svoje živote na oltar domovine. Odavanju počasti nazočili su brojni dužnosnici MUP-a te načelnici policijskih uprava iz cijele Hrvatske.

Svi zajedno, uputili su se potom prema Policijskoj akademiji gdje je u kapelici sv. Mihovila arkandela i policijskog nebeskog zaštitnika slavljena sveta misa prikazana za poginule hrvatske redarstvenike, branitelje i sve policijske službenike koji su svoj život darovali u službi dobra i pravednosti.

„Izbor sv. Mihovila za zaštitnika hrvatske policije obvezuje nas da ne zastanemo samo na tom vanjskom činu i vanjskom obilježju, nego da u sebi nosimo duh sv. Mihovila, da u svom svakodnevnom životu koristimo duhovno oružje, a to znači da nam je u borbi protiv zla i izgradnje naše osobnosti, ljudske i kršćanske, potrebna Riječ Božja, povjerenje u Boga, pravednost, a to znači vršenje Božjih zapovijedi prema Bogu i čovjeku, povjerenje u Boga i na kraju molitva. Izabirući sv. Mihaela za zaštitnika policije značilo je odabrati životni program. To je izbor koji ima svoju dinamiku i želju: svakog dana biti bolji! I nikakve drakonske mjere neće moći promijeniti čovjeka bez njegove unutarnje duboke promjene koja se događa u srcu. Stoga nam je potreba svakodnevna molitva, povjerenje u Boga, evanđelje, istina. Prije svega molitva Duhu Svetom da nas nadahne što nam je činiti“, naglasio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac.

Izvedbom „Raspela na žalu“ i ostalih liturgijskih pjesama klapa „Janjevo“ pridonijela je ljepoti i svečanosti liturgijskog slavlja.

02. 10. 2012.

Na Kamenskom kod Karlovca proslavljen je Dan Vojne kapelaniјe „Sv. Anđeli čuvari“. Svečanu svetu misu predvodio je mons. Juraj Jezerinac, vojni biskup u RH., u zajedništvu s dvadesetak svećenika koji su se pridružili slavljenju nebeskih zaštitnika. Mons. Jezerinac je u svojoj propovijedi naglasio da Crkva uči, na temelju Isusovih riječi iz Evanđelja, da su anđeli bića u koja vjerujemo i koja su nam uvijek blizu. Naglasio je da svatko ima svog anđela čuvara ali i da svatko treba biti anđeo čuvar drugom čovjeku.

Ispred HKOV-a nazočio je brigadni general Mladen Fuzul sa suradnicima, ZOD je bio predstavljen u osobi brigadira Ivana Babića. Nazočili su i zapovjednik vojnog poligona sa Slunja, zapo-

vjednik pukovnije veze, zapovjednik logističke pukovnije kao i zapovjednik topničko raketne bojne. Sve njih, kao i sve ostale goste, na početku sv. mise pozdravio je novi zapovjednik brigadir Eugen Njari.

Veliki dio župnog zbara župe Srca Isusova iz Karlovca je svojim pjevanjem uveličao slavlje i svečanost. Na kraju je vojni kapelan vlč. Vlado Mandura pozvao uzvanike i goste da se pridruže na ručku u vojarni na Kamenskom.

03. 10. 2012.

U Vojnom ordinarijatu u Zagrebu održan je završni sastanak Koordinacijskog odbora za pripremu i provedbu 20. vojno-redarstvenog hodočašća u Mariju Bistrigu.

04. 10. 2012.

Gospićka vojarna "Eugen Kvaternik" proslavila je Dan svoga zaštitnika sv. Franje Asiškog. Svečanu svetu misu predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s dvanaest svećenika. Biskup Jezerinac je u svojoj homiliji prikazao život sv. Franje koji je na poseban način u svojim početcima bio obilježen bezbjednošću i uživanjem, a kasnije odlučnom borbom da obnovi lice Crkve. Također, biskup je istaknuo kako je upravo i želja pape Benedikta XVI. da u Godini vjere usmjeri naše živote prema zauzetom kršćanskem životu. Uz stotinjak pripadnika 1. MTB "Vukovi" i kapelanje proslavili su i gosti iz policije na čelu s načelnikom PU ličko-senjske mr. Antonom Podnarom. Na kraju misnog slavlja nazočne je pozdravio vlč. Ivan Blaževac, vojni i policijski kapelan, a zatim su se svi sudionici uputili do spomenika 9. gardijskoj brigadi gdje je zapaljenja svijeća za poginule branitelje i pokojnog predsjednika Hrvatskog sabora Borisa Šprema. Vojni biskup je predvodio molitvu dok su zapovjednik vojarne pukovnik Milan Sabolić i bojnik Petrić zapalili svijeću.

05. 10. 2012.

Za vjernike Vojne kapelani "Sv. Petar i Pavao" HRZ i PZO-a, od 2. do 5. listopada održane su duhovne vježbe u svetištu Majke Božje od Krasna. Tema za razmatranje duhovnih vježbi koje je vodio p. Mirko Vukoja, vojni kapelan u Delnicama, bila je Isusova molitva „Oče naš“. Za sve hrvatske mučenike, žrtve svih ratova počevši od bitke na Krbavskom polju do danas, sveta misa slavljena je u Crkvi hrvatskih mučenika u Udbini. Posjetom crkve Uznesenja BDM u Senju, stalne izložbe crkvene umjetnosti i tvrđave Nehaj, simbola grada Senja, završene su duhovne vježbe.

Istoga dana: Odlaskom vojnika iz Petrinje na pješačko hodočašće započelo je jubilarno 20. vojno-redarstveno hodočašće Majci Božjoj u Mariju Bistrigu.

07. 10. 2012.

Održano je jubilarno dvadeseto hodočašće Hrvatske vojske i policije u godini 15. obljetnice Vojne biskupije u RH u nacionalno marijansko svetište Mariju Bistrigu. Prostor Crkve na otvorenom bl. Alojzija Stepinca ispunili su hrvatski vojnici i policajci, hrvatski branitelji i invalidi, roditelji poginulih branitelja, kao i pripadnici povjesnih postrojbi. Među hodočasnicima bilo je i 50 pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine te po prvi put 40 vojnika pripadnika Oružanih snaga Republike Francuske. Misno slavlje predvodio je apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, a u koncelebraciji su bili vojni biskup u RH Juraj Jezerinac koji je i propovijedao, kao i američki vojni nadbiskup Timothy Broglio, direktor (PMI) Međunarodnog vojnog hodočašća o. Blaise Rebotier, francuski vojni biskup Luc Ravel, vojni biskup BiH Tomo Vučić, vojni biskup Slovačke František Rabek i nadbiskup Bejruta Paul Dahdah. Također u koncelebraciji su bili vojni kapelani i dekani, provinčijali i generalni vikari hrvatskih biskupija. Misi je nazočio ministar obrane Ante Kotromanović, izaslanici predsjednika RH, ministra branitelja, kao i drugi visoki vojni i policijski dužnosnici.

08. 10. 2012.

Dan neovisnosti je sjećanje na 8. listopada 1991. kada je Hrvatski sabor jednoglasno raskinuo državnopravne veze sa dotadašnjom SFRJ i obznačio neovisnost Republike Hrvatske. Tim povodom na gradskom groblju Jamadol, polaganjem vijenaca pred središnji križ, izaslanstva Hrvatske kopnene vojske, Policijske uprave karlovačke, Karlovačke županije, Grada Karlovca te udruga proisteklih iz Domovinskog rata odala su počast poginulim braniteljima Domovinskog rata. Molitvu za poginule predvodio je vojni dekan preč. Andrija Markač.

Istoga dana: Povodom Dana neovisnosti Republike Hrvatske misno slavlje u zagrebačkoj crkvi sv. Marka predvodio je moderator Nadbiskupskog duhovnog stola mons. Nedjeljko Pintarić u koncelebraciji sa župnikom mons. Franjom Prstecom, kanonikom Prvostolnog kaptola zagrebačkog mons. Lovrom Cindorijem i vojnim kapelatom Dragom Majićem.

U nastavku programa u organizaciji Koordinacije braniteljskih Udruga grada Zagreba na Oltaru hrvatske domovine na Medvedgradu molitvu je predvodio vojni kapelan o. Zdravko Barić, izaslanik vojnog ordinarija.

10. 10. 2012.

Udruga ratnih veterana 2. gardijske brigade "Gromovi" u Dugoj Resi je proslavila Dan neovi-

snosti RH, 21. obljetnicu obrane turanjskog mosta u Karlovcu i 21. obljetnicu sudjelovanja 3. pješačke bojne 2. gbr "Gromova" u obrani domovine na nekadašnjoj karlovačko-dugoreškoj bojišnici. Tom prigodom svećano je otkriven spomenik 53-ojici poginulih branitelja pripadnika 3. pješačke bojne 2. gardijske brigade, i svim poginulim "Gromovima" s područja Karlovačke, Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije. Spomenik je podignut ispred učeničkog doma u Dugoj Resi, nekadašnjoj vojarni „2A“ brigade ZNG-a. U dugoreškoj župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog svećano misno slavlje za poginule "Gromove" i sve branitelje predvodio je Milenko Majić, vojni kapelan Vojne kapelanie „Sv. Ilija prorok“ iz Petrinje. Koncelebrirali su Vladislav Mandura, vojni kapelan Inženjerijske pukovnije iz Karlovca, dugoreški župnik Branko Risek i Petar Repić, župnik Ladvenjka i Barilovačkog Leskovca. Nakon svete mise djeca poginulih "Gromova" otkrila su spomenik, a blagoslovio ga je kapelan Majić. Na svečanosti je nazočio izaslanik predsjednika Republike Hrvatske dr. Ive Josipovića brigadni general Mladen Fuzul koji je uz obitelji poginulih, ratne veterane "Gromove", gradske i županijske dužnosnike položio vijenac i zapalio svijeću na novootkrivenom spomeniku. Poslije je uručio je 18-orici "Gromova" odličja "Red hrvatskog križa", za teško ranjavanje u Domovinskom ratu.

11. 10. 2012.

Prigodom 21. obljetnice osnutka bojne OSMIO na Brijunima don Ivan Borić, policijski kapelan PU istarske i vojni kapelan poslužitelj, posjetio je djelatnike bojne koja nadzire gotovo polovicu hrvatskog akvatorija. Postrojba je dijelom smještena u povjesnoj tvrđavi Tegetthoff, nazvane po legendarnom zapovjedniku austrougarske mornarice koji je kod Visa 1866. potukao talijansko ratno brodovlje a dijelom u vojarni u neposrednoj blizini.

Prigodom ove proslave neki djelatnici su promaknuti u viši čin odlukom predsjednika Republike Hrvatske dr. Ive Josipovića. Kapetan korvete Zdenko Ružić na kraju je zahvalio svim gostima koji su se pridružili ovom slavlju.

12. 10. 2012.

U vojarni Sv. Petar u Ogulinu svećano je proslavljen dan Vojno-obavještajne bojne. Misno slavlje predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s mjesnim vojnim kapelanom i župnikom župe bl. A. Stepinca u Ogulinu fra Marijanom Jelušićem i ogulinskim župnikom i dekanom vlč. Robertom Zubovićem. Misi su nazočili predstavnici grada Ogulina, policijske postaje, HGSS-a stanica Ogulin i JVP Ogulin a misu je glazbom

animirao župni zbor župe bl. A. Stepinca.

Istoga dana: Od 9. do 12. listopada u UJ Valbandonu održane su duhovne vježbe za tri policijske uprave: bjelovarsko-bilogorsku, međimursku i požeško-slavonsku. Na duhovnim vježbama sudjelovalo je dvadeset i pet djelatnika. Voditelj duhovnih vježbi bio je Ivo Topalović, vojni kapelan Vojne kapelanie „Sv. Gabrijel arkandeo“.

13. 10. 2012.

Povodom Dana branitelja Sisačko-moslavačke županije nizom svečanosti u Petrinji i Novom Farkašiću obilježena je 21. obljetnica "Akcije Farkašić" i svećano je otkriven spomenik 31 poginulom branitelju - pripadnicima 2. gardijske brigade "Gromovi" i četvorici pripadnika 144. brigade HV Sesvete poginulim tijekom Domovinskog rata na zapadnom dijelu nekadašnje Petrinjske bojišnice, znanom i kao Nebojanski džep. Cjelodnevna svečanost je započela na spomeniku poginulim braniteljima Petrinje polaganjem vijenaca i paljenjem svjeća obitelji poginulih "Gromova", izaslanika ministra branitelja i mnogobrojnih izaslanstava udruga proisteklih iz Domovinskog rata, kao i gradskih i županijskih predstavnika. Molitvu za poginule predvodio je petrinjski vojni kapelan don Milenko Majić. Potom je u vojnoj kapeli sv. Ilije proroka u petrinjskoj vojarni "Pukovnik Predrag Matanović" služena sveta misa. Svetu misu služio je vojni kapelan don Milenko. Po završetku svečanosti u vojarni, u središtu Petrinje pokraj mosta na Petrinjčici otkrivena je spomen-ploča naredniku Marijanu Tothu, hrvatskom branitelju pripadniku 1. pješačke bojne 2. gardijske brigade "Gromovi", koji je poginuo u Petrinji 21. rujna 1991. godine.

Ploču su otkrili ratni veterani "Gromovi" članovi udruge "Crne mambe" Damir Cvek i Davor Gorupić. U ime cijele obitelji iz Koprivnice, Marijanov brat Milan je na kraju zahvalio svima koji su pridonijeli da se postavi spomen-ploča, posebno pripadnicima 2. gardijske brigade i suborcu po-knjog Marijana umirovljenom pukovniku Ivici Šafariću koji je i bio inicijator. Spomen-ploču blagoslovio je vojni kapelan don Milenko.

Obilježavanje je nastavljeno svečanošću u Novom Farkašiću. Prvi se obratio umirovljeni brigadir Mile Krišto, ratni načelnik stožera 2. gbr i predsjednik Udruge ratnih veteranata 2. gardijske brigade. Krišto je opisao značaj i tijek akcije Farkašić koja se odigrala 17./18. listopada 1991. godine gdje su malobrojni branitelji uspjeli zau staviti velikosrpskog agresora u dalnjem napredovanju i tako sačuvati Sisak i Zagreb.

Izaslanik sisačko-moslavačke županice Ivica Pandža-Orkan zahvalio se ratnim veteranima "Gromovima" na njihovom doprinosu u Domovin-

skom ratu i posebno ovoj akciji, istaknuvši da je upravo 18. listopada, odlukom Županijske skupštine iz 2007. godine, proglašen i Danom hrvatskih branitelja Sisačko-moslavačke županije, što je tada bio i prvi Dan branitelja proglašen u RH. Spomenik su otkrili Ivica Mužić i Joso Ilijević, preživjeli sudionici akcije, te Marija i Franjo, kći i sin poginulog Mladena Šestića, nakon čega su brojna izaslanstva položila vijence i zapalila svjeće, a molitvu je predvodio vojni kapelan don Milenko. **Istoga dana:** U Marijanskom svetištu na Krasnom, na početku duhovnih vježbi za vojne i policijske kapelane u Republici Hrvatskoj, vojni biskup mons. Juraj Jezerinac održao je nagovor povodom otvorenja Godine vjere u sveopćoj Crkvi koju je Sveti Otac progglasio 11. listopada, a koja će trajati do svetkovine Krista Kralja sljedeće godine.

16. 10. 2012.

U španjolskoj Malagi je u od 8. do 11. listopada održana 55. CIP (Conférence internationale préparatoire) konferencija zemalja suorganizatora Međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes u organizaciji PMI-a (Pèlerinage Militaire International). Ova konferencija koja okuplja djelatnike vojnih nad/biskupija, ravnateljstava dušobrižništva i upravu PMI-a priprema međunarodno vojno hodočašće u Lourdes u svim njegovim pojedinostima u međunarodnom i vojničkom duhu. 55. međunarodno vojno hodočašće održat će se od 24. do 26. svibnja 2013. pod motom "Lourdes - vrata vjere". 21. lourdsko hodočašće Hrvatske vojske i policije održat će se od 21. do 28. svibnja 2013.

18. 10. 2012.

U svetištu Majke Božje u Krasnom od 15. do 18. listopada održane su duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata, pomoćnike vojnih i policijskih kapelana. Voditelj duhovnih vježbi bio je o. Dominik Magdalenić.

20. 10. 2012.

Na ostacima srednjovjekovne utvrde Bobovac šezdesetak kilometara sjeverno od Sarajeva i nedaleko od drevnog franjevačkog samostana u Kraljevoj Sutjesci održan je Jedanaesti molitveni dan za domovinu Vrhbosanske nadbiskupije i Deveto hodočašće na Bobovac katolika pripadnika Ministarstva obrane Oružanih snaga BiH i redarstvenih snaga. Ujedno je otvorena Godina vjere na razini Vojnog ordinarijata Bosne i Hercegovine. Svetu misu na Bobovcu predvodio je vojni biskup u Bosni i Hercegovini mons. dr. Tomo Vukšić u zajedništvu s vojnim biskupom Republike Hrvatske mons. Jurajem Jezerincem te u zajedništvu tajnika Apostolske nuncijature

u Republici Hrvatskoj koji trenutno zamjenjuje svoga kolegu u BiH mons. Maura Lalliju, delegata Slovenskog vojnog vikarijata fra Vite Muhića, vojnih kapelana iz BiH i Hrvatske te drugih svećenika, dijecezanskih i redovničkih. Okupili su se katolici djelatnici Ministarstva obrane, zapovjednici i vojnici iz raznih vojarni na čelu s generalima Antom Jelečom i Ivicom Jerkićem te redarstvenici temeljene, sudske i granične policije. Po prvi put na misi je bila i počasno-zaštitna bojna Republike Hrvatske u svečanoj odori sa stjegovima RH i Vojnog ordinarijata.

22. 10. 2012.

U vojarni "Bosut" u Vinkovcima povodom Dana kapelani "Kraljica sv. Krunice i sv. Ivan Kapistran" održana je sveta misa koju je predvodio generalni vikar Vojnog ordinarijata u RH o. Jakov Mamić uz koncelebraciju svećenika. Misi su nazočili Damir Takač iz PU osječko-baranjske i Fabijan Kapular iz PU vukovarsko-srijemske, te djelatnici Gardijske oklopno mehanizirane brigade predvodeni brigadirom Sinišom Jurković. U sklopu proslave položeni su vijenac i upaljena svjeća kod spomenika poginulim pripadnicima 5. gbr "Sokolovi".

23. 10. 2012.

U sklopu trodnevnog programa "Dani pobjede" kojeg organizira Dubrovačko-neretvanska županija, a kojim se od 22. do 24. listopada obilježila 20. obljetnica oslobođanja hrvatskog juga, misu za sve poginule hrvatske branitelje u dubrovačkoj katedrali predvodio je dubrovački biskup Mate Uzinić. U koncelebraciji je sudjelovao i vojni kapelan don Miljenko Majić. Misa je bila namijenjena za 92 civila, 417 branitelja, 11 pripadnika Narodne zaštite i 3 vatrogasaca koji su izgubili živote tijekom jednogodišnje srpsko-crniogorske agresije na Grad i biskupiju.

25. 10. 2012.

U nacionalnom marijanskom svetištu u Mariji Bistrici održana je misa zahvalnica za sve policijske službenike Ministarstva unutarnjih poslova i Policijske uprave krapinsko-zagorske, a predvodio ju je mons. Zlatko Koren, rektor svetišta, župnik i dekan.

Na misi zahvalnici bili su najviši dužnosnici MUP-a: zamjenik ministra unutarnjih poslova Evelin Tonković, načelnik OKC-a MUP-a Darko Majstorović, načelnik PU krapinsko-zagorske Jakob Bukvić, načelnik PU međimurske Krunoslav Gosarić, načelnik PU varaždinske Darko Jurčec, načelnik PU bjelovarsko-bilogorske Dragutin Vurnek, načelnik PU karlovačke Tomislav Kotić, načelnik PU sisačko-moslavačke Marko Rašić,

načelnik PU koprivničko-križevačke Darko Rep, te Mato Topić i Mario Dokmanić iz Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom. Isto tako, svetoj misi su prisustvovali članovi užeg kolegija, načelnici policijskih postaja, te djelatnici Policijske uprave krapinsko-zagorske i djelatnici Policijske postaje Donja Stubica.

29. 10. 2012.

Vojna kapelacija "Sv. Petar i Pavao" u HRZ i PZO-u u 91. zrakoplovnoj bazi organizirala je predavanje o temi Svi sveti i Dušni dan. Predavanje je održao vojni kapelan o. Viktor Grbeša. Kroz izlaganje djelatnici su saznali o: kliničkoj smrti, životu poslije života - tajni umiranja, što je raj, čistilište i pakao, Dušnom danu, blagdanu Svih svetih i noći vještice.

30. 10. 2012.

Svečanim uvođenjem u službu kapelana za Policijsku upravu ličko-senjsku vlč. Ivana Blaževca započela je djelovati policijska kapelacija "Sveti hrvatski mučenici".

Istoga dana: Na kraju godine jubileja u kojoj je Vojni ordinariat obilježio 15 godina od svog ute-meljenja te 20 godina vojno-redarstvenog hodočašćenja u Mariju Bistrigu i Lourdes, Ordinariat je organizirao zahvalno hodočašće u Svetu Zemlju pod nazivom "Stopama Učitelja" od 23. do 30. listopada.

31. 10. 2012.

Povodom obilježavanja blagdana Svih svetih i Dušnog dana u katedrali sv. Vida u Rijeci služena je sv. misa za pогинule hrvatske branitelje u Domovinskom ratu, pогинule djelatnike Policijske uprave primorsko-goranske te članove njihovih obitelji. Misi je prethodilo polaganje vijenaca, paljenje svijeća i molitva kod spomen-obilježja sv. Mihaela ispred Policijske uprave primorsko-goranske kao i u Aleji pогinulih hrvatskih branitelja na Novom groblju na Drenovu.

U obilježavanju blagdana sudjelovali su djelatnici PU primorsko-goranske na čelu s načelnicom Senkom Šubat, članovi udruga proizašli iz Domovinskog rata kao i članovi njihovih obitelji.

Istoga dana: U sjećanje na sve pогinule branitelje i civilne žrtve iz Domovinskog rata polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod središnjeg križa na groblju sv. Marije Magdalene u Gospicu, obilježen je blagdan Svih svetih. Vijence su položili i svijeće zapalili načelnik Policijske uprave ličko-senjske, izaslanik Glavnog stožera Oružanih snaga RH, voditelj Područnog odsjeka za poslove obrane u Gospicu, predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata, te predstavnici Ličko-senjske županije. Molitvu je predvodio gospočki

policjski kapelan vlč. Ivan Blaževac.

Istoga dana: Uoči blagdana Svih svetih i Dušnog dana u Karlovcu je slavlјena misa zadušnica za pогinule, nestale i preminule branitelje Domovinskog rata. Misu je predvodio vlč. Duje Kurtović iz karlovačke župe Sveta tri kralja, koncelebri-rali su mons. Ferdinand Vražić, dekan karlovački preč. Norbert Ivan Koprivec, vojni kapelani preč. Andrija Markač i vlč. Vlado Mandura, svećeni- ci karlovačkih župa, gvardijan franjevačkog sa-mostana u Karlovcu, fra Franjo Tomašević i vlč. Marko Dujam.

Misnom slavlju nazočili su predstavnici Hrvatske vojske predvođeni načelnikom stožera ZHKoV-a brigadnim generalom Mladenom Fuzulom i načelnikom ureda zapovjednika HKoV-a pukovnikom Draženom Budinskim, zatim Policijske uprave karlovačke s načelnikom Tomislavom Kotićem i suradnicima, te čelnici grada i županije predvođeni gradonačelnikom Jelićem i županom Vučićem sa suradnicima. Misu je pjevanjem pra-tio župni zbor Presvetog Srca Isusova.

Počast pогinulim braniteljima Domovinskog rata iskazana je polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća nakon svete mise, pred središnjim križem na gradskom groblju Jamadol, od strane iza-slanstava MUP-a i MORH-a, zatim Karlovačke županije i Grada Karlovca te udruga proisteklih iz Domovinskog rata. Nakon polaganja molitvu pred križem predvodio je vojni dekan preč. Andrija Markač.

01. 11. 2012.

U sklopu obilježavanja Dana mrtvih o blagdani-ma Svih svetih i Dušnog dana vjernici Policijske uprave zagrebačke, svitim misnim slavlјem u kapeli „Majke Božje Kamenitih vrata“ dostoјno su se prisjetili svih vjernih mrtvih, posebno po-kojnih i nestalih branitelja.

Misu je služio policijski kapelan don Marin Dra-go Kozić. Na misi je nazočio načelnik Goran Bu-rušić s užim kolegijem PU zagrebačke, a nazočili su i predstavnici braniteljskih udruga, Udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja - "Hrvatski Feniks", Udruga roditelja pогinulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba i Udruga udovica pогinulih branitelja Domovinskog rata grada Zagreba.

Nakon mise svi su se uputili u centralnu zgradu Policijske uprave zagrebačke gdje je upriličena komemoracija za pогinule i nestale branitelje ove Policijske uprave. U znak sjećanja načelnik Bu-rušić položio je vijenac ispred spomen-ploče pогinulih i nestalih branitelja. Nakon polaganja vi-jenca počast su odale obitelji i rodbina pогinulih i nestalih branitelja. Završnu molitvu za pогinu-le i nestale policajce izmolio je policijski kapelan.

02. 11. 2012.

Povodom blagdana spomena svih vjernih mrtvih vojni biskup mons. Juraj Jezerinac, u sudiočanstvu vojnih i policijskih kapelana, predvodio je misu zadušnicu za sve poginule i umrle hrvatske branitelje u zavjetnoj crkvi Svetе Mati slobode na Jarunu.

04. 11. 2012.

Tridesetak vjernika Vojne biskupije uz generalnog vikara o. Jakova Mamića i pastoralnog vikara don Josip Stanića krenulo je na nacionalno hodočašće u Rim zahvaliti papi Benediktu XVI. za njegov pohod Hrvatskoj u lipnju 2011. godine, a istodobno bit će to hodočašće Petrovoj Stolici u Godini vjere kako bi vjernici na grobovima sv. Petra i Pavla isповједili i učvrstili vjeru.

05. 11. 2012.

Svake godine 5. studenog 1. gardijska brigada "Tigrovi" slavi svoj dan osnivanja prisjećajući se 1990. godine kada je u Rakitju osnovana Jedinica za posebne zadatke. Svoj 22. rođendan "Tigrovi" su obilježili najprije okupljanjem u Rakitju, polaganjem vijenaca, paljenjem svijeća i molitvom za poginule i nestale suborce. Zatim razgledavanjem objekta "Doma Tigrova" u kojem će se ponovno postaviti spomen-soba za sve pale i nestale, u kojem će udruge proizašle iz Domovinskog rata imati mjesto za okupljanje kao i potrebne uredske prostore.

Drugi dio proslave upriličen je u vojarni "Croatia" kod spomenika svim palim i nestalim "Tigrovima". Uz paljenje svijeća, polaganje vijenaca i prigodne govore pomolili su se i uputili zavjetnoj Crkvi Svetе Mati slobode na Jarun gdje je svetu misu predvodio vojni biskup Juraj Jezerinac. Propovijedao je vlč. Vladislav Mandura, a koncelebrirao je i don Milenko Majić, vojni kapelan iz Petrinje.

Na kraju sv. mise uručene su monografije "Tigrova" obiteljima poginulih i nestalih. Mons. Jezerinac i vlč. Mandura dobili su spomenice od "svojih" "Tigrova".

Istoga dana: U crkvi sv. Franje u Imotskom fra Joško Kodžoman, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, služio je misu zadušnicu za fra Stipu Čirka koji je preminuo u Kölnu u nedjelju 28. listopada, u 49. godini života, 24. redovništva i 21. svećeništva. fra Stipe je od 1992. do 2008. vršio u Sinju službu vojnog kapelana.

06. 11. 2012.

Proslava obljetnice 1. mb "Tigrovi" nastavljena je svečanim postrojavanjem pripadnika postrojbe u petrinjskoj vojarni "Pukovnik Predrag Matanović". Zapovjednik bojnik Romeo Horvat koji je

i sam ratni veteran 1. gardijske brigade "Tigrovi" pred postrojenim pripadnicima "oživio je" 5. studenoga 1990. kada je u bazi Rakitje nadomak Zagreba osnovana postrojba za posebne namjene Ministarstva unutarnjih poslova.

Postrojenim pripadnicima 1. mb "Tigrovi" u ime zapovjednika Hrvatske kopnene vojske general bojnika Dragutina Repinca dan postrojbe čestito je načelnik stožera Gardijske motorizirane brigade brigadir Tihomir Kundid koji je ujedno istaknutim pripadnicima bojne podijelio pohvale dodijeljene od zapovjednika brigade brigadira Borisa Šerića.

Nakon postrojavanja, u kapelici sv. Ilike Proroka vojni kapelan ove postrojbe don Milenko Majić služio je svetu misu.

Nakon mise u vojarni je za sve pripadnike bojne "Tigrova" zapovjednik Horvat održao povijesni sat o stvaranju, ulozi i značaju 1. gardijske brigade u Domovinskom ratu u sklopu kojega su prikazani filmovi: "Tigrovi 1990.-2010." i "Tigrovi danas".

08. 11. 2012.

U Draganićkim Mrzljakima obilježena je 21. godišnjica pogibije 17 pripadnika 129. brigade ZNG. Na komemoraciji se okupio veliki broj članova obitelji poginulih branitelja, predstavnika udruga iz Domovinskog rata, te brojnu uzvanici, predstavnici Županije i Grada Karlovca, PU karlovačke, Zapovjedništva HKoV-a sa čelnim ljudima, a nazočan je bio i ministar branitelja Predrag Matić. Prije 21 godinu, kako je podsjetio predsjednik Udruge pripadnika 129. brigade Zvonimir Županić, neprijateljski je zrakoplov raketirao barake "Vodoprivrede" upravo u vrijeme ručka i na mjestu usmrtio 17 branitelja, pripadnika 129. brigade. Kod spomen-kapelice Svetog križa podignutoj na mjestu pogibije svetu misu je predvodio vojni dekan i kapelan preč. Andrija Markač u koncelebraciji s draganićkim župnikom vlč. Stjepanom Prugovečkim. Nakon mise brojne su delegacije položile vijence kod spomen-križa pored kapele.

Istoga dana: U vojnoj kapeli administrativnog sjedišta MORH-a i GS OS RH "Croatia" u Zagrebu slavljenja je sveta misa prigodom obilježavanja Dana Vojne kapelanie "Sv. Nikola Tavelić" i proslave 21. obljetnice ustrojavanja Središnje električnog izviđanja. Svetu misno slavlje predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s desetak vojnih i policijskih kapelana. Misno slavlje zdušnim pjevanjem uz glazbenu pratnju uzveličale su časne sestre reda Marijinih sestara od čudotvorne medaljice. Uz djelatnike EI-a misnom slavlju nazočio je i velik broj djelatnika iz drugih ustrojstvenih cjelina MORH-a i GS OS RH smještenih u administrativnom sjedištu "Croatia" i djelatnici MUP-a.

09. 11. 2012.

Proslava sv. Martina, zaštitnika vojne kapelanijske Bojne za specijalna djelovanja, započela je sv. misom u župnoj crkvi sv. Ivana Krstitelja u Delnicama koju je slavio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu vojnih kapelana Karlovačkog vojnog dekanata. Proslava je okupila roditelje i rodbinu 74 poginula pripadnika specijalnih postrojbi iz kojih je izrasla Bojna za specijalna djelovanja, a njima su se pridružili djelatnici BSD-a, djelatnici PU primorsko-goranske, županijske udruge proizašle iz Domovinskog rata te nositelji lokalnih i civilnih odgovornosti.

Nakon mise sudionici su pred spomen-sobom podno križa položili vijence i upalili svijeće. Prije biskupove molitve p. Mirko Vukoja je u ime svih prisutnih izrekao zahvalnost onima koji su se pobrinuli da ovo spomen-mjesto bude dostoјno okupljalište svih onih koji čuvaju cijenu slobode od zaborava.

Istoga dana: Obilježena je 20. obljetnica osnutka slavne 9. gardijske brigade "Vukova" koja je sudjelovala u obrani Like i cjelokupnog teritorija Republike Hrvatske. Svečanost je započela odašvanjem počasti poginulim hrvatskim braniteljima polaganjem vjenaca i paljenjem svijeća kod središnjeg križa na gradskom groblju sv. Marije Magdalene, zatim kod spomenika poginulim braniteljima i žrtvama rata na Trgu Alojzija Stepinca, te ispred spomen-obilježja u vojarni "Eugen Kvaternik". U katedrali Navještenja Blažene Djevice Marije služena je sveta misa zadušnica. Misu je predvodio vlč. Stipe Zeba uz koncelebraciju gospičkog župnika mons. Mile Čančara i kapelana PU ličko-senjske vlč. Ivana Blaževca.

Veterani 9. gardijske brigade okupili su se na gradskom stadionu Balinovac, i formirani u ešalone uputili su se do vojarne "Eugen Kvaternik" gdje su se svečano postrojili zajedno s pripadnicima 1. bojne motorizirane gardijske brigade. Na svečanosti su uz mnogobrojne uzvanike prisustvovali izaslanik predsjednika RH i načelnik GS OS RH general pukovnik Drago Lovrić, pomoćnica ministra branitelja Nevenka Benić, saborski zastupnik dr. Darko Milinović, župan ličko-senjski Milan Jurković, gradonačelnik Grada Gospića Milan Kolić, predsjednik Udruge ratnih veterana 9. gardijske brigade "Vukovi" Milan Franić i mnogi drugi. Načelnik GS OS RH general pukovnik Drago Lovrić 9. gardijskoj brigadi "Vukovi" uručio je Povelju predsjednika Republike Hrvatske za iznimian doprinos postrojbe i njezinih pripadnika u Domovinskem ratu. Također su dodijeljene i spomen plakete obiteljima poginulih i umrlih pripadnika "Vukova".

10. 11. 2012.

Uoči skorog izricanja pravomoćne presude Haš-

kog suda (16. 11. 2012.) generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču, Koordinacija braniteljskih udruga Grada Zagreba održala je u Zagrebu tribinu "Dižemo glas do neba – oslobođite hrvatske generale". Branitelji su generale Markača i Gotovinu proglašili junacima Domovinskog rata, i od Sabora RH zatražili da dopuni Deklaraciju o Domovinskom ratu, kako bi osigurao njezinu ne-povrijedivost nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju. Operacijom "Oluja" Hrvatska je oslobođila svoja okupirana područja, ali i bihaćku enklavu, a prvostupansku presudu generalima sudionici tribine nazvali su sramotnom.

Na tribini je govorio i sisački biskup Vlado Košić, koji je naglasio da su kršćani i svi dobri ljudi dužni dići glas protiv nepravde koja se nanosi ne samo generalima, nego i čitavoj Hrvatskoj.

Na tribini je sudjelovao predsjednik Hrvatskoga žrtvoslovog društva dr. Zvonimir Šeparović koji je istaknuo da je Haški sud utemeljen i radi kao politički sud, zbog čega je vukovarsku trojku kaznio simbolično, a hrvatskim generalima dosudio dugogodišnje zatvorske kazne.

Predsjednik Udruge specijalne policije Josip Klem pozvao je građane da se u četvrtak 15. studenog pridruže braniteljima u zagrebačkoj katedrali i sudjeluju na svetoj misi i cjelonoćnom bđenju i molitvi za generale.

Na tribini su uz predstavnike braniteljskih i domoljubnih udruga, govornika, mnogobrojnih branitelja, zagrebačkog gradonačelnika i građana, nazočili vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac te vojni kapelani fra Marko Medo i don Milenko Majić. Petrinjski vojni kapelan Milenko Majić na početku tribine predvodio je molitvu.

13. 11. 2012.

U Policijskoj akademiji u Policijskoj kapelaniji „Sv. Mihovil“ u Zagrebu održan je prvi sastanak Policijskog dekanata Vojne biskupije. Sastanku je predsjedao dekan p. Stjepan Harjač, DI.

Uz kapelane na sastanku je sudjelovao Josip Zagorščak, načelnik MUP-ova Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom te svi pomoćnici kapelana. Po utvrđenom dnevnom redu, najprije su se svi nazočni ukratko predstavili. Nakon predstavljanja, razgovaralo se o planovima, idejama i materijalima za Godinu vjere. Dekan i načelnik potom su upoznali sve nazočne o ustroju Ministarstva i "mjestu" kapelana unutar ministarstva i Vojnog ordinarijata.

Na upražnjeno mjesto člana Prezbiterorskog vijeća Vojnog ordinarijata, umjesto don Stjepana Lončara, izabran je fra Frano Musić, policijski kapelan u Policijskoj kapelaniji „Sv. Mihovil“.

Istoga dana: Povodom čitanja drugostupanske presude zatočenim hrvatskim generalima Anti

Gotovini i Mladenu Markaču 16. studenog u Den Haagu braniteljske udruge proistekle iz Domovinskog rata pozvale su građane na okupljanje na svetim misama u svim hrvatskim gradovima, BiH i dijaspori. Koncelebrirana misa održana je u prepunoj varaždinskoj katedrali, a služili su je vlč. Ivica Horvat - župnik u Beletincu i policijski kapelan i vlč. Blaž Horvat - rektor katedrale.

16. 11. 2012.

Povodom oslobođajuće presude generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodio je misu zahvalnicu i misu za Domovinu u zagrebačkoj katedrali. Oslobođeni generali su se s Trga bana Jelačića uputili prema katedrali ispred koje su ih dočekali kardinal Bozanić i pomoći biskupi Ivan Šaško i Mijo Gorski, te vojni biskup Juraj Jezerinac, a potom su svečano ušli u prvostolnicu. U koncelebraciji je bio i vojni biskup u BiH Tomo Vukšić, generalni vikar Vojnog ordinarijata u RH o. Jakov Mamić, te stotinjak svećenika.

Istoga dana: Nakon slušanja oslobođajuće presude hrvatskim herojima generalu Anti Gotovini i generalu Mladenu Markaču, a netom uoči Dana obilježavanja žrtve Grada Vukovara i Škabrnje u Vojno-obavještajnoj bojni HKoV u Ogulinu slavljenja je sveta misa. Misno slavlje predvodio je fra Marijan Jelušić, vojni kapelan VK "Sv. Petar i Pavao apostoli" u VOB HKoV. Na slavlju zahvaljivo se Bogu na oslobođajućoj presudi za generale, istom i na njihovoj podnesenoj žrtvi za Hrvatsku, ali i na sjećanju na sve branitelje koji su svoj život darovali za slobodnu Hrvatsku. Osobita molitva izrečena je za tragično stradale žrtve Vukovara i Škabrnje, gdje su se dogodili najveći zločini u Europi nakon II. svjetskog rata.

Nakon svetog misnog slavlja djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV na čelu sa svojim zapovjednikom pukovnikom Pericom Turalijom i Opslužništva vojarne sa zapovjednikom natporučnikom Zorkom Rahanom kod spomen-križa upalili su svijeću za sve žrtve Domovinskog rata.

17. 11. 2012.

Klub veterana 148. brigade HV - Zagreb, pod sloganom „I reći ću vam još jednu stvar - zapamtite Vukovar“ organizirao je 17. studenoga tradicionalno paljenje svijeća duž cijele Ulice grada Vukovara. Svijeće su upaljene u spomen na sve poginule branitelje i civile tijekom napada i okupacije Vukovara i Škabrnje prije 21 godinu. U paljenju tisuća svijeća duž 9 kilometara duge Ulice grada Vukovara sudjelovali su branitelji, djeca i građani Zagreba. Ove godine sudjelovali su branitelji iz 30-tak zagrebačkih veteranskih udruga. Na središnjoj komemoraciji na prostoru pored

križanja Vukovarske i Ulice Hrvatske bratske zajednice zapaljeni su lampioni i njima napisano ime Vukovara i križ s velikom svijećom u sredini. Lampione su zapalila djeca Osnovne škole Brezovica, a veliku svijeću zagrebački branitelj Vukovara i stradalnik Damir Jašarević.

Velika svijeća zapaljena je vukovarskim svjetlom mira koju su iz Vukovara, iz crkve sv. Filipa i Jakova donijeli branitelji motoristi. Prije paljenja pronijeli su ga cijelom dužinom Ulice grada Vukovara. Uz više tisuća branitelja, djece i građana, svijeće su zapalili i zagrebački gradonačelnik Milan Bandić i predsjednik Gradske skupštine Davor Bernardić. Na komemorativnoj svečanosti predsjednik Kluba veterana 148. brigade HV Boris Vukadinović rekao je da nikad nećemo zaboraviti bitku za Vukovar, te da je Vukovar simbol Domovinskog rata te simbol žrtve u Domovinskom ratu. Naglasio je kako je borba za Vukovar jedan od temelja Hrvatske.

U ime vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca molitvu je predvodio vojni kapelan Počasno zaštitne bojne i dekan Zagrebačkog vojnog dekanata Vojnog ordinarijata p. Zdravko Barić.

18. 11. 2012.

Na 21. obljetnicu stradanja Škabrnje misno slavlje u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Škabrnji predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Nazivajući spomen na stradanje Škabrnje i Vukovara manifestacijama jedinstva i vjere, kad su Hrvati jedno srce i jedna duša, nadbiskup je rekao da ne želimo tragediju naše domovine iz vremena brutalne agresije svesti samo na ta dva mesta. Škabrnja i Vukovar su simbol stradanja i bolni podsjetnik žrtava koje su pale za slobodu Hrvatske.

U Škabrnji su se okupili članovi brojnih braniteljskih i civilnih udruga iz cijele Hrvatske, brigade vojske, policije i mornarice s hrvatskim kontra-admiralom Antom Urlićem. Izaslanik hrvatskog predsjednika i premijera ministar obrane Ante Kotromanović na komemorativnom skupu nakon mise rekao je da su branitelji Škabrnje gororuki išli na tenkove, no dolaskom Gotovine u Zborno područje Split nije se dugo čekalo na Mašlenicu i Oluju. Naglasio je da od Gotovine nikad nisu dobili zapovijed 'Uništi, sruši, zapali', smatrajući da će odgovarati i izvršitelji zločina u Škabrnji. Nakon komemoracije uslijedio je molitveni hod od župne crkve do centralnog križa i spomen-obilježja za poginule u Domovinskom ratu na groblju sv. Luke gdje su brojna izaslanstva iz cijele domovine položila vijence i zapalila svijeće, uz molitvu odrješenja za pokojne.

Istoga dana: Euharistijsko slavlje povodom Dana sjećanja na žrtvu Vukovara na Memorijalnom

groblju u Vukovaru predvodio je apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico. U koncelebraciji su bili đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić, vojni biskup u RH Juraj Jezerinac, požeški biskup Antun Škvorčević, bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak, srijemski biskup Đuro Gašparović, zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski, đakovačko-osječki pomoćni biskup Đuro Hranić, generalni tajnik HBK mons. Enco Rodinis te provincial Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Željko Železnjak.

Uvodeći u euharistijsko slavlje nuncij D'Errico je rekao kako ga u ovoj misi prate dvije misli. Na prvom mjestu žalosno sjećanje na tragediju koju je teško shvatiti, a još teže opravdati. Istodobno pogled se usmjerava prema budućnosti, prema budućnosti i odnosima koje treba izgrađivati u novom političkom i društvenom kontekstu, rekao je, te naglasio kako su danas u Vukovar došli predstavnici najviših političkih i vojnih vlasti, diplomatski zbor i tolike druge javne osobe.

Homiliju je održao biskup Vjekoslav Huzjak. Prije blagoslova, u ime svih vjernika grada Vukovara riječ zahvale izrekao je domaći župnik fra Ivice Jagodić. Misno slavlje pjevanjem su uveličali zborovi vukovarskih župa sv. Filipa i Jakova i sv. Josipa Radnika, te zbor MIR iz Belišća.

19. 11. 2012.

U Vojnoj kapelaniji „Sv. Petar i Pavao“ - HRZ i PZO u kapeli vojarne slavljenja je misa zahvalnica povodom proglašenja nevinima dvojice hrvatskih generala Ante Gotovine i Mladena Markača. Sveti misno slavlje na kojem se je okupio veliki broj vjernika predvodio je vojni kapelan o. Viktor Grbeša.

21. 11. 2012.

Policijska uprava istarska i Policijska kapelana „Sv. Mauro“ u Valbandonu su blagoslovom nove kapelice svečano obilježili Dan kapelani.

24. 11. 2012.

Varaždinski biskup Josip Mrzljak predvodio je euharistijsko slavlje u katedrali Uznesenja BDM u Varaždinu prigodom svečanog obilježavanja 20. obljetnice osnutka 7. gardijske brigade "PUMA" iz Varaždina. S biskupom su slavili generalni vikar mons. Ivan Godina i policijski kapelan vlč. Ivica Horvat. Misi zadušnici za 90 poginulih i preminulih pripadnika 7. gardijske brigade nazočili su mnogobrojni članovi postrojbe koja je dala značajan doprinos obrani domovine Hrvatske i oslobađanju njezinih okupiranih područja. Nazočili su i članovi obitelji poginulih branitelja koji su položili svoj život na ratištima diljem Hrvatske.

28. 11. 2012.

Održana je osma po redu hodnja s polaskom uz Nuštru i ciljem iskazivanja počasti za sve poginule u Domovinskom ratu na Memorijalnom groblju žrtava Domovinskog rata u Vukovaru. U župnoj crkvi Duha Svetoga u Nuštru hodočasnike je pozdravio župnik vlč. Slavko Vranjković, a vojni kapelan GOMBR-e vlč. Alojz Kovaček zamolio je Božji blagoslov za hodočasnike.

Tijekom hoda iskazana je počast poginulim braniteljima paljenjem svjeća na spomen obilježjima u Nuštru, Marincima, Bogdanovcima, na "Kukuruznom putu", spomen-obilježju "Blago Zadro", stratištu "Ovčara", te na Memorijalnom groblju žrtava Domovinskog rata gdje je detalje o žrtvama i obrani grada ispričala Vesna Šarek.

U Pastoralnom centru franjevačkog samostana sv. Bone hodočasnike je pozdravio i ugostio gvardijan fra Gordan Propadalo, te je pogledan kratak dokumentarac o Vukovaru, a u crkvi svetih Filipa i Jakova kapelan Kovaček predvodio je euharistiju.

02. 12. 2012.

Dan u kojem je požeština bila zavijena u crno je kada je jedanaest branitelja: Davor Dragić (22 godine), Jozo Koutni (29), Tade Nikić (32), Branislav Pečić (35), Tomo Perić (22), Damir Pišmiš (25), Tomislav Pranjković (36), Vinko Tomašević (20), Andelko Tule (21), Tomislav Vužić-Mohenski (20) te Ivica Zlomislić (24) - nedaleko od vojne baze na Papuku položilo svoje živote na oltar domovine. Polaganjem vijenaca i paljenjem svjeća počast su im odali članovi obitelji, suborci, prijatelji i rodbina, predstavnici Koordinacije udruga proisteklih iz Domovinskog rata, Udruge roditelja poginulih hrvatskih branitelja, Udruge udovica i djece poginulih hrvatskih branitelja, izaslanik načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga RH general pukovnika Drage Lovrića i zapovjednik vojarne 123. brigade pukovnik Ivica Pejaković, izaslanik ministra branitelja Marko Matanović, izaslanstvo pukovnije veze Karlovac, PU požeško-slavonske, Grada Požege, državne uprave i drugi. Molitvu za poginule predvodio je Mario Sanić, župnik veličke župe.

04. 12. 2012.

Policijska kapelana „Sv. Mihael arkanđeo“ u Policijskoj akademiji započela je sa svetim misama zornicama.

Istoga dana: Misnim slavlјem koje je u kapeli Policijske akademije u Zagrebu predvodio vojni biskup Juraj Jezerinac započela je Godina vjere u Vojnoj biskupiji. U koncelebraciji su bili generalni vikar o. Jakov Mamić i pastoralni vikar don Josip Stanić te vojni i policijski kapelani.

PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA

Sv. Matej - Dan kapelanje Bjelovar, 21. rujan 2012.

Poštovani i dragi prijatelji! Vama je poznato da sve što je Isus propovijedao i činio, da je zapisano u Evandželu. Evandželje znači radosna vijest. A ta se radosna vijest sastoji u tome da je sam Bog postao čovjekom, a to je Isus Krist naš Spasitelj i Otkupitelj koji je umro za nas na križu, radi nas i radi našega spasenja.

Evandžela su napisala četvorica evandželista a to su: sv. Ivan, sv. Marko, sv. Luka i zaštitnik vaše kapelanje sv. Matej. Svaki od evandželista nastojao je dati svoju sliku o Isusu Kristu tako da svi oni međusobno nadopunjavaju. Svima im je zajedničko da dokažu da je Isus Sin Božji. U zaključku svoje knjige sv. Ivan evandželist je zapisao: "Isus je pred svojim učenicima učinio i mnoga druga znamenja koja nisu zapisana u ovoj knjizi. A ova su zapisana da vjerujete: Isus je Krist, Sin Božji, i da vjerujući imate život u imenu njegovu" (Iv 20, 20-21).

Sv. Matej vjerno prenosi sve što je primio od prve Crkve o Isusu Kristu i kršćanskem životu. U isto vrijeme nastoji oblikovati svoju zajednicu. Cilj mu je ohrabriti vjernike da ustraju u vjeri, potaknuti ljude dobre volje da prihvate Isusa Krista, braniti vjeru od onih koji je napadaju. Da bi u tome uspio Matej nastoji zapisati sve što bi u tom pravcu pomoglo ostvarenju njegove želje.

On opisuje Isusovo djetinjstvo, Isusov proglaš o kraljevstvu Božjem, propovijedanje kraljevstva Božjega. Govori o naravi kraljevstva Božjega, o njegovim početcima i širenu. Opisuje osnutak Crkve, pozivajući ljude da krštenjem uđu u Kristovu Crkvu. Na kraju piše o muci, smrti i uskrsnuću Isusovom.

Kod Mateja su veoma prisutne dvije važne teme: Isus Krist koji je predstavljen kao onaj koji je među nama Emanuel što znači "S nama Bog", kojemu je dana sva vlast na nebu i na zemlji. Druga važna tema je o kraljevstvu Božjem, koje je ponuđeno svakom čovjeku. Isus Krist nam je, dakle, donio radosnu vijest o Ocu svome nebeskom, poruku što nam je činiti da bismo postigli vječni život. "A riječ koju slušate nije moja, nego Oca koji mene posla" (Iv 14, 24), poručuje Isus. Upravo je ta Božja riječ promijenila svijet, posebno Europu. Neosporiva je povijesna uloga kršćanske vjere u tome što je dala život Evropi,

tako da se može reći da Europa nije samo kontinent koji se potpuno može izreći zemljopisnim pojmovima, naprotiv, ona je kulturni i povijesni pojam (Ratzinger: Europa, str. 11), koju je oblikovalo Evandželje.

Evandželist Matej prije nego što je postao Isusovim učenikom, bio je carinikom u gradu Kafarnaumu. Pripadao je staležu koji je kod Židova bio veoma omražen, a to su carinici i poreznici. Oni su ubirali porez za rimsку vlast. Neki su se i obogatili ubirući porez. Stoga ih je tadašnje društvo smatralo odmetnicima, neprijateljima zbog zlorabe položaja. Bio je materijalno osiguran, čak i bogat i veoma utjecajan. I čovjek se pita kako to da je Matej uza svu materijalnu sigurnost pošao za Isusom Kristom, koji je k tome još i siromašan? Slično su učinili i apostoli kao na primjer Petar i Andrija i drugi. Kakav je to magničan pogled imao Isus? Što je Isus video u Matejevim očima dok je prolazio mimo carinarnice?

Isus je znao da je Matej pored svega bogatstva prazan u duši, da mu nešto nedostaje. Isus ima za takve srca. Stoga ga poziva k sebi. U znak zahvalnosti Matej je pozvao u svoju kuću sve rubne ljude da im pokaže tko je Isus koji oduzima grijehu svijeta. S Isusom su bili i njegovi učenici. Vidjevši ih, farizeji su prigovorili: „Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grešnicima?“ (Mt 9, 9). Isus je čuo taj njihov govor pa im je odgovorio: „Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima“ (Mt 9, 12). Vjerujem da ga se više nisu usudili pitati. Sv. Matej želi poručiti svojim sunarodnjacima da su na krivom putu svi oni koji ne vjeruju u Isusa Krista kao Sina Božjega. Tako svojom nevjerom zatvaraju put prema spasenju.

Što nam sve ovo govori? Nalazimo se u okruženju koje nije skljono kršćanskim vrijednostima, štoviše, nastoji ih se, ako ne poništiti, onda svakako umanjiti. Stoga je Matejeva poruka veoma suvremena kako bismo znali obrazložiti svoju vjeru i po njoj živjeti i tako pridonijeli izlječenju sadašnjeg društva. Stoga je veoma važno obnoviti svoju vjeru u Boga Isusa Krista. Na tome je posebno inzistirao evandželist, pozivajući ljude na obraćenje, uvjeren da nije nitko od toga isključen, da je svatko bolestan, netko više a netko manje, da ne treba zdravim liječnika nego bolesnima (usp. Mt 9, 12)

Dragi prijatelji! Bog ne traži od nas da napustimo svoje zvanje, nego da ga još više osmislimo, da mu se još više posvetimo. To posebno vrijedi za hrvatskog redarstvenika koji je u službi mira, reda, sigurnosti, u službi svoga naroda.

Služba redarstvenika je veoma osjetljiva. On radi s ljudima. Svaki je čovjek jedinstven. Da bi vaš rad bio što plodonosniji, kao i rad svakoga od nas, apostol Pavao u 1. čitanju daje nam posebne upute kada kaže "da žive dostoјno svoj poziv". Svakome od ljudi dana je posebna služba koja služi izgradnji zajednice, u službi Crkve.

Pavao podsjeća Efežane da postoji opasnost podjele među njima. Stoga i započinje snažnom zakletvom: "Zaklinjem vas ja, sužanju u Gospodinu: sa svom poniznošću i blagošću, sa strpljivošću živite dostoјno poziva kojim ste pozvani. Podnosite jedni druge u ljubavi: trudite se sačuvati jedinstvo Duha svezom mira" (Ef 4, 1-2). Temelj našega jedinstva je Isus Krist. Mi smo krštenjem postali jedno s njime i međusobno. Mi

smo jedno tijelo s njime. On je glava a mi smo udovi. Temelj, poveznica, koja nas ujedinjuje jest Duh Sveti.

Pavao nabraja neke službe u Crkvi kao što su: proroci, apostoli, pastiri, učitelji koji služe na izgrađivanju tijela Kristova, dok svi ne prislijemo do jedinstva. Stoga je i vaše zvanje, zvanje policajca, u službi našega naroda. Policajac je čovjek reda. Da bi mogao stvarati odnosno održavati red, mora i sam u sebi njegovati red. Policajac je čovjek mira. Da bi bio graditelj mira, mora u sebi njegovati mir. Na vjerniku policajcu leži još veća odgovornost zbog toga što je svojim krštenjem uključen u Isusa Krista. On se u svom zvanju najviše i posvećuje.

Slaveći danas Dan kapelanje, želimo si još više dozvati u svijest svoje zvanje koje je časno i odgovorno pred Bogom i pred ljudima. Svim pokojnim policajcima koji su nesebično služili u svom zvanju svome narodu, osobito poginulima u Domovinskom ratu, želimo pokoj vječni. Amen

Proslava Dana policije Zagreb, 29. rujan 2012.

Čovjek sve više nastoji ući u tajnu svemira, pitajući se postoje li neka druga bića na planetima. Do sada nije uspio pronaći sebi jedno takvo slično biće. Živi još uvijek u nadi. No, postoji vrlo obrazloženo znanstveno mišljenje da život izvan zemlje nije vjerojatan (Ratzinger: "Bog i svijet", str. 101.), barem ne ljudski. Jedno je sigurno: Bog je ozbiljno shvatio čovjeka na ovoj zemlji, postao je i sam čovjekom u osobi Isusa Krista i vezao se zauvijek za ovu zemlju i za čovjeka.

Postoje zle sile koje su stvarne, tako da se čovjek često pita: Odakle zlo i odakle mu takva razorna snaga, gotovo nesavladiva, uza sva nastojanja da ga se sprijeći? Iskustvo zla vama je kao redarstvenicima najbolje poznato. Zato ste tu kako bi mogli održati red u društvu. Neki su mislioci bili toliko impresionirani razornom snagom zla u svijetu da su tvrdili da postoji zao i dobri Bog.

Biblija u odnosu na ta i slična tumačenja govori da je Bog savršeno dobar i svet, da izvorište zla nije u Bogu nego u čovjekovom srcu, koji je obdaren razumom i slobodnom voljom. Čovjek je bio kruna Božjeg stvaranja. O čovjeku ovisi hoće li se opredijeliti za dobro ili za зло. Sloboda može naći svoj veliki stvaralački prostor na području dobra. To nam posebno potvrđuju sveci. Netko je rekao za papu Ivana Pavla II: "Ja nisam

vjernik, ali smo njegovom smrću puno izgubili".

S tim u vezi postavlja se pitanje zla u svijetu? Sv. Ivan evanđelist, autor Knjige Otkrivenja, nastoji odgovoriti na to i druga slična pitanja. Početak zla Ivan vidi u samom nebu.

Bog je stvorio slobodna duhovna bića koja se zovu anđeli, obdareni razumom i slobodnom voljom. Papa Grgur Veliki kaže da se riječ anđeli upotrebljava samo za službu, a ne za narav, jer oni su anđeli samo onda kada se preko njih nešto najavljuje. Oni koji javljaju neznatnije stvari zovu se anđeli, a oni koji najavljaju što je veoma važno, zovu se arkandeli. Među arkandele spadaju sv. Mihovil, sv. Gabrijel koji je navijestio Mariji da će roditi Spasitelja svijeta, i sv. Rafael.

Lucifer je, čije ime znači Svjetlonoša, podlegao napasti oholosti, pretvorivši se u najvećeg Božjeg neprijatelja, želeći biti kao Bog. I tako se našao, zajedno sa svojim sljedbenicima u stanju pakla.

Sv. Ivan opisuje Luciferovu pobunu riječima: "Nasta rat na nebu. Mihovil i njegovi anđeli zarate se sa Zmajem. Zmaj uđe u rat, i anđeli njegovi, ali ne nadvlada. Zbačen je Zmaj veliki, staru Zmiju imenom Đavao" (Otk 12, 7-9). Mihael, čije ime znači „Tko je kao Bog“ stao je u obranu Božju. Pobuna, koja je nastala na nebu, prešla je kasnije na čovjeka na zemlju.

Prva žrtva Sotone na zemlji bili su praroditelji Adam i Eva. Sotona im se približio s ponudom da će biti kao bogovi, ukoliko ga poslušaju. I umjesto da su poslušali Boga, oni su radije poslušali Sotonu. To su učinili svjesno i u punoj slobodi i tako počinili grijeh. Grijeh je svojevoljni prekršaj Božjeg zakona. Grijeh koji su počinili praroditelji zove se istočni grijeh, jer iz njega proistjeću sva druga zla na svijetu. Dakle, u tom prvom grijehu, nalazi se izvor svih drugih grijeha.

Iako je Sotona poražen Isusovom smrću na križu, posljedice grijeha su i dalje ostale, s razlikom što Sotona nema više one snage koju je imao prije. Da bi se moglo nastaviti spašavanje čovjeka, Isus je okupio oko sebe svoje učenike i osnovao Crkvu, koja će biti njegov vidljivi znak njegove nevidljive prisutnosti među nama i imati istu ulogu koju je on imao, a to je spasenje čovjeka.

Današnje evanđelje opisuje kako Isus poziva svoje učenike. Kad je Isus naumio poći u Galileju, susreo se s Filipom koji je prepoznao u Isusu Božjega Sina. Stoga i veli Natanaelu: "Našli smo onoga o kome je pisao Mojsije u zakonu", a to znači Spasitelja svijeta koji će spasiti čovjeka od njegovih grijeha. Od tada se vjernik ne treba bojati Sotone, ukoliko živi u zajedništvu s Bogom, Isusom Kristom. Isus je obdario čovjeka svim sredstvima kako bi se mogao oduprijeti Sotoni.

U tom smislu apostol Pavao poziva na duhovni rat: "Obucite se u svu opremu Božju da

se mognete oduprijeti lukavstvima đavolskim". Pavao se služi slikama, koristeći vojnu opremu tadašnjeg vojnika koji se nalazi u punoj ratnoj spremi.

Tadašnji rimski vojnik trebao je opasati bedra, i noge. Za obranu treba uzeti: oklop, štit i kacigu; od obrambenog oružja treba uzeti samo mač.

Pavao tumači pojedinačno ove znakove. Bedra trebaju biti opasana istinom, oklop znači biti pravedan, potpasati noge znači biti spreman na navještaj evanđelja mira, štit znači vjera, mač je riječ Božja. I završava kao posljedne duhovne oružje, a to je molitva. Na kraju moli kršćane, očito svjestan značenja molitve, da se mole za njega kako bi mogao navijestiti svima Evanđelje.

Petar slično govori: "Bdijte! Protivnik vaš đavao kao ričući lav obilazi tražeći koga da proždre. Oprite mu se stameni u vjeri!" (1 Pt 5, 8).

Dragi prijatelji, braćo i sestre! Izbor sv. Mihovila za zaštitnika hrvatske policije obvezuje nas da ne zastanemo samo na tom vanjskom činu i vanjskom obilježju, nego da u sebi nosimo duh sv. Mihovila, da u svom svakodnevnom životu koristimo "duhovno oružje", o kojem govori apostol Pavao, a to znači da nam je u borbi protiv zla i izgradnje naše osobnosti, ljudske i kršćanske, potrebna Riječ Božja, povjerenje u Boga, pravednost - a to znači vršenje Božjih zapovijedi prema Bogu i čovjeku, povjerenje u Boga i na kraju molitva.

Nitko ne može zanijekati činjenicu da čovjek može biti dobar i zao. Nitko ne može zanijekati činjenicu da je čovjek duboko ranjen u svojim mogućnostima. Ima razum koji bi trebao biti siguran instrument istine a ipak tako lako podlježe zabludi i laži. Ima slobodnu volju, dakle, moć slobodne odluke. Može birati između dobra i zla, a ipak se veoma lako prikloni zlu.

Ima srce koje bi trebalo biti dobro i plemenito, koje ljubi Boga i ljude, a ipak to srce može biti puno mržnje. Ima savjest koja bi trebala biti svjetlo u našim odlukama i točno ocijeniti što je dobro a što zlo. S druge strane savjest može biti silno slijepa, gotovo umrtvljena.

Ranjenom čovjeku potreban je liječnik. Treba ga osloboediti od okova zla. "Ljudima je nemoguće, ali Bogu je sve moguće" (Mt 19, 26), poručuje Isus. A sv. Luka evanđelist, koji je bio po profesiji liječnik, citira Isusove riječi koje je uputio farizejima i pismoznancima: "Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima. Nisam došao zvati pravedne, nego grešnike na obraćenje" (Lk 5, 32).

Apostol Pavao kaže: "Nalazim dakle ovaj zakon: kad bih htio činiti dobro, nameće mi se zlo... Jadan li sam ja čovjek! Tko će me istrgnuti iz ovog tijela smrtonosnoga?" I odgovara: "Hvala Bogu po Isusu Kristu Gospodinu našem" (usp. Rim 7, 21-24).

Vojni ordinariat u RH ima ulogu ponuditi Evanđelje koje nam je donio Isus Krist i sakramente kao trajne znakove Isusove prisutnosti po kojima nas sam Bog liječi, oslobođa i pomaže da u nama raste božanski život koji nam je zaslužio Isus Krist. U tom smislu naveliko nam pomažu duhovne vježbe, kako za pojedince tako i za bračne parove, koji u njima otkrivaju često zakopano blago

vjere, kao veliko otkriće za njihov osobni i obiteljski život. Pa vam ih toplo preporučam. Molite se u svom osobnom životu, posebno u obitelji. Sv. misa neka vam bude središte vašega života. Vjerujte mi, uspjet ćete se othrvati zlu. To nam je potvrđio ovih dana i Nick Vujičić, moderni propovjednik koji obilazi kontinentale i prenosi svoje iskustvo vjere. Njega ste imali prilike gledati na TV i o njemu čitati. Mnogi

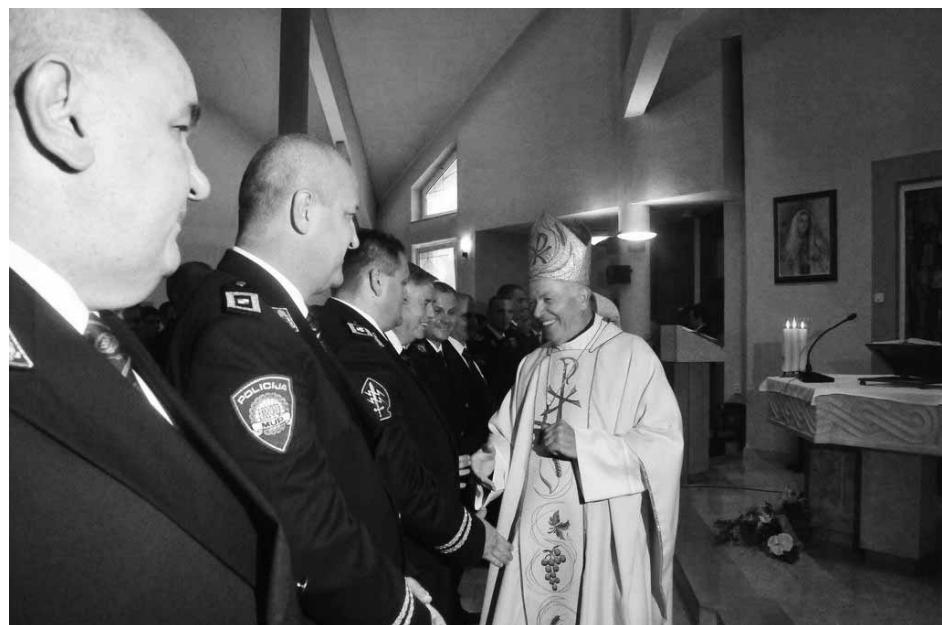
su mu liječnici rekli da nikada neće hodati, jer nema nogu ni ruku, "a ja evo hodam". Proživljavao je neko vrijeme krizu, posebno u danima mladosti, kad su ga ismijavali u školi. Govorili su mu da nikada neće moći zagrliti svoje, ni dječu. Sve ga je toliko razočaralo da je odlučio utočiti se u kadi. Kaže da ga je spasila ljubav prema roditeljima. Znao je da bi oni umrli od tuge da mu se nešto tako dogodi, ali ga je od smrti spasila i ljubav prema Bogu.

Obraćajući se mladima, rekao je nedavno u Zagrebu: "Znam da ste zabrinuti za svoju budućnost, ali slava i bogatstvo ne donose sreću... Život ima smisla samo s vjerom u Boga. Čovjek se nikada ne smije predati i treba dati sve od sebe. Premda Bog ne odgovara baš na sve naše molitve, oprašta nam sve grijeha, liječi nas, upotpunjuje nas i daje nam svu snagu koja nam je potrebna dan za danom" (Večernji list, 24. rujna 2012.).

Izabirući sv. Mihaela za zaštitnika policije, značilo je odabrati životni program. To je izbor koji ima svoju želju i dinamiku: svakog dana biti bolji. I nikakve drakonske mjere neće moći promijeniti čovjeka bez njegove unutarnje duboke promjene koja se događa u srcu. Stoga nam je potrebna svakodnevna molitva, povjerenje u Boga, evanđelje, istina, kako kaže apostol Pavao, prije svega molitva Duhu Svetom da nas nadahne što nam je činiti.

Parafrazirajući riječi evanđelja želim da se nad svakim od vas ispunji riječ Isusova: Evo istinitog hrvatskog policajca i policajke u kojima nema prijevare.

Još jednom svima čestitam Dan policije i Dan kapelanije. Sv. Mihovil neka vam bude nadahnuće i zagovornikom kako biste se mogli oduprijeti zlu koje dolazi iz srca i izvana. Amen

Sveti Anđeli čuvari - Dan kapelanije

Kamensko, 2. listopada 2012.

Katolička crkva uči da su anđeli netjelesna duhovna Božja stvorenja. „Postojanje duhovnih, netjelesnih bića koje Sveto pismo obično naziva anđelima, vjerska je istina. Svjedočanstvo Pisma o tome je jasno kao što je i Predaja jednodušna“ (KKC br. 328), govori Katekizam Katoličke crkve. Anđelima je posvećeno čak 9 brojeva u katekizmu, u kojem čitamo: „Kao čisto duhovni stvorovi anđeli imaju razum i volju: oni su osobna i besmrtna stvorenja. Po savršenstvu nadilaze sva vidljiva stvorenja“ (KKC 162).

Papa Benedikt XVI. kaže: „Postoje sile koje ne možemo vidjeti, a koje su ipak stvarne. Uz-mimo prije svega stvari duha i srca. Ja mogu u očima nekoga čovjeka, u izrazu njegova lica vidjeti nešto od njegove nutrine, ali samo kao od-sjaj. Na isti način prodire nevidljivo kroz materijalne stvari tako da postajemo svjesni i onog što nas pokreće. U svakom slučaju, u silama koje ne možemo vidjeti, ali ih osjećamo, naslućujemo da svijet zadire dublje nego oči i druga tjelesna osjetila. Papa nastavlja da nam Sv. pismo govori, a postoji nekakvo čovjekovo predznanje da nismo jedina duhovna bića. Bog je ispunio svijet drugim duhovnim bićima koja su nam bliska. Ta su bića izraz njegove dobrote i njegove ljubavi. Da li postoje neka tjelesna bića na drugim planetima nije nam poznato. Svakako znamo da postoje anđeli o kojima jasno govori Objava i Crkva.“

Nauk Crkve je da svaki čovjek ima svoga anđela čuvara. Rimski Katekizam Katoličke crkve o tome jasno govori: „Bog nam šalje svoje anđele ne samo prigodice, i u nekim pojedinim slučajevima, nego je on svakome od nas od prvoga početka našega života dao anđela čuvara“.

Anđeli su naši čuvari i vodiči na putu našega života. Đavao se trudi odvratiti čovjeka od dobra i navodi ga na zlo. No, Bog nas nije prepustio na milost i nemilost „otpalom“ anđelu – đavlu – već nam je dao anđela čuvara. Samo je pitanje, hoće li se čovjek opredijeliti u svojoj slobodi za dobro ili zlo, hoće li poslušati anđela ili Sotonu.

Isus u današnjem evanđelju, pozivajući učenike na obraćenje, jasno govori o anđelima čuvarima, kada kaže: „Pazite da ne prezrete ni jednog od ovih najmanjih jer, kažem vam, anđeli njihovi na nebu uvijek gledaju lice Oca mojega, koji je na nebesima“ (Mt 18, 10). Povod ovim Isusovim riječima dali su apostoli, koji su ga, dok je govorio o kraljevstvu Božjem, pitali: „Tko je, dakle, najveći u kraljevstvu nebeskom?“ (Mt 18, 1). Isus im nije odgovorio direktno na to pitanje, jer

ono i nije toliko važno koliko je važna promjena čovjeka, njegovo obraćenje. Obraćenje za Isusa jedno je od najvažnijih. Stoga im kaže: „Zaista, zaista vam kažem, ako se ne obratite i ne postanete kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesko“ (Mt 18, 3). Dao im je za uzor dijete. Značajka je djeteta poniznost. Ono ne teži za položajem, za vlašću, ono je posve ovisno o roditeljima. Trebalu bi biti još veća poniznost čovjeka u odnosu prema Bogu, ali i prema čovjeku. Osjećati se djetetom Božjim, ali i bratom svoga bližnjega.

U Sv. pismu, kako Starog tako i Novog zavjeta, obilujemo mnoštvom primjera koji govore o anđelima. Tako na primjer, u 1. čitanju Knjige Izlaska Bog govori Mojsiju da pred njim šalje svoga anđela da ga čuva i dovede u mjesto koje mu je odredio. „Poštuj ga i slušaj njegov glas. Ne buni se protiv njega jer vam neće oprati prekršaje: Ta moje je ime u njemu“ (Izl 23, 21).

Prigodom navještenja Marijina anđeo dolazi k Mariji i veli joj: „Zdravo Marijo, milosti puna! Gospodin s tobom“. Marija je, čuvši taj pozdrav, bila zbunjena pitajući se kakav bi to bio pozdrav“. No anđeo joj reče: „Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost kod Boga. Evo začet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus (Lk 13, 1).

Prigodom Isusovog rođenja u gradu Betlehemu anđeo poručuje prestrašenim pastirima: „Ne bojte se! Evo, javljam vam blagovijest, veliku radost za sav narod. Danas vam se u gradu Davidovu rodio Spasitelj - Krist Gospodin“ (Lk 2, 10), zapisao je sv. Luka. Dok se Isus molio u Getsemanskom vrtu čuo se glas s neba: „Proslavio sam te i opet ču te proslaviti. Mnoštvo koje je stajalo ondje i slušalo govoraše: „Zagrmljelo je!“. Drugi su govorili: „Anđeo mu je zborio“ (Iv 12, 29), piše sv. Ivan.

U Knjizi Otkrivenja sv. Ivan spominje anđele gdje stoje pred Bogom (usp. Otk 8, 3). Isus opisuje svoj dolazak na kraju vremena riječima: „U one dane, nakon one nevolje, sunce će pomrčati i mjesec neće više svijetliti, a zvijezde će s neba padati i sile će se nebeske pokrenuti. Tada će ugledati Sina Božjega gdje dolazi na oblacima s velikom moću i silom. I razaslat će anđele i sabrat svoje izabranike, s kraja zemlje do na kraj neba“ (usp. Mk 13, 27). „Zaista, zaista kažem vam: gledat ćete otvoreno nebo i anđele Božje gdje uzlaze i silaze nad Sina Čovječjega (Iv 1, 57).

Kada je đavao u pustinji napastovao Isusa i kad je Isus rekao đavlu da se valja više klanjati Bogu i njemu jedinome služiti “tada ga pusti đa-

vao". I gle, anđeli pristupili i služili mu" (Mt 4, 11). Kad je Isus tumačio svršetak svijeta, rekao je: "Izići će anđeli, odijeliti zle od pravednih i baciti ih u peć ognjenu, gdje će biti plač i škrgut zubi" (Mt 13, 49). I nastavlja: "Kad Sin Čovječji dođe u slavi i svi anđeli njegovi s njime, sjest će na prijestolje slave svoje. I sabrat će se pred njim svi narodi, a on će ih jedno od drugih razlučiti kao što pastir razlučuje ovce od jaraca" (Mt 25, 31).

Na Veliki petak Isus je prekorio Petra riječima: "Vrati mač na njegovo mjesto jer svi koji se mača hvataju od mača ginu. Ili zar misliš da ja ne mogu zamoliti Oca svojega i eto umah uza me više od 12 tisuća legija anđela" (Mt 26, 51-53).

Mogli bismo i dalje nabrajati, ali ovo je dosta da se uvjerimo u postojanje anđela koji su glasnici Božji, da je svatko od nas predmet posebne Božje ljubavi. Papa Benedikt XVI. kaže: „Ja sam osobno zahvalan Bogu što vjerujem da postoje anđeli čuvari, ali ipak sam razgovaram s Bogom. Veoma je važno, nastavlja papa, da ga to vjerovanje dovede Bogu, prema kojemu trebamo usmjeriti sve svoje djelovanje (isto: 104).

I život Crkve je veoma protkan anđeoskom prisutnošću. Ožalošćenim ženama, koje su došle na grob, anđeo se javlja i objavljuje veselu vijest Isusovog uskrsnuća. Anđeo budi Petra i izvodi ga iz tamnice.

Liturgijska slavlja posebno spominju anđele. Tako na primjer, molimo u rimskom kanonu

„da ruke svetog anđela tvoga prenesu ovo na tvoj nebeski žrtvenik“. Za vrijeme sprovodnih molitava molimo, recitirajući ili pjevajući: „U raj te poveli anđeli“. Svakako za nas je najmjerođavije Učiteljstvo Crkve, koje govori o postojanju anđela.

Slaveći danas Dan kapelarije, koja je posvećena anđelima čuvarima, želim vam da i vi budećte anđeli čuvari u obitelji i na radnom mjestu.

U vrijeme Domovinskog rata mnogi su se dokazali anđelima, braneći živote bližnjega, među njima ste i vi koji pripadate rodu inženjerije. Vjerujem da ste vidjeli onu dobro poznatu sliku anđela koji vodi dijete preko mosta. Vi ste bili ti anđeli koji ste pomogli prijeći onima, koji su trebali prijeći na drugu stranu obale.

Lijepo je znati da svatko od nas ima svoga anđela čuvara. Takav stav stvorit će u nama pozitivni pristup prema drugoj osobi, posebno vi koji ste obiteljski ljudi. Supruga očekuje od vas da budete anđelom čuvarom obitelji. To očekuje i vaše dijete. To očekuju i ljudi s kojima se svakodnevno družite.

U tom duhu još jednom svima vama čestitam Dan kapelarije, koja je posvećena "Svetim Anđelima čuvarima". Vašem svećeniku velečasnog Vladimira Manduri zahvaljujem na svemu što čini i želim da vam svima bude anđeo čuvar, a i vi njemu. Bit će to onda obostrana radost. Pa i svih nas ostalih. Amen.

Sveti Franjo Asiški - Dan kapelanje

Gospic, 4. listopada 2012.

Postoji duboka povezanost između sv. Franje Asiškoga i Hrvatske, štoviše, višestruka. Ta je povezanost takva da se povijest Crkve i našega naroda teško može zamisliti bez djelovanja njegovih duhovnih sinova franjevaca, čija je prisutnost na našim prostorima nešto manje od osam stoljeća. Sv. Franjo je prvi puta stupio na naše tlo godine 1212., jer ga je nevrijeme, dok je putovao lađom, prisililo da se iskrca na našu obalu.

Tko je bio sv. Franjo? Bio je gradsko dijete, sin trgovca. Imao je bezbrižnu mladost. Uživao je blagodati svoga vremena, privilegiranog, društvenog i socijalnog statusa. Kao mladić sudjelovao je na raznim zabavama. Tomo Čelanski donosi u svom životopisu velike Franjine uspjehe u svijetu. Rado se natjecao s vitezovima, nije se bojao ući u različite viteške borbe. Svojom hrabrošću nadmašio je sve vršnjake. Nastojao je nadmašiti svoje vršnjake sjajem svoga odijela, bojnog oružja, pjevanjem francuskih pjesama. Rado je dijelio svoja dobra s ciljem da se svidi drugima. Svaki njegov potez imao je za cilj pokazati se prvim u društvu, sebe staviti u središte pažnje.

Kad je 1202. izbio rat između Peruđe i Asiza, odlazi u rat i biva zarobljen. Bio je u ropstvu godinu dana, dok ga otac nije otkupio. Bolest koja je uslijedila, bitno je promijenila Franjino shvaćanje života. U takvim okolnostima počeo je razmišljati o jednom drugačijem načinu života. Odlučio je radikalno naslijedovati evanđelje. Imao je razne mogućnosti da odgovori na zahtjeve evanđelja: Mogao je postati svećenik i propovjednik ili se baviti socijalnim i karitativnim radom, posvetiti se bolesnima i patnicima. Mogao je nastaviti živjeti u svojoj obitelji, osnovati obitelj i baviti se trgovачkim poslom. Ukratko, imao je pred sobom mnoštvo mogućnosti, ali sve je to bilo za njega pre malo. Donosi odluku da treba ostvariti Kristov život kako je opisan u evanđelju.

U Oporuci piše kako je došlo do njegovog obraćenja. Odlučujući trenutak bio je susret s gubavcem. "Dok sam bio u grijesima, činilo mi se veoma gorkim gledati gubavce. Nakon susreta s gubavcem sve se se u meni promijenilo". Nije bilo lako prekinuti sa starim načinom života. Njegovo obraćenje nije bilo neko trenutačno oduševljenje nego trajni proces. Nije se zadovoljilo samo vršenjem crkvenih propisa i prakticiranjem pobožnosti, nego je želio više od toga. Stoga se smatra da se rijetko tko u životu toliko približio Isusu Kristu kao Franjo.

Franjo je žarko želio naslijedovati Isusa

Krista, opisana u evanđelju. Stoga se oduševljavao Kristovim čovještvom od rođenja pa sve do smrti. Da bi mogao što više približiti Isusa Krista ljudima, uz navještaj evanđelja, došao je na ideju da napravi božićne jaslice. Zahvaljujući njemu od tada se u božićno vrijeme postavljaju jaslice kako bi nam što vjernije prikazale Isusovo rođenje. Bio je toliko zadubljen u otajstvo muke križa da je znao lutati po šumi i govoriti: "Ljubav nije ljubljena". Iz velike ljubavi prema isusu Kristu naveliko je cijenio dva vida Kristove prisutnosti – u knjigama Evanđelja i u tajni Euharistije.

Pozivao je ljudе na obraćenje, što je bila i glavna tema Isusovog naviještanja. Glavna vodiča i misao sv. Franje bila je: "Bog moj i sve moje". Išao je naviještati Evanđelje u Egipat sultanu. Ljubio je posebno prirodu. I voda i travka, hrast i ptica, vuk, mjesec i sunce svi su mu bili brat i sestra. Zato ga je papa Ivan Pavao II. proglašio zaštitnikom prirode.

Sv. Franjo je živio u vremenu slabljenja vjere. Želio je skrenuti pozornost na obnovu vjerskog života, a nije nema bez povratka Isus Kristu i njegovom Evanđelju, bez vršenja Božjih zapovijedi. Za vrijeme života smatrali su ga pomalo čudnim. On je fascinirao ljudе svojim životom, a u isto vrijeme izgledao je pomalo "čudakom", jer je njegov život odudarao od života ljudi.

Isus se u današnjem evanđelju zahvaljuje svom nebeskom Ocu na daru vjere onih koji su bili u očima svijeta pomalo čudni, a koji su mu povjerivali. I upravo njih poziva na zajedništvo s njime. Mudri i umni ovoga svijeta ne dolaze do vjere, jer su odviše zauzeti svojim brigama, ideologijama, misleći da im Bog nije potreban. Isus je osjetljiv prema patnjama i bijedi ljudi. Zato ih i poziva: "Dođite k meni, svi vi, izmoreni i opterećeni, i ja će vas odmoriti" (Mt 11, 28).

U 1. čitanju apostol Pavao kaže da se ne želi ničim drugim ponositi osim križem Gospodina našega Isusa Krista. Svet je svojim čarima, slavom, koristoljubljem, vlašću, nema za njega nikakve snage otkako je prihvatio Isusa Krista. Pavao nosi na svojim rukama rane, stigme, u znak njegovog posebnog pripadanja Isusu Kristu. Nešto slično dogodilo se i sa sv. Franjom nakon obraćenja. Isus Krist mu je bio sve. Potkraj života imao je stigme, baš kao i sv. Pavao.

Sv. Franjo opisao je svoje obraćenje. U maloj crkvici sv. Damjana, u Asizu, čuo je s raspela Isusove riječi: "Franjo, podi i popravi mi kuću, koja se, kako vidiš, ruši".

Papa Benedikt XVI. u jednoj od svojih povijedi o sv. Franji, osvrnuo se na ovaj događaj. "Tumačeći riječi koje je čuo: "Idi Franjo i popravi kuću moju koja se ruši", te jednostavne riječi Gospodinove kriju u sebi simbolizam. Naime, stanje u Crkvi u to vrijeme bilo je teško. Vjera je u narodu bila poljuljana, ljudi i kler nepoučeni. Crkva je bila iznutra oslabljena što je za sobom povlačilo podijele u Crkvi.

Kada je Krist pozvao Franju da obnovi crkvicu, on ga je u stvari pozvao da obnovi živu Crkvu, sastavljenu od krštenika vjernika. S obnovom Crkve povezan je i san pape Inocenta II., koji u snu gleda kako se bazilika sv. Ivana u Lateranu, nazvana majkom svih Crkava, ruši. Papa gleda jednog malog i beznačajnog redovnika kako svojim plećima podupire crkvu da se ne sruši.

Zanimljivo je spomenuti da nije papa taj koji pomaže da se crkva ne sruši, već jedan mali beznačajni redovnik, kojeg papa prepoznaće u Franji, koji mu je došao u posjet. Papa Inocent II. bio je veliki papa, velike teološke naobrazbe, kao i velike političke moći. Ipak, uza sve te sposobnosti nije on taj koji obnavlja Crkvu, već mali i beznačajni redovnik Franjo kojega je Bog pozvao.

I doista, Franjina odlučnost i potpuna podložnost Crkvi u kontekstu onog vremena i prilika u Crkvi, on je bio pravi sin Crkve, koju je rado nazivao svojom majkom. Kada je stupio na hrvatsko tlo, bilo je to godine 1212., sve se više osnivaju boravišta na našim južnim i sjevernim krajevima.

Mnogi franjevački samostani osnovani su u prvoj polovici 13. stoljeća. Od tada ideal života sv. Franje je blizak našim ljudima tako da na našem području imamo brojne samostane, muške i ženske zajednice. Franjevci su dali divne plodove svetosti vjernosti i mučeništva počevši od sv. Nikole Tavelića, sv. Leopolda Mandića, brojnih primjera blaženika, redovnika, redovnica i svje-

tovnjaka sve do danas te iz velike obitelji franjevačkih zajednica.

Antun Gustav Matoš, pišući o sv. Franji Asiškom kao i njegovoj ucijepljenosti u hrvatski narod, napisao je: "Nema naroda čija bi povijest i sudbina bila tako usko povezana skopčana ma s kojom institucijom kao što je povijest hrvatskoga naroda, kroz više stoljeća, s franjevačkim redom. Slavonija, Dalmacija, a osobito Bosna i Hercegovina, to su zemlje o čijoj prošlosti od četiri do pet stoljeća, nije moguće napisati ni stranice, a da se ne susretneš s franjevcima, kao glavnim čimbenicima i nositeljima glavnih uloga. Narodni ti pastiri ne bijahu mirnjačine i licemjerni bogomoljci odbijeni od svoga plemena već junaci i narodnjači. Znamenitih ljudi među tim redovnicima ima slijaset, pa nema mjesta ni da ih nabrojim: junaci, pjesnici, učenjaci, rodoljubi..."

Slaveći danas sv. Franju Asiškoga vidimo koliko je važna duhovna obnova u kriznim vremenima kao što je ovo naše vrijeme. Slaveći danas sv. Franju Asiškoga, u njemu nalazimo nadahnuće koliko je danas važna vjera u Boga, Isusa Krista, i vjernost njegovom Evanđelju, koje nas je odgajalo od stoljeća sedmog i ostavilo duboki pečat u dušama hrvatskoga čovjeka. Slaveći danas sv. Franju Asiškoga vidimo koliko je važno jedinstvo Crkve i hrvatskoga naroda radeći na miru. To je bila zadaća sv. Franje i naša danas. Slaveći danas sv. Franju Asiškoga nije nam namjera obilježiti samo spomen na njegov život, nego prije svega poticaj da što više upoznamo Isusa Krista i njegovo Evanđelje. Njegova je ruka glasila: "Ja sam učinio svoje, a što vi trebate da učinite, neka vas pouči Krist!". U tim mislima i željama čestitam vam Dan kapelanje i molim Gospodina da vam po zagovoru sv. Franje izmoli žar i ljubav kojom je ovaj Božji miljenik izgarao. Dopustimo da nas u tome pouči Isus Krist. Amen

Jubilarno 20. hodočašće hrvatske vojske i policije

Marija Bistrica, 7. listopada 2012.

Braćo i sestre, znamo sigurno da je briga Crkve za vojниke i policajce na području Republike Hrvatske započela već 1991. godine, početkom agresije na Hrvatsku, kada predsjednik republike dr. Franjo Tuđman (24. rujna 1991.) upućuje zamolbu Predsjedniku BK da bi se pobrinuo za duhovnu skrb branitelja koji su u tim danima kao dragovoljci s krunicom u ruci krenuli na prvu crtu braniti Domovinu. Te godine, 7. listopada, Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije (upravo danas je tome 21 godina) odgovara da su „hrvatski biskupi zaključili da se imenuje ravnateljem dušobrižništva vojnika u Republici Hrvatskoj pomoćni biskup zagrebački mons. Juraj Jezerinac“. Naše saznanje je da je za vrijeme Domovinskog rata (1991.-1995.) oko 160 svećenika uključeno u pastoral branitelja.

Ipak, kako je država postajala sve konzistentnija, a Crkva sve potrebnija hrvatskoj vojsci i policiji, pristupilo se sustavnom rješavanju pastoralne skrbi vojske i policije u Republici Hrvatskoj. Tako, nakon uspješno završenih pregovora između Svetе Stolice i Republike Hrvatske o Ugovoru o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika Oružanih snaga i Redarstvenih službi Republike Hrvatske (1996. godine) te nakon razmjene ratifikacijskih instrumenata 9. travnja 1997. godine u Vatikanu, Sveti Stolica je dekretom Qui successimus Zbora za biskupe od 25. travnja 1997. godine osnovala Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj. Te iste godine (1997.) Bulom „Venerabili fratri“ sveti otac Ivan Pavao II. imenuje prvog „Vojnog biskupa ordinarija za Hrvatsku“. Već slijedeće godine Zbor za biskupe dekretom „Omnium Ecclesiarum sollicitudine“ odobrava Statut Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj. Istodobno je Vojni ordinarijat Zboru za biskupe prikazao Pravilnik o ustrojstvu i dje-lovanju Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj, koji je potpisana u Zagrebu 3. prosinca 1998. godine od predsjednika HBK i ministara MORH-a i MUP-a. A 4. prosinca 1998. godine u Ministarstvu obrane potpisana je dokument Ustroj Vojnog ordinarijata za MORH. Isti takav dokument za MUP potpisana je u Ministarstvu unutarnjih poslova 13. prosinca 1999. godine. Tim dokumentima Vojni ordinarijat u RH ispunio je sve uvjete za svoje osamostaljenje u kabinetima ministara obrane i unutarnjih poslova.

Ovim dokumentima određeno je da Vojnu biskupiju u RH sačinjavaju: a) vojnici i pripadnici redarstvenih službi kao i osobe stalno zaposlene

u oružanim snagama i redarstvenim službama RH; b) članovi njihovih obitelji i svi oni koji s njima žive u istom domu; c) kadeti vojnih škola i redarstvenih službi kao i oni koji obavljaju svoju službu u tim ustanovama; d) svi vjernici koji stalno obavljaju službu koju im je povjerio vojni biskup.

Braćo i sestre, u proteklih 15. godina dje-lovanja Vojnog ordinarijata, bilo je poteškoća, ima ih sada i bit će ih još. Vremena nikome nisu laka, ljudi su izloženi naglim i složenim promjenama, potrebe su nam veće od mogućnosti, volja ne nalazi adekvatnu potporu u mogućnostima. Ali, moramo biti realni. Valja razumjeti vrijeme i njegove zahtjeve. Valja znati da križ nikad nije proklet ako je s ljubavlju prihvaćen. Vojni ordinarijat se trsi da svima navijesti mir, pouzdanje u Boga gospodara povijesti i potrebu odgovornosti svakog djelatnika i naše biskupije u cjelini. Potrebno nam je oživjeti međusobno povjerenje i s njime ući u budućnost koju moramo ponuditi onima kojima smo poslani.

Slaveći 15. godina uspostave Vojne biskupije u Republici Hrvatskoj, slavimo ustvari djela Božja u Crkvi vojne i policijske biskupije, djela koja Bog čini po mojim rukama i rukama mojih suradnika vojnih i policijskih kapelana te njihovih pomoćnika. Slavimo preporod mnogih građanki i građana ove države koji snagom krštenja po evangelizaciji pripadnika Vojnog ordinarijata postadoše članovi Katoličke crkve, okusiše ljetoput Krista prijatelja, otkrivi novost Evandželja i njegovu snagu u svojem životu i životu društva. Slavimo 15. godina izvrsne suradnje sa svim biskupima, svećenicima i župnicima, ministarstvima, zapovjednicima i Vrhovnim zapovjednikom Hrvatske vojske. Riječ je o 15 godina sijanja Riječi, izrastanja Riječi i branja plodova Riječi. Osjećamo duboku potrebu pragnuti koljena pred Bogom tvorcem svega dobra što ga izvodi u dušama naše braće i sestara, ali i zahvalnost odgovornim ljudima za dosadašnju suradnju očekujući da će se ona plodno nastaviti i u budućnosti.

O 10. obljetnici Vojnog ordinarijata 5. lipnja 2007. Predsjednik države u svojoj čestitci napisao: „Imamo iste ciljeve, a svatko od nas ima svoju misiju... Uvjero sam se da je duhovna skrb za hrvatske branitelje katoličke vjere, uz ostalo, znatno pridonosila njihovu humanom postupanju te sastim tim očuvanju pravednog karaktera obrane od agresije. Uvjero sam se da je duhovna skrb nad pripadnicima katoličke vjere koji su u sasta-

vu Oružanih snaga i Ministarstva unutarnjih poslova RH, kao i nad članovima njihovih obitelji, uz ispunjenje vjerskih potreba, velika i u izgradnji etičkih načela koja na prvo mjesto stavljaju ljudski život i opće dobro zajednice... Želim naglasiti da je Vojni ordinariat stekao veliki ugled u međunarodnim okvirima, posebice aktivnim prepoznatljivim sudjelovanjem na međunarodnom vojnem hodočašću u Lourdes, ali i brojnim kontaktima s vojnim ordinarijatima širom svijeta".

Braćo i sestre, drugi veliki razlog naše radoći je jubilej 20. vojno-redarstvenog hodočašćenja u Mariju Bistrigu. Ovdje već 20 godina ranjeni i ožalošćeni nalaze utjehu, zdravi i radosni izriču svoju zahvalnost, neodlučni i smeteni nalaze snagu odlučnog koraka u drugačiji život. Povijest prisutnosti lika Gospe Bistričke ovdje, sinteza je povijesti naroda: ona je najprije ovdje ponosno stajala kao znak nade, potom se „skrila“ u vremenima tuđinskih najeza i rušenja kako bi u svojoj i našoj skrovitosti ostala s nama, da bi se potom ponovno vratila da ovdje bude znakom našeg pouzdanja.

Hrvatski branitelji, živi i mrtvi, znali su za čudotvornu snagu ove svete žene; znali su da je njezina povijest slična svakoj gorkoj povijesti ljudskog života; svjesni su bili da će upravo ona znati sačuvati vrijednosti za koje se gine. Dragi hrvatski vojnici i policajci, hrvatski branitelji, hrvatski vatrogasci, dragi roditelji i supruge, muževi i djeco poginulih branitelja, svi vi ovdje okupljeni vjernici, ne bojte se budućnosti! Oslonite se na izdržljivu povijest svoje Domovine, na vjeru poput Marije, stavite se na službu drugih poput Gospe, njegujte odnos s Bogom i čovjekom na njezin način povjerenja, predanja, radoći i mira.

Ovdje smo već 20 godina. Ona vidi vaše odore, raspoznaje vaša lica, prodire u vaša srca i govori vam: učinite što vam rekne Isus. Ostavi-

te ovdje svoje dileme i vratite se u svoje obitelji, vojarne i postaje kao ljudi koji su danas čuli riječ koja zaslužuje povjerenje, okusili toplu ruku Majke koja život daje i čuva.

Na četvrtom vojno-redarstvenom hodočašću u Mariju Bistrigu (1996.), blagopokojni kardinal Franjo Kuharić u propovijedi je rekao: "Kažu da hrvatski vojnik mora imati hrabro srce kad je u obrani izložen opasnostima. Ali vojnik mora imati i dobro srce. Da bude zaštitnik slaboga, pomoćnik ugroženome, pa bio to i neprijatelj. Zato vojnik s kršćanskim srcem poštuje i zarobljenika. Nikada neće prekoračiti granice obrane da bi činio nasilje... Vaše hodočašće, nastavlja kardinal Kuharić, nije parada, nego svjedočanstvo da u Hrvatskoj vojsci (i policiji) Isus Krist ima svoj prostor, da bi došao u srce vojnika (i policajca), svojom istinom, otkupljenjem i spasenjem. S tim ste motivom danas ovdje, da molite i slušate Božju Riječ i ispitujete svoju savjest, da se vratite u svoje jedinice obnovljeni".

Neka ovo hodočašće bude događaj naše promjene, dan naše radoći, slavlje naše novosti. Ostanimo duboko povezani međusobno molitvom, čuvajmo se podjela, njegujmo vrijednost drugoga, poštujmo prava života i čovjeka, čuvajmo dobro koje je omogućilo našem narodu da opstane. Zahvaljujmo Bogu za sve naše branitelje, molimo za poginule, a optuženim hrvatskim generalima kao i svim braniteljima neka udijeli svoju snagu da izdrže sadašnje teškoće. Molimo za ucviljene i hrabrimo klonule. Sve nam je Bog predao i odgovorni smo za djela njegova. On u nas ima povjerenja, prenesimo taj osjećaj jedni na druge. Ponesimo radost našeg kršćanskog i ljudskog druženja s Marijom u naše obitelji i na radna mjesta. Neka nam ona bude uzor u stvaranju međuljudskih odnosa, ali i pomoći da ih na Isusov način ostvarimo. Amen

Dan Vojno-obavještajne bojne

Ogulin, 12. listopada 2012.

Ulaskom Hrvatske u NATO-savez naša se hrvatska vojska trebala prilagoditi standardima NATO-saveza. Jedan od uvjeta je i dušobrižništvo u vojsci. Među Ugovorima, koji su sklopljeni između Vlade RH i Svetе Stolice, veoma važan je i Ugovor o dušobrižništvu katolika vojno-redarstvenih snaga, kojima su zahvaćeni ne samo aktivni vojnici nego i njihove obitelji.

Vojno-obavještajna bojna HKoV, za razliku od drugih vojnih sastavnica, ima posebno zaduženje: bavi se obavještajnim djelovanjem u svrhu osiguranja vojne sigurnosti i spremnosti, bude li ugrožen hrvatski teritorij. Njezino djelovanje vrši se kroz prikupljanje, obradu i raspodjelu podataka.

Čovjek nije samo tjelesno nego i duhovno biće. Da bi uspio cijelovito osposobiti se i izgraditi kao čovjek i kršćanin, potrebno je svakodnevno "izviđanje" vlastite nutrine. Potrebno mu je svjetlo kojim će moći osvijetliti nutrinu svoga bića, vidjeti ispravni ljudski i vjernički stav, a to je Isus Krist i njegovo evanđelje.

Evanđelist Ivan kaže za Isusa: "Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka dođe na svijet... Onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja" (Iv 1, 9.12). A Isus je za sebe rekao: "Ja sam svjetlost svijeta; tko ide za mnom, neće hoditi u tami, nego će imati svjetlost života" (Iv 8, 12). Isusovo evanđelje je, dakle, svjetlo u našemu životu. Stoga kao vjernici nastojimo dobiti informacije, koje nam daje Isus Krist preko svoga Evanđelja. Njih pak primamo, slušajući Riječ Božju. Da bi nam ono bilo svjetlo na našem životnom putu, moramo prije toga učvrstiti svoju vjeru u Isusa Krista.

Tko je on? Zašto je došao na zemlju, umro i uskrsnuo? Sve su to veoma važna pitanja i želeći dobiti na njih odgovor, kako bismo se još više učvrstili u vjeri i prihvatili evanđelje kao svjetlo na našem životnom putu.

Današnje evanđelje baca svjetlo na osobu Isusa Krista. Isus Krist je došao na svijet, rođivši se od Blažene Djevice Marije, kako bi pobijedio sotona, ubojicu čovjeka od početka, kako ga je nazvao Isus. U Isusovo vrijeme bilo je ljudi, poput farizeja i carinika, koji nisu prihvatali Isusa kao obećanog Mesiju, unatoč njegovih čudesa koja je činio. Isus je takvim sumnjivcima rekao: "Ako meni ne vjerujete djelima vjerujte pa uvidite i upoznajte da je Otac u meni i ja u Ocu" (Iv 10, 38).

Kad je Isus izagnao āavla iz opsjednutog čovjeka, mnogi su mu se divili, a drugi su, po-

put farizeja i carinika, govorili da on izgoni āavle po poglavici āavolskom koji se zove Belzebul. Belzebul je za njih bio božanstvo nekih njihovih idola. Isus im, da ih uvjeri u svoje poslanje i svoje božansko porijeklo, govorí, da ako priznaju da to mogu činiti sinovi farizeja i carinika, kako onda ne priznaju da to može činiti on. "Ali ako ja uistinu izgonim prstom Božjim āavle, zbilja je došlo k vama kraljevstvo Božje (Lk 11, 19-20). Isus se predstavlja kao novi Mojsije, s kojim započinje kraljevstvo Božje.

Što je kraljevstvo Božje? To je novi Božji svijet. Ljubav je njegov temeljni zakon. Kraljevstvo Božje ili kraljevstvo nebesko jedna je od temeljnih središnjih tema Isusovog propovijedanja. Isus ga spominje u svojoj prvoj propovijedi: "Ispuni se vrijeme! Približilo se kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte Evanđelju" (Mk 1,15). Kraljevstvo Božje nije neki politički ili geografski sustav, već odnos između Boga i ljudi te ljudi međusobno. Prema Isusu Kristu ono je već u nama i među nama, ukoliko vršimo Očevu volju, ukoliko se ravnamo prema njegovom Evanđelju. Ispunit će se u punini vremena na kraju povijesti. Ozdravljenje bolesnih znak je, da je došlo kraljevstvo Božje kao pobjeda nad grijhom. Isusov glavni cilj nije bio ozdravljenje tijela, nego ozdravljenje duše od zla i grijeha. Zato je činio čudesa kako bi preko njih došli do spoznaje da je on Sin Božji, povjerovali mu i obratili se.

Ako gledamo danas povijest Crkve onda vidimo da je ona nova pozornica borbe sa Sotonom. Isus opisuje Sotonu kao onoga koji napada na sve čovjekove moći: na razum i volju, unoseći

u čovjeka sumnje, nevjeru, nasilje i mržnju i odvraća čovjeka od vjere.

Pavao u 1. čitanju navodi mjesta iz Sv. pisma, dokazujući da se spašavamo po vjeri. Abraham koji se spominje u 1. čitanju slika je istinskog vjernika. Njegova se vjera sastoji u prihvaćanju Božjih obećanja. Pavao kaže: "Pravednik će od vjere živjeti" (Gal 3, 11). Tu vjeru često nailazimo kod jednostavnih ljudi koji zrače unutarnjom dobrotom i mirnoćom.

Slabljenjem vjere društvo postaje grublje, nasilnije, ratobornije, o čemu posebno svjedoči agresija srpsko-crngorke vojske na Hrvatsku. Agresija na Hrvatsku posljedica je sistematske ateizacije. Stoga je povjerenje u Isusa Krista veoma važno i tu vjeru valja svakodnevno obnavljati i po njoj živjeti. Na to nas je ove godine posebno potaknuo papa Benedikt XVI. koji je najavio da će ove godine 11. listopada započeti Godina vjere i trajati do 24. studenog 2013. kako bismo kroz to vrijeme još više produbili svoju vjeru i po njoj živjeti.

Mi ne niječemo da nema slabosti među vjernicima u Crkvi, štoviše, mnogi su krivi za stanje u Crkvi. No, treba razlikovati ljudski od božanskoga faktora u Crkvi. Crkva u sebi je sveta. Pitanje je koliko vjernici nastoje živjeti tu svetost.

Crkva će se unatoč ljudskim slabostima održati jer je božanskog porijekla. Može ona opdati u nekim dijelovima svijeta, ali se ona opet širi na drugim kontinentima, kao što to pokazuje sadašnji slučaj njezinog širenja na područje Afrike i Istoka. Ima jedna pripovijest koja kaže da je Napoleon rekao da će uništiti Crkvu. Na to mu je jedna kardinal odgovorio: "To nismo uspjeli učiniti čak ni mi".

Kao što je vaše izviđanje imalo presudnu ulogu u oslobođanju okupiranih hrvatskih teritorija, tako je važno, zapravo kudikamo važnije, svakodnevno promatranje i ispit vlastite savjesti, kako ne bi postali zarobljenici Sotone. Bogu hvala, mi se možemo osloboditi utjecaja Sotone i biti slobodni, zahvaljujući vjeri u Isusa Krista i njegovim sredstvima kojima nas je oboružao a to su prije svega vjera, molitva, slušanje Riječi Božje i sakramenti.

Dok vam čestitam Dan Vojno-obavještajne bojne HKoV, želeći vam svaki daljnji uspjeh u napredovanju, jednako tako da kao vjernici ne zaboravite i unutarnje izviđanje vaše duše, kajući se za propuste i slabosti. Time ujedno isповijedamo vjeru u Krista da nam je on jedini i pravi osloboditelj. Amen

Misa zadušnica za poginule i umrle hrvatske branitelje Zagreb, 2. studenog 2012.

Današnji dan zove se Dušni dan. Danas su naše misli i molitve upravljene prije svega na našu umrлу i poginulu rodbinu, prijatelje, poznanike, branitelje, moleći se za njih, da što prije postignu konačni cilj, blaženu vječnost, ukoliko je nisu još postigli. Postoji plemenit običaj kod vjernika, koji je pun simbolike, a to je paljenje svijeća na grobovima pokojnika, posebno na blagdan Svih svetih i Dušnog dana.

Svijeća je prije svega znak vjere u Isusa Krista i znak uskrsnuća. Naime, Isus je rekao: "Ja sam uskrsnuće i život". "Ja sam svjetlo svijeta. Tko ide za mnom ne hoda u tami i imat će svjetlo života". Goruća svijeća označava Kristovu prisutnost na oltaru, kad se čita evanđelje, i pred svetohraništem. Nakon II. svjetskog rata svijeće se nisu palile na grobovima nevjernika. Naime, neologično je ako se jednom nevjerniku stavlja svijeća na grob koji nije pokazivao nikakav znak vjere u Boga Isusa Krista ili još gore: ako ga je za vrijeme života nijekao ili progonio njegovu Crkvu. Svijeća prati krštenikov život od kolijevke pa sve do groba. Ona se daje kršteniku na krštenju, kod

sv. pričesti, pali se u uskrsnoj noći te prigodom smrti i nakon smrti na njegovom grobu.

Katekizam Katoličke crkve, koji je u ovoj Godini vjere postao ključni dokument za bolje upoznavanje vjere i življenja po njoj, jasno govori o Isusovom i našem uskrsnuću: "Čvrsto vjerujemo i čvrsto se nadamo, da će, kao što je Krist zista uskrsnuo od mrtvih te živi zauvijek, isto tako pravednici poslije smrti zauvijek živjeti s uskrslim Kristom, i da će ih on uskrisiti u posljednji dan (KKC 988).

Apostol Pavao iznosi veoma jasnou poruku uskrsnuća. "Ako nema uskrsnuća mrtvih, ni Krist nije uskrsnuo! Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša" (1 Kor 15, 12-14).

Kršćanska je vjera u uskrsnuće tijela od početka nailazila na neshvaćanje i protivljenja. Ni u jednoj točci vjera ne susreće toliko otpora kao u pogledu uskrsnuća tijela. Postavlja se pitanje: Kako vjerovati da naše tijelo, koje je tako očito smrtno, može uskrsnuti na vječni život? S tim u vezi postavlja se pitanje: što znači uskrsnuti? Po

smrti, dijeljenjem duše i tijela, tijelo se čovjekovo raspada, dok mu duša ide ususret Bogu, čekajući da se ponovno sjedini sa svojim proslavljenim tijelom. Bog će svojom svemogućnošću vratiti konačno nepokvarljiv život našim tijelima sjedinjujući ih s našim dušama, snagom Isusova uskrsnuća (KKC 366). Tko će uskrsnuti? Svi ljudi koji su umrli: "koji su dobro činili - na uskrsnuće života, a koji su radili zlo - na uskrsnuće osude" (Iv 5, 29), poručuje Isus. Svi će uskrsnuti sa svojim vlastitim tijelima koja sada imaju, kao što je Krist uskrsnuo, s tom razlikom što će to tijelo biti preobraženo u "tijelo duhovno" kao što je to bilo Kristovo tijelo, koje nije podvrgnuto nikakvim fizičkim zakonima. To vidimo posebno kod Isusa Krista kao uskrsloga koji ulazi kroz zatvorena vrata i prilazi učenicima. Da bismo uskrsnuli na uskrsnuće života i postigli spasenje, možemo već sada sudjelovati u uskrsnuću Kristovu. Sjedinjeni s Kristom u krštenju, mi već sada imamo udjela u nebeskom životu uskrsloga Krista; kada živimo u milosti posvetnoj, bez teškoga grijeha. O tome je prenio svoje vlastito iskustvo apostol Pavao: "Meni je živjeti Krist, a umrijeti dobitak!" (Fil 1, 21). Sv. Terezija od Maloga Isusa je rekla: "Ja ne umirem. Ja ulazim u život".

Kad je blaženog Alojzija Stepinca posjetila njegova sestra Josipa sjela je i samo plakala. Kardinal se, žečeći je ohrabriti, blago nasmijao i rekao: "Što plačeš. U ruke Božje i čega se imamo bojati. Ludo je plakati ako nam je poći s ovoga

svijeta. Uvijek sam primao sve iz ruku Božjih. Primam i sada, primat će i ubuduće". Desetog veljače u dva sata popodne zamolio je da mu dadu u ruke zapaljenu svijeću. Kad ju je ugledao, snažno je prihvatio i uzeo u svoju ruku, gledajući prema slici Majke Božje. Svijeća mu je bila simbol nadnaravne svjetlosti vjere u kojoj je živio i za koju se borio do svršetka života. Na kraju je umirući rekao: "Neka bude volja Tvoja". I tako je pošao s ovoga svijeta, pun pouzdanja u vječni život, nadajući se uskrsnuću tijela.

U Predstolju sv. mise za pokojne molimo: "Tvojim se vjernima, Gospodine, život mijenja, a ne oduzima; i pošto se raspadne dom ovozemaljskog boravka stječe se vječno prebivalište u nebesima".

Culi smo i evanđeoski izvještaj razgovora između Isusa i dviju sestara, Marte i Marije, koje su oplakivale mrtvog brata Lazara. Bio je već tri dana u grobu. Isus je bio veliki prijatelj ove obitelji. Kad je Isus došao do groba, zaplakao je tako da su prisutni govorili: "Gledaj koliko ga je ljubio". Isus, da ohrabri Martu, kaže: "Uskrsnut će tvoj brat". "Znam da će uskrsnuti o uskrsnuću u posljednji dan!" (Iv 11, 23-24), veli Marta. Isus joj daje jamstvo kad kaže: "Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre živjet će! I tko živi i vjeruje u mene, neće umrijeti nikada. Vjeruje li ovo" (Iv 11, 25-26). I sada dolazi najpotresniji trenutak kada Marta isповijeda vjeru u Isusa Krista riječima: "Da Gospodine, ja vjerujem da

si ti Krist, Sin Božji, onaj koji dolazi na svijet". Isus nije imao nakanu odstraniti Martinu i Marijinu bol zbog smrti njihova brata Lazara, nego je u njihovoj boli želio probuditi u njima vjeru u uskrsnuće i vječni život.

Isus Krist postavlja i nama danas pitanje: Vjeruješ li u uskrsnuće tijela i život vječni? Što ćemo odgovoriti danas, dok se molimo za sve pokjne, a posebno poginule branitelje, koji su dali svoje živote za slobodu svoje domovine. Mnogi od njih umirali su s nadom i vjerom u prekogrobni život, poput apostola Pavla, čije smo riječi čuli u 1. čitanju: "Naša je domovina na nebesima, odakle iščekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista: snagom kojom ima moć sve sebi podložiti on će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suočiti ga tijelu svome slavnemu" (Fil 3, 20-21). Mi u to vjerujemo, jer vjerujemo prije svega Isusu Kristu, isповijedajući tu vjeru zajedno s Martom: "Da Gospodine! Ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji, onaj koji dolazi na svijet!" (Iv 11, 27).

Poginuli nam branitelji poručuju da ima

samo jedan zemaljski život ovdje na zemlji, a to je ovaj naš život, koji nije ništa drugo nego jedno proputovanje, kojega treba tako živjeti da bismo bili dostojni vječnog života o kojem govori apostol Pavao da ni suza, jauka, boli više nema, a to je vječni život s Bogom i u Bogu, u zajedništvu Isusove i naše Majke Marije, u zajedništvo svetih i hrvatskih mučenika.

Pokojni nam poručuju da ne dopustimo da nam život prođe bez spoznaje smisla našeg života, da vjerujemo u mudrost koja dolazi od Boga preko Isusa Krista i njegova evanđelja. Zamislite, stvoreni smo za vječnost, da s Bogom živimo. Ne upoznati tu stvarnost to se može nazvati najvećom tragedijom za čovjeka.

Sada sve više dolazim do spoznaje koliko su važne riječi na prvim stranicama nekadašnjeg Katekizma u kojem se nalazi pitanje: Zašto smo na svijetu? Odgovor glasi: "Na svijetu smo zato da Boga upoznamo, da ga ljubimo i da tako u nebo dođemo".

Neka duše svih umrlih i duše poginulih hrvatskih branitelja počivaju u miru Božjem! Amen

Sveti Nikola Tavelić - Dan kapelaniјe

Zagreb, 8. studenog 2012.

Sv. Nikola Tavelić potječe iz plemićke šibenske obitelji Tavelića. Rodio se 1340. godine. Studirao je filozofiju i teologiju u Zadru ili Splitu. Oko 1365. godine zaređen je za svećenika.

Papa Grgur XI. pozvao je 1372. godine 60 uzornih redovnika za misionare u Bosnu. Među njima je bio i Nikola Tavelić. Punih 12 godina Tavelić je propovijedao širom Bosne. I tom se pri-godom obratilo na kršćansku vjeru oko pedeset tisuća bosanskih krivovjeraca tzv. bogumila.

Tavelić nakon toga odlazi u Jeruzalem, među muslimane, propovijedajući da je Isus Krist pravi Bog. Imao je dobru nakanu protumačiti muslimanskom predstavniku, kadiji, koji je vršio vjersku upravu u gradu tko je zapravo Isus, kojeg muslimani priznaju samo prorokom i Božjim poslanikom, ali ne i Sinom Božjim.

Kada je kadija zatražio od Tavelića da zanjeće Isusovo božanstvo, on to nije prihvatio. Zbog toga je ubijen zajedno sa trojicom drugih svećenika. Da bi im se zameo svaki trag i da ih kršćani ne bi častili, njihova su tijela spalili, a pepeo prosuli.

Imao sam radost sudjelovati na proglašenju svetim Nikole Tavelića. Bilo je to godine 1970. u Rimu, u Vatikanu, u nazročnosti preko dvadeset

tisuća Hrvata iz domovine i svih strana svijeta. Svetim ga je proglašio papa Pavao VI.

Danas se opravdano pitamo, koji je smisao njegovog štovanja? Svaki svetac jest prije svega uzor koji se daje svijetu na nasljedovanje i štovanje, a k tome je i zagovornik pred Bogom. Govoreći o svećima ljudi obično misle da su to bića koja nemaju veze sa stvarnošću. Naprotiv! Sveći su ljudi koji su među nama i s nama živjeli, proživljivali istu sudbinu, koji su postigli veliki stupanj kršćanske zrelosti. To su ljudi koji su svakodnevno putem svoje savjesti "izviđali" svoj vlastiti život. A to je najvažnije izviđanje. Mnogima od vas je poznato koliku je važnost imalo elektronično izviđanje tijekom oslobodilačkih operacija u Domovinskom ratu. Bez tih izviđanja bilo bi teško zamisliti druge vojne sastavnice u njihovom djelovanju.

Kolikogod su savršeni instrumenti koje je čovjek stvorio, nijedan od njih se ne može usprediti s ljudskom savješću kojom nas je Bog obdario. Savjest je Božji glas u nama koji nam govori što je dobro a što nije. Ona nastoji odvratiti čovjeka od zla, dobro razlikuje što je dobro u nama a što nije.

Budući da postoje i zla nagnuća u nama,

koja nastoje ugušiti savjest, treba je njegovati. Ona se odgaja molitvom, Riječu Božjom i sakramentima. Mnogi su od vas čuli za Tomu Moresa, koji je bio kancelar u vrijeme Henrika VIII. Kralj ga je dao ubiti jer nije htio izvršiti njegovu želju da prizna njegov brak zakonitim nakon što je napustio svoju zakonitu ženu i oženio se nekom dvorkinjom.

Kada je bila u pitanju savjest, Toma Mores je bio nepokolebljiv, jer je bio svjestan da je ona glas Božji u nama. Stoga, ostati vjeran glasu savesti za njega je značilo ostati vjeran Bogu. Da bi ostao vjeran Bogu, žrtvovao je sve: svoju ženu, brojnu djecu, karijeru, položaj, bogatstvo i na kraju vlastiti život. Dok je bio u zatvoru napisao je pismo svojoj kćerki Margareti, koju je posebno volio. U pismu 17 puta spominje savjest. Margaretu ga je molila da posluša kralja, kako bi mu poštudio život. No on je sve to odbio i na kraju su mu odrubili glavu. Papa Ivan Pavao II. proglašio ga je zaštitnikom političara. Bivši talijanski predsjednik, Francesco Cossiga, inače praktični vjernik i katolik, nazvao je Tomu Moresu gorostasom koji je kao političar znao s dubokim uvjerenjem proživljavati svoj poziv za pravednošću, velik je čovjek i nepokolebljiv karakter svoje savjesti". Toma Mores je duboko proživljavao tragediju bezizlaznog stanja tadašnjeg engleskog društva, posebno zemljoradnika, kojima su bogataši otimali zemlju. Mnogi su seljaci postali skitnice, prisiljeni krasti, kako bi prehranili sebe i svoju obitelj. Takvim se siromašnim ljudima sudilo

"u ime pravde" na vješala, tako da je u vrijeme Henrika VIII. bilo obješeno oko dvanaest tisuća nevinih ljudi. Toma Mores je u jednoj od svojih knjiga dao analizu stanja i društva. Bez poštenja, čestitosti, nema napretka jednome narodu. Ako se ne poštuje Bog, ako se ne poštuje savjest u čovjeku, ako se nju nijeće kao govor Božji u nama, ako se odbija Boga i njegovo evanđelje, onda smo prepušteni na milost i nemilost pojedinaca i ljudi kojima nije svetinja ljudski život. Nije li sadašnje stanje u svijetu posljedica svega toga?

Braćo i sestre! Samo od Boga dolazi prava revolucija, odlučujuća preobrazba svijeta. Stoga su sveci pravi reformatori svijeta, jer su se dali voditi Bogom. U prošlom stoljeću doživjeli smo revolucije čiji je zajednički program bio sudbinu svijeta posve uzeti u svoje ruke. Kada čovjek uzima sudbinu svijeta u svoje ruke, nastaje totalitarizam. No svijet ne spašavaju ideologije, nego okretanje živome Bogu, koji je naš Stvoritelj i jamač naše slobode. (Ratzinger). Sadašnje stanje svijeta ponukalo je papu Benedikta XVI. da ovu godinu proglaši Godinom vjere. U dokumentu koji nosi naslov "Vrata vjere" lako se može iščitati kako se radi o ozbiljnem i dubokom razlogu, a to je: duboka kriza vjere koja se očituje u oslabljenom žaru, svjedočenju i življenu vjere. Papa želi da se ponovno otkrije put vjere. Potrebno je jasno obnoviti jasnu svijest o svojoj vjeri, oživjeti je i pročistiti, potvrditi i ispovjediti poput apostola Pavla koji kaže: "Znam kome sam povjerovao".

Najvažniji dokument u Godini vjere, sva-

kako je Katekizam Katoličke crkve. Katekizam između ostalog govorio je o svetosti, tumačeći molitvu "Oče naš", posebno zaziv: "Sveti se ime tvoje". Bog se objavio u svom Sinu Isusu Kristu da uskladimo svoj život prema njegovoj volji i evanđelju, jer ćemo samo tako biti posvećeni.

Stoga je papa Ivan Pavao II. 29. srpnja 2000. godine pozvao mlade da budu sveti, da sudjeluju u Isusovom božanskom životu. "Krist nas zove da budemo sveti", poručuje papa i nastavlja: "Pitate me, je li danas moguće biti svet? Ako bismo računali samo na našu ljudsku snagu, taj bi pothvat izgledao nemogućim. Naime, dobro poznajete svoje uspjehe i svoje poraze. Ponekad možemo biti obeshrabreni i čak misliti da nije moguće ništa promijeniti, ni u svijetu, ni u nama samima". I papa nastavlja: "Računajte na Krista, vjerujte nepobjedivoj snazi Evanđelja. Mladi svih kontinenata, ne bojte se biti sveci ovog tisućljeća". Da je papa imao pred sobom katolike vojno-redarstvenih snaga RH on bi jednako rekao: "Ne bojte se biti sveti". Braćo i sestre! Da bismo uspjeli ostvariti u sebi kakvu-takvu svetost, potrebna nam je svima molitva, slušanje Riječi Božje, primanje sakramenata, posebno sv. ispovijedi i sv. pričesti, kako nam to posvjedočiše mnogi, a i danas svjedoče.

Stoga sam zamolio sve naše vojne i policijske kapelane da obavezno uvedu sv. misu u vojno-policijske kapelanije, da uvijek nađu vremena za svakoga koji zatraži bilo kakvu duhovnu pomoć, da budu na usluzi posebno u ovoj Godini vjere. Što znači biti svet za jednog katolika vojno-redarstvenih snaga? To znači svjesno

obavljati svoje dužnosti u vojsci, odnosno policiji i na radnom mjestu. Biti svet znači boriti se protiv svega što nas ponižava kao vjernika i vojnika. Tu svakako spada nedoličan govor, poput psovke, koja je proširena među nama. Spadamo među prve psovače na svijetu, a kažemo da smo katolici. Psovka u obitelji, u društvu, u razgovoru i druženju, stvorila je među nama opću klimu psovke, kojom su zaražena već i djeca. Psovka ima svoj izvor u samome Sotoni, koji je mrzitelj Boga i čovjeka.

Kulture nema bez kulture duha, srca i savjesti. Kultura i nekultura događa se u ljudskom srcu. Stoga je veoma važno naše svakidašnje "izviđanje" srca. Lijepo izražavanje spada u čovjekovu uljudnost, očituje otmjenost duha. Psovka, naprotiv, izraz je sirove duše, nekulturnog duha, makar čovjek nosi i akademski naslov. Psovači ne poštaju Boga ni čovjeka. To je samo jedno od mnoštva drugih područja našega života na kojem se treba boriti. A to nije uvijek lako. "Nije lako biti kršćaninom", zapisao je blaženi dr. Ivan Merz. Samo snagom Božjom može se učiniti ono što je ljudski nemoguće. To je svojim propovijedanjem evanđelja želio pružiti sv. Nikola Tavelić. Stoga je bio neumorni propovjednik Kristovog evanđelja, uvjeren da je ono kadro promijeniti čovjeka i učiniti svijet boljim. Stoga molimo: Bože, ti si sv. Nikolu Tavelića proslavio revnošću za širenje vjere proslavom mučeništva. Daj da po njegovom zagovoru nadvladamo sve protivnike života i Kristovom strpljivošću stignemo k tebi, jedinom pravom životu. Amen

Sveti Martin Tourski - Dan kapelanije

Delnice, 9. studenog 2012.

Mnogi se raduju blagdanu sv. Martina, ne samo kod nas nego i u Europi. Uz ovaj blagdan vezani su neki pučki običaji, koji potječu još iz srednjeg vijeka, kada su se održavali sajamski dani i ljudi na taj način međusobno družili. To je vrijeme kad se mošt pretvara u vino (odatle vjerojatno i običaji da se pije i blagoslivlja vino), kad su se završavali mnogi ugovori, sklapale pogodbe, isplaćivali porezi, izmirivali dugovi, možda kao uspomena na veliku ljubav sv. Martina prema siromasima. Naime, sv. Martina slikari prikazuju kao vojnika na konju dok mačem odsijeca dio svoga plašta koji daje prosjaku, kao biskupa s knjigom i biskupskim štapom u rukama. Do nogu mu ponekad stave i gusku. Legenda naime kaže da Martin nije želio biti biskupom, da se sakrio i da su ga izdale guske dok su ga ljudi tražili.

Martinje je bila posljednja prilika kada se moglo imati bogatiji stol s hranom, budući da se u vrijeme adventa postilo kao u korizmi prije blagdana Uskrsa. Od tada je nastao običaj bogatijeg stola i kušanja novog vina. No, svi ti običaji nemaju nikakve veze sa životom sv. Martina. Istina je s druge strane da je veoma obljen u svijetu, posebno Europi i kod nas u Hrvatskoj. Možda i zbog činjenice da je bio čovjek duboke vjere koji je kao biskup ne samo naviještao evanđelje nego ga je nastojao i živjeti i druge poticati da ga žive.

Sv. Martin se rodio oko 316. godine u Mađarskoj. Otac mu je bio vojni časnik, zakleti ne-

prijatelj kršćanstva. Kao dijete bio je odgajan u Italiji, u jednoj kršćanskoj obitelji, koja je imala velik utjecaj na njegov kasniji kršćanski život, poglavito na njegovu odluku da se krsti, unatoč protivljenju njegova oca. Krstio se u 22. godini života. Osnivao je samostane na zapadu Francuske. Bio je imenovan biskupom, čiju je službu teško primio. Nakon milanskog edikta, kojim je car Konstantin 313. godine dao kršćanima slobodu, pokrenuo je veliku duhovnu obnovu.

Svjestan da nema obnove bez navještaja vjere, dao se odmah na propovijedanje. Blaženi kardinal Alojzije Stepinac je rekao da se sv. Martin rodio u pravi trenutak, da je postao biskupom u vremenu koje je trebalo imati jednog takvog biskupa kao što je on. On je bio uvjeren da obnove nema bez naviještanja evanđelja. Stoga ga slikari prikazuju s evanđeljem u ruci.

Današnje evanđelje govori o posljednjim Isusovim uputama apostolima prije svoga uzašća na nebo. "Pođite po svem svijetu, propovijedajte Evanđelje svemu stvorenju. Tko užvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne užvjeruje, osudit će se" (Mk 16, 15-16). Isus ostavlja svakome slobodu da se odluči za ili protiv evanđelja, da prihvati dar vjere ili da je odbaci. Isus govori i o znakovima koji će ih pratiti. Ti su znakovi pratili Crkvu od prvih stoljeća pa sve do danas, kao što su: moć egzorcizama, izgon duhova itd.

U 2. čitanju apostol Pavao govori o važnosti i odgovornosti naviještanja Evanđelja. Nije to

stvar njegove vlastite pobude nego obveza i dužnost koju je prihvatio. Stoga i kaže: "Jao meni ako evanđelja ne navješćujem".

Prorok Izaija, koji je živio u 6. stoljeću prije Isusa Krista, navješćuje Mesiju koji će donijeti Radosnu vijest te slikom progona i povratka navješćuje Isusa Krista koji će donijeti slobodu i mir. To je bilo prvo "evanđelje" namijenjeno svim ljudima, posebno siromašnima, zarobljenicima, bolesnima, slijepima. Ono će se u punini ostvariti u Isusu Kristu.

Prorok naviješta utjehu za cijelu zajednicu. Zahvaljujući Isusu Kristu nastat će novi međuljudski odnosi. Kad je Isus došao jedne subote u Nazaret, gdje bijaše othranjen, ušao je po svom običaju na dan subotnji u sinagogu. Pruzili su mu knjigu proroka Izajije. On razvije knjigu i nađe mjesto gdje bijaše napisano: "Duh Gospodnji na meni je. On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglašiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima i slobodu potlačenima, proglašiti godinu milosti Gospodnje (vidi Lk 4, 18-19). Isus im je tada rekao: "Danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvanja u ušima" (Lk 4, 21). To znači da sve što je prorok Izaija govorio, i što su drugi proroci prorokovali, da se to ostvaruje u punini u njemu.

Sada bolje razumijemo i sv. Martina, koji je bio obuzet evanđeljem da ga navijesti svakom stvorenju. Ako je čovjek otvoren prema Evanđelju, onda se u čovjeku počne rađati vjera i ona sve više raste. Zajedno s vjerom mijenja se i život ljudi; nastaje novi svijet, novi međuljudski odnosi. Tamo gdje slabiji vjera u Boga tu moral opada, društvo postaje sve više ratoborno i obratno: tamo gdje je vjera prisutna, ljudi se međusobno sve više ujedinjuju, nastaje sve veća svijest odgovornosti prema drugome. Sve je to sv. Martin znao. Stoga je neumorno naviještao evanđelje. Mnogi zazivaju sv. Martina u svojim nevoljama, posebno ratnim, budući da je i sam bio vojnik. Imali ste prilike gledati na RTL-u svake večeri serijal Sulejman Veličanstveni u udarnom terminu u 20 sati. Ništa posebno, serijal kao serijal. Međutim to sve ne bi bilo vrijedno spomena da taj serijal ne ulazi u samu povijest koja se prikazuje jednostrano. Zašto? Sulejman Veličanstveni za nas Hrvate nije bio "veličanstven", nego pomornik hrvatskoga naroda, koji je odveo stotine tisuća naših majki i njihovu djecu. Regрутirao je na desetke tisuća mladića iz hrvatskoga naroda i odvodio je stotine tisuća ljudi u roblje.

Mađarski kralj Ferdinand, prije nego što je postao kraljem, imenovao je Senjanina Nikolu Jurišića za vrhovnog kapetana i savjetnika koji će mudro obavljati diplomatske i vojničke poslove sve do svoje smrti 1545. godine. Svojim junačtvom Jurišić se proslavio godine 1532., kad je sa

700 Hrvata obranio grad Kiseg u Mađarskoj i zaustavio 140 tisuća turskih vojnika na njihovom vojnem pohodu prema Beču. Turci su se prevrili, nadajući se da će moći mirno prijeći preko grada Kisega. Nikola Jurišić je sa svojih 28 lako i teško naoružanih konjanika trebao odjahati u Beč i tamo se pridružiti glavnoj vojsci. Međutim, kad je video da je došlo mnoštvo staraca, žena i djece da potraže spas u gradskim zidinama, odlučio je ostati i uz cijenu života braniti grad i narod.

Jurišić je odmah poslao pismo caru Ferdinandu u kojem piše: "Ja sam se usudio braniti ovaj maleni i slab grad protiv turske sile, ne zato što se nadam da će ga spasiti nego samo da koji trenutak zabavim neprijatelje i tako kršćanskim vladarima pribavim vremena da se priprave za otpor. Samo zato izložio sam se najvećoj smrtnoj pogibelji".

Turci su krenuli u napad i neprekidno su napadali grad Kiseg. Nakon odbijenog dvanaestog juriša, Jurišić šalje ponovno pismo Ferdinandu u kojem piše da je od 700 oružanih zemljaka već polovica pognula. Turski su glasnici dolazili s nagodbom da se grad mirno predala, ali hrabri Jurišić je odgovorio da to ne želi učiniti ni pod koju cijenu, što je izazvalo bijes sultana Sulejmana. U trenutku nove turske navale na gradske zidine grada Kisega, starci, žene i djeca plakali su na zidinama i zapomagali, moleći se u zagovor sv. Martinu za pomoć. Turci su u jednom trenutku počeli bježati. Pričali su da su pobjegli zbog nekog konjanika koji je u rukama držao vatrene mač, koji ih je tjerao sa zidina. Nije teško zaključiti o kojem je to konjaniku riječ. Bio je to sv. Martin. I tako su Hrvati slavili pobjedu na čelu s Nikolom Jurišićem. Po Nikoli Jurišiću, hrvatskom velikanu i rodoljubu, danas nosi ime jedna od glavnih ulica u gradu Zagrebu, a to je Jurišićeva ulica. I tako su Hrvati zagovorom sv. Martina zaustavili Sulejmana Prvog zvanog Veličanstveni, braneći grad i utvrdu Kiseg u Mađarskoj.

Imali smo velik broj junaka tijekom naše povijesti. Nijedan narod ne zaboravlja svoje velikane pa tako ni hrvatski narod ne bi smio zaboraviti, posebno ne junake Domovinskog rata. Ovih se dana odlučuje ne samo o sudbini naših velikana, a to su hrvatski generali koji se nažalost sada nalaze u Hagu, nego i o sudbini hrvatskoga naroda koji se usudio biti slobodnim. Naime, svakom je jasno da se ne sudi toliko generalima koliko hrvatskom narodu. Ovih se dana pokreću razne akcije vezane uz sudbinu i suđenje našim generalima u Hagu. Međutim, molitva je bila i jest naše najjače oružje pa ih preporučam u molitve dobrome Bogu i zagovoru sv. Martina, koji je i sam bio vojnik.

Neka nam Gospodin dade snagu da svoju vjeru živimo i ispovijedamo, koju je naviještao sv. Martin. Amen

Godina vjere

Pula, 19. studenog 2012.

Vama je poznato da je Sveti Otac 11. listopada ovu godinu proglašio Godinom vjere koja će završiti blagdanom Krista Kralja iduće godine. Cilj je te godine što dublje upoznati svoju vjeru kako bismo po njoj mogli i živjeti.

U današnjem Evanđelju susrećemo se sa svjedočanstvom vjere jednog slijepca, koji je sjedio pokraj puta i prosio milostinju. Možete si zamisliti kako se osjeća takav čovjek, koji je slijep, čiji život ovisi o pomoći drugih ljudi. Slijepac se raspitivao kod mnoštva: "Što je to?" Čuo je, naime, veliki žamor ljudi koji su išli zajedno s Isusom. A oni mu rekoše: "Isus Nazarećanin prolazi". Kad je to slijepac čuo, želio je pošto-poto doći do Isusa. Vjerojatno je puno čuo o Isusu, a možda ga je i sam negdje slušao. On je naime imao određene spoznaje o njemu, ali je i povjerovao da je Isus spasitelj svijeta.

Što nam ovo govori? Važno je poznavati istine vjere, upoznati prije svega osobu Isusa Krista, kao što ga je slijepac upoznao i ta je spoznaja bila jedna od prepostavki da je povjerovao. To vrijedi danas i za našu vjeru. Kad je slijepac doznao da Isus prolazi, osjetio je da mu se pruža jedinstvena prilika doći do njega, uvjeren da je on Sin Božji, koji je jedini kadar dati ono što mu nijedan čovjek ne može udijeliti a to je dar vida. Stoga je i povikao: "Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!" Slijepac je tim riječima potvrdio svoju vjeru u Isusa kao obećanog Spasitelja svijeta.

Dobro je se podsjetiti da je naziv Mesija u Isusovo vrijeme imao više ovozemaljski, politički i nacionalni prizvuk. Zašto? Židovi su tada bili pod okupacijom Rimljana i očekivali su da će Mesija koji će se pojaviti biti prije svega politički oslobođitelj, koji će obnoviti slavno Davidovo kraljevstvo i uništiti sve neprijatelje židovskoga naroda i ponovno uspostaviti zemaljsko kraljevstvo. Da je to istina to nam govore i Djela apostolska kako su učenici, dok im je Isus govorio o svojoj muci i smrti, oni kao da ne čuju, upitaše ga: "Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo? (Dj 1, 6).

Za razliku od Isusovih učenika, slijepac vidi dublje i to očima vjere. Prepoznaće u Isusu iz Nazareta da je on Sin Božji; onaj kojega su proroci najavili kao potomka Davidova. Kad su ga učenici ušutkivali, on je još jače vikao: "Isuse, Sine Davidov smiluj mi se", ispovijedajući tako vjeru u Isusovo božansko porijeklo. Kad mu se Isus približio, upita ga: "Što hoćeš da ti učinim?" A on će: "Gospodine, daj mi da progledam". Isus mu odgovara: "Progledaj, vjera te tvoj spasila!"

Isus je ne samo izlijeo slijepca, nego se slijepac uputio za Isusom (usp. Lk 18, 43), kako piše evanđelist Luka.

Draga braćo i sestre! Slijepac je divan primjer što nam je činiti. Prije svega dublje upoznati osobu Isusa Krista i njegovo evanđelje, poći za njim i slijediti ga u svom životu. Mi smo se susreteli s njime u krštenju. Postali smo braća i sestre Isusa Krista, prijatelji. Možda toga nismo bili dovoljno svjesni. Zrelost vjerskoga života sastoji se u iskustvu primljene ljubavi. Drugim riječima, zreo kršćanin je onaj koji ima iskustvo Boga. A takav čovjek može izdržati često i ono što je nemoguće u redovitom životu.

Jedno takvo svjedočanstvo imali su u zatvoru i naši generali. Kad sam ih posjetio rekli su mi da zahvaljuju svima koji se za njih mole jer im je u ovom trenutku duhovna snaga najpotrebnija. To su istaknuli po dolasku u Hrvatsku. To je potvrdio i general Ante Gotovina jučer na TV-u kad je rekao da se zavjetovao da kada izadje iz zatvora da će se zahvaliti Majci Božjoj. To je i učinio jučer na Mariji Bistrici. Obojica su mi rekli kako im je puno značila molitva i čitanje Sv. pisma.

Jedno slično iskustvo imao je blaženi kardinal Stepinac kad se nalazio u zatvoru u Lepoglavi. Opisao je to svoje iskustvo riječima: "Kad sam se šetao unutar zatvorskih zidina osjetio sam veliku krizu. I svaki puta kad sam pogledao na križ na tornju crkve, osjetio sam kao da mi sam Isus govorio: "Izdrži još malo". I doista je izdržao i tako još više učvrstio svoju vjeru.

To je upravo i cilj Godine vjere. U dokumentu "Porta fidei" - "Vrata vjere", iako ne iznosi direktno razloge koji su ga potaknuli na Godinu vjere, vrlo lako se može iščitati kako se radi o veoma ozbilnjom i dubokom razlogu što postoji danas a to je: duboka kriza vjere koja se očituje u oslabljenom žaru, svjedočenju i življenu po vjeri. Papa poručuje: "Crkva u cjelini, i pastiri u njoj, moraju poput Krista krenuti na put da izvedu ljudе iz pustinje".

U čemu se sastoji ta pustinja danas? Nema zanosa vjere. U apostolskom pismu "Vrata vjere" piše papa: "Nerijetko se događa da se vjernici više brinu za društvene, kulturne i političke posljedice svoga zauzimanja, dok na vjeru i dalje gledaju kao na nešto što se po sebi podrazumijeva u zajedničkom životu.

Mnogi su rođeni u obitelji gdje je bila prisutna vjera. To je tzv. tradicionalna vjera. Drugi su rođeni u obitelji koja bila bez vjere i to je osta-

vilo duboki trag u njihovom životu. I danas se to osjeća. Treći su rođeni u obitelji gdje se ona doista živi i njeguje. Jedan mi je hrvatski general rekao kako se u njihovoj obitelji svake večeri čita Sv. pismo. Neko vrijeme razmišljaju, pitajući se što im ono govori? Što Isus poručuje? I nastoje živjeti od evanđelja, jer evanđelje nije knjiga koju se čita kao druge knjige. U toj obitelji hrvatskog generala se i moli. Dakako da je u takvoj obitelji onda i sklad i autoritet koji nije nastao snagom prisile nego snagom ljubavi, snagom vjere.

Da bismo u tome uspjeli moramo poći najprije od vlastite obnove vjere. Na to nas posebno poziva 1. čitanje knjige Otkrivenja koju je napisao Ivan evanđelist dok je bio u zatvoru zbog Isusa Krista i njegova evanđelja. Stil kojim je pisao sv. Ivan je tzv. apokaliptički koji je inače poznat u njegovom vremenu. Tu se knjigu gotovo i ne može razumjeti bez poznавanja apokaliptičkog pisanja koje je bilo u to vrijeme veoma rašireno.

O čemu se radi? Sv. Ivan je bio u zatvoru na otoku Patmosu. Objavljuje mu se Isus Krist i to u vremenu velikih progona. Izgledalo je da

Crkva neće preživjeti. Mnogim se činilo da je Bog daleko, da je utopija. Ivan u toj knjizi nastoji dati odgovore na sva pitanja ljudskoga života, ukazuje na sotonsku silu i moć u svijetu koji će biti pobijeđen snagom Kristovom. Ljudi često zaboravljaju da je Krist spasitelj svijeta, da je došao do slave preko muke smrti i uskrsnuća.

Nismo li i mi prošli sličnu situaciju? U novije vrijeme nam se činilo da je sve propalo, da izlaza nema. I onda smo se obratili Bogu. Crkva nas je pozivala na obraćenje, na molitvu zajedno s generalima. I dogodilo se veliko čudo. Ono što je do jučer izgledao nemoguće, Bog mijenja situaciju na taj način što djeluje na um i srce glavnog aktera suda. I mi smo osjetili da je Bog na strani istine, slobode. Stoga Bog Isus Krist poziva preko sv. Ivana da se obratimo Bogu, kada kaže: "Ali imam protiv tebe: prvu si ljubav svoju ostavio. Spomeni se dakle odakle si pao, obrati se i čini prva djela" (Otk 1, 5). Eto, to je i cilj Godine vjere. Sjetiti se prve ljubavi, Boga Isusa Krista koji nas uzljubi i dade svoj život za nas. Valja nam se svakodnevno obraćati i činiti djela ljubavi. Amen

Otvorenje Godine vjere u Vojnom ordinarijatu Zagreb, 4. prosinca 2012.

Poštovana braćo i sestre! Današnjom svestom misom otvaram Godinu vjere u Vojnom ordinarijatu, biskupiji koja obuhvaća katolike vjernike u Hrvatskoj vojsci i policiji, sve vaše obitelji i djelatnike u ministarstvima obrane i unutarnjih poslova. Papa Benedikt XVI., povodom 50. obljetnice otvorenja Drugog vatikanskog koncila i 20. obljetnice objavljivanja Katekizma Katoličke Crkve, svojim Apostolskim pismom „Porta Fidei“ („Vrata Vjere“) pozvao je cijelu Katoličku crkvu da se u vremenu od 11. listopada ove godine (2012.) do 24. studenoga slijedeće godine (2013.) intenzivnije posvetimo razmišljanju i molitvi o smislu i snazi naše vjere u Boga, Oca svih ljudi, u Isusa Krista, Sina Božjega i čovjekova Spasitelja, u Duha Svetoga, o izvoru Ljubavi Božje za čovjeka danas. Zato, otvoriti Godinu vjere, znači sve više i sve svjesnije uzimati odgovornost za svoj kršćanski identitet u ovom vremenu, u kojem Bog računa s nama kao vjernicima i svjedocima Isusa Krista u svijetu. A iznad svega znači otvarati se milosti vjere i dopuštati da nas vjera prosvjetljuje i oslobađa.

U svojoj propovijedi prilikom otvaranja Godine vjere, sveti otac Benedikt XVI., osobito je istakao želju da stupimo u prijateljstvo s Isusom

Kristom. Ponovio je riječi pape Ivana Pavla II. da se „tek u prijateljevanju s Isusom otvaraju prava vrata života. Tek se u prijateljstvu s Isusom Kristom otkrivaju neslućene mogućnosti našeg ljudskog bića. Tek se u prijateljevanju s Isusom otkriva što je istinski lijepo i oslobađajuće. Ništa Isus, naglašava papa, ne uzima, nego sve daje, a tko mu se povjeri uzvraća stotruko svime“ (T. Pervan, Dva svijeta, str. 123).

Godina vjere za nas katolike prilika je da se intenzivnije okrenemo propitkivanju samoga sebe danas, kad više nisam dijete, što znači da sam kršten „u ime Oca i Sina i Duha Svetoga“? Što mi danas znači ona bijela haljinica položena na mene s riječima „postao si novo stvorenje i u Krista si se odjenuo. Primi stoga bijelu haljinu. Neokaljanu je donesi pred sud Gospodina našega Isusa Krista da imaš život vječni“? Što mi danas znači ona upaljena svijeća koju su moji roditelji i kum umjesto mene primili i slušali riječi: „Postao si svjetlo u Kristu. Uvijek živi kao dijete svjetla“? Što mi danas govore pitanja i odgovori što su ih u mojem krštenju moji roditelji čuli i umjesto mene odgovorili: „Odričeš li se sotone i svih djela i zavođenja njegovih“? na što oni odgovoriše: „Odričem“? Ili drugi njihov

odgovor kojim zrelo i odgovorno umjesto mene djeteta isповједиše želju da u budućnosti budem Isusov učenik: „Vjerujem u Boga Oca, vjerujem u Sina Božjega, vjerujem u Duha Svetoga, vjerujem u Crkvu katoličku, vjerujem u oproštenje grijeha, vjerujem u uskrsnuće tijela, vjerujem u život vječni.“ Braćo i sestre, postoji čitav niz pitanja povezanih s mojim krštenjem na koja bih u ovoj Godini vjere morao dati svoj osobni odgovor, jer ne mogu danas kao odrasli čovjek živjeti od vjere svojeg djetinjstva. Moja dob danas ima pravo na adekvatan govor vjere ovoj dobi.

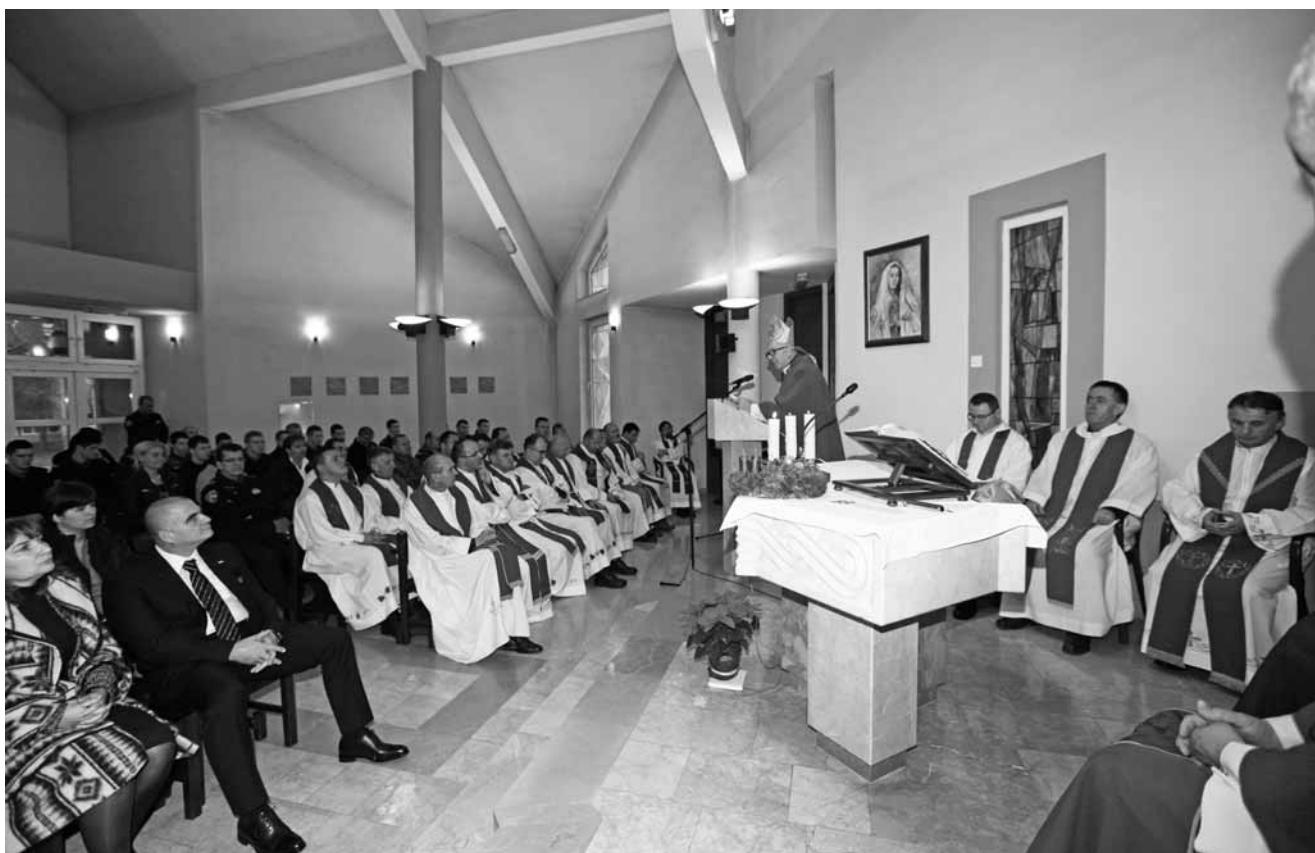
Dragi vjernici, osobito vi mladi kršćani, Godina vjere za vas i za mene sada znači učiniti istinitim sva navedena pitanja i sve navedene odgovore. Ne možemo živjeti kao da nismo kršćani. Ne možemo živjeti kao da Boga nema. Ne možemo živjeti kao da nismo krštenjem postali novi ljudi kakve svijet ne može roditi. U nama je snaga Božja kojom možemo pobijediti beznađe i zlo u sebi i oko sebe, to je vjera naša.

Svjesni smo, kako vi mladi tako i oni koji o vama vode brigu, da je vjera danas u velikim iskušenjima: društvo u kojemu se krećemo samo je naizgled „kršćansko“; mentalitet koji nas obuzima i prožima sve više je poganski: u izboru i ponudi vrednota, u stilu života, u nadama koje zasađuje u naše duše i stavlja u naše ciljeve. Korijeni obiteljskog sklada i povjerenja dobro su nađeni i kao da ne nalaze više sokove od kojih

stablo obitelji može izrastati u zajednicu ljubavi i sklada. Etika i moral koji odgajaju za krepost osobe i društva, svode se velikim dijelom na ne-posredne interese i nastoje prepoznati u svemu crtlu koristoljubivosti i užitka. Vrijeme je da upitam sebe: ima li u svemu tome moja vjera svoj glas i kakav je njezin glas za mene i za ovaj moj svijet danas?

Očito je da mi ova Godina vjere nameće neodgodiv zadatak: posvetiti se ozbiljnom ispitu vjere: pitat će vjeru što je od mene učinila. Pitat će vjeru što mi je obećala. Pitat će vjeru zašto nisam toliko i tako živ koliko mi i kako mi ona jamči. Pitat će vjeru zašto je i ona sama postala mutna. Pitat će vjeru zašto je i sama bespomoćna u vremenu ovog mojeg svijeta. Pitat će vjeru imati još snage da kaže riječ drugačiju od svih riječi izgovorenih od svijeta u svijetu. Pitat će vjeru zašto sam živ, a mrtav sam. Pitat će vjeru tko je zatajio ona ili ja. Pitat će vjeru je li ona stvarno za mene i za svijet izvor slobode.

Poštovana braćo i sestre, u Božjoj riječi koju smo slušali, prorok Izaija opisuje onoga kojeg smo prihvatali kao uzor svoga života i spasenje svoga bića: Isusa Krista, Sina Božjega. Pristupili smo njemu, jer na njemu „duh Gospodnji počiva“: duh mudrosti i umnosti, duh savjeta i jakosti, duh znanja i straha Gospodnjega“. Pristupili smo njemu koji ne sudi „po viđenju“ niti presuđuje „po čuvenju“, „već po pravdi“. Dapa-

če, on je „pravdom opasao bokove, a vjernošću bedra“: sav je usidren u jednom svijetu koji pripada božanskoj novosti, a istovremeno toliko čovječan. Takav Spasitelj mi treba.

Dragi vjernici, pitomci, policajke i policacci, odgajatelji i nastavnici, kapelani i pomoćnici, vjera koju danas slavite i o kojoj želite razmišljati punu godinu dana, ne stvara od vas ljude s kojima društvo ne bi znalo što će. Jer onaj kome ste pristupili, Isus Krist, postavljen je kao „stijeg narodima“: jasno je, dakle, da nema ni jednog naroda koji u Isusu ne bi mogao prepoznati sebe i svoju budućnost, dapače, „puci će ga (ga) željno tražiti“, jer on stvara čudni svijet, svijet bez diskriminacije, svijet u kojemu razlike nisu opasnost, svijet u kojemu će ljudi moći biti zajedno i čovjek u čovjeku neće imati neprijatelja. U tom će svijetu, kaže prorok Izajja, „Vuk prebivati s jagnjetom, ris ležati s kozlićem, tele i lav zajedno će pasti, a dječak njih će voditi. Krava i medvjedica zajedno će pasti, a mladunčad njihova skupa će ležati... Nad rupom gujinom igrat će se dojenče, sisanče će ruku zavlačiti u leglo zmijinje. Zlo se više neće činiti... Zemlja će se ispuniti spoznajom Gospodnjom kao što se vodom pune mora“.

Iako je to samo slika, a nije li doista svakome prihvatljiv ovakav svijet? Taka svijet nema u sebi novosti, nego je on sam novost. To je Isusov svijet i svijet što ga svi mi kršćani gradimo s nagonom vjere. U Godini vjere, ova vizija svijeta mogla bi nam poslužiti kao prikladan ispit savjesti u odnosu na svijet koji se danas gradi i za koji se zalažemo.

Malo prije sam spomenuo da je naš današnji svijet posve drugačiji od svijeta kojeg Isus stvara. On nije Isusov svijet. On je svijet podjebla i ratova, mržnje i netolerancije, laži i ugroze. Ovaj naš svijet je bolestan, jer su graditelji svijeta bolesni i jer ga gradimo već „zatrovanim materijalima“, koji na ljestvici „moralno-etičke ekologije“ vrlo nisko stoje. Duhovna, moralno-etička i civilizacijska bolest svijeta je zaprepašćujuća i nije nam dano dokučiti razmjere te bolesti. Na mnogim tkivima ovoga svijeta primjećuju se već poodmakle metastaze čiji su jedini ishodi smrt. Najteža metastaza je zahvatila čovjekovo srce i

pamet, a malo pomalo osvaja i savjest pojedinača i društva: postali smo neosjetljivi na već podođakle zatrovanošću našega srca u kojemu se uvriježila mržnja i iz kojeg je nestao mir; postali smo gotovo neosjetljivi na mrak pameti koja bi trebala osvjetljivati staze našeg hoda, a ne može jer mrak nema snagu svjetla; postali smo gotovo neosjetljivi na duboku ranu savjesti, jer smo iz nje istjerali temelj svoga ekvilibrija i zdravosti, prisutnost Boga i istinu o čovjeku, tako da se u nama uvriježila indiferentnost.

Braćo i sestre, otvorite se Duhu Svetom i neka vam on otvori oči da vidite sebe, druge i svijet. Neka vam Duh Sveti nadahne razumijevanje osobe Isusa Krista za vas danas i za svijet danas. Neka vam Isus Krist pomogne da u ovoj Godini vjere otkrijete mладенаčku ljepotu i privlačnost Isusovog nauka koji će poslužiti kao lijek svijeta. Ne bojte se biti kršćani. Vi imate pravo i dužnost biti kršćani, a ovo društvo, kao i vaša formativna sredina, to pravo će vam rado osigurati. Nitko vas neće zbog toga diskriminirati, a niti ćete vi u ime vjere nanositi nepravdu i omalovažavanje bilo kome. Otvorite se, stoga, snazi vjere i pružite joj svoje ruke, svoje srce, svoju pamet i svoju savjest i vidjet ćete kako je svijet i čovjek što ga vjerom gradite posve nov.

Braćo i sestre, otvarati se snazi vjere, omogućit će vaše usmjerjenje prema kvalitetnoj budućnosti, vremenu o kojemu mnoge uvažene osobe ovih dana govore. Znamo sigurno: Isus Krist je naša budućnost; ta jedini on više nije podložan smrti. Jedini Isus ima sjeme budućnosti za svakog čovjeka. Dopustite da ga u vas posije: sje me vjere.

Neka vam svima Marija, putnica u vjeri, bude uzor i pomoć na vašem putu vjere. Budite s njome u molitvi, u slušanju Riječi Božje, u primjećivanju potreba ljudi, u stajanju uz raspetog Krista, u dvorani silaska Duha Svetoga, u povijesti naše vjere, crkve i nacije. Ovo vaše mjesto neka vam postane mjestom vaše samospoznaje, vašeg boravka s vama i vašeg susreta s Bogom. Učite ovdje kako graditi svijet kojeg priželjkuje svaki čovjek, jer će ga prihvati kao mjesto svoga ostvarenja i svoje istinske slobode. Amen

Sv. Mihovil arkandeo - Dan kapelanije

Propovijed generalnog vikara o. Jakova Mamića, Zagreb, 28. rujna 2012.

Bog u kojega vjerujemo i kojega danas objavljuje Riječ Božja nazvan je „Pradavni“; obučen u odijelo bijelo poput snijega, a vlasti na njegovoj glavi su kao čista vuna. Prijestolje mu je kao „plamenovi ognjeni“, a točkovi prijestolja kao „žarki oganj“. I Rijeka koja ispred njega izvire je „ognjena“. Taj „Pradavni“ nije usamljen. Služi mu tisuće tisuća poslužitelja, a milijarde stoje pred njim.

Ima još jedan koji mu dolazi: on je „kao Sin Čovječji“. On ima pristup „Pradavnome“; dapače, „Njemu bi predana vlast, čast, kraljevstvo“, s ciljem „da mu služe svi narodi, plemena i jezici“. On prima vlast koja je „vječna“ i kraljevstvo koje „nikada propasti neće“. Prekrasni i veličanstveni simboli onoga koji je posve drugačiji od nas.

To je sadržaj Danijelovog viđenja, a poruku moramo još spoznati. Danihel kaže da Bog u kojega vjerujemo nije „odjučer“; da on nije naša tvorevina niti je privremen. Mi smo njegovo djelo, a on je Tvorac naš. On je „Pradavni“, onaj o čijim počecima spomena nema. On je vječni. Bez početka i svršetka. Sve naše će proći, a on će

ostati i sve što će ostati samo u njemu će ostati. Bog u kojega vjerujemo je misterij – tajna – otajstvo: samo malo ga poznamo, a sve ostalo ostaje velom naše nemoći zastrto. Onaj tko je spoznao ono što je od Boga spoznatljivo, jedva čeka da vidi ono skriveno. Tu se rađa žudnja da mu budemo što bliži ne bi li iz te blizine više vidjeli. Tu je korijen naše želje za kvalitetnijim duhovnim i moralnim životom, za sjedinjenjem s njime. Tu spoznaja ne može puno. Ona mora potražiti pomoć ljubavi, jer samo ljubav omogućuje prorok u intimnost onih koje želimo spoznati. Tako je i s Bogom, braćo i sestre. Vidite kako je sve nemoćno ako nema žudnje, ako nema bliskosti; kako je sve prazno i uzaludno ako nema ljubavi koja jedina može probiti u tajnu ljudske i božanske osobe.

Danihel nam govori o jednome koji izgleda kao „Sin Čovječji“ i kaže da se: „On približi Pradavnome“, dapače „dovedu ga k njemu“. Samo u toj bliskosti taj „Sin Čovječji“ prima „vlast“ (moć Božju), prima „čast“ (odnos svega prema njemu), prima „kraljevstvo“ (brigu za sve narode, plemena i jezike). Time i sam postade „vječ-

nim”, jer sve što je kao „Sin Čovječji” primio od Pradavnoga nosi kvalitetu vječnoga. Samo u blizini čovjek može biti „dodirnut” onim kome smo blizu. Samo u toj blizini i mi možemo biti obdareni tajnom onoga u čijoj blizini stojimo.

Siguran sam da ste svjesni da je ovaj „Sin Čovječji” naš Isus. Ovdje nije u pitanju njegov božanski vječni identitet, nego njegov vječni identitet kao „Sina Čovječjega”. Ova spoznaja koju nam otkriva Danijel raduje nas. Spoznajemo da je naš Učitelj, obdarjen tajnom „Pradavnoga” postao kao čovjek nositelj identiteta Pradavnoga, jer je od njega sve primio te je i sam postao onaj za koga Danijel reče: „Vlast njegova vlast je vječna”.

Raduje nas, braćo i sestre spoznaja da je upravo taj Isus, Sin Čovječji takav. Zašto nas to treba radovati? Mislim zbog spoznaje da i mi kao njegovi „kršćani” samim svojim nazivom imamo sudioništvo u njemu koji, iz svojeg poslanja među nama, ima ime Krist – Pomazanik: to jest on je postavljen među nas da nam otkrije Tajnu „Pradavnoga”, da nam omogući dostup „Pradavnome”, jer ustvari sada, sve što je „Pradavni”, nalazimo u Sinu Čovječjem, Kristu Isusu.

Da bismo doista uzmogli doći do te nove spoznaje o Pradavnome kao i o Sinu Čovječjemu, Isus nam daruje sebe kao Riječ i svoju riječ. On, kao Riječ, čisti je izdanak Boga (Na početku bijaše Riječ i riječ bijaše u Boga i Bog bijaše Riječ, kaže Ivan), a riječ Riječi je božanski govor na naš ljudski način. Zato prvo sredstvo približavanja Pradavnome je upravo Krist – Riječ i Kristova riječ. Biblija. Nemojte ju svesti na knjigu kulture i ljudske mudrosti. Ona je, prije svega, put pristupa Tajni Pradavnoga.

Nemojte ispustiti Danijelovu napomenu da „Sina Čovječjega” dovedoše Pradavnome. To je drugo sredstvo pristupa Pradavnome. Ovdje spoznajemo svoju ulogu u odnosu na druge kao i ulogu drugih u našem približavanju Bogu ili udaljavanju od njega. Ona je presudna. Nije pogrešno i sada se pitati koga sam „doveo Pradavnome” i koga sam udaljio od Pradavnoga? Jer oni koji ga dovedoše, sigurno su poznavatelji Pradavnoga i uvjereni su da taj ima što dati onima koji nemaju. Isus u Evandjelu reče za Natanaela: „Evo istinitog Izraelca u kojem nema prijevare”. Upita ga Natanael: „Odakle me poznaš”, a Isus mu odgovori: „Vidjeh te prije nego li te Filip pozva”. Eto, i Natanael je „doveden” Sinu Čovječjemu kao što je ovaj doveden Pradavnomu. Što je Isusu omogućilo poznavanje Natanaela prije negoli ga je susreo? Odsutnost

prijevare u njemu. Ta čistoća nutarnjeg čovjeka koji se ne srami gledati drugom čovjeku u oči. Nutarna sloboda koja postaje srodnost s Kristom. Upravo ta srodnost omogućila je Kristu da upozna Natanaela, prije nego ga je vidio.

Braćo i sestre, velika je potreba naše duhovne, vjerske i vjerničke izobrazbe i preobrazbe danas. Ne možemo živjeti od „klišea” ili naučenih „ponašanja”. Potreba naše nutarne istine, slobode i nepatvorenosti. Naše vrijeme je s pravom kritično na sve što nije autentično. Nama kršćanima odgovara vrijeme koje ne podnosi „maske” i traži istinu. Takvo vrijeme za nas je okolnost milosti koja nas nuka da se, kao vjernici, suočimo sa sobom u ovom vremenu. Vjera mora postati preko nas poruka o novosti čovjeka i društva. Vjera koja potvrđuje prošlost može biti zabilježena kao afirmacija povijesti, ali Bog danas traži plod naše vjere kako u nama tako i u našim obiteljima i zajednicama kao i u društvu. Ne smijemo bježati od odgovornosti za krizu vrednota, standarda i života u našem današnjem društvu. Mi se ne smije poistovjetiti s kritizerima ovoga sada, ne smijemo biti ironični promatrači javnog zbivanja. Mi smo Božja prisutnost u ovom vremenu, graditelji drugaćijeg čovjeka i svijeta koji će svojom ljepotom zvati na opredjeljenje za vjeru.

Vaš sveti zaštitnik Mihovil Arhanđeo, u svom imenu krije i svoje poslanje: „Tko je kao Bog”. Ovo nije samo prijekor zlima, nego i poziv dobrima. Dok zle opominje da ne stvaraju u sebi mentalitet „božanstva” i time ruše „Pradavnoga”, dotle dobri u tom imenu otkrivaju svoju mogućnost i svoj poziv da postanu „kao Bog”. Sveti Mihovil nam navješta da je moguće biti „kao Bog”, ako božansko primimo u sebe. To svjedoče svi oni koji su se toliko približili „Pradavnome” da su snagom milosne ljubavi uspjeli prodrijeti i otkriti neotkriveno lice Tajne Božje. Naš stav pred ovim svećem svakako je stav promatranja i uvažavanja njegove uloge u životu naše kapelanije i u našem osobnom životu: došao je da nas dovede bliže onome pred čijim licem milijarde stoje. On je među vama da vam kaže kako ćete postati besmrtni u smrtnom tijelu i vremenu. Došao je poučiti vas da ste, unatoč svemu uzvišenom što o sebi mislili, ipak samo ljudi, ali ljudi koje „Pradavni” ljubi i mijenja. Tu je da vam kaže kako Bog s vama računa jer vas je povjerio onome kome je predao svoju vlast, svoje kraljevstvo, svoje narode, puke i jezike. To je „glava” svih nas – Krist, čiji smo udovi, jedno s njime. Neka vas sveti Mihovil sve privede ljetoti lica Božjega. Amen

Uprava Vojne biskupije Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj	Samostalni odjel za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH)	Odjel za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP)
<p>Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 (centrala) tel: +385 1 4670 659 (centrala) faks: +385 1 4670 662 www.vojni-ordinarijat.hr uprava@vojni-ordinarijat.morh.hr vojni.ordinarijat@mup.hr</p> <p>Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij O. Jakov Mamić, generalni vikar tel: +385 1 3784 489 jakov.mamic@morh.hr</p> <p>Don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral tel: +385 1 4670 660 josip.stanic@mup.hr</p> <p>Robert Stipetić, kancelar tel: +385 1 4670 660 robert.stipetic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Dragan Logarušić, ekonom tel: +385 1 4568 572 mob: +385 99 5793 911 dragan.logarusic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>S. M. Gordana Miškić, tajnica Vojnog ordinarijata tel: +385 1 3784 389 gordana.miskic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Marinko Nikolić, osobni tajnik vojnog ordinarija tel: +385 1 4568 587 marinko.nikolic@vojni-ordinarijat.hr</p>	<p>Vojni ordinarijat u RH Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26 496)</p> <p>Bojinik Petar Klarić, načelnik Odjela tel: +385 1 4670 662 perica.klaric@mup.hr</p> <p>Vladimir Krpan, osobni tajnik generalnog vikara tel: +385 1 4568 580 vladimir.krpan@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Mladen Čobanović, viši stručni savjetnik za organizaciju organizaciju tel: +385 1 4568 570 mladen.cobanovic@mup.hr</p> <p>Marija Vukovojač, stručni savjetnik tel: +385 1 4670 660</p>	<p>Policijска akademija Avenija Gojka Šuška 1 HR -10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26 496)</p> <p>Josip Zagorščak, načelnik Odjela tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) jzagorscak@mup.hr</p> <p>Mato Topić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 527 (specijal 26 527) mob: 091 4554 649 (specijal 82 649) mtopic@mup.hr</p> <p>Mario Dokmanić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 523 (specijal 26 523)</p> <p>Branko Šarkanji, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 528 (specijal 26 528) mob: (specijal 82 958) bsarkanj@mup.hr</p> <p>Darko Šantek, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 529 (specijal 26 529) mob: 091 / 4565 464 (specijal 82 644) dsantek@mup.hr</p> <p>Sanja Vrklijan Horvat, administrativna tajnica tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525)</p>

ZAŠTITNIK KAPELANJIJE	POSTROJBA	KONTAKT UREDA	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
„Gospa Štježna“ 5.kolovoza	MORH I GSOSRH Stanićeva 4 Zagreb	tel: 01/486-1345 faks: 01/456-7986	fra Marko Medo mob: 098/9044-0000	stn Štečko Žmalec srecko.zmalec@moph.hr tel: 01/456-8080 mob: 091/7635-866
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	Zapovjedništvo HKoV Karlovac	tel: 047/626-388 (536) faks: 047/626-456	vlč. Andrija Markač, dekan Karlovac mob: 098/213-393	stn Dražen Culig drazen.culig@moph.hr mob: 091/8811-862
„Sv. Leopold Mandić“ 12. svibnja	Zapovjedništvo ZOD „FKF“ Osijek	tel: 031/236-623 faks: 031/236-841	o. Ante Mihaljević, dekan Osijek ante.mihaljevic@moph.hr mob: 098/269-599	prč Darko Boban mob: 091/799-1789 darko.boban@moph.hr voj Marko Buzuk marko.buzuk@moph.hr mob: 091/533-8266
„Gospa Velikog hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	2. motorizirana bojna „Pauci“ vojarna „Kralj Zvonimir“ Knin	tel/faks: 022/617-841	fra Ilija Mikulić mob: 098/432-607	stn Anton Žic anton.zic@moph.hr mob: 098/917-0427
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	BSD Delnice	tel: 051/652-806 faks: 051/652-940	p. Mirko Vučkoja mob: 099/6226-236	voj Loren Tomkić mob: 098/946-7773
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	Zapovjedništvo HRZ I PZO Zagreb	tel: 01/6228-862 faks: 01/6228-484	o. Viktor Grbeša mob: 098/9737-473	ds Manda Sartori tel: 021/354-323 mob: 098/510-737
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Zapovjedništvo HRM Split	tel: 021/354-913 faks: 021/354-323	don Branimir Projic branimir.projic@moph.hr mob: 098/5054-177	sk Darijo Rajičić mob: 098/744-330
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Pomorska baza Split Split	tel: 021/354-160 (650) faks: 021/354-650	o. Jozo Matavak mob: 091/579-4868	npr Damir Sedlar mob: 091/943-0134
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	Dom Glavnog stožera Zagreb	tel: 01/6631-299 faks: 01/6631-397	o. Ivan Magdić mob: 091/8870-374	Nenad Veriga mob: 098/245-294
„Sv. Petar i Pavao, apostoli“ 29. lipnja	VOB Ogulin	tel: 047/627-483 faks: 047/627-483	fra. Marian Jelušić mob: 098/245-294	Nenad Veriga mob: 098/906-0816
„Sv. Ilija Prorok“ 20. srpnja	Logistička pukovnija Petrinja	tel: 044/562-350 (345) faks: 044/562-346	đon Milenko Majić mmajic@moph.hr mob: 098/924-1483	prč Mario Barišić tel: 044/562-345
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	GOMB Vinkovci	tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	vlč. Alojz Kovacek aloz.kovacek@moph.hr mob: 091/251-0821	npr Adam Dakić adam.dakic@moph.hr mob: 091/725-8290
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	Gardijska motorizirana brigada Knin	tel: 022/617-810 faks: 022/617-722	fra Božo Ančić mob: 098/760-979	sžn Borislav Lapenda mob: 091/172-8512
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopad	1. motorizirana bojna „Vučkovi“ voj. „Eugen Kvaternik“ Gospic			
„Sv. Andeli čuvare“ 2. listopada	Inženjerijska pukovnija Karlovac	tel: 047/626-603 faks: 047/626-622	p. Vladislav Mandura vladislav.mandura@moph.hr mob: 091/586-3400	ds Daniel Radinović 098/186-3426 tel: 047/626-621
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	SBO poligon „Eugen Kvaternik“ Slunjs	Tel: 047/626-824 faks: 047/626-846	stn Jurica Hećimović jurica.hecimovic@gst-t.com.hr mob: 098/980-7124	stn Dolores Rečić-Vragović drecic@moph.hr mob: 091/5570-112
„Sv. Valentini“ 14. veljače	Počasno-zastitna bojna Zagreb	tel: 01/4566-344 (367) faks: 01/4566-368	o. Zdravko Barać, dekan Zagreb mob: 091/576-2764	prč Marijan Puljiz mob: 099/2486-662
„Sv. Mihael Arkanđeo“ 29. rujna	HVU „Petar Zrinski“ Zagreb	tel: 01/3786-004 (272) faks: 01/3784-657	p. Zoran Vujičić mob: 098/337-162	

„Sv. Gabrijel Arkandeo“ 29. rujna	93. zrakoplovna baza Zadar	tel: 023/358-209 (239) faks: 023/358-209	o. Ivo Topalović, dekan Split mob: 098/423-533	npr Vinka Rogić vinka.rogic@mohr.hr mob: 098/532-045
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzOIDL Požega	tel/faks: 034/245-117	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	stn Antun Mandić amandic@mohr.hr mob: 091/786-1333
„Sv. Obitelji“ 28. prosinca	ZZP Velika Buna	tel/faks: 01/2025-802	vlč. Slavko Rajić slavko.rajic@mohr.hr mob: 098/1632-359	prč Gordana Slukan mob: 095/519-1977
„Sv. Nikola Tavelić“ 14. studenog	Središnja EI Zagreb	tel/faks: 01/6631-422	vlč. Željko Savić mob: 098/197-5987	npr Ranko Vrban mob: 098/969-6794
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Pješacka pukovnija vojarna „Dračice“ Đakovo	tel: 031/839-166 faks: 031/839-156	p. Drago Majić mob: 098/186-6901	
„Majka Božja Kamenitih vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrinska 20 10 000 Zagreb	tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4563 699	vlč. Marin Drago Kozić mob: 095/8888-991	Mišo Josipović miosipovic@mup.hr
„Sv. Mihovil Arkandeo“, podružnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. policijska postaja 21 000 Split	tel: 021/215-659 faks: 021/309-395	fra Kristijan Kovačević mob: 097/7954-376	Luka Galic tel: 021/307 511 (specijal 41 987) fax: 021/307 512 mob: 098/9591333
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Šuska 1 10 000 Zagreb	tel/faks: 01/2391-490 (specijal 26 490)	fra Frano Mušić mob: 099/2584-982	Luka Norac Kevo tel: 01/2391 526 (specijal 26 526) mob: 098/918-7427
„Sv. Vid“ 15. lipnja	MUP PU primorsko-goranska 1. Policijska postaja 51 000 Rijeka	tel: 051/430-495 faks: 051/430-687	p. Mirko Vučkoja mob: 099/6226-236	Branko Mustapić mob: 091/731-7287
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	MUP PU Zagreb Sjedište i Ravnateljstvo Av. gr. Vukovara 33	tel: 01/6122-712 (715) faks: 01/3788-653	o. Stjepan Harić, dekan mob: 098/473-185	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 188 853) mob: 098/208-304
„Sv. Mauro“ 21. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1 52 100 Pula		don Ivan Borić mob: 098/1935-705	
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varaždinska Ivana Milčeca 10 42 000 Varaždin	tel.: 042 372 392 (spec. 86 087)	vlč. Ivica Horvat tel/faks: 042/749-400 mob: 099/2680-732	
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bijelovarsko-bilogorska Vlahe Pajetka bb 43 000 Bijelovar	fax: 043/886-955	vlč. Damir Vrabec mob: 091/2376-470	
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavoslava Ružičke 1 31 000 Osijek	tel.: 031/237-553 faks: 031/237-267	p. Željko Rakošec zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885	
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU šibensko-kninska Velimiria Škorpika 5 22 000 Šibenik		don Darko Poljak mob: 091/4446-432	
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU zadarska Andrije Hebranga bb 23 000 Zadar			
„Sveti Marko Križevčanin“ 7. rujna	MUP PU koprivničko-križevačka Trg Eugena Kumičića 18 48 000 Koprivnica		vlč. Ozren Bizek mob: 098/551-421	
„Sveti Hrvatski mučenici“ 9. rujna	MUP PU ličko-senjska Ulica Hrvatskog sokola 2 53 000 Gospić	tel/faks: 053/572-380	vlč. Ivan Blaževac mob: 098/9084-983	